

Møte onsdag den 21. juni 2017 kl. 9

President: Sverre Myrli

Dagsorden (nr. 101):

1. Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til den forberedende fullmaktskomité (Innst. 488 S (2016–2017))
2. Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2017, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2017, og om skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2017 (Innst. 401 S (2016–2017), jf. Meld. St. 2 (2016–2017), Prop. 129 S (2016–2017), Prop. 130 LS (2016–2017) og Prop. 142 S (2016–2017))
3. Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum og Geir Pollestad om kontanter som betalingsmiddel i Norge (Innst. 485 S (2016–2017), jf. Dokument 8:88 S (2016–2017))
4. Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden mv. (Innst. 487 S (2016–2017))
5. Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hadia Tajik, Lene Vågsliid, Kari Henriksen og Ferhat Güven om å sikre gjennomføring av nærpolitireformen i tråd med Stortingets ambisjoner (Innst. 491 S (2016–2017), jf. Dokument 8:149 S (2016–2017))
6. Referat

Presidenten: Stortingets møte er lovlig satt – forhåpentligvis periodens siste stortingsmøte!

Representantene Freddy de Ruiten og Ulf Leirstein, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Representanten Karin Andersen vil framsette to representantforslag.

Karin Andersen (SV) [09:00:56]: På vegne av stortingsrepresentant Audun Lysbakken og meg sjøl vil jeg sette fram representantforslag om profittfri drift av asylmottak.

Og på vegne av stortingsrepresentantene Snorre Serigstad Valen, Audun Lysbakken og meg sjøl vil jeg sette fram forslag for en helhetlig boligpolitikk.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten opplyse om at møtet i dag om nødvendig fortsetter utover kl. 16.

Sak nr. 1 [09:01:42]

Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til den forberedende fullmaktskomité (Innst. 488 S (2016–2017))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 2 og 3 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 2 [09:02:24]

Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2017, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2017, og om skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2017 (Innst. 401 S (2016–2017), jf. Meld. St. 2 (2016–2017), Prop. 129 S (2016–2017), Prop. 130 LS (2016–2017) og Prop. 142 S (2016–2017))

Sak nr. 3 [09:02:40]

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum og Geir Pollestad om kontanter som betalingsmiddel i Norge (Innst. 485 S (2016–2017), jf. Dokument 8:88 S (2016–2017))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 25 minutter, og at taletida blir fordelt slik:

Arbeiderpartiet 40 minutter, Høyre 35 minutter, Fremskrittspartiet 20 minutter, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og finansministeren 10 minutter hver og øvrige medlemmer av regjeringen 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det – innenfor den fordelte taletid – blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fire replikker med svar etter partienes hovedtalere og parlamentariske ledere og inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen.

Videre foreslås det at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Hans Olav Syversen (KrF) [09:04:06] (komiteens leder og ordfører for sak nr. 2): Dette er siste større debatt i denne perioden. Det har vært til sammen åtte forskjellige budsjettbehandlinger, hvorav denne er den siste i denne omgang.

Siden 2013 har det skjedd mye som har påvirket også dette stortings budsjettbehandlinger. Det er nok å nevne et markant oljeprisfall, vi har hatt en flyktningssituasjon som til tider har vært ekstraordinær, og det er også ytre forhold som har påvirket f.eks. forsvars- og sikkerhetspolitikken mer enn vanlig i en periode.

I dette reviderte budsjettet er vi i en situasjon hvor pilene peker oppover. Arbeidsledigheten er på vei ned – sysselsettingen svakt opp. Men som vi også ser av dagens tall, er det en skjør oppgang. Dette storting, dette flertall, har hatt en veldig aktiv tilnærming til budsjettpolitikken for å motvirke økt ledighet. Jeg vil si vi har brukt de anledningene vi har hatt, for å få det til.

I det reviderte budsjettet viser det seg at vi nå går lysere tider i møte. Det reflekteres også i en lavere oljeprengebruk. Vi hadde en perspektivdebatt for litt siden, som også viste at handlingsrommet framover vil bli et annet enn det vi har hatt til nå.

For Kristelig Folkepartis del er sysselsetting noe av det viktigste vi kan beskjefte oss med i denne salen. Å ha et arbeid å gå til er meningsfylt for den enkelte og viktig for samfunnsøkonomien. For oss har situasjonen både for de unge arbeidsledige og for dem som skal ut i arbeid, vært viktig. Derfor har vi konsekvent gjennom denne perioden økt lærlingtilskuddet. Det gjør vi også denne gangen, med en ytterligere økning på 1 000 kr per kontrakt.

Det har vært mye snakk om pensjoner. Regjeringen har lagt opp til i sitt forslag en skattelette for pensjonister. Vi fra Kristelig Folkepartis side har gjennom de to siste budsjettforhandlingene sørget for – i samarbeid med de øvrige tre partiene – at enslige minstepensjonister har fått en klar økning i sin pensjon, til sammen 8 000 kr. Den siste økningen kommer 1. september. I forbindelse med revidert budsjett øker vi også pensjonen for gifte og samboende som har minstepensjon. Dermed sørger vi for at vi løfter de gruppene som har kanskje de dårligste levekårene i landet.

Så har vi igjen løftet tiltak for å bekjempe barnefattigdom. Det var noe av det de fire partiene var enige om, og som vi har gjennomført budsjett for budsjett, inkludert dette reviderte budsjettet. Vi styrker beredskapen. Vi styrker også domstolene og arbeidet som vi har hatt en egen handlingsplan for, nemlig å bekjempe vold mot barn. Det følges ytterligere opp i dette reviderte budsjettet.

Det handlingsrommet som denne regjeringen har hatt, og som også er forvaltet av et flertall, har i særlig grad gått til å styrke forskning, utdanning og infrastruktur – og skattelettelser som virker positivt på verdiskaping på sikt. Det er det store bildet av hva handlingsrommet er brukt til. Det er det viktig å understreke, for det har vært en riktig bruk. Jeg er veldig tilfreds med mange av de resultatene vi i fellesskap har fått til.

Jeg skulle gjerne hatt mer tid til å ta fram alle de gode tiltakene som RNB representerer, også sett fra Kristelig Folkepartis side. Det tillater ikke tiden i første omgang, men jeg må få anbefale innstillingen og ta opp forslagene våre – også i den saken som følger etter denne, men som har taletid felles med denne saken. Så er det et løst forslag, nr. 104, i salen, som jeg fremmer på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Det ligger utdelt, så det regner jeg med jeg ikke trenger å referere. Men det jeg må referere, er noen endringer i innstillingen.

Presidenten: Vær så god, det skal representanten få lov til.

Hans Olav Syversen (KrF) [09:09:39]: Takk for det.

Først gjelder det Kap. 950 Post 95. Navnet på posten har i regjeringens proposisjon blitt endret til «Kapitalinnskudd», jf. forslag knyttet til Fornyt AS. Endringene i postnavnet er fanget opp i postomtalen i Innst. 401 S for 2016–2017, jf. side 186. I vedtakslisten i Innst. 401 S står imidlertid posten fortsatt oppført med navnet «Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS», jf. side 377. Navnet bør være «Kapitalinnskudd».

Så går vi til – dette blir veldig teknisk, men jeg har fått veiledning fra presidenten om at det må gjøres på denne måten, så da adlyder jeg – Kap. 2421 Post 51. Navnet på posten har i regjeringens proposisjon blitt endret til «Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond», jf. forslag om å opprette et koinvesteringsfond. Endringene i

postnavnet er fanget opp i overskriften i postomtalen i Innst. 401 S, jf. side 187. I gjengivelsen av flertallsforslag under komiteens merknader på side 187 i tabellen benyttes fortsatt navnet «Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning». Også i vedtakslisten i Innst. 401 S står posten fortsatt oppført med navnet «Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning», jf. side 384. Navnet bør være «Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond».

Den siste rettelsen er under Kap. 2421 Post 95. Navnet på posten har i regjeringens proposisjon blitt endret til «Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond», jf. forslaget om å opprette koinvesteringsfond. Endringene i postnavnet er fanget opp i overskriften i postomtalen i Innst. 401 S, jf. side 188. I gjengivelsen av flertallets forslag under komiteens merknader på side 188 i tabellen benyttes fortsatt navnet «Såkornfond IKT-næringer, egenkapital». Også i vedtakslisten i Innst. 401 S står posten fortsatt oppført med navnet «Såkornfond IKT-næringer, egenkapital», jf. side 384. Navnet bør være «Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond».

Man skjønner det ikke er slik at navnet skjemmer ingen, alltid. Av og til må det gjøres rettelser i navnet. – Presidenten skal her få rettelsene.

Til slutt vil jeg få takke komiteen, det er siste debatt, for et utmerket samarbeid – jeg holdt på å si som en statsminister sa – i fred som i krig, men vi kan vel kanskje minimere det litt og si: Takk for samarbeidet, både når det gjelder stridbare temaer, og når vi har vært enige. Det har i hvert fall vært konstruktivt, uansett.

Presidenten: Rett skal være rett.

Representanten Hans Olav Syversen tatt opp forslag nr. 104 i sak nr. 2 og forslagene nr. 1–4 i sak nr. 3.

Det blir replikkordskifte.

Lisbeth Berg-Hansen (A) [09:13:02]: Det er mye jeg kunne tenkt meg å spørre representanten Syversen om. Jeg kjenner representanten Syversen som en varm, omtenkning og inkluderende mann som er svært opptatt av de svakeste både i vårt samfunn og også internasjonalt. Han representerer dermed noen av de viktigste verdiene vi har, som nestekjærlighet, solidaritet og likeverd.

Når vi nå står her i dag, på siste dag i denne stortingsseksjonen, kan representanten Syversen da dele noen tanker med oss om hvilke følelser han i dag har – etter at Kristelig Folkeparti har bidratt til å sette Fremskrittspartiet inn i regjering og ikke minst bidratt til å gjøre opp fire statsbudsjetter som har tatt Norge i motsatt retning på flere av områdene der han og Kristelig Folkeparti står?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:14:00]: Når vi ser resultatene av det samarbeidet, er vi veldig glade for mange av dem. Representanten Berg-Hansen nevnte f.eks. engasjement internasjonalt. Ja, vi har i fellesskap kunnet levere 1 pst. av BNP til verdens fattige. Det har skjedd i samarbeid med Fremskrittspartiet.

Jeg kan også ta en annen sak, som det var strid om, og som går på dem som kanskje er mest sårbare. Vi hadde under forrige regjering et stort problem knyttet til hvordan vi skulle ivareta asylbarn. Det fikk vi en løsning på, for de lengeværende asylbarna, ikke sammen med forrige regjering, men med Fremskrittspartiet i regjering. Jeg er ikke

kontanter som betalingsmiddel i Norge

sikker på at de var enige, men dette fikk vi til, og det var viktig for oss – bare for å ta to eksempler.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:15:16]: I går måtte innsatsstyrkene i Heimevernet på Vestlandet levere inn sine våpen og sitt utstyr, og avdelingen Salamander ble lagt ned. Det er en del av at 2 000 mann i Sjøheimevernet skal avvæpnes, og at man svekker beredskapen langs kysten.

I revidert nasjonalbudsjett er det en diskusjon om Heimevernet. Vi i Senterpartiet har bevilget mer penger til Heimevernet og uttrykt motstand mot at man skal legge ned Sjøheimevernet, for vi mener det er en viktig del av vår nasjonale beredskap.

Er Kristelig Folkeparti fortlølig med det som nå skjer, at man legger ned beredskapen langs kysten, at man legger ned Sjøheimevernet, og hvorfor har ikke Kristelig Folkeparti blitt med på Senterpartiets merknader og Senterpartiets bevilgninger for en styrking, og ikke en nedbygging, av Heimevernet?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:16:14]: Heimevernet var en viktig del av arbeidet knyttet til langtidsplanen, hvor det også ble et visst skille her i Stortinget i høst.

Noe av det vi måtte få til i fjor høst, var å styrke forsvarsbudsjettet med 300 mill. kr i budsjettforliket for å oppfylle det vi hadde som målsetting. Vi står for at Heimevernet er en viktig del av totalforsvaret. At vi ikke er med på en merknad i revidert budsjett, skyldes også at vi nå står foran en studie som akkurat er lagt fram og skal behandles. Jeg kan forsikre representanten Slagsvold Vedum om at Heimevernet står høyt på vår dagsorden, slik at vi har et operativt heimevern også i framtiden, når dette nå skal debatteres ytterligere.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:17:16]: Sjøheimvernets styrker ble lagt ned i går. Da er mitt spørsmål til representanten Syversen: Synes Syversen og Kristelig Folkeparti at det er fornuftig at Sjøheimvernets styrker blir lagt ned nå, og at de leverer inn utstyr før man har tatt endelig stilling til landmaktutredningen, og hvorfor tillater Kristelig Folkeparti eventuelt at det skjer – at regjeringen nå kjører på med nedbygging av Heimevernet langs kysten vår?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:17:41]: Nå tror jeg kanskje det er å dra det litt langt å si at Sjøheimvernet ble lagt ned i går. Jeg tror vi får ta en egen debatt om det. Hvis representanten har slike opplysninger, skal jeg gjerne få ettergått det til vi er kommet lenger ut på dagen. Det høres litt spesielt ut, slik jeg hører representanten nå.

Snorre Serigstad Valen (SV) [09:18:20]: Er representanten Syversen fornøyd med regjeringens innsats mot ulikhet og fattigdom?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:18:28]: Jeg oppfatter at regjeringen, og jeg tror jeg også snakker for de fire partiene i denne sal, er opptatt av å motvirke økte ulikheter og økt fattigdom. Dette er jo ikke bare et spørsmål om skatt, som SV ofte gjør det til. En må se på hva vi gjør i budsjettssammenheng av tiltak for dem som har dårligst råd. Revidert budsjett er et godt eksempel på tiltak vi styr-

ker, men som ikke gir seg utslag i f.eks. en GINI-koeffisient.

Når vi f.eks. sørger for at de som har dårligst råd, betaler mindre i barnehagetakster nå enn før, og når vi sørger for at det bevilges midler til fritidstiltak og ferier, er det også for å løfte mange som ellers ikke ville hatt mulighet til det. Jeg kan bekrefte at dette er noe vi er opptatt av, og noe jeg vet at også representanten Serigstad Valen er opptatt av.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet over.

Marianne Marthinsen (A) [09:19:54]: Dette er jo behandlingen av revidert budsjett for 2017, men det er også den aller siste debatten dette stortinget skal gjennomføre. Nå skal ikke jeg dvele altfor lenge ved akkurat det, men bakteppet her gjør jo at det er naturlig at debatten om revidert nasjonalbudsjett ikke bare dreier seg om innstillingen som sådan, men også om hva den stortingsperioden vi nå legger bak oss, har betydd for norsk økonomi og veien videre. Den aller siste budsjettkursveien for dette stortinget fortjener å bli satt inn i en slik sammenheng.

Den 21. juni 2013 – for nøyaktig fire år siden i dag, det er sikkert en tilfeldighet – hadde det forrige stortinget sin avsluttende RNB-debatt. Den gangen var det skapt 340 000 nye arbeidsplasser gjennom regjeringensperiode, to tredjedeler av dem i privat sektor. Veksten lå over snittet i OECD de siste årene, og vi hadde den laveste ledigheten i Europa. Men det var også noen urovekkende tegn, som de rød-grønne representantene i den debatten var opptatt av. Selv om det hadde blitt langt flere sysselsatte i Norge i perioden, gjorde både finanskrisen og høy arbeidsinnvandring at sysselsettingsandelen var lavere enn toppen i 2008.

Hele den vestlige verden har slitt med lav produktivtetsvekst etter finanskrisen, også Norge. Høyres og Fremskrittspartiets analyse av det den gangen var at dette var et rød-grønt svik. De rød-grønne har sviktet, uttalte Jan Tore Sanner, som var finanspolitisk talsperson for Høyre. Han uttalte samtidig at Norge var blitt et mer oljeavhengig land. Erna Solberg ba om tillit fra det norske folk på det grunnlaget. Hun skulle bli statsminister for å bruke penge-ene bedre, gjøre tøffere prioriteringer og få opp produktiviteten i norsk økonomi.

Nå er det altså 21. juni 2017. Vi har i mellomtiden vært igjennom et oljeprisfall to og et halvt år tilbake. Selv om det akutte fallet både i sysselsetting og vekst var enda mer dramatisk da finanskrisen rammet oss i 2008 og 2009, er det ingen tvil om at dette har vært ordentlig tøft for norsk økonomi, og for Sør-Vestlandet i særdeleshet, hvor mange fortsatt sliter tungt. Jeg anerkjenner fullt ut at dette ville ha vært utfordrende for en hvilken som helst regjering.

Nå er det enkelte tegn til lysning i norsk økonomi. Det er veldig bra, og vi gleder oss alle over det. Partene har tatt et enormt ansvar gjennom moderate oppgjør, og jeg mener at det er på sin plass i dag å takke for det. Det har gitt industrien økt konkurranseevne akkurat da vi trengte det mest. Det pengepolitiske regimet har fungert, det er ingenting som har vært viktigere for å møte konjunkturfallet enn den svekkede kronekursen. Målrettede tiltak for Sør-Vestlandet har effekt. Vi skulle veldig gjerne hatt mer av det på et tidligere tidspunkt for å bremse aktivitetsnedgangen, men det som kom, virker. Så har oljeprisen tatt seg noe opp

igjen, og investeringsfallet på sokkelen avtar. Vekstanslagene er justert noe opp, og selv om veksten fortsatt ligger an til å bli veldig svak framover, er det bra. Ledigheten er i ferd med å avta, heldigvis, men Statistisk sentralbyrå skriver i sin siste konjunkturrapport, presentert for et par uker siden, at den viktigste årsaken til det er at arbeidsstyrken er blitt mindre. Folk går ut av Nav-køen, men i for liten grad inn i jobb, de forsvinner ut av arbeidsmarkedet. Andelen sysselsatte i Norge er den laveste på over 20 år, ulikheten i vårt samfunn øker, og produktivitetsveksten har stupt. Nå er den nærmest ikke-eksisterende.

Dette skjer selv om oljepengebruken gjennom perioden nesten er doblet. Skattekuttene har ikke hatt den effekten regjeringen forespeilet oss, og de har ikke blitt finansiert med byråkratikkutt og tøffere prioriteringer, som Erna Solberg sa før valget. Regjeringen har betalt for dem ved å ta fra dem som kommer etter oss. De kommer til å få en langt tøffere oppgave med å få budsjettene til å gå opp enn det Siv Jensen har hatt, når pensjonsutgiftene virkelig tar seg opp om 10–15 år.

Så sent som da nasjonalbudsjettet for 2015 ble lagt fram, fikk vi framskrivninger som viste at det var rom for gradvis å fase mer oljepenger inn i norsk økonomi helt fram til 2035. Nå sier Perspektivmeldingen at det er slutt nå, ikke i 2035. Selvsagt er både oljepris og lavere forventet avkastning helt sentralt i forklaringen på det, og det er ikke noe vi som politikere styrer. Men den ene størrelsen vi faktisk styrer, uttaket fra fondet, har gjort situasjonen enda vanskeligere. På fire budsjetter har regjeringen brukt om lag 760 mrd. oljekroner og økt den årlige tilførselen til statsbudsjettet med 83 mrd. 2017-kroner. Det er mer enn i de tolv foregående budsjettene, inkludert finanskrisebudsjettet i 2009. Nå må vi bevege oss fra rekordhøy innfasing til bråstopp. Og her er vi egentlig ved en kjerne. For vel er det sånn at konjunkturlysner litt og de kortsiktige utsiktene er bedre nå enn da vi sto her og hadde RNB-debatt for et år siden. Men de langsiktige utfordringene for norsk økonomi er forsterket – ikke det som handler om konjunkturer, og som alltid vil svinge, men det som er mer strukturelt. En ting er at vi ikke lenger kan basere oss på at oljepengebruken som andel av BNP skal fortsette å øke, men kombinasjonen av fallende sysselsettingsandel og fallende produktivitetsvekst over lang tid er skummel. Det er hvor mye vi jobber, og hvordan vi jobber, som avgjør verdiskapingen i dette landet. Alle som leser Perspektivmeldingen, ser at det er disse to størrelsene som må opp dersom vi skal være i stand til å finansiere velferdsstaten framover i kombinasjon med mer effektiv drift av offentlig sektor.

Arbeiderpartiet forbereder nå gjennomføring av nye, store reformer. Digitalisering av offentlig sektor går som en rød tråd gjennom hele vårt nye partiprogram. Dette er én av måtene vi skal fornye og effektivisere offentlig sektor på, og særlig innen e-helse. Så må det føres en sterkere politikk for å få flere inn i arbeidslivet. Derfor skal vi gjennomføre en aktivitetsreform for unge og en stor kompetansereform i arbeidslivet.

Nå er ikke RNB stedet for de store reformene, når jeg allikevel snakker om det her, er det fordi våre RNB-prioriteringer er et frampek mot de prioriteringene som vil prege budsjettene til en ny Arbeiderparti-ledet regjering. Vi foreslår å bruke det begrensede handlingsrommet først og fremst til å satse på kompetanse og kvalifisering for å få folk i jobb.

Vi har bygd Norge på en arbeidslivsmodell som leverer anstendige lønninger for alle og små lønnsforskjeller. Lønnsdannelsen er kanskje det viktigste redskapet vi har for å fordele. Men denne modellen stiller også veldig høye krav til kompetanse. Man skal ha en del kvalifikasjoner for å kunne delta, og de øker raskt med den teknologiske utviklingen. Vi ser at stadig flere faller ut av arbeidslivet eller aldri kommer inn. Mangel på kompetanse er den viktigste årsaken, og vi kan ikke akseptere at Norge går lavtlønssporet, som vi ser at en del europeiske land nå gjør. Det gir enorme forskjeller mellom folk, og jeg er helt overbevist om at det ikke er bra for produktiviteten. Men vi kan heller ikke lene oss tilbake og la dem som ikke kvalifiserer seg for det norske lønnsnivået, falle helt ut. Ny vekst for Norge og en bærekraftig velferdsstat krever et arbeidsliv der flere rustes til å komme i jobb, stå lenger i jobb eller kombinere arbeid og trygd. I dag er tilgangen til hjelp, tiltak og penger til livsopphold i altfor stor grad knyttet til en medisinsk diagnose. Det sykeliggjør folk, og vi er nødt til å tenke nytt, sørge for at det finnes muligheter også for dem som trenger litt drahjelp for å klare å kvalifisere seg, uten at de nødvendigvis er syke. Flere av de senere talerne fra Arbeiderpartiet vil komme nærmere inn på hva vår kompetansepakke i RNB dreier seg om, men et større kompetanseløft vil kreve at både partene og staten tar et større ansvar enn før.

Så vil sikkert mange si seg enig i at kompetanse er viktig, men en reform i den skalaen vi snakker om her, krever evne til å gjennomføre i et forsterket trepartssamarbeid, og ikke minst penger. Det har ikke Høyre og Fremskrittspartiet. Handlingsrommet framover blir smalt, nasjonalbudsjettet for 2017 anslår 6 mrd.–7 mrd. kr årlig framover, og av dem vil 5 mrd.–6 mrd. kr gå til å følge opp Nasjonal transportplan og langtidsplanen for Forsvaret – viktige saker. I tillegg skal skattecuttpolitikken fortsette. Høyre antyder samme størrelsesorden som i denne perioden, og legger vi sammen skattecuttløftene i Fremskrittspartiets program, beløper de seg til 50 mrd. kr. Regnestykket går ikke opp, og det blir ikke mulig i neste periode å kamuflere det bak enda høyere vekst i oljepengebruk.

Framover blir det enda viktigere å bruke de store pengene riktig. Og det er forskjell på å mene at vi best bygger produktive, omstillingsdyktige samfunn ved å holde forskjellene nede og investere bredt i folk – i folks kompetanse og folks helse – og det å satse på at de i toppen vil løfte oss alle dersom de bare får enda mer skattecutt. Det er her den viktigste skillelinjen går.

Jeg tar med dette opp forslagene nr. 1–15 og 102.

Presidenten: Da har representanten Marianne Martinsen tatt opp de forslagene hun refererte til. Det blir replikkordskifte.

Siri A. Meling (H) [09:30:07]: Representanten Martinsen nevnte andelen sysselsatte og ulikhet flere ganger i sitt innlegg. Høyre er opptatt av å bevare et samfunn med små forskjeller mellom folk. Vi vet at ulikhet oppstår av ulike årsaker, og den lille økningen som har vært, skyldes i hovedsak innvandring og tilpasninger til økt utbytte-skatt, som partiene har vært enige om i skatteforliket. Vi vet at den største ulikheten finnes mellom dem som er i jobb, og dem som står utenfor arbeidslivet. Arbeiderparti-

et går til valg på å love skatteøkninger framover. Jeg har aldri hørt fra noen bedrift eller noen bedriftseier at skatteøkninger er det som skal til for å øke antallet arbeidsplasser – snarere tvert imot.

Så mitt spørsmål til representanten Marthinsen er: Hvordan tror hun og Arbeiderpartiet at økte skatter skal være medisinen for å skape flere jobber? Da snakker jeg om varige arbeidsplasser i privat sektor, ikke offentlige tiltak som er midler for å holde hjulene i gang kortsiktig.

Marianne Marthinsen (A) [09:31:13]: Takk for spørsmålet. Jeg er helt enig med representanten Meling i at noe av det som skaper de største forskjellene i vårt samfunn, er at folk støtes ut av arbeidslivet. Nettopp derfor er det så bekymringsfullt både at vi har den laveste sysselsettingsandelen på 20 år, og at det knapt skapes jobber i privat sektor under denne regjeringen. Det er vi nødt til å få gjort noe med.

Verken jeg eller andre Arbeiderparti-representanter har noen gang påstått at skatteøkninger i seg selv er vekstfremmende, men de er heller ikke spesielt veksthemmende hvis de utformes på riktig måte, i tråd med de forslagene som Arbeiderpartiet har lagt fram, som betyr at det treffer de aller største formuene og de aller høyeste inntektene.

Jeg er helt og fullt overbevist om at de mest omstillingsdyktige og mest produktive samfunnene bygges ved å investere bredt i folks kompetanse og folks helse og ved å bygge vilje og evne til omstilling nedenfra. Skal vi klare det og få til f.eks. dette store kompetanseløftet som Arbeiderpartiet går til valg på, må vi ha finanspolitisk rom til å gjøre det, og det har ... (Presidenten klubber.)

Presidenten: Da er tiden ute.

Roy Steffensen (FrP) [09:32:28]: Representanten Marthinsen var tydelig på at debatten må handle om hele perioden, og det er jeg enig i. Mange sier at det spiller liten rolle hvem som styrer landet. Fremskrittspartiet står på barrikadene for en streng asyl- og innvandringspolitikk. Takket være bl.a. våre gjennomslag i asylforliket på Stortinget før jul 2015 sank asylankomstene, og vi har nå de laveste asyltallene siden 1997.

I Arbeiderpartiets alternative budsjett for 2017 foreslo Arbeiderpartiet å redusere bevilgningene til retur av asylsøkere med avslag. Hvis asylinstituttet skal ha legitimitet, må de som ikke har rett på asyl, returneres. Hvorfor er dette et nedprioritert område for Arbeiderpartiet? Hvorfor ønsker Arbeiderpartiet at flere uten lovlig opphold skal være i Norge lenger, og slik sende ut et signal om at det er greit å oppholde seg i Norge ulovlig?

Marianne Marthinsen (A) [09:33:24]: Vel, det var en drøy fortolkning av forslaget. Her er det et rapportert mindre behov. Jeg må minne om historikken her: Da flyktningkrisen rammet oss, mistet regjeringen kontrollen over situasjonen på Storskog. Det var situasjonen vi sto i. Stortingsflertallet stilte opp og var en del av et forlik som bidro til at vi fikk situasjonen under kontroll.

Jeg synes også det er spesielt at Fremskrittspartiet nå nærmest tar æren for at antallet asylsøkere er lavere, når alle vet at den viktigste forklaringen på dette dreier seg om at land etter land i Europa har stengt sine grenser.

Hans Olav Syversen (KrF) [09:34:18]: Jeg synes det var fortjenestefullt av Marianne Marthinsen å være ganske redelig om sysselsettingsandelen og når det fallet begynte. Det vil jeg gi henne honnør for, sett i forhold til en del andre debatter vi har hatt om dette, hvor det har vært mange rare tall.

Representanten Marthinsen nevnte også NTP og manglende handlingsrom framover. Vi hadde en interessant NTP-debatt for noen dager siden, hvor det framkom at Arbeiderpartiet mangler dekning for sine forslag i NTP. Etter først å ha kritisert det vi, regjeringen og samarbeidspartiene, har lagt fram, for å være for ambisiøst, mangler man altså kanskje rundt 100 mrd. kr, uten at man anviser noen dekning.

Hvor var Marianne Marthinsen da samferdselsfraksjonen drev med dette?

Marianne Marthinsen (A) [09:35:22]: Vel, jeg kan forsikre representanten Syversen om at representanten Marthinsen i aller høyeste grad var til stede da vi diskuterte Nasjonal transportplan og vår plan for inndekning i gruppa. Jeg vil påstå at det er lite uansvarlig å peke på muligheten for at vi kan framskynde enkelte prosjekter dersom vi bl.a. får kontroll på kostnadsutviklingen i denne sektoren.

Vi legger i vårt opplegg inn en økt ramme for perioden på ca. 7 mrd. kr. Det vil innebære at man må noen hundre millioner kroner opp i kommende budsjett. Det har vi rom for, bl.a. fordi vi går til valg på et annet skatteopplegg enn det den sittende regjeringen gjør.

Men jeg vil legge til at utfordringen for denne sektoren i årene som ligger foran oss, kommer til å handle om å få kontroll på kostnadsutviklingen. Når regjeringen nå legger opp til å skyve på intercity, er ikke det fordi man kutter i bevilgningene, men fordi kostnadene er ute av kontroll. Man har ikke klart å gjøre prosjektet gjennomførbart innenfor de rammene som Stortinget en gang forutsatte.

Terje Breivik (V) [09:36:42]: I innstillinga kritiserer Arbeidarpartiet fleirtalet for berre å flytta på 0,3 promille av utgiftssida i statsbudsjettet. Ergo skulle me tru at opplegget til Arbeidarpartiet ville vore noko heilt anna, men det er det ikkje. Arbeidarpartiet flyttar på ytterlegare 0,2 promille og har inga realistisk inndekning. Mellom anna kuttar dei i kostnadane til kommunesamanslåinga, som partiet sjølv har stemt for. Og kuttet i byråkratiet på 0,8 pst. som fleirtalet gjer, kritiserte Arbeidarpartiet nord og ned i haust. Men ikkje berre vidarefører Arbeidarpartiet kuttet no, dei legg på eit ytterlegare, uspesifisert kutt på 150 mill. kr i konsulentbruken.

Som Marianne Marthinsen veit godt, vert konsulentbruken betalt over driftspostane til departementa – dei same postane Arbeidarpartiet var imot å redusera i november, men som dei no reduserer meir enn det fleirtalet legg opp til.

Korleis forklarar Marthinsen denne snuoperasjonen og den lett useriøse budsjetteringa?

Marianne Marthinsen (A) [09:37:46]: Tusen hjertelig takk for spørsmålet.

For det første er vi ikke imot effektivisering av offentlig sektor, slik representanten Terje Breivik nå forsøker å framstille det som. Vi har gjennom denne perioden i all ho-

vedsak stemt for avbyråkratiseringskuttene, men vi har vært skeptiske til innretningen av dem – at man har flate osthøvelkutt som f.eks. rammer driften i sykehusene, at man går direkte på driftsbudsjettene i sykehusene. Den delen har vi stemt imot.

Vi har lagt inn et kutt i statlig konsulentbruk på 200 mill. kr. Det mener vi er fullt ut realistisk. Vi fikk akkurat en rapport fra Riksrevisjonen som går igjennom den statlige konsulentbruken. Man anslår at den nå er oppe i 13 mrd. kr. Bare gjennomføringen av jernbanereformen har Stortinget budsjettert med skal koste oss 500 mill. kr i økte byråkratikostnader for inneværende år. Av de pengene vet vi at en høy andel går til å bruke konsulenter. Noe av det Riksrevisjonen fant, var at man i for liten grad er i stand til å bruke den kunnskapen som konsulentene tar med seg inn, til å bygge kunnskap i egen organisasjon. Det vil vi gjøre noe med, og det er en synliggjøring av ... (Presidenten klubber.)

Presidenten: Ett minutt går fort. Replikordskiftet er omme.

Svein Flåtten (H) [09:39:22]: Som flere har vært inne på, er ikke dette bare en debatt om revidert nasjonalbudsjett for 2017. Det er også et tilbakeblikk på en oversikt over finanspolitikken i den fireårsperioden som nå ligger bak oss. Da er det ved denne korsveien belegg for å si at regjeringen sammen med stortingsflertallet har lyktes godt med denne politikken, i en økonomisk situasjon som i store deler av perioden har vært meget krevende. Oljeprissjokket sommeren for snart tre år siden viste oss at oljeavhengigheten var stor, noe som det hadde vært advart mot fra den daværende opposisjonen, i forrige periode. Behovet for omstilling og produktivitetsvekst krever et mye høyere tempo enn hva man hadde forutsatt, og ble og er meget krevende. På toppen av det hele fikk vi en nærmest u håndterlig tilstrømning av flyktninger, og verden rundt oss var også urolig veldig mange steder.

Nå ser vi en lysning i økonomien. Det er ingen grunn til å feste stjernen i toppen av juletreet foreløpig, men det er en skjør oppgang, som mange melder om. Norges Banks nettverk melder om optimisme, Norsk Industri er optimistisk, NHO er optimistisk, og optimismen i seg selv kan være viktig. Fra IMF og OECD får vi gode skussmål for måten vi har håndtert den situasjonen vi har vært i. Ledigheten faller, veksten øker, og man forventer at sysselsettingen også for første gang på svært lenge etter finanskrisen vil komme til å øke.

Det er utvilsomt at budsjettpolitikken har vært et godt bidrag til å snu denne utviklingen. Det har bidratt til å øke etterspørselen etter varer og tjenester i fastlandsøkonomien, og det har vært nødvendig etter oljeprisfallet. En svak krone har i tillegg vært bra for eksportbedriftene, samtidig som kostnadskutt og nye kostnadsnivåer i petroleumsnæringen også gir denne næringen nytt håp og nye investeringer selv om oljeprisen skulle bli på noe rundt dagens nivå. Samtidig ser vi en vekst hos våre handelspartnere i Europa som gjør at deres kjøpekraft og behov igjen vil øke når det gjelder både råvarer og annen import fra Norge. Det viktige nå er å ikke varme økonomien for mye opp, slik at renter og valutakurs kommer under press.

Så er det slik, som også andre har vært inne på, og som det for så vidt er enighet om, at grunnlaget for en fortsatt

høy velferd i Norge er at det skapes flere jobber som styrker fundamentet under velferdssamfunnet. Jeg mener at revidert budsjett fortsetter den kursen som vi har hatt med å føre en kraftfull og relativt ekspansiv finanspolitikk. Den kraftige stimulansen av norsk økonomi har også hatt bred tilslutning faglig. Det partssammensatte Cappelen-utvalget konkluderte i fjor høst med at finanspolitikken har dempet nedgangen i økonomien. Da budsjettet ble lagt frem i fjor høst, var også et nær sagt samlet sjeføkonomkorps fra banker og andre steder samstemte om at doseringen for 2017 var riktig, gitt den situasjonen vi hadde med det største tilbakeslaget i norsk økonomi siden bankkrisen på 1990-tallet. Bruken av oljepenger har ikke vært høyere enn i snitt under 3 pst. gjennom de siste fire årene. Jeg vil også minne om at det er denne regjeringen som nå har foreslått at bruken skal ligge på 3 pst., noe som ble tvert avvist av den forrige regjeringen etter at ideen kun hadde levd noen få timer.

Vi hører også i dag om regjeringspartienes altfor ekspansive politikk og høye bruk av oljepenger. Det er en diskusjon vi gjerne tar. Bruken har vært nødvendig, og Arbeiderpartiets kritikk faller egentlig på steingrunn. Det er et faktum at Arbeiderpartiet har brukt om lag like mye oljepenger i disse årene, det har med andre ord vært en relativt bred enighet om nivået på bruken. Det som er det viktige, er hva man bruker pengene til. Vi har prioritert satsing på kunnskap, skole, utdanning og samferdselsprosjekter og har med det lagt grunnlaget for å skape nye arbeidsplasser.

Det er grunn til å minne om – så ofte en kan – fra denne talerstol at uten at det skapes nye private arbeidsplasser, forvitrer velferdssamfunnet. Det er ikke bare snakk om gründere, oppfinnere og oppstartsbedrifter. Omstilling betyr i praksis også endringer og utvidelser i det eksisterende næringsliv. De som lever i det, sier ofte at dette glemmes. Når man reiser rundt i landet på bedriftsbesøk, som vi nå snart skal gjøre alle sammen når vi har unnagjort alle bevilgninger og lovvedtak, bør vi huske på å spørre dem som eier bedriftene, hva som er viktig for at de skal investere. Da vil de antagelig svare følgende: mer kompetanse og bedre utdannet ungdom, som kan fylle utfordrende jobber i et samfunn i rask endring – slik stortingsflertallet har levert. De vil etterspørre, som alltid, mer vei, bedre vei, mer og bedre jernbane som kan knytte bo- og arbeidsmarkeder sammen og få varene ut av landet og raskt til kjøperne – slik stortingsflertallet har levert. Så vil noen av dem vi møter, si at det er uklokt å beskatte driftsmidler og verdier som utgjør den arbeidende kapital, at det er å kutte av grenen man sitter på, og at pengene heller bør benyttes til investeringer i eksisterende bedrifter.

Men man vil ikke høre det fra alle. En god del bedrifter, mange større – det blir stadig flere – eies av utlendinger, som ikke betaler noen form for skatt på sitt eierskap i bedriftene. Dit er det trygt å reise både for Arbeiderpartiet og for andre partier. Da slipper man å høre om denne ekstra skatten på investeringer av den kapitalen som skulle lage de nye arbeidsplassene, som igjen skulle sørge for at noen uten jobb fikk en jobb og kunne sørge for seg og sin familie. Et bedre bidrag til den ulikheten, som vi også ofte diskuterer, enn det å etablere nye arbeidsplasser og få flere i jobb finnes ikke. Men da må vi først erkjenne at nye arbeidsplasser i privat sektor kan vi ikke vedta i denne salen. Vi kan bare vedta gode rammebetingelser, dvs. fortsette

med det vi har gjort i denne perioden. Jeg tror det er noe av årsaken til at ledigheten synker, og at vi også ser at det skapes flere arbeidsplasser, selv om tempoet, i den situasjonen vi har vært i, ikke har vært høyt nok – men det skyldes veldig mange andre ting. Regjeringspartiene og samarbeidspartiene står samlet i dette med skatt, om å redusere skatten på arbeidende kapital. Det er ikke mer til de rikeste, det er mer til dem som faktisk ikke har noen jobb.

La meg bruke litt tid til slutt på å se tilbake. Jeg vil gjerne takke både komitélederen, Hans Olav Syversen, Venstres Terje Breivik og Fremskrittspartiets Hans Andreas Limi for et veldig konstruktivt samarbeid i denne perioden. Vi har levert åtte budsjetter, åtte budsjettavtaler, og det har gitt en samlet retning i politikken fra våre fire partier som har brakt oss gjennom særlig oljeprissjokket, som fortsatt gir ringvirkninger i norsk økonomi. Det har vi gjort gjennom budsjetter som ikke bare har lagt til rette for vekst, men også bidratt til økt trygghet i hverdagen. Vi har en kommuneøkonomi som ble spådd nedennom og hjem i valgkampen for fire år siden, men som stadig har gått bedre og gitt bedre resultater, og som har gjort det til om ikke en fornøyelse, så i hvert fall relativt tilfredsstillende, å lytte til KS når de er på høringer i finanskomiteen. Det har bidratt til en massiv satsing på samferdsel, hvor budsjettene har økt med 50 pst. i perioden, kronet med en ambisiøs Nasjonal transportplan for den videre veksten. Det har bidratt til en betydelig satsing på et moderne forsvar for det nye trusselbildet vi ser, og en politireform med kortere responstid fremfor mer kontortid en del steder, noe som også gir trygghet i hverdagen. Kanskje først og fremst er helse-tjenesten en god illustrasjon, hvor det nå er kortere ventetider, færre i helsekø og – det aller viktigste – pasienten er blitt den sentrale. Jeg synes det illustreres godt gjennom pakkeforløpene for behandling av kreft, rus og psykiske lidelser. Det er et godt eksempel på at det er enkeltmennesket som har vært det sentrale for regjeringen – men ikke bare for regjeringen, også for det stortingsflertallet som har laget ikke bare budsjettforlikene, men også bidratt til budsjettene. Disse fire partiene har kunnet samle seg i veldig mange saker om å sette enkeltmennesket i fokus for sin oppmerksomhet og for sine saker, og det har gjort at vi har kommet igjennom både brott og brann på en god måte i denne perioden.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Irene Johansen (A) [09:49:40]: Statsministeren startet valgkampen for en uke siden med å påstå at Høyre har løsningene i kampen mot ulikhet. Det er for det første en anerkjennelse fra statsministeren om at ulikhet er et økende problem i Norge. For det andre kan jeg ikke la være å tenke på at bedre ideer og nye løsninger jo var slagordet fra forrige valgkamp. Så hvorfor har hun ikke gjort noe med dette før?

Skatteutt til de rikeste og en økende andel unge som ikke er i arbeid, gir større ulikhet – ikke mindre. Det er en villet politikk fra dagens regjering. Hvorfor skal folk tro på at Høyre nå vil føre en helt annen politikk enn de har ført hittil?

Svein Flåtten (H) [09:50:21]: Vi har ført, og kommer til å føre, en politikk for å skape flere arbeidsplasser.

Man kan ikke måle ulikheten gjennom skattestatistikker. Det å gi folk en jobb, som jeg nettopp var inne på, er det største bidraget man kan gi for å fjerne ulikhetene, det at man får noe å leve av og kan skape seg sitt eget liv.

Det er heller ikke sånn at ulikhet bare kan tolkes ut av inntektsforskjeller, formuesforskjeller, skattenivåer. Det spørs også hva man gjør på forskjellige områder. Se hva denne regjeringen har gjort med hensyn til barnefattigdommen, som representanten Syversen var innom. Se hva vi har gjort på rusområdet, i psykiatrien – alt dette som løfter folk opp på veldig mange områder.

Jeg synes det er beklemmende stadig å høre at Arbeiderpartiet når de snakker om ulikhet, er opptatt av skattestatistikk og ikke hva man gjør for det enkelte mennesket.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:51:37]: I går kunne vi lese på NRKs hjemmesider at man i Ulven leir måtte levere inn sitt utstyr, og at man la ned Innsatsstyrke Salamander i Sjøheimevernet. Mitt spørsmål til Høyre er: Er de fornøyd med den nedbyggingen av Heimevernet vi nå ser rundt omkring i landet? Synes de det er en klok prioritering at Sjøheimevernet nå legges ned? Kommandørkaptein Svein Jacobsen kalte det en total feilprioritering å fjerne den kapasiteten med den kysten som vi har. Synes Svein Flåtten det er en rett prioritering at man nå skal bygge ned Sjøheimevernet, og at man i går måtte levere inn utstyret for innsatsstyrken på Vestlandet?

Svein Flåtten (H) [09:52:25]: Jeg har ikke lest detaljene om innlevering av utstyr i Sjøheimevernet, men jeg har blitt minnet på det tidligere i denne debatten av representanten Slagsvold Vedum.

Jeg må si at når det gjelder vårt forsvar, som jeg også var inne på i mitt hovedinnlegg, har vi prioritert trygghet og sikkerhet i en meget urolig verden gjennom langtidsplanen for Forsvaret, gjennom å finansiere den. Den går på veldig mange områder, og jeg stiller meg absolutt bak det regjeringen gjør på dette området, for jeg ser at det gir meg og vår befolkning en total trygghet, som er viktig for meg.

Slagsvold Vedum river ut en liten del, som han veldig ofte gjør i sin politiske retorikk, og maler opp et stort bilde, og så mister han fullstendig oversikten over det som er helheten i politikken – i dette tilfellet trygghetspolitikken.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:53:32]: For oss er ikke beredskap en liten del – det er en stor del. I går hadde vi en debatt i Stortinget om nettopp objektsikring. Vi mener at Heimevernet er en viktig del av vår beredskap, og vi mener det er viktig å ha et visst volum på Heimevernet. Så har vi hele tiden vært kritiske til og sterkt imot å legge ned Sjøheimevernet, for vi har mye kyst i Norge, og vi mener det er klokt å ha en ekstra beredskap der.

Så mitt spørsmål til Flåtten er: Mener Høyre oppriktig at det er klokt å bygge ned Sjøheimevernet, å legge det ned, og at det er det som nå skjer, eller burde Høyre ha sett at det var en feil prioritering?

Svein Flåtten (H) [09:54:08]: Nå bekrefter representanten Slagsvold Vedum nettopp det jeg sa i mitt første svar. Han sier at ja, de er opptatt av beredskap. Nei, Slagsvold Vedum er opptatt av en liten sektor, som til enhver tid kan populariseres og selges ut. Beredskap for meg er

totalen, det er hvordan vi skal forholde oss til verden rundt oss, til vårt totale forsvar.

Hvordan skal vi finansiere det? Hvordan skal vi modernisere det? Hvordan skal vi følge opp med teknologi? Slagsvold Vedum ønsker å senke den debatten ned til enkeltområder – som f.eks. Sjøheimevernet. Man kan trekke ut andre ting av det. Den debatten ønsker ikke jeg å gå inn i – jeg ønsker derimot å gå inn i en helhetsdebatt om vårt forsvar. Det ser jeg at Slagsvold Vedum ikke ønsker.

Snorre Serigstad Valen (SV) [09:55:18]: Få ganger har Svein Flåtten tatt ordet til replikk uten å ytre at man ikke kan måle ulikhet i skattestatistikk. Det tror jeg representanten Flåtten har sagt minst ti ganger i løpet av perioden. På ethvert tenkelig spørsmål om ulikhet eller fattigdom svarer representanten Flåtten at man kan ikke måle ulikhet i skattestatistikk. Jeg kan ikke huske at han noen gang er blitt spurt om skattestatistikk, men han svarer det likevel. Jeg ville bare spørre om det, for når vi andre i salen snakker om ulikhet, snakker vi om de etablerte måtene man er enig om innenfor vitenskapen og politikken å måle inntektsulikhet på. Det er noe helt annet enn skattestatistikk. Det finnes for all del veldig mange gode eksempler på at regjeringens politikk er feilslått i skattestatistikken alene, men det er ikke det vi snakker om. Vi snakker om måling av ulikhet.

Så jeg spør representanten Flåtten, som jeg ofte spør finansminister Siv Jensen: Er representanten enig i at forskjellene i Norge øker?

Svein Flåtten (H) [09:56:19]: Ja, de øker bitte bitte lite grunn.

Målingene via Gini-koeffisienten, f.eks., viser at vi er blant landene i verden med aller, aller minst forskjeller. Dette vet representanten Serigstad Valen, men han bruker allikevel stort sett skattestatistikk, som jeg alltid nevner – det er helt riktig. Jeg har sagt det mange flere enn ti ganger i denne salen at det er uriktig å bruke det!

Det riktige er å skape flere arbeidsplasser. Det gjør man ikke gjennom å sette opp inntektsstatistikker og formuesstatistikker – man ser på hva pengene brukes til. Kan man hjelpe én, to eller tre ut av ulikheten ved at de har en inntekt, er det mye, mye mer enn å stå her og si at vi må skattlegge mer, for da får vi en større likhet ved at statistikken blir krympet sammen. Men det blir det absolutt ingen arbeidsplasser av.

Presidenten: Da fikk representanten Flåtten sagt det enda en gang!

Hans Andreas Limi (FrP) [09:57:53]: La meg starte litt utradisjonelt og ikke bare skryte av revidert nasjonalbudsjett og det som vi – de fire samarbeidspartiene – har fått til i løpet av fire år. Etter en hyggelig avslutning i finanskomiteen i går ettermiddag og kveld – selvfølgelig også med opposisjonen – prøvde jeg å tenke igjennom hva revidert nasjonalbudsjett egentlig betyr for folk flest og for bedriftene, de som lever der ute i virkeligheten, som har vært bekymret, og som ikke er opptatt av politisk retorikk, men av realiteter.

Revidert inneholder noen korreksjoner og nye satsinger, men i hovedsak er revidert en bekreftelse på at det budsjettet som ble vedtatt i fjor høst, hadde en riktig inn-

retning og en riktig ambisjon for å styrke norsk økonomi. Hovedsatsingene på infrastruktur, forskning, utdanning og skattelettelser ligger fast, styrkingen av eldreomsorgen ved tilskudd til nye sykehjemsplasser forsterkes, pensjonistene får økt minstefradrag, som kompenserer for negativ inntektsutvikling som følge av underreguleringen, kapitaltilgangen for oppstartsbedrifter bedres gjennom ordningen med skattefradrag for investeringer, det blir mer attraktivt å spare til egen pensjon både for private og for selvstendig næringsdrivende, og politidistriktene får mer penger samtidig som nye politihelikoptre finansieres.

Gjennom fire år har vi oppfylt løftene om hva som skulle prioriteres, til tross for at disse fire årene har vært mer utfordrende enn det Norge kanskje har opplevd på 30 år. Oljeprisen falt som en stein sommeren 2014. Det var mange som advarte mot oljeavhengigheten i norsk økonomi lenge før den tid, men alt ble fremstilt som bunnsolid, for den norske modellen var ufeilbarlig. Så kom migrasjonsbølgen høsten 2015, og behovet for økte bevilgninger og en mer realistisk innvandringspolitikk meldte seg umiddelbart. Vi har styrt gjennom begge disse sjokkene for norsk økonomi, og nå ser vi resultatene. Til tross for beskyldninger om for lite og for mye, for tidlig og for sent, har politikken virket, og doseringen har vært riktig.

Det er hyggelig å konstatere at regjeringspartiene sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre har blitt enige om et budsjettforlik som i hovedsak styrker profilen i regjeringens forslag til revidert budsjett. Bedre sykelønnskompensasjon for selvstendig næringsdrivende, flere studieplasser, økt minstepensjon for gifte og samboere, styrking av politiets kapasitet og kompetanse til etterforskning i saker om gjelder vold og overgrep mot barn, økt lærlingtilskudd og mer penger til domstolene og til styrket sikkerhet og beredskap – alt er viktige og tydelige prioriteringer. At det også blir noen penger til gode lokale formål, er en del av et budsjettforlik i Stortinget.

Jeg registrerer at Arbeiderpartiet i sine merknader til revidert tar et tilbakeblikk på de fire årene de har vært ute av regjeringkontorene, og det har de selvfølgelig full anledning til. Men Fremskrittspartiet vil gjerne bidra til den historieskrivingen.

Alle sentrale indikatorer viser nå en sterk oppgang i norsk økonomi i 2017. Norsk økonomi viser sterkere vekst 1. halvår i år, og prognosene fra Statistisk sentralbyrå og andre prognosemiljøer tilsier en klar konjunkturoppgang fremover fra 2017 til 2020. SSBs siste tall for BNP-Fastlands-Norge for 1. kvartal viser en sterkere vekst enn forventet, og SSB anslår at veksten for BNP-Fastlands-Norge blir på rundt 1,9 pst. i år og vil ta seg opp mot 2,4 pst. i 2019. Ifølge Norges Banks siste rapport fra deres regionale nettverk av bedrifter er produksjonsveksten i norske bedrifter bedre enn ventet, og dagens vekstrate er den sterkeste siden 2013. I tillegg viser rapporten at investeringer i norsk næringsliv i 2017 forventes å øke til det høyeste nivået siden 2013, da nivået på investeringene i fastlandsindustrien var det laveste på 40 år.

Vi har en nedgang i registrert arbeidsledighet seks måneder på rad. Det er nedgang i ledigheten i alle 19 fylker.

Antall registrerte helt arbeidsledige i mai 2017 er det laveste som er registrert på en enkeltmåned på nesten fire år, helt siden oktober 2013. Det siste året har det vært en nedgang i ledigheten i samtlige 19 fylker. I tillegg har Nav lagt frem en prognose hvor de forventer en ytterligere nedgang

i år og neste år, og antall oppsigelser og permitteringer er halvert så langt i år sammenlignet med samme periode i fjor.

Så er det påpekt at sysselsettingsgraden har falt, men den har nå stabilisert seg, og vi ser at det er en forsiktig økning. Den falt faktisk mer under de rød-grønne, og fallet har sammenheng med oljekrisen, flere alderspensjonister og en sterk økning i andelen innvandrere.

Med veksten i økonomien, spesielt i. kvartal i år, er det grunn til forsiktig optimisme om at også sysselsettingsraten vil øke, fordi konjunktorene påvirker denne. Flere alderspensjonister, flere studenter og flere ikke-vestlige innvandrere har bidratt til å trekke sysselsettingen ned.

Antall nyetablerte foretak har økt med nesten 9 000 fra 2013 til 2016, og det er ny rekord til tross for oljekrisen. I løpet av årene 2014–2016 var det godt og vel 6 000 flere nyetableringer enn nedlagte bedrifter, mens det i foregående periode var 1 800 flere nedlagte enn nyetablerte foretak. Likevel er det grunn til å understreke at 85–90 pst. av nye arbeidsplasser blir skapt i eksisterende bedrifter gjennom effektivisering, nyvinning og knoppskyting.

Vi opplever gode resultater i sentrale næringer som oppdrettsnæringen og turismen, og også økt optimisme i Norges viktigste næring, oljenæringen. I fjor ble det solgt laks fra norske oppdrettsanlegg til en verdi av 60 mrd. kr. Det er en økning på hele 35 pst. Turistnæringen har gode resultater, og det er ny optimisme i oljenæringen. Selv om investeringene stabiliserer seg på et lavere nivå enn før oljeprisfallet, har næringen også fått redusert og fått kontroll på kostnadene.

Kommuneøkonomien er rekordsterk. Spesielt i fjor og til dels i 2015 har det vært ekstremt gode resultater for kommunene. Gjennomsnittlig vekst i kommunesektorens frie inntekter per innbygger har økt seks ganger mer i perioden 2013–2016 enn i foregående periode. Kommune-Norge hadde overskudd, eller netto driftsresultat, på hele 4 pst. i 2016. Det er det høyeste nivået på 2000-tallet. Samtidig økte kommunenes disposisjonsfond med 8 mrd. kr på ett år. Det er altså større økning på ett år enn det var i hele foregående fireårsperiode. Og så ser vi en positiv utvikling i skatteinngangen så langt i 2017, hvor vi har en økning sammenlignet med 2016.

For øvrig kan det nevnes at eiendomsskatten, som er Norges mest upopulære skatt og selvfølgelig bør avvikles, utgjør bare 2,9 pst. av kommunenes inntekter.

Vi har rekordstor nedgang i CO₂-utslipp fra veitrafikken det siste året. Det skyldes at vi har lagt om bilavgiftene, lagt om engangsavgiften, og at vi har fått redusert avgiftene på miljøvennlige, trygge mellomklassebiler. Nå gjør vi det samme med avgiften på motorsykler.

Også antall heltidsbønder øker under denne regjeringen. Under åtte år med rød-grønne ble antall heltidsbønder nesten halvert. Det betyr at i de åtte årene som Senterpartiet satt med ansvaret for Landbruksdepartementet, ble det over 4 000 færre heltidsbønder, mens antallet nå øker med Fremskrittspartiet i samme posisjon. I tillegg har heltidsbøndene hatt større vekst i næringsinntekten i løpet av bare to år med denne regjeringen enn i løpet av alle de åtte årene med de rød-grønne og Senterpartiet.

Listen over gode resultater er ikke uttømmende, men jeg stopper der.

Så gjenstår det bare – før vi eventuelt klarer å fyre hverandre skikkelig opp – å si takk for fire gode og spennende

år. Takk for samarbeid, takk for innsiktsfulle debatter, og – jeg hadde nær sagt – en riktig god sommer! Men det blir kanskje flere anledninger til å si det.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Truls Wickholm (A) [10:07:38]: Dette er jo, som representanten selv sa, en prøve på disse fire årene, og etter framleggelsen av perspektivmeldingen har representanter for Fremskrittspartiet reist land og strand rundt med en graf som skal vise at forskjellene i Norge ikke er så store eller vokser så raskt som i USA.

1970-tallets USA var et land på vei mot mindre forskjeller. Så kom høyresiden, med skattekutt til de rikeste og «trickle-down» og svekkelse av fagforeningenes rolle i samfunnet – egentlig akkurat den kursen som Fremskrittspartiet nå har staket ut for Norge.

Spørsmålet blir: Er Limi fornøyd med å representere en regjering som har bidratt til økte forskjeller og satt oss på den samme farlige kursen som USA satte ut på en gang på 1970-tallet?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:08:35]: Representanten Limi er veldig fornøyd med å kunne konstatere at påstanden fra Wickholm er feil. Det er grunn til å se på den faktiske velstandsutviklingen i Norge. Man kan gå ti år tilbake og se at de aller fleste grupper har hatt en betydelig økning i realinntekt, og det gjelder også de fattige. Vi ser at det er færre og færre som er under fattigdomsgrensen.

Det som betyr noe for alle i Norge, er å ha de samme mulighetene, være sikret en barnehageplass når man har behov for det, være sikret lik rett til utdanning og ha muligheten for å ha jobb og inntekt. Da må vi også legge til rette for at vi har aktivitet i økonomien, og at vi bidrar til verdiskaping i økonomien.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:09:44]: Jeg ble litt inspirert til å ta en replikk når representanten Limi brukte så mye tid på bøndene, for det er det ikke så ofte jeg har hørt tidligere. Limi skrøt av at antall heltidsbønder nå er høyere enn da Senterpartiet satt i regjeringkontorene. Jeg tenkte: Reflekterer dette noe om at det å sitte i regjering har sin virkning?

Så mitt spørsmål er i grunnen: Det trykket representanten Limi la på f.eks. landbrukspolitikk, er det et symptom på at det har gjort noe med Fremskrittspartiet å sitte fire år i regjering?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:10:31]: Det er ikke unaturlig at det å sitte i regjering og i posisjon har en viss innflytelse på et partis politikk. Det gjelder nok også Fremskrittspartiet. Samtidig vil jeg understreke at vi alltid har vært veldig opptatt av bøndene og matproduksjon. Det vi har fokusert på, er at bonden er en selvstendig næringsdrivende. Bonden må få lov til å utvikle sine verdier slik at det blir mulig å leve av å være bonde i Norge. Og det ser vi at vi har fått til. Vi har en positiv utvikling. Det blir flere og flere heltidsbønder, og næringsinntektene til bøndene går opp. Det er veldig positivt fordi vi har mye kvalitet i norsk matvareproduksjon som vi skal ta vare på, og det er viktig at den norske forbrukeren også får ta del i det.

Så vi har en positiv tilnærming til landbrukspolitikken, men vi er også opptatt av at det skal være lønnsomhet for dem som driver med matproduksjon i Norge.

Geir Pollestad (Sp) [10:11:49]: Representanten Limi var i sitt innlegg oppteken av at ein ikkje skulle snakka om politisk retorikk, men om realitetar, og det har eg tenkt å gjera, for etter fire statsbudsjett, fire reviderte statsbudsjett og fire år med Framstegspartiet i regjering er altså realiteten at aldri før, på fire år, har folk og næringsliv i Noreg betalt meir i bompengar, aldri før, på fire år, har ei regjering kome til Stortinget og føreslått meir i bompengar enn det som har skjedd i ein periode med finansminister og samferdselsminister frå Framstegspartiet.

I mitt eige fylke, Rogaland, har regjeringa føreslått bompengar til nesten 100 000 kr per rogalanding i desse fire åra. Då er mitt spørsmål til representanten Limi: Har ein innfridd valloffet om at det skal stå «gratis» på bompengeskilta?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:12:50]: La meg legge til i den lange rekken fra representanten Pollestad: Aldri før har det blitt bygd mer vei i Norge. Og det lovet vi i valgkampen i 2013. Det var det vi gikk til valg på. Vi ønsket å styrke infrastrukturen betraktelig og øke investeringene til vei og bane. I løpet av denne perioden er altså samferdselsbudsjettet økt med 50 pst.

Det bygges mer vei, og det blir da dessverre også mer bompenger, men det er den statlige andelen av veiinvesteringene som øker. Og i den nasjonale transportplanen som ble behandlet for to dager siden, er det faktisk en satsing fra de fire samarbeidspartiene på godt over 1 000 mrd. kr i ny infrastruktur i Norge de kommende tolv år. Ja, det er delvis bompenger i den satsingen, men andelen bompenger går ned, og alternativet fra opposisjonen er å øke bompengene betydelig. Vi må bare erkjenne: Vi er imot bompenger. Det er et flertall i Stortinget som er for bompenger.

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:14:02]: I sitt svar til representanten Wickholm sa representanten Limi at det er færre som lever i fattigdom nå enn for ti års tid siden. Men ifølge SSB-rapporten Økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper 2016 øker både andelen og antall som lever på vedvarende lavinntekt i Norge. «Stadig flere har lave inntekter i minst tre år», er overskriften, og vi kan lese følgende:

«Mellom 2006 og 2011 var trenden en synkende lavinntektsandel. De siste årene har derimot andelen med vedvarende lavinntekt steget igjen.»

Det er det motsatte av det representanten Limi nettopp sa.

Jeg har ofte lurt på hvordan det var å diskutere klima på 1980-tallet, når man hele tida måtte krangle med folk som ikke ville erkjenne at klimaendringer var et problem. Det er litt sånn å diskutere ulikhet med Høyre og Fremskrittspartiet. Uansett hva man legger på bordet av fakta, henger man seg opp i små detaljer og sier at nei, det stemmer ikke. Er det SSB eller Hans Andreas Limi som har rett i hvor mange som lever på vedvarende lavinntekt i Norge?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:15:09]: Jeg forholder meg også til det som er offentlig tilgjengelig statistikk, og det vi ser av statistikken, er at det har vært økende inn-

tektforskjeller i Norge. Samtidig er det slik at det har vært en betydelig velstandøkning for alle grupper og alle mennesker i Norge hvis man ser tilbake og sammenligner med utgangspunktet for ti år siden. Men det er noen som har fått litt mer enn andre.

Det at det er inntektsforskjeller, er ikke noe som har blitt forsterket under denne regjeringen, det var også tilfellet i foregående periode, i hvert fall på slutten av perioden.

Så vet vi at dette bildet er veldig sammensatt. For det er dessverre slik at vi har en del innvandrergupper som blir hengende etter. Veldig ofte har det sammenheng med at de har en lav arbeidsdeltakelse, og de som er inne i arbeidsmarkedet, faller dessverre fort ut igjen. Det er noe som det er grunn til å ta alvorlig og fokusere på, og det mener jeg også at denne regjeringen og Fremskrittspartiet til enhver tid gjør, fordi vi trenger flere som deltar aktivt i arbeidslivet.

Presidenten: Replikskordskiftet er dermed over.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:16:29]: Dette har vært en stortingsperiode der vi virkelig har sett skillelinjene i norsk politikk, men også styrken i det norske Stortinget, og at vi samler oss når det er som mest krevende. Skillene har vært tydelige i de ulike sentraliseringsreformene til regjeringen. For det har vært én fellesnevner i nesten alle forslagene fra regjeringen, og det har vært stordrift, mens vi har hatt tro på nærhet.

Vi har sett det i Nav, vi har sett det med skatt, vi har sett det med politiet, der man kalte det nærpolitireform, mens det man har opplevd, er at det har blitt en fjernpolitireform. Det er stor uro i Politiets Fellesforbund, der regjeringens eget direktorat beklagde bruken av ordet nærpolti, og sa at deres tilbakemelding har vært at det har blitt en fjernpolitireform. Vi har sett det i Heimevernet, der man nå kaller det en satsing – men utstyr leveres inn, sånn som i går i Ulven leir, der innsatsstyrken Salamander ble lagt ned – på målet om å få en styrke på 35 000 mann istedenfor 45 000 mann. Man styrker tilstedeværelsen, man forsterker sentraliseringen.

Vi har fått en regionreform som ble beskrevet slik av et av de fire partiene som ønsket den, at vi har fått en løsning ingen partier vil ha. Det var beskrivelsen fra et av de fire partiene som stemte for denne reformen, der man har en region fra Halden i sør til Hardangervidda i Buskerud. Det er en helt dysfunksjonell region, men den har man fått, og det ble beskrevet som en løsning ingen partier vil ha.

Den ble kalt en lokaldemokratireform, kommunereformen. Den endte med tvangssammenslåinger og at man brukte partipisk, og til slutt også med at enkeltrepresentanter meldte seg ut fordi de fulgte sin egen overbevisning i saken, at man var mot tvang og for frivillighet.

Så linjen har vært klar. Det har vært stordrift og sentralisering, man har kalt ting nærpolti, det er blitt fjernpolti, man har kalt ting lokaldemokrati, det har blitt tvangreform. Det positive er som det vi så høsten 2015. Da det virkelig var krise, ble det et nasjonalt forlik om innvandrings- og integreringspolitikken, som vi i Senterpartiet mener var avgjørende viktig, fordi Fremskrittspartiet og Venstre blokkerte hverandre, og dermed var det viktig at Stortinget tok ansvar sammen med regjeringen for å løse situasjonen og få kontroll. Det klarte vi.

Så har vi hatt oljeprisfall i denne perioden. IMF beskrev det tydelig tidligere i vår, at svakere krone og redusert lønnsvekst har vært hovedgrep som gjør at man har klart å stabilisere situasjonen på den måten vi har gjort. Hva er det å si om det? Jo, punkt én: Vi har egen valuta. Hvem har vært imot at Norge skal ha egen valuta i de siste årene? Jo, partiet Høyre, og statsminister Erna Solberg har vært en tydelig talskvinne mot at Norge skal ha egen valuta, og at vi skal innføre euro. Høyre har også bekreftet det ved utenrikspolitisk talsmann denne perioden. Men takk og pris har ikke Høyre fått gjennomslag for det.

Punkt to: den norske modellen, redusert lønnsvekst, at vi har et trepartssamarbeid der vi har en ansvarlig fagbevegelse. Hvem er det som har vært imot den norske modellen? Jo, finansminister Siv Jensen, som sa da hun var opposisjonspolitiker våren 2013: Den norske modellen står i veien for sunn fornuft. Nå har den norske modellen reddet store deler av norsk økonomi.

Hva er det tredje punktet? Jo, vi har hatt mulighet til å drive en ekspansiv finanspolitikk fordi vi har hatt en klokke- skap i forvaltningen av oljepenger over tid og hatt en god og velfungerende handlingsregel som har gitt fleksibilitet. Finansminister Siv Jensen sa under sitt landsmøte i mars 2013: Da står modellen i veien for fornuften. Modellen står i veien for fornuften! Nå har det vært nettopp en ansvarlig oljepengebruk over tid som har gitt oss handlingskraft, og finansminister Siv Jensen har istedenfor å myke opp handlingsregelen strammet den inn. Så det er to ganske ulike virkeligheter i opposisjon og posisjon.

Så er det en annen sak som det har vært mye debatt om i vår som skaper mye uro, som det nå også har kommet flere forslag til på bordet i dag. Det handler om å ta lokalbefolkningen på alvor, og det er den såkalte ulvesaken. Jeg legger merke til at Høyres stortingsrepresentant Gunnar Gundersen nå har fremmet to forslag, forslag nr. 115 og forslag nr. 116, her i salen. Vi i Senterpartiet kommer til å støtte de to forslagene, for det er en oppfølging av Stortingets vilje i stortingsforliket i fjor vår, og det har vært et hovedproblem at vi har hatt en regjering som ikke har evnet og ikke ønsket å følge opp Stortingets politikk, og jeg håper at Høyres egne representanter også støtter Gunnar Gundersens forslag og støtter Senterpartiets forslag som skal gjøre at når det kommer ulv inn i en saueflokk, så skal den bli felt med en gang, man skal ikke vente til all lidelsen tar tak.

Jeg tar opp Senterpartiets ulike forslag.

Presidenten: Representanten Trygve Slagsvold Vedum har tatt opp de forslagene han refererte til, i både sak 2 og sak 3.

Det blir replikkordskifte.

Solveig Sundbø Abrahamsen (H) [10:21:59]: Partileiar Trygve Slagsvold Vedum skriv i ein kronikk i år:

«Om man skal oppsummere den blåblå regjeringen med ett ord må det bli «sentralisering»»

Senterpartiet har lova veljarane å føre ein reverseringspolitikk dersom Senterpartiet kjem i regjering.

Då Slagsvold Vedum sat i den raud-grøne regjeringa, var det eit faktum at fleire gardsbruk blei lagde ned. Størrelsen på jordbruksareal i drift som forsvann under dei åtte raud-grøne åra, var på nesten 500 000 dekar. Det blei færre små skular. Det blei fleire folk i dei største byane, og

færre statlege arbeidsplassar blei flytta ut frå Oslo. Korleis forklarar Slagsvold Vedum dette misforholdet mellom bodskapen sin og det han faktisk kan vise til frå regjeringa i 2005–2013? Viser ikkje dette at Senterpartiets politikk fyrst og fremst er retorikk og tomme ord?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:22:55]: Det er knallharde prioriteringer i politikken hele tiden, og der har Høyre og Senterpartiet hatt helt ulike prioriteringer i hele denne perioden. Når det har vært diskusjoner om hvor man skal lokalisere tjenester, har vi vært tydelige hele tiden på at vi ønsker at tjenester er nær folk.

Det har vært diskusjoner om politi, som har vakt veldig mye uro i representantens eget hjemfylke Telemark, der vi har trodd det var klokt å ha det i nærheten av de ulike lokalmiljøene. Det har vært diskusjon om Heimevernet. Vi mener at det er klokt å ha et visst volum på Heimevernet, ikke den reduksjonen som dagens regjering har lagt opp til, og som kommer til å gå ut over den såkalte områdestrukturen. Så det er rett og slett ulike syn, og vi mener det er rett å prioritere ressurser sånn at vi ser hele landet, og der vi tror på hele Norge.

Når det gjelder det siste – diskusjonen om regionreformen: Vi tror ikke det er noe klokt at Telemark blir en del av Vestfold. Vi tror det er klokt at Telemark utvikler seg videre som et eget fylke, og hvis vi får makten, skal vi sørge for at Telemark får den muligheten hvis de vil. Jeg håper at representanten Sundbø Abrahamsen når det kommer til stykket, er mer opptatt av å lytte på eget folk enn å lyde egen partipisk.

Hans Andreas Limi (FrP) [10:24:06]: Slagsvold Vedum og Senterpartiet har nå blitt veldig opptatt av Heimevernet, og jeg konstaterer at også på det området er det ganske langt mellom liv og lære i Senterpartiets politikk. I de åtte årene Senterpartiet deltok i regjering, fikk Heimevernet 300 mill. kr mindre. Sjøheimevernets kommandostruktur ble lagt ned. To HV-distrikter ble lagt ned. I 2009 var det ingen øvelser i områdestrukturen, og innsatsstyrkene ble redusert fra 5 000 til 3 000 personer. Samtidig var det en generell underfinansiering av Forsvaret. Da vil jeg spørre Slagsvold Vedum: Kan han bekrefte at disse opplysningene er korrekte, og hva er grunnen til at Senterpartiet nå er så opptatt av å fremstille sin tid i regjering som en tid da det ble gitt en betydelig styrking til både Forsvaret og Heimevernet?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:25:04]: Senterpartiet er svært opptatt av landets beredskap, og vi mener det er klokt å bruke ressurser på å bygge opp Heimevernet og ikke bygge ned.

Vi mener det er klokt at Norge som selvstendig land skal ha ulike kapasiteter i de ulike forsvarsgrenene. Det er derfor vi er så uenige med Fremskrittspartiet og Høyre nå. Man bygger ned kapasiteter, sånn som man ser i Sjøheimevernet, og det skjer nå. Det er ikke snakk om å bygge opp, man bygger ned. Utstyret til innsatsstyrken Salamander på Vestlandet ble levert inn i går. Man skal ta bort 2 000 soldater med den kapasiteten som det gir. Vi mener det er svært uklokt, og jeg tror at en av grunnene til at f.eks. tidligere sjef for Heimevernet general Broholt har meldt seg inn i Senterpartiet, er at han ser at vi har snakket om det, at vi har vært tydelige på det, og at vi har lagt inn ekstra pen-

ger i våre alternative budsjetter til det. Det ligger også ekstra penger i vårt alternative budsjett – i revidert nasjonalbudsjett – til nettopp Heimevernet og Sjøheimevernet. For vi mener det er klokt og ikke uklokt.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:26:19]: Senterpartiet og Kristelig Folkeparti var enige om ikke å nedlegge Sjøheimevernet da vi behandlet det før jul. Men det er et faktum at på Senterpartiets vakt, som det så fint heter – i regjering, var det faktisk en nedbygging av Forsvaret. Og ikke bare det: Det fantes et større problem, det var en skjønning, man lot som man kunne drifte kapasiteter som man faktisk ikke kunne drifte når det kom til stykket. Der fortjener den nåværende regjeringen ros for å ha fått realitetene opp på bordet.

EØS-avtalen er en viktig avtale for norsk økonomi, og vi kjenner Senterpartiets holdning til den avtalen. Jeg er sikker på at Slagsvold Vedum leser Nationen. Der så vi i går at støtten til EØS-avtalen er svært stor og økende. Hva tror representanten Slagsvold Vedum er grunnen til det?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:27:22]: Det vi har vært opptatt av i forsvarspolitikken, er:

1. styrke beredskapen
2. omstille Norge fra et mobiliseringsforsvar til et innsatsforsvar og ruste Forsvaret for framtiden

Vi mener at det er meget viktig det vi også gjør i vårt reviderte nasjonalbudsjett, der vi prioriterer mer ressurser til Forsvaret, ikke mindre. Vi mener det er uklokt å bygge ned kapasiteten når det senest i går i Stortinget var tydelig at man hadde utfordringer med å sikre de ulike objektene som landet bør sikre.

Når det gjelder EU og EØS, er jeg svært glad for at Norge ikke ble EU-medlem. Vi mener det er viktig at vi har gode avtaler med EU, men vårt syn på EØS er at det gir for mye makt fra Stortinget til organer som vi ikke kan stille til ansvar ved valg – nettopp byråkratiet i Brussel.

Så mener vi at man har stort handlingsrom hvis man tør å bruke det, slik som f.eks. da jeg selv var statsråd og forbedret tollvernet og sikret interessene til norsk næringsmiddelindustri og til norsk matproduksjon, som også var en av grunnene til at en del industri har blitt bygd opp i stedet for bygd ned.

Terje Breivik (V) [10:28:38]: Senterpartiet snakkar sjeldan om kva dei sjølve vil. I sitt alternative RNB går Senterpartiet t.d. friskt i veg når det gjeld såkalla byråkratikkutt. Her skal det leggast ned arbeidsplassar i stor stil, fort og gale: fylkesmannsadministrasjonen, Helsedirektoratet, Politidirektoratet og Miljødirektoratet. Det einaste som er fredda, er Landbruksdepartementet og Landbruksdirektoratet. I sum skal det kuttast om lag 0,5 mrd. kr på halvårsbasis. Skal dette lukkast, må ein seia opp arbeidstakarar over ein låg sko. Dei fleste har ei oppseiingstid på minst tre månader. I tillegg veit me det er spesielle reglar i staten når det gjeld stillingsvern og etterløn. For å få reknestykket til å gå opp må i sum rundt 3 500 tilsette i departement og direktorat seiast opp. Det føreset ein kostnad på 70 000 kr per måned per tilsett.

Korleis kan Senterpartiet forsvare å seia opp 3 500 personar over natta utan anna grunngeving enn at Senterpartiet heller vil bruka lønsmidlane på fylkesvegar?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:29:44]: For det første er det interessant hvis du begynner å se på tallene. Da Senterpartiet satt i regjering, gikk f.eks. antall byråkrater i Landbruksdirektoratet og Landbruksdepartementet ned – da vi styrte. Vi kuttet der, og vi mente at det var viktig å ha et effektivt landbruksdepartement og et effektivt landbruksdirektorat, i motsetning til visse andre departementer, som este ut.

Det har vært et problem i denne perioden også at man har sett en voldsom vekst i departementer og direktorater. Ifølge Difi og gjengivelsen i Aftenposten er det 1 018 flere ansatte i sentrale departementer og direktorater i dag enn det var i 2013. Det er på Siv Jensens vakt dette har skjedd, at byråkratikostnadene har økt. Det har vært vår kritikk av regjeringen hele veien at stordrift fører til byråkratisering, ikke til forenkling. Når vi ser at f.eks. Politidirektoratet etter de siste tallene jeg har sett, hadde en vekst i antallet byråkrater med 60–70 pst. fra 2013 til i dag, så har det vært en feil prioritering – en prioritering vi er imot.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet omme.

Terje Breivik (V) [10:30:57]: Eg kjem til å bruka den tilmålte taletida til nesten utelukkande å snakka om det me faktisk behandlar no – revideringa av statsbudsjettet for 2017.

Eit godt budsjett har vorte endå betre, dels gjennom forslaga regjeringa sjølv har kome med, som i stor grad er ei oppfølging av bestillingar frå Stortinget, m.a. gjennom avtalen om statsbudsjettet for 2017, og dels gjennom forhandlingane og semja om RNB mellom regjeringspartia, Venstre og Kristeleg Folkeparti.

Isolert sett har me ikkje flytta på meir enn om lag 400 mill. kr. Eg er samd i at dette ikkje er all verda i kroner og øre, men me har brukt pengane godt. Det viser òg innstillinga. Alle dei viktige grepa som vert tekne, får tilslutning av eit breitt fleirtal i Stortinget.

Dagen i dag medfører m.a. eit svært målretta historisk løft for gründerar og sjølvstendig næringsdrivande, og gjer det lettare å skapa arbeidsplassar.

Venstre får gjennomslag for styrking av sosiale rettar for sjølvstendig næringsdrivande når det gjeld både pensjon og sjukeløn. Me får gjennomslag for at det vert etablert ei skatteincentivordning for langsiktige investeringar i oppstartsselskap – «Kapitalfunn», som Venstre døypte det den første gongen me føreslo det, tilbake i 2010. Og Venstre får gjennomslag for betre opsjonsskattereglar for gründerelskap.

I sum vil desse ordningane med full årsverknad medføra om lag 700 mill. kr i lette for gründerar og sjølvstendig næringsdrivande.

Dette kjem på toppen av den innsatsen Venstre, Kristeleg Folkeparti og regjeringspartia har gjort dei siste åra for auka gründerkap, innovasjon og nye grøne arbeidsplassar.

Venstre har fått betydeleg gjennomslag i samarbeidet me er ein del av. Det skjedde nesten ingenting under åtte raud-grøne år når det gjaldt betringar for gründerar, sjølvstendig næringsdrivande og bedriftseigarar. Forslag på forslag frå Venstre og dei andre partia som utgjer dagens fleirtal, vart stemde ned. No er det ein heilt annan vilje og ei anna evne til å gjera noko for norsk næringsliv og norske

arbeidsplassar. Berre i dag skjer det svært mykje – og mykje meir enn det som skjedde under åtte raud-grøne år.

Avtalen om RNB medfører òg nokre andre og viktige påplussingar og styrkingar: Me har forsterka innsatsen mot barnefattigdom. Inntektsgrensa for gratis kjernetid i barnehage vert auka til 450 000 kr, som betyr at 2 000–3 000 fleire barn i låginntektsfamiliar kjem inn under ordninga. Tilskotsordninga mot barnefattigdom vert betydeleg styrkt. Det vert ytterlegare 250 nye studieplassar innan IT, og det vert meir pengar til koding i skulen. Regjeringa skal òg i samband med statsbudsjettet for 2018 leggja til rette for at fleire lærarar kan ta vidareutdanning, spesielt lærarar i samfunnsfag. Innsatsen mot forsøpling i havet generelt, og plast spesielt, vert styrkt med nye 20 mill. kr. Det vert sett av meir pengar til kreftforskning. Og det skal etablerast eit ressurscenter for eigenorganisert idrett, slik at ein stadig aukande del av dei unge kan få hjelp og rettleiing til å driva si form for fysisk aktivitet.

I sum, som sagt, har eit godt budsjett vorte betre.

Eg vil avslutningsvis òg takka kollegaene i alle parti for eit konstruktivt samarbeid. Endringane me har gjort i uttrekkskriteria for Oljefondet, særleg for selskap med kol heilt eller delvis i porteføljen, er eitt godt døme. Skattereforma me i fellesskap har fått på plass, er eit anna. I den samanhengen er det òg grunn til å framheva bidraga og dei gjennomtenkte innspelene SV kom med, sjølv om dei til slutt valde å forlata forhandlingsrommet.

Eg vil spesielt takka representantane Syversen, Limi og Flåtten for tidvis krevjande, men i all hovudsak konstruktive og gode forhandlingar om fire statsbudsjett og fire reviderte nasjonalbudsjettavtalar. Om Flåtten må eg få leggja til at frå ståstaden min har han vore den viktigaste personen for at samarbeidet mellom Venstre, Kristeleg Folkeparti og regjeringspartia har gått så godt i denne perioden – med ditto gode resultat for samfunnet der ute. Sjølv når ein har slite i samarbeidsavtalen så stiftane i arka for lengst er strekte til brestepunktet, har han hatt evna til å losa oss gjennom på sitt kloke, konstruktive, imponerende, uthaldande vis – og med stor integritet og tillit i alle parti og miljø. Flåtten kjem til å verta sakna i arbeidet her på huset, og heldige er dei som no får nytte godt av kapasiteten og evnene hans.

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torstein Tvedt Solberg (A) [10:35:51]: Etter fire år har jeg en viss medlidenhet med Venstre, for jeg ser jo at det ikke er lett å være støtteparti. Venstre ble enig med Høyre og Fremskrittspartiet om én ting, og så gjør regjeringa noe helt annet. Breivik hadde en lang skryteliste i dag. I høst skrøt Breivik f.eks. av at det skulle komme 500 studieplasser til IKT. Det ble bare 140. Breivik trakk i høst fram såkornfond for IKT-næringen. Det er nå avsløst. Venstre har lenge krevd et målrettet skattekutt til oppstartsbedrifter, som jeg har vært enig i, nå legger Høyre og Fremskrittspartiet fram en generell ordning for å treffe hele 40 pst. av alle bedrifter. Venstre var fullt av lovord om Fornybar AS, og vi venter fortsatt på konkrete resultater og framdrift. Mitt spørsmål er derfor følgende: Føler representanten Breivik seg etter fire år med samarbeid, lurt?

Terje Breivik (V) [10:36:45]: Representanten Breivik og Venstre er svært fornøgd med det som har skjedd innfor området næringsutvikling, sysselsetjing og det å leggja betre til rette for å skapa nye arbeidsplassar, men også å sikra eksisterande. Det som representanten Tvedt Solberg no lista opp, er å snu ting fullstendig på hovudet. Dette er fleire døme på ei samanhengande satsing på kort-siktige akuttiltak i dei mest utsette kommunane på Sør- og Vestlandet, og ikkje minst langsiktige tiltak som skal bidra til nytt næringsliv, gründerar, men òg i eksisterande næringsliv. Ta til dømes ei heilt historisk storsatsing som Fornybar AS eigentleg er, som representanten Tvedt Solberg har fått gleda av å husa i byen Stavanger, som nettopp vil gå inn i eksisterande næringsliv, eksisterande leverandørindustri og hjelpa dei med å få omgjort endå meir av all den spennande teknologiutviklinga som skjer, for at dei skal koma seg inn på nye marknader, med grønne for-tekn.

Hans Andreas Limi (FrP) [10:38:01]: Bilavgifter har vært et viktig tema i alle disse fire årene og i alle budsjettforhandlingene, for Fremskrittspartiet og Venstre er veldig opptatt av bil. Venstre vil ofte ha bilavgiftene grønne, og Fremskrittspartiet vil ha dem lavere, og så har vi klart å levere på begge deler. I løpet av perioden er engangavgiften i snitt gått ned med 25 000 kr. Samtidig ser vi at utslippene fra nye biler nå faktisk er under det som er EUs mål for 2020. Så vi har fått ned utslippene uten å straffe bilistene. Vi har brukt gulroten, og vi har gjort endringer som har gitt gode resultater. Spørsmålet er da: Vil Venstre og Terje Breivik bidra til at vi kan fortsette denne positive utviklingen også i neste periode?

Terje Breivik (V) [10:38:49]: Ja, det kan eg stadfesta med stor pondus at det vil me. Det me har gjort i fellesskap på bilavgifter, viser genialiteten i å ta marknaden i bruk, altså å ta skattar og avgifter òg i bruk som eit verk-middel for å gjera det billigare og meir attraktivt å ta klimavennlege val i kvardagen. Det som nok er litt underkommunisert, er at det me i fellesskap har gjort med ein-gongavgifter, men òg det me har gjort med betre avskrivings-satsar for tungtransportbransjen, i sum har hatt ein netto skatte- og avgiftslette i transportsektoren på ein plass mellom 2 og 3 mrd. kr, noko som verkeleg viser kor viktig eit grønt skattesifte er.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:39:50]: Offiser Svein Jacobsen uttalte til NRK Hordaland i går:

«Sikkerheten langs kysten blir dårligere. Politikerne har valgt å vurdere det annerledes, men jeg er dypt faglig uenig.»

Han er altså uenig i at innsatsstyrken i Sjøheimevernet legges ned i Hordaland, og det av en regjering som Venstre støtter. Blant annet Mongstad har vært et av ansvarsområdene til den innsatsstyrken. Nå er den innsatsstyrken borte.

Synes Terje Breivik at det er en bagatell, eller mener Venstre at det er viktig å ha en beredskap langs kysten, og at det er uklokt at regjeringen nå gjennomfører den nedbyggingen av Sjøheimevernet som faktisk skjer?

Terje Breivik (V) [10:40:37]: Eg synest ikkje dette er nokon bagatell på nokon som helst måte. Representanten Slagsvold Vedum er godt klar over at Venstre stod utan-

for forliket om Forsvarets langtidspan her på huset. Slik sett er eg meir bekymra for haldninga til det partiet som Trygve Slagsvold Vedum har sagt at han eventuelt kjem til å inngå eit samarbeid med etter valet, òg i ein forsvars-samanheng.

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:41:17]: Jeg vil takke for hyggelige ord fra representanten Breivik og gjengjelde dem. Det har vært et veldig hyggelig bekjentskap og et hyggelig samarbeid i denne perioden.

Så er det slik som representanten Breivik var inne på, at vi i SV deltok lenge i forhandlingene om skattereform, men forlot forhandlingene etter hvert. Derfor vil jeg nå spørre representanten Breivik: Er representanten Breivik enig i at det er store uløste problemer ved dagens skattesystem, der det omfordeles for lite, og der for mye penger finner veien inn i passive eiendomsformuer i stedet for å gå til at vanlige arbeidere sitter igjen med mer av sitt arbeid, og at mer penger kunne vært investert i nye arbeidsplasser?

Terje Breivik (V) [10:42:02]: Det korte svaret på det er ja, og det er difor me i dag t.d. vedtek ei ny skatteincitamentordning som gjer det meir attraktivt for private investorar nettopp å investera i norske arbeidsplassar, kontra i eigedom. I og med at Serigstad Valen har gjeve meg høve til det, kan eg òg vedkjenna at Venstre ikkje er fornøgd. Me er veldig fornøgte med det som er gjort, men me er ikkje på langt nær i mål med å leggja om skattesystemet for å gjera det meir lønsamt og attraktivt å ta grønne val i kvardagen og i styreromma og for å gjera det endå enklare for norske bedriftseigarar å kunna konkurrera med utanlandske eigarar.

Det betyr at i den skattereforma som no er godt i gang, er det framleis ting som må gjerast, ikkje minst når det gjeld formuesskatt, der eg meiner at me heilt opplagt har mykje å henta på å få eit betydeleg større botnfrådrag, som veldig godt vil treffa småbedriftseigarane og andre med små formuar.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:43:20]: Fire år kan gå fort. De går fort på Stortinget, de går sikkert enda fortare for statsråder som sitter i regjering. Men det er også fordi denne tilværelsen er litt av en boble. Fire år er ikke det samme for mange andre grupper i samfunnet som det er for en stortingsrepresentant eller for en finansminister. Fire år kan gå fort for noen, men for andre kan det være veldig lang tid.

Fire år er lang tid om man er pensjonist og for tredje året på rad må stramme inn livreima. Fire år er lang tid om man i fire år prøver å komme seg inn på boligmarkedet, men ikke får det til. Fire år er lang tid om man lever i en familie med vedvarende lavinntekt. Det er veldig lang tid hvis man hver dag i mesteparten av barneskoleløpet gruer seg til å gå på skolen, eller om man hver dag må kjenne på at man er stengt ute fra de samme mulighetene og de samme aktivitetene, men ikke minst de samme drømmene som de fleste rundt en har tilgang til. Fire år er veldig lang tid hvis man mangler jobb.

Det er disse tingene politikk handler om. Det handler om muligheter, fordeling av muligheter og makt – ikke skolaske diskusjoner om hvorvidt enkeltposter i Arbei-

derpartiets alternative reviderte budsjett er riktig ført med tanke på å spare inn noen konsulentutgifter, ikke detaljdiskusjoner om hva slags koeffisienter som er best egnet til å måle ulikhet mellom mennesker. Det er hvordan vi skal bekjempe de ulikhetene, som er politikk.

Politikk er ikke en pekelek om hvem som har lagt inn flest overbud i Nasjonal transportplan, eller hvem som foreslo hva i fjor vår. Det mandatet vi er gitt å forvalte, er å sørge for at folk får det bedre og gjøre en innsats for dem som har stemt på oss.

I det perspektivet er denne debatten merkelig selvrefererende. Det handler vel så mye om relasjonene personer og partier her i salen imellom som det handler om de løftene som er gitt til velgerne, og de utfordringene som er de viktigste i vår tid.

Politikk handler om fordeling av muligheter, fordeling av penger og fordeling av makt mellom kvinner og menn, mellom majoritet og minoritet, mellom by og distrikt og mellom fattig og rik. I vekslende grad erkjenner de styrende partiene at forskjeller, ulikhet og fattigdom er et problem. Best i klassen er kanskje representanten Terje Breivik og komitéleder Hans Olav Syversen. Strykarakter går til finansminister Siv Jensen, som fortsatt ikke er i stand til å stå på denne talerstolen og uten noe om og men si at ulikhetene øker, og at det er et problem. Finansministeren virker å ha berøringsangst i møte med de økende forskjellene i Norge.

Man kan godt si at forskjellene er mindre i Norge enn i andre land, og at det er derfor ikke noe problem. Vel, det er i så fall ikke takket være Fremskrittspartiets innsats de siste 40 årene. Man kan godt si at ulikhetene øker enda fortere i andre land. Ja, det er også riktig – men vi er ikke stortingsrepresentanter i andre land. Vi er stortingsrepresentanter i Norge, og vi har en plikt til å sørge for at folk flest i Norge har det så godt som mulig.

Da må vi handle. Fire år er lang tid til å foreslå politikk som kan utgjøre en forskjell i livene til folk. Vi har hatt god tid til å sørge for at færre lever i fattigdom i Norge. Vi har hatt god tid til å sørge for at vanlige folk og folk med lave inntekter sitter igjen med mer av fruktene av sitt arbeid, mens de som har aller mest, skal bidra mer.

Nå er de fire årene gått, og fasit er at forskjellene har økt. Fasit er at vi snart sannsynligvis passerer 100 000 barn som lever i vedvarende lavinntekt. Fasit er at flere mangler jobb, og fasit er at pensjonistene får lavere kjøpekraft for tredje år på rad.

Regjeringen har ikke hatt det travelt. For dem har fire år vært en bedagelig periode når det gjelder ulikhet.

Regjeringen har hatt det travelt på andre områder. De har hatt det travelt med å sørge for at den rikeste promillen i Norge hver i snitt får 264 500 kr i skatteutt, og det satte de i gang med ganske raskt. Det synes jeg de lyktes med – det skal de ha. De skulle kutte i skatten til de rike. Det lovte de, og det gjennomførte de. Men for folk flest har ikke regjeringen levert.

Derfor fremmer SV 30 forslag mot ulikhet, og jeg tar herved opp de forslagene samt alle øvrige forslag fra SV, med unntak av forslag nr. 108, som blir tatt opp senere, og nr. 111.

Presidenten: Representanten Snorre Serigstad Valen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Sigurd Hille (H) [10:48:42]: Noe av det første regjeringen Solberg gjorde, var å avskaffe arveavgiften. Det var faktisk noe som var svært populært blant folk flest, og ikke minst blant de mange små og mellomstore bedriftseiere som plutselig var i stand til å foreta et generasjonsskifte uten at familien ble flådd.

Nå ser jeg av merknadene til SV i denne saken at de foreslår at det skal innføres en sterkt omfordelende arveavgift, riktignok med et «høyt bunnfradrag», som det står.

Jeg vil gjerne høre fra representanten Serigstad Valen hvor høyt dette bunnfradraget skal være, og om det i så fall vil være til hjelp for de små og mellomstore bedriftseierne når de skal foreta et generasjonsskifte.

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:49:36]: Denne omsorgen for små og mellomstore bedriftseiere er i stor grad retorisk fra regjeringens side. De har forbeholdt de store skatteuttene og de store grepene de største eierne i Norge og dem med størst formue. En regjering som bryr seg om omstilling i industrien og små og mellomstore bedrifter, klatter ikke til med 1,8 mrd. kr i kutt i startavskrivningene for investeringer i maskiner og utstyr.

Men jeg skal ta representanten Hilles hensikter på alvor. Arveavgiften er den mest omfordelende skatten vi hadde i Norge. Jeg er ikke interessert i å skulle skattlegge folks hus og hytter når de arves. Det som er viktig, er at 77 av de 100 rikeste i Norge er arvinger, og ulikhet går i arv. Derfor er det viktig med en arveavgift. Bunnfradraget kan være så høyt som bare det. Jeg ville heller stilt det spørsmålet til Arbeiderpartiet og Senterpartiet, som vi skal forhandle med etter valget når vi har vunnet, og jeg er helt sikker på at vi blir enige om en ny og mer omfordelende og rettferdig arveavgift.

Roy Steffensen (FrP) [10:50:49]: Jeg registrerer at representanten ofte snakker om økt ulikhet, men aldri om årsaken til hvorfor ulikheten øker, nemlig høy innvandring.

Men jeg vil gripe fatt i noe som står i media i dag, nemlig at SV mener vanlige folk er blitt avspist med smuler. Vi har altså redusert avkortingen for gifte og samboende pensjonister, noe som medfører 8 000 kr mer i året per par. Vi har økt minstepensjonen med 8 000 kr i denne perioden. En gjennomsnittlig familie betaler 8 000 kr mindre i skatt i 2017 enn det de gjorde i 2013. Det som gjør det hele litt surrealistisk, er at SV kaller dette for smuler, når de samtidig økte skatten for den samme gjennomsnittsfamilien i sin regjeringsperiode. Om lettelsene de nå får, er smuler, er det da riktig å kalle det de fikk av SV, for mygla brød?

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:51:48]: Fremskrittspartiet skal ha for innsatsen. Etter at de i fire år har sagt at ulikheten ikke øker, og at det ikke er noe problem, så øker ulikheten nå plutselig allikevel fordi det er en anledning til å skyldte på innvandrerne. Det finnes ikke den debatt Fremskrittspartiet er ute av stand til å få til å handle om innvandring.

Da må jeg for det første spørre: Fordi mange av dem som lever i vedvarende lavinntekt i Norge, har innvandrerbakgrunn, er det mindre av et problem? Er de mindre fattige? Skal vi gjøre mindre for å sørge for at de ikke lever i fattigdom? For det er konsekvensen av retorikken til Fremskrittspartiet i denne saken. Jeg mener det er om-

vendt. Det er viktigere å bekjempe ulikhet og fattigdom hvis de som er fattige, er innvandrere, nettopp fordi en god integreringspolitikk er viktig. Da er ikke det første man gjør når man kommer inn i en flyktningkriser, å kutte i norskopplæringen, f.eks., til dem som ankommer.

Når det gjelder smuler og mugnet brød, kan jo Fremskrittspartiet spørre Pensjonistforbundet hva de synes om de milde gavene Fremskrittspartiet står og skryter av.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:52:59]: Jeg tviler aldri på energien til representanten Serigstad Valen, og jeg skjønner at han har hatt tid til også å være på pressekonferanse før denne debatten, der han har beskrevet litt om samarbeidsforhold osv. – at vennskapet på ikke-sosialistisk side er litt svakt, mens derimot Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, de liker hverandre. Så det skal gå bra. Han refererte jo også til at han skulle gå i forhandlinger nå etter valget.

Da er det litt interessant at når Kristin Halvorsen i sin biografi snakker om Arbeiderpartiet, bruker hun uttrykket «herrefolket». Mitt spørsmål til representanten Serigstad Valen er da, og nå spør jeg av ren nysgjerrighet: Hvorfor tror du Kristin Halvorsen brukte det uttrykket, og hvorfor tror representanten Serigstad Valen at det skal gå så mye bedre denne gangen?

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:54:01]: I løpet av vår regjeringstid doblet vi bistanden. Det er noe Kristelig Folkeparti aldri har oppnådd når de har styrt landet, og de kommer heller aldri til å greie noe lignende. Vi innførte full barnehagedekning. Ulikheten gikk ned i løpet av vår regjeringsperiode – ikke på langt nær så mye som den burde, men den gjorde det. Vi innførte et mer omfordelende skattesystem, der mange av dem med lave inntekter satt igjen med betydelig mer, mens de som hadde mest, bidro mer.

Hva tidligere ledere i SV skriver i sin selvbiografi, får man nesten spørre de tidligere lederne i SV om, men jeg synes det er illustrerende at det er det som reises i den siste replikken i denne siste debatten i Stortinget, og ikke et politisk spørsmål med bakgrunn i f.eks. vårt alternative budsjett eller politikken vi går til valg på.

Jeg vil takke komitélederen for samarbeidet i fire år. Han er hjertelig velkommen til et utvidet rød-grønt samarbeid på riktig side etter valget, om Kristelig Folkeparti skulle komme på bedre tanker, men inntil da vil jeg takke for følget og si at det er mulig å redusere ulikhet, og det ønsker jeg at Kristelig Folkeparti skal få være med og erfare.

Terje Breivik (V) [10:55:18]: Eit lite spørsmål som handlar nettopp om ulikskap: Eg har brukt ein del av hovudinnlegget mitt til å seia at dette er ein svært god dag for sjølvstendig næringsdrivande, der Stortinget i dag betrar dei sosiale ordningane som ikkje minst gjeld dei kvinnelege næringsdrivande.

Dette er jo forslag som alle partia i Stortinget støttar, bortsett frå Sosialistisk Venstreparti. Dei er dei einaste som ikkje vil ha ei betring i sjukelønsordninga før sjølvstendig næringsdrivande og sjølvstendig næringsdrivande kvinner.

Kvifor meiner SV, som er ein tung hovudforsvarar av 100 pst. sjukelønskompensasjon for våre lønsmottakarane

våre, at det er heilt feil at kompensasjonsgraden til sjølvstendig næringsdrivande vert auka frå 65 til 75 pst.?

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:56:13]: Vi er i høyeste grad tilhengere av så gode velferdsordninger som mulig for alle innbyggerne i samfunnet. At vi er uenig i innretningen flertallet velger i dag, betyr ikke at vi er motstandere av det.

Jeg vil si at dette ikke først og fremst er en god dag for selvstendig næringsdrivende som følge av revidert budsjett. Det er først og fremst en god dag for investorer, som får store skatteuttak nesten uavhengig av hvor de investerer. Venstre har satt sin ære i å innføre en ordning som vedtas i dag, der man får skattefradrag for å investere i såkalte gründerbedrifter, som dessverre er så bredt definert at det omfatter 40 pst. av alle norske selskap. Det er godt nytt for dem som har en halv million til overs å investere i en nær sagt hvilken som helst bedrift, men det er nok et eksempel på at hvis man ikke er målrettet nok i næringspolitikken, er det som regel kun de helt på toppen som tjener på det, og ikke de det var hensikten å treffe.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Statsråd Siv Jensen [10:57:34]: La meg begynne med å takke samarbeidspartiene Venstre og Kristelig Folkeparti for konstruktivt samarbeid. Vi kom til enighet i god tid også denne gangen, og vi har kommet til gode løsninger på flere felles mål.

I dag behandler Stortinget sin siste sak i denne sesjonen. Det kan være en tid for å se tilbake på hva denne perioden har vært preget av. For tre år siden ble norsk økonomi truffet av det mest alvorlige fallet i olje- og gassprisene på 30 år. Vår oljetunge økonomi på Sør- og Vestlandet ble hardt rammet. Mange mistet jobben, både i petroleumsnæringen og i andre bransjer. Det har vært noen krevende år for mange familier. Det å ha en jobb å gå til er viktig for den enkelte. Trygge arbeidsplasser jevner ut forskjeller, gir valgfrihet og større muligheter for alle – det er viktig for både verdiskaping og velferd.

Regjeringen har tatt utfordringene på arbeidsmarkedet på høyeste alvor. Vi har satt inn målrettede tiltak for å skape aktivitet og jobber i de regionene og bransjene som er hardest rammet av lavere oljepris. Nå er veksten i økonomien på vei opp, og arbeidsledigheten er på vei ned. Flere kommer i jobb. Det er svært gledelig, og det er et tegn på at regjeringens politikk virker.

Bedringen vi nå ser i norsk økonomi, er understøttet av en kraftfull økonomisk politikk. Svakere krone hjelper eksportbedriftene, mens lav rente og ekspansiv finanspolitikk trekker opp innenlandsk etterspørsel etter varer og tjenester. Tiltakspakken som vi vedtok i fjor høst, støtter opp om sysselsetting i de områder og bransjer som er hardest rammet av lavere oljepris.

I revidert budsjett trapper vi opp innsatsen mot arbeidsledighet ytterligere. Vi øker tilbudet av arbeidsmarkedstiltak med 500 plasser, styrker oppfølgingen av langtidsledige og øker oppfølgingsressursene til arbeidssøkere under 30 år. Det er også til hjelp at oljeprisen har tatt seg opp fra bunnivåene i fjor vinter. Stor innsats i oljeselskapene for å kutte kostnader og drive mer effektivt har også gitt resultater.

Mange prosjekter på norsk sokkel er blitt billigere, og utsiktene for oljeinvesteringene er blitt bedre. Norsk økonomi er likevel fortsatt påvirket av fallet i oljeprisen fra sommeren 2014. Den økonomiske veksten har så langt vært moderat, og sysselsettingen har over tid ikke holdt tritt med befolkningsveksten.

Siden årsskiftet har det vært tegn til ny oppgang i sysselsettingen. Likevel vil det ta tid før sysselsettingen tar seg opp som andel av befolkningen, fordi befolkningen også vokser. I tillegg gjør aldring av befolkningen det mer krevende å holde sysselsettingsandelen høy. Det samme gjelder økt innvandring fra fattige land.

Revidert budsjett er først og fremst en oppdatering av budsjettet i tråd med ny informasjon. Veksten i norsk økonomi ventes i år å ta seg opp omtrent som lagt til grunn i fjor høst, og ledigheten er lavere. Det økonomiske opplegget vi la i nasjonalbudsjettet for 2017, treffer godt.

I løpet av de siste månedene har både IMF og OECD sluttet seg til at finanspolitikken er godt tilpasset den økonomiske situasjonen. Ifølge disse organisasjonene ville veksten i Norge vært lavere hvis regjeringen ikke hadde ført en ekspansiv politikk. Regjeringen bruker finanspolitikken aktivt for å motvirke ledighet. Samtidig kan vi ikke trække for hardt på gasspedalen – det kan komme i veien for at renten og kronekursen får gjort sin del av jobben.

Mindre drahjelp fra oljevirkomheten kan ikke møtes med kortsiktige tiltak alene, eller med en storstilt utbygging av offentlig sektor. Tapte arbeidsplasser i oljeindustrien kan ikke erstattes av arbeidsplasser i det offentlige. I årene fremover vil norsk næringsliv trenge flere ben å stå på. Vi vet av erfaring at store omstillinger i økonomien er krevende. Svak kronekurs er en velkommen drahjelp, men det er også viktig hvordan vi bruker pengene i budsjettet. Skal vi lykkes med å skape nye jobber og få til langsiktig vekst, må vi prioritere tiltak som kan øke vekstevnen i økonomien. Det har denne regjeringen gjort i alle de budsjettene vi har lagt frem.

I budsjettet for 2017 forsterker regjeringen satsingen på innovasjon, kunnskap og infrastruktur. Det reduserer næringslivets transportkostnader, styrker nyskapingen og hever kompetansen i befolkningen. Samtidig fortsetter vi gjennomføringen av skattereformen i tråd med skatteforliket. De siste års endringer i skattesystemet fremmer investeringer i norsk næringsliv og legger grunnlaget for økt sysselsetting. I revidert budsjett styrker vi innsatsen ytterligere og innfører en skatteincentivordning for langsiktige investeringer i oppstartsselskap. Det gjør nyetableringer mer lønnsomt.

Jeg hørte representanten Serigstad Valen i debatten tidligere i dag. På den ene siden har han vært kritisk til at for mange putter kapitalen sin – overskuddet sitt – inn i næringseiendom. Men da han skulle svare på hvorfor han var imot denne incentivordningen for langsiktige investeringer i oppstartsselskap, var det nærmest et problem at mennesker med overskudd og kapital putter pengene sine inn i bedrifter som kanskje kan komme til å være levedyktige og skape nye arbeidsplasser og skatteinntekter til samfunnet. Jeg klarer ikke å henge med i SVs resonnement.

Vi vil også legge til rette for økt privat sparing til pensjon. Vi vil innføre en ny ordning for skattefavoredert individuell sparing til pensjon, med lik skattesats ved innskudd og uttak. Ordningen erstatter den gjeldende IPS-ordningen, og vi skal sende et forslag på høring i løpet av kort tid.

Regjeringen styrker også i dette budsjettet pensjonistenes økonomi. I revidert budsjett gir vi en skattelettelse til pensjonistene. I enigheten med Kristelig Folkeparti og Venstre vil også gifte og samboende minstepensjonister få et løft. Fra før har enslige minstepensjonister fått økt sin pensjon med 4 000 kr to ganger. De siste 4 000 kr trer i kraft 1. september i år.

Også på enkelte andre områder har vi sett det nødvendig å foreta justeringer i forbindelse med revisjonen av budsjettet. Blant annet forbedrer vi forholdene for enslige mindreårige i mottak gjennom raskere bosetting. Vi legger om engangsvogiften for kjøp av nye motorsykler i miljøvennlig retning. Endringen betyr at engangsvogiften vil gjøre det lønnsomt å velge motorsykler med lave CO₂-utslipp. For de fleste lette motorsykler betyr endringen at engangsvogiften faller bort.

Jeg er glad for enigheten vi har oppnådd med samarbeidspartiene om revidert budsjett for inneværende år. Vi er enige om et budsjett som er godt tilpasset de utfordringene norsk økonomi, norske bedrifter og vanlige folk nå møter. Regjeringen har staket ut en kurs som svarer på de utfordringene som norsk økonomi har på både kort og lang sikt. Vi har gjennomført tiltak som letter omstillingen i økonomien, og som bidrar til vekst og nye arbeidsplasser. I revidert budsjett holder vi fast ved denne kursen.

La meg helt avslutningsvis få benytte denne anledningen, siden det er Stortingets siste dag, til å takke finanskomiteen for et godt og konstruktivt samarbeid. Vi har hatt mange viktige debatter. Veldig mange av sakene vi har behandlet, har vi vært enige om, men det har også vært mange debatter hvor skillelinjene i norsk politikk har kommet klart og tydelig frem. Men først og fremst vil jeg takke komiteen for at samarbeidet har vært konstruktivt, og for at vi har hatt gode debatter.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Marianne Marthinsen (A) [11:06:06]: Jeg vil gjerne starte med å returnere finansministerens takk for samarbeidet. Takk også til henne. Det har vært en spennende reise på mange måter.

I det siste har vi hørt mange representanter fra regjeringspartiene nærmest benekte at økende forskjeller i Norge har noe som helst med politikk å gjøre, men det er jo ganske åpenbart at den skattepolitikken som har vært gjennomført de siste fire årene, har bidratt til å forsterke den utviklingen.

Nå har vi fått Fremskrittspartiets program for de neste fire årene, og der loves det nye 50 milliarder i skatteutt, det har finansministerens eget departement beregnet, bl.a. gjennom fullstendig fjerning av formuesskatten. Og ikke nok med det: De kollektive lønnsoppgjørene, som er enda viktigere enn skatt for å fordele, de skal Fremskrittspartiet fjerne. Så spørsmålet er ganske enkelt: Dersom finansministerens parti får muligheten til å gjennomføre sitt program, vil forskjellene i Norge da forsterkes, eller vil de reduseres?

Statsråd Siv Jensen [11:07:21]: Jeg er uenig i påstanden fra representanten Marthinsen om at medlemmer av de to regjeringspartiene ikke er interessert i å bekjempe forskjeller. Snarere tvert imot: Vi har gjort mange tiltak gjennom disse fire årene nettopp for å gjøre det. Vi har

hatt målrettede tiltak rettet inn mot fattige barn, vi har gjort endringer i tilskuddsordningen for barnehager, slik at nettopp de som har de største utfordringene økonomisk, skal ha større muligheter til å få barnehageplass.

Jeg mener at vi har tatt en lang rekke grep for å redusere det sosiale ubehaget det er å føle at man står utenfor. Jeg lot meg gripe av innlegget til representanten Serigstad Valen, og jeg deler mange av de refleksjonene han hadde rundt hvordan tiden kan oppleves lang hvis man er på utsiden. Nettopp derfor er det viktig å gjøre noe med det. Men Arbeiderpartiets eneste svar på det handler om skatt. Det er jeg uenig i. Men jeg mener at et omfordelende skattesystem bidrar til at vi kan ha gode velferdsordninger i Norge, og det har vi styrket under denne regjeringen.

Marianne Marthinsen (A) [11:08:29]: Fordeling handler om mye mer enn skatt, og det bærer også Arbeiderpartiets politikk preg av. Lønnsdannelsen er viktig, hva som skjer i arbeidsmarkedet er viktig, og derfor er det så alvorlig at vi nå har den laveste sysselsettingsandelen på over 20 år. Det er veldig bekymringsfullt, i hvert fall når vi ser det i kombinasjon med at antallet unge uføre øker ganske dramatisk, at vi har flere på vedvarende lavinntekt.

Så vil jeg si at dette er ekstra alvorlig for landet når vi ser det i sammenheng med en veldig svak produktivitetsutvikling. I 2014 skulle dette såkalte rød-grønne gapet, som jeg er helt sikker på at finansministeren husker godt, tettes ved å øke produktivitetsveksten. Nå er den nærmest null. Og den er ikke bare lav i oljerelaterte næringer, men også i næringer som har hatt store investeringer, f.eks. i bygg og anlegg.

Jeg vil rett og slett spørre om denne kombinasjonen av lav sysselsettingsandel og veldig svak produktivitetsutvikling er noe som bekymrer finansministeren.

Statsråd Siv Jensen [11:09:35]: La meg først si at jeg er enig i at arbeidsmarkedet kanskje er noe av det aller viktigste verktøyet vi har for å bekjempe ulikheter i et samfunn, for det å ha et arbeid å gå til, er kanskje noe av det aller viktigste for hver enkelt av oss.

Det vi pekte på i Perspektivmeldingen, er særlig to områder hvor det kan ligge et stort potensial for fremtidig arbeidsutvikling. Det ene er å redusere ufrivillig deltid blant kvinner, som er et stort problem i Norge, og som vi kan gjøre noe med. Det andre er å øke sysselsettingen, deltakelsen i arbeidslivet, for mange innvandrere som ikke er i jobb, og det har vært en vedvarende problemstilling gjennom mange, mange år, som denne regjeringen arvet av den forrige. Det er vi nødt til å gjøre noe med. Det handler om god integrering, det handler om språkopplæring, det handler om kvalifisering, og det handler om å legge til rette for at det skapes flere arbeidsplasser. Da er det viktig at vi legger til rette – gjennom skattepolitikken, gjennom innovasjonspolitikken – for at flere arbeidsplasser kan skapes, for at flere bedrifter kan fødes.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:10:47]: Eg vil sende ein takk til finansministeren for eit godt samarbeid om revidert nasjonalbudsjett.

Finansministeren starta innlegget sitt med å gjere dette litt breiare med å sjå bakover på kva me har fått til, og framover. Noko som eg har lyst til å utfordre finansmi-

nisteren på, er at Framstegspartiets landsmøte valde å vedta eit omskjeringsforbod. Skal jødiske gutebarn kunne bli omskorne i Noreg? – Nei, sa landsmøtet i Framstegspartiet. Ervin Kohn, leiar for Det mosaiske trosamfunn, har sagt at det er å forby ein religiøs praksis og ein jødisk tradisjon. Han gjekk så langt som å seie at det er eit signal om at jødar ikkje er ønskte i landet vårt. Det trur eg ikkje er Framstegspartiets intensjon. Men når ein opplever slike sterke reaksjonar, vil eg spørje: Kva tenkjer finansministeren? Er dette vedtaket uklokt?

Statsråd Siv Jensen [11:11:50]: Fra én partileder til en annen tror jeg at man i hvert fall trygt kan si at landsmøtevedtak skal ikke en partileder stille seg til doms over. Det er landsmøtene som er de suverene til å fatte beslutninger i alle partier. Men det jeg kan forsikre representanten om, er at jeg har hatt møte med Ervin Kohn og mange andre for å opplyse om hva som er Fremskrittspartiets ståsted.

Jeg tror også at representanten Hareide utmerket godt kjenner til den solide støtten de jødiske miljøene har hatt fra Fremskrittspartiet gjennom alle de år. Vi har vært opptatt av å bekjempe antisemittisme, vi har gått i bresjen for å styrke deres rettigheter. Vi har virkelig vært et sterkt talerør for å styrke jødernes rettigheter i Norge, og det har vi tenkt å fortsette med.

Geir Pollestad (Sp) [11:12:48]: På fire år har finansministeren og Framstegspartiet kravd inn meir bompengar enn noka regjering før. Dei har altså ikkje nådd målet sitt om å fjerna bompengane i det heile. Det som kanskje er meir oppsiktvekkjande, er at finansministeren og Framstegspartiet har vedteke fleire nye bompengakroner enn noka regjering før. I mitt eige fylke, Rogaland, har innbyggjarane fått ei rekning på nesten 100 000 kr i bompengar frå Framstegspartiet i desse fire åra. Sonen min, som går i barnehagen, skal altså betala bompengar, innførte av Siv Jensen og Ketil Solvik-Olsen, fram til han er 25 år gammal.

Så seier Framstegspartiet no at bompengar er nødvendige for å få bygd veg. Ja, det er det Senterpartiet òg meiner. Me har bompengar for å få bygd veg. Spørsmålet mitt til Siv Jensen er om ein no kan slå fast at Framstegspartiet og Senterpartiet er einige i synet på bompengar.

Statsråd Siv Jensen [11:13:53]: Det var slutten av replikken jeg sto og ventet på, nemlig at Senterpartiet erkjenner at ja, regjeringen har lagt frem mange viktige samferdselssaker for Stortinget. Senterpartiet har vedtatt dem. Så når Senterpartiet forsøker å skape et inntrykk av at alt det som har skjedd på bompengesiden, ikke vedrører Senterpartiet, er det direkte feil.

Men det som har skjedd, og som ikke skjedde med Senterpartiet i regjering, er at vi har økt statens bidrag. Den statlige andelen til veiprosjekter har gått opp. Vi har lagt ned flere bomstasjoner, vi har redusert satsene i bomprosjektene utenfor de store byene, og det ville ikke skjedd med en annen regjering. Vi har tatt vårt ansvar og prøvd å ivareta våre valglofter, men vi har erkjent fra dag én at dette var et område hvor vi sto helt alene. Men vi har gjort det vi har kunnet for å redusere bompengesatsene og øke statens bidrag. Og det er jeg ganske godt fornøyd med.

Terje Breivik (V) [11:15:04]: Når me oppsummerer fire år med nytt borgarleg fleirtal, kan me slå fast, som ministeren gjorde, at norsk politikk på vesentlege område er endra til det betre. Det gjeld ikkje minst satsing på norsk næringsliv, forskning, innovasjon og kunnskap, det gjeld satsing på fleire motiverte, kunnskapsrike lærarar, og det gjeld i klima- og miljøpolitikken. Det alle sa var umogleg, nemleg at Venstre og Framstegspartiet i samarbeid skulle styrkja klima- og miljøpolitikken, har skjedd. Det viser ikkje minst klimameldinga som regjeringa la fram sist fredag. Meldinga viser at me kan nå klimaforpliktingane til Noreg gjennom dei vedtaka og føringane som Stortinget har gjort, under føresetnad av at dei vert sette ut i livet.

Felles for vedtaka og føringane frå Stortinget er at gjennomføringa av dei ligg i Finansdepartementet, bl.a. gjennom avgiftspolitikken. Spørsmålet mitt er om finansministeren kan stadfesta at ho står bak meldinga og dei føringane meldinga legg for framtidig politikk.

Statsråd Siv Jensen [11:16:08]: Representanten Breivik vet utmerket godt at alle regjeringens medlemmer står bak de meldingene regjeringen legger frem for Stortinget.

Jeg er enig i at det – mot kanskje mange spådommer – har vært et godt samarbeid mellom Venstre og Fremskrittspartiet i mange saker der mange trodde vi ikke skulle klare det. Ett av områdene er klimaområdet, der vi har klart det kunststykket å være opptatt av å bruke gulrot i mange sammenhenger der andre partier snakker om pisk. Bilavgiftene, som var tema i et tidligere replikkordskifte, er et godt eksempel på det. Vi har lagt om avgiftene i en positiv retning for bilistene. Det gjør at utskiftingen av bilparken nå går fortere enn noen gang. Det blir rimeligere for helt vanlige folk å kjøpe seg nye biler, som forurensar mindre, men som også bidrar til økt trygghet for barnefamilie. Det mener jeg er et resultat av et godt samarbeid der man har som målsetting også å redusere skatte- og avgiftsbelastningen for innbyggerne. Ved å innføre en slik overordnet ramme er det mulig å få til gode løsninger.

Snorre Serigstad Valen (SV) [11:17:17]: Prinsipper må måles på hvilke praktiske konsekvenser de faktisk får. Man kan ha de beste prinsipper og de beste hensikter, men hvis utfallet blir ordentlig gærent, spiller det liten rolle hvilken hensikt man hadde.

Jeg forstår at regjeringens hensikt med å kutte i barne-tillegget for uføre forsørgere var å sørge for at det – for å sitere regjeringen selv – «alltid skal lønne seg å jobbe». Alle er enig i at det skal lønne seg å jobbe, og det er også slik at det lønner seg å jobbe. Problemet er at disse kuttene som regjeringen gjennomfører, rammer enkelte familier ekstremt hardt. Vi snakker om mange tusen – og i noen tilfeller flere titusener – kroner i året.

Dette er et kutt som har ubetydelig budsjetteffekt – det er i statsbudsjettssammenheng snakk om småpenger. Så er det noen mulighet for at finansministeren og Fremskrittspartiet på Stortingets siste dag kan ombestemme seg og stemme for å snu disse kuttene, som rammer noen familier svært hardt?

Statsråd Siv Jensen [11:18:19]: Jeg er ikke først og fremst opptatt av prinsipper. Jeg er opptatt av å gjennomføre politikk som bidrar til å gjøre hverdagen bedre for

innbyggerne i dette landet. Det handler om å legge til rette for at flere kommer i jobb. Derfor har det vært viktig å gjøre endringer i skattesystemet, det har vært viktig å styrke samferdselsbudsjettet, det har vært viktig å gjøre noe med skolen, det har vært viktig å styrke forskning og utdanning, og det har vært viktig å bruke virkemiddelapparatet på en god måte.

Så har jeg lyst til å minne representanten Valen om at det var den forrige regjeringen som la frem uførereformen. Det var denne regjeringen som oppdaget at det var betydelige urettferdigheter i den, som vi rettet opp gjennom å gjøre endringer så fort vi oppdaget dette. Det er et faktum. Så kan man godt diskutere om vi skal gjøre mer og vri dette ytterligere, men jeg tror SV må erkjenne at det var betydelige svakheter i den uførereformen SVs regjering la frem, og som denne regjeringen har rettet opp i.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Jonas Gahr Støre (A) [11:19:43]: Dagens budsjettdebatt er den siste i denne fireårsperioden, og da er jo spørsmålet: Hva vil regjeringens økonomiske politikk bli husket for?

Høyre og Fremskrittspartiet valgte helt fra starten å satse på skatteuttak som en viktig strategi – deres løsning på utfordringene Norge står overfor. Ledigheten var blant de viktigste. Finansministeren framhevet at et lavere skattenivå var «det fremste tiltaket for å fremme omstilling, verdiskaping og arbeidsplasser i næringslivet». Men slik ble det ikke. Resultatene i den økonomiske politikken har vært svake, og de har vært svake lenge. Selv viser regjeringen til at ledigheten har gått noe ned i det siste, og ja: Vi ser noen positive tegn i norsk økonomi, og dem skal vi glede oss over. Arbeiderpartiet håper de fortsetter. For det trengs. Ledigheten er fortsatt høy, vi har mye ugjort, og historiske oppgaver venter på oss.

Men når jeg hører fra Høyre at Arbeiderpartiet skal ha mistet et valgkampkort fordi ledigheten har gått noe ned, vel, da avslører det først og fremst at arbeidsledighet for Høyre er et politisk spill. Høyre sier dette i en tid hvor ledigheten er klart høyere enn hva vi har vært vant med de siste tjue årene, og de sier det samtidig som Statistisk sentralbyrå skriver at årsaken til at ledigheten faller, trolig først og fremst er at folk trekker seg ut av arbeidsstyrken. Og når ledigheten faller fordi flere trekker seg ut av arbeidsmarkedet, da har ikke Arbeiderpartiet tapt sin viktigste sak. Da har Norge fått et enda større problem. Og av revidert nasjonalbudsjett framgår det at andelen folk i jobb anslås å falle videre. Det er den store oppgaven vi må løse.

Det er alvorlig at denne regjeringen har så svake resultater på det området som teller mest – økonomien og arbeidsmarkedet. Vi ser svak jobbvækst og høy ledighet, et svekket organisert arbeidsliv med lavere organisasjonsgrad og en svakere arbeidsmiljølov, svakere produktivitetsvekst og økende forskjeller. De svake resultatene har kommet til tross for en rekordhøy bruk av oljeinntekter. På fire år har Høyre og Fremskrittspartiet økt oljepengebruken mer enn på de tolv foregående, inkludert finanskrisebudsjettet i 2009. Siv Jensen har i denne perioden blitt historisk. Hun er den første finansministeren til å gjøre uttak fra pensjonsfondet. Ja, uttakene har vært så store at det de nærmeste årene ikke er rom for en ytterligere opptrapping av oljeinntekter. Erna Solberg og resten av regjeringen har

unnlatt å gjøre nødvendige prioriteringer. Slik har muligheter gått tapt, både for folk og for samfunnet.

Arbeiderpartiet vil igjen gjøre det viktigste for Norge til det viktigste i norsk politikk. Vi skal bygge på det beste vi har i dette samfunnet: små forskjeller, et trygt arbeidsliv til alle og sterke fellesskap. Det er det som bringer utvikling og omstilling.

Budsjettet som til slutt ble vedtatt for 2017, er ikke Arbeiderpartiets budsjett, men vi har mange forslag som kunne gjort budsjettet bedre. I revidert budsjett foreslår vi en sterkere satsing på kompetanse og kvalifisering for å få folk i jobb. Utdanning er avgjørende for å skape et samfunn med muligheter for alle, arbeid til alle og velferd til alle.

Få samfunn stiller så høye krav til kompetanse som vårt. Arbeidstakernes kompetanse er avgjørende for om vi lykkes med å skape nye næringer og å utvikle privat og offentlig sektor. Derfor er kompetansesatsingen så viktig for Arbeiderpartiet. Vi foreslår en storstilt satsing på yrkesfag og flere lærlingplasser. Dette er nødvendig for å sikre den fagkompetansen Norge trenger mer av i framtiden: fagarbeidere i bransjer som bygger landet, og helsefagarbeidere i mange av omsorgsyrkene. Vi må snu nedgangen til en oppgang.

Vi foreslår et verdiskapingsprogram for havnæringene våre. Her har Norge store muligheter for vekst og nye arbeidsplasser. Nå trengs det politisk vilje til å satse og peke ut en retning.

Forslagene våre får ikke flertall nå, men til høsten er det altså valg. Og Arbeiderpartiet er klare til å lage budsjetter som setter det viktigste for Norge først: arbeid, muligheter og trygghet for alle.

Så vil jeg, siden jeg startet denne perioden som medlem av finanskomiteen, slutte meg til komiteen, som takker finansministeren for både samarbeid og oppgjør. I tiden etter at jeg satt i finanskomiteen, har jeg også grunn til å takke finansministeren for både samarbeid og dueller og ærlig politisk mann- og kvinnejevning i viktige spørsmål for landet. Og siden jeg står på denne talerstolen, vil jeg også takke presidenten for det lange virket hun har hatt i Stortinget.

Presidenten: Da takker presidenten for det og regner med at representanten også har tatt opp forslag.

Jonas Gahr Støre (A) [11:24:28]: Han har også tatt opp forslag.

Presidenten: Representanten Jonas Gahr Støre har tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Trond Helleland (H) [11:24:43]: Jeg hørte i innlegget til Gahr Støre at han var bekymret for oljepengebruken, og historisk har Høyre og Arbeiderpartiet stått sammen om en økonomisk ansvarlig linje i norsk politikk. Vi har stått sammen om pensjonsforlik, delprivatisering av tungroddede statlige bedrifter, opprettelsen av oljefondet og ansvarlige budsjettoppgjør.

Men etter vårens mange krumspring fra Arbeiderpartiet er det grunn til å spørre om denne linjen nå er forlatt. Jeg spør etter å ha hørt Jonas Gahr Støre i debatten om NTP, der Arbeiderpartiet manglet langt over 100 mrd. kr for å fi-

nansiere sin plan. Her i revidert ville han ha 1 000 nye studieplasser, men betale for 500. Han sier i utenriks- og forsvarskomiteen at han vil beholde helikopter på Bardufoss uten å ta regningen på 3 mrd. kr, alle elever skal få iPad, osv., osv.

Gahr Støre sammenliknet seg selv med Harry Potter i NTP-debatten. Kan det bekreftes at Jens Stoltenberg tok med seg Arbeiderpartiets kalkulator til Brussel, og at Jonas Gahr Støre har erstattet den med en tryllestav?

Jonas Gahr Støre (A) [11:25:49]: Det var samferdselsministeren som ga meg den utnevnelsen, og jeg vil ikke snakke ned Harry Potter. Jeg utnevnte for øvrig han til å være den norske versjonen av Humlesnurr, Harry Potters læremester.

Arbeiderpartiet har skapene fulle av kalkulatorer. Jeg er helt sikker på at Jens Stoltenberg har med sin – det har jeg inntrykk av når jeg hører ham ytre seg i private kanaler om hva han synes om norsk politikk. Men Arbeiderpartiet bruker sunt politisk skjønn når vi skal ta politisk ansvar for økonomien. Våre budsjetter går opp. I Nasjonal transportplan har vi lagt inn 7 mrd. kr mer enn regjeringen på en ramme på rundt 1 000 mrd. kr. Høyre la inn over 30 mrd. kr mer enn vårt forslag i 2013, Fremskrittspartiet over 400 mrd. kr mer. Så de har virkelig noe å lære bort når det gjelder overbud, hvis det er det representanten er urolig for.

Men det behøver han ikke være når det gjelder Arbeiderpartiet, for vi skal levere ansvarlige budsjetter, ansvarlig politikk og gjøre det viktigste i Norge til det viktigste i norsk politikk.

Hans Andreas Limi (FrP) [11:26:55]: La meg også gå litt tilbake til det vi behandlet på mandag, nemlig Nasjonal transportplan. Det mest oppsiktsvekkende da var ikke at opposisjonen ikke hadde noen tydelige felles prioriteringer, men manglende finansiering. Nå har Arbeiderpartiet tilbakevist at de har en tryllestav, og da er jo spørsmålet: Hvordan har Arbeiderpartiet tenkt å finansiere sine løfter fremover når skatteøkningen på 15 mrd. kr er disponert? Tryllestaven er ikke der. Skal man effektivisere, skal man kutte, og i tilfelle hvilke kutt og hvilken effektivisering er det Arbeiderpartiet planlegger? Det ga debatten på mandag ingen svar på.

Jonas Gahr Støre (A) [11:27:37]: Jeg vil ikke bebreide representanten Limi for ikke å ha lest vårt Nasjonal transportplan-forslag – han sitter i en annen komité – men der er dette grundig redegjort for, og våre anslag går opp. Det vi har vist til, er at hvis vi gjør besparelser i prosjekter, hvis vi gjør teknologiske gjennombrudd, hvis vi gjør det næringen selv sier, å bygge mer effektivt, og det frigjøres midler, så peker vi på prosjekter vi da kan gjennomføre, og vi har satt av en pott til det. Så vil vi i budsjett for budsjett kunne levere på det. Vi tar altså høyde for at vi kan få til ting, da kan vi også gjøre mer.

Men det interessante ved det dette valget er at vi står overfor en regjering som sier at det ikke er mer handlefrihet igjen i økonomien til å bruke mer oljepenger, øke oljepengebruken, og så har de ett parti som vil øke skatteuttene med 20 mrd. kr, og representantens parti, som vil øke skatteuttene med 50 mrd. kr. Da får vi for første gang en reell debatt: skatteutt eller velferd? Det spørsmålet kom-

mer til å komme da, for da kan man ikke kompensere med å pøse på med enda mer oljepenger. Arbeiderpartiet velger velferd, ikke som en utgift, men som en investering i menneskers muligheter til å gjøre nytte for seg i eget liv og i arbeid.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:28:50]: Eg er sikker på at Arbeiderpartiet kjem til å levere ansvarlege budsjett, men når det gjeld Nasjonal transportplan, som eg har lese Arbeiderpartiet sitt innspel til, så ser eg at her er det sett av ein pott med pengar. Og det er 5 mrd. kr ekstra på vegar, mens vegane som det er antyda at ein vil gjere noko med, får ein sum på 50 mrd. kr. Det er sagt at intercity skal vere på plass i 2030. Det veit me vil koste titals milliardar, og E39 langs kysten vil òg ha betydelege summar med dei ambisjonane Arbeiderpartiet har. Mitt spørsmål er: Eg trur at Arbeiderpartiet vil levere ansvarlege budsjett, men vil dei levere på dei prosjekta som dei har gitt signal om at dei no ønskjer å få bygd?

Ingjerd Schou hadde her overtatt presidentplassen.

Jonas Gahr Støre (A) [11:29:46]: La meg skille mellom noe veldig konkret. Vi skal fullføre Arna–Stanghelle, som vi utredet og var for i vår periode, men ikke kunne bevilge penger til, for den var ikke fullt konsekvensutredet. Det er veldig konkret. Så kommer vi til å stå her i 2030, Knut Arild Hareide og jeg, fortsatt aktive i norsk politikk, enten på storting eller i regjering, og se tilbake på 2017 og si: Tenk på alt som skjedde på samferdselssektoren, tenk på de teknologiske gjennombruddene, tenk på alt det ble mulig å gjøre som vi ikke så for oss i 2017. Det kommer vi til å se. Og det er der Arbeiderpartiet har sagt vi løfter inn bredbåndssatsing som en del av Nasjonal transportplan. Det er de nye transportveiene. Og vi sier: Hvis vi kan bygge mer effektivt – 30 pst., sier næringen, de bygger mer effektivt i andre land – hvis vi kan få til dette enda mer effektivt enn det representanten er stolt av i sitt opplegg, da peker vi på alternativer som vi kan framskynde. Og vi opprettholder målet for intercity og tror at hvis vi klarer å gjøre framskritt i måten vi bygger på, så kan vi også nå det målet. Det skal avgjøres budsjett for budsjett, og Arbeiderpartiet har alltid levert i tråd med sine løfter i forbindelse med Nasjonal transportplan og de enkelte budsjettene.

Trine Skei Grande (V) [11:31:05]: Jeg innrømmer at det er en stund siden Venstre hadde statsministeren, men en av de siste tingene den siste Venstre-statsministeren fikk på plass, var trepartssamarbeidet i Norge. Det har vært en stor fordel for Norge. Jeg anser det også som en ting Arbeiderpartiet har trykt til sitt hjerte og sett hvor viktig det har vært for konkurransekraften vår, for utjevning og for alle de gode løsningene vi har utviklet. Jeg tror også at trepartssamarbeidet kommer til å bli kjempeviktig framover for Norge som nasjon. Derfor var jeg litt forundret, eller faktisk litt engstelig, da representanten Gahr Støre gikk ut for noen dager siden og sa at arbeidsgiverne har altfor stor makt i trepartssamarbeidet, at man må gjenopprette maktbalansen i arbeidslivet, når vi egentlig ser at trepartssamarbeidet fungerer veldig godt. Det har også fungert under forskjellige regjeringer. Så hvilken

makt er det han er redd for? Hvilken balanse er forrykket, og hvordan kommer det til å bli i framtida?

Jonas Gahr Støre (A) [11:32:12]: Jeg sa ikke at maktbalansen gjaldt trepartssamarbeidet, men i norsk samfunnsliv og arbeidsliv har den balansen tippet under denne regjeringen. Når regjeringen med Venstres støtte innfører mer midlertidighet i arbeidslivet i en tid da arbeidslivet opplever trykk for midlertidighet fra globale utviklingstrekk – 60 pst. av nye jobber i OECD er nå midlertidige – når man har svekket arbeidernes vernelov, og når man på mange områder gjennomfører store reformer uten å konsultere arbeidslivets parter, vel, da konstaterer jeg, dette er et skjønn, at balansen tipper. Vi mener det er avgjørende at den tipper tilbake i balanse. Trepartssamarbeidet skal vi praktisere i forbindelse med arbeidslivet, men på mange andre områder for å nå mål vi har i samfunnet vårt, er vi tjent med det. Vi vil ha høyere organisasjonsgrad blant folk på jobb og i bedrifter, og vi vil stimulere til begge deler fordi det er en investering. Med borgerlig regjering, med Venstres støtte, tipper det i retning av dem med sterkest kapitalinteresser og sterkest teknologiinteresser. Vi vil ha den balansen tilbake, og derfor er vi på parti med folk på jobb.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Trond Helleland (H) [11:33:40]: Ved slutten av denne stortingsperioden er det godt å kunne slå fast: Ledigheten går ned, veksten går opp, og det skapes flere jobber. Fraværet i videregående skole har falt kraftig, og helsekøene har blitt kortere.

De fire årene som snart er over, har bydd på helt andre utfordringer enn det vi så for oss da vi overtok – det kraftigste oljeprisfallet på 30 år med påfølgende arbeidsledighet, en grusom krig i Syria med en flyktningkrise som ingen hadde forutsett. Vi har gjennom brede forlik her i Stortinget og knallhard jobbing av regjeringen fått kontroll over innvandringen. Vi ser nå at det lysner i norsk økonomi.

I dag behandler vi revidert budsjett for siste gang i denne perioden. Gjennom alle budsjettbehandlingene har de fire samarbeidspartiene kommet i mål, ikke alltid like smertefritt, men vi har blitt enige – og det var veldig greit å bli enige denne gangen. Det viser at de fire partiene samler seg om å finne gode løsninger, til det beste for landet. Jeg vil benytte denne anledningen til å takke Kristelig Folkeparti, Venstre og Fremskrittspartiet for et godt samarbeid, som har gitt gode resultater for alle fire partier, hver for seg og sammen, men aller viktigst: for Norge.

Dagens revidert støtter opp om omstilling og vekst i norsk økonomi. De store pengene i budsjettet brukes til å bygge ut mer vei og bane, forsterke innsatsen mot ungdoms- og langtidsledighet, bedre rammevilkår for gründere, for næringsliv – gi alle mulighet til å få en jobb å gå til.

Valget til høsten blir et valg mellom modernisering og reversering, om endringer som er nødvendige for å ta vare på Norge som verdens beste land å bo i. I revidert budsjett fortsetter vi fokuseringen på jobbvekst og sysselsetting. Vi øker antall tiltaksplasser med 500. Vi øker lærlingtilskuddet nok en gang. Vi styrker oppfølgingen av langtidsledige og utvider innsatsen rettet mot ledige under 30 år.

Det viktigste er at vi nå ser at politikken virker. Ledigheten går ned, og veksten går opp. Vi har brukt om lag like mye oljepenger på begge sider av streken i norsk politikk. Forskjellen er hva vi har brukt dem på. Før denne perioden var Høyre tydelige på hva vi ville prioritere. Vi ville satse på infrastruktur, vi ville satse på vekstfremmende skattelettelse og forskning og utdanning. Og det er det vi har satset på. Vi har lagt grunnlaget for ny vekst, og vi ser at det går bra i stadig flere næringer. Reiselivslandet Norge er et fantastisk produkt, og reiselivet går så det suser. Fiskeri- og havbruksnæringen går bedre enn noen gang, og eksporten har økt raskt. Det går så det suser i innlandet, det går så det suser i Nord-Norge, det går så det suser på Østlandet, og det lysner på Vestlandet. Veksten går opp, og ledigheten går ned.

Vi står foran en valgkamp der det vil være to hovedretninger: modernisering eller reversering. Avisene lager oversikt over mye. Listen over reverseringer som skal gjennomføres dersom Arbeiderpartiet, Senterpartiet, SV, MDG og Rødt overtar styringen, blir lang.

Det pussige er at det gamle reformpartiet Arbeiderpartiet nå har blitt den store bremseklossen. Arbeiderpartiet ga Høyre en bremsekloss i 100-års gave – men nå er det altså Arbeiderpartiet som har blitt bremseklossen. Alle nye tanker fokuseres inn på hvordan en kan gå tilbake på reformer som Solberg-regjeringen har igangsatt – fraværsgrense, vei- og jernbanereformer, kommunesammenslåinger og fritt behandlingsvalg. Det er ganske utrolig å høre Jonas Gahr Støre stå her og si at de skal effektivisere samferdselssektoren for titalls milliarder kroner, når det eneste vi har hørt i denne perioden, er en klagesang over de effektiviseringstiltak og endringstiltak som denne regjeringen har iverksatt – Nye Veier, jernbanereform osv. Jeg gleder meg – eller jeg gruer meg, egentlig – til å se de forslagene Arbeiderpartiet har tenkt å komme med. Hvor er visjonene? Hvor er nytenkingen? Det virker som om Arbeiderpartiets eneste mål er å gjeninnta regjeringskontorene og reversere reformer – lene seg tilbake og håpe at det skal gå bra.

Jeg er glad for at regjeringspartiene og samarbeidspartiene har bidratt til å omstille Norge, styrt gjennom et kraftig oljeprisfall, en historisk flyktningkrise – og samtidig bidratt til at ledigheten går ned, og at veksten går opp. Vi har fått i gang omstillingen av Norge.

Takk til alle gode kolleger som nå trer ut av Stortinget for godt, for godt samarbeid og gode debatter gjennom mange år.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hadia Tajik (A) [11:38:44]: Eg høyrde representanten Helleland seia at arbeidsløysa gjekk ned, men det kom trass i alt tal i dag som viser at arbeidsløysa går opp. Men noko som faktisk går ned i dette landet, er organisasjonsgraden i arbeidslivet. Det er ganske alvorleg, for eit godt organisert arbeidsliv gjer arbeidsfolk trygge, det gjev dei meir innflytelse over deira eigen arbeidskvardag. I tillegg er det lønsamt å vera organisert både for den enkelte og for samfunnet.

Arbeidarpartiet vil gjera fleire ting for å få opp organisasjonsgraden. Det eine me vil gjera, er å endra formålet i arbeidsmiljøloven, sånn at me òg slår fast der at eit godt organisert arbeidsliv er ein del av formålet. Det andre me vil,

er at fagorganisasjonane skal få ein sterkare posisjon, bl.a. gjennom kollektiv søksmålrett, og me vil òg auka fagforeiningsfrådraget. Når det gjeld det siste, har denne regjeringa late fagforeiningsfrådraget falla gjennom heile perioden ved at dei ikkje har justert det. Så spørsmålet mitt er: Korleis har Høgre tenkt å bidra til eit godt organisert arbeidsliv?

Trond Helleland (H) [11:39:44]: Det er ingen uenighet om at et godt organisert arbeidsliv er en styrke for Norge. Det bidrar til bedre harmoni når det gjelder lønnsfastsettelse. Det bidrar til at vi har en positiv utvikling på alle indekser som går på ulikhet og på økonomisk – jeg holdt på å si – utvikling og «avansertethet». Så jeg er positiv til det. Men det er ikke sånn at den eneste skattelettelser, som Arbeiderpartiet prioriterer, skjønner jeg, er å øke fagforeningsfradraget. Det er ikke en vei vi ønsker å gå. Vi ønsker et arbeidsliv der folk står fritt til å organisere seg, men der det kan være en fordel for mange å være organisert. Vi ønsker et arbeidsliv der arbeidsgiverne organiserer seg og kan drive forhandlinger med LO, YS og Akademikerne og andre viktige fagforeninger. Men det å lage en særpolitikk rettet inn mot én fagforening er ikke vår linje.

Hadia Tajik (A) [11:40:50]: Det er ramsa opp ei rekke eksempel på initiativ som Arbeidarpartiet vil ta for å bidra til eit organisert arbeidsliv. Representanten Helleland valde berre å fokusera på eitt av dei og forsøksvis latterleggjera det tiltaket. Men summen av det som representanten Helleland seier, peiker jo i retning av at Høgre meiner at ein ikkje skal ta politisk initiativ for å bidra til å få opp det organiserte arbeidslivet. Han gav iallfall ingen eksempel på at Høgre ønskjer å aktivt gjera noko, utover det å bruka ei rekke positivt ladde omgrep om det organiserte arbeidslivet. Har han tenkt å gjera noko aktivt sjølv òg for å bidra til at me framleis skal ha den norske arbeidslivsmodellen som me har i dag? Eller har han berre tenkt å stå her og snakka pent om han?

Trond Helleland (H) [11:41:31]: Men det må jo være en stor misforståelse, for all den lovgivningen, all den – jeg holdt på å si – dialogen med næringsliv, med arbeidsliv, med arbeidsgivere og arbeidstakere, den har jo fortsatt. Under denne regjeringen har det blitt styrket. Vi har bl.a. laget en handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, som LO var veldig positiv til. Vi har en rekke initiativ.

Men det skal ikke være sånn at vi utvikler en egen politikk for fagforeninger og for LO. Det er ikke vårt ønske. Det vi ønsker, er å ha det gode trepartssamarbeidet og videreføre det og involvere partene sterkt når det er lover som skal utvikles. Representanten Hadia Tajik vet veldig godt at LO, NHO og andre organiserte har sine talerør inn i direkte dialog med regjeringen, de sitter i lovutvalg og har en rekke muligheter til å påvirke.

Vi ønsker en balansert politikk, der arbeidslivets parter blir tatt på alvor.

Marit Arnstad (Sp) [11:42:49]: Noen av innleggene her i dag blir jo en slags oppsummering av perioden. Og ved starten av denne perioden inviterte Senterpartiet Høy-

re og Fremskrittspartiet til et samarbeid om en ny rovviltpolitikk. Der fikk vi blankt avslag.

Så førte regjeringen en nokså defensiv politikk i vinter, som har ført til at vi nå har langt mer ulv enn tidligere som streifer rundt, og som har tatt svært mye sau i vår. Statsministeren har vist rørende omsorg ved å komme på helikoptertur til Hadeland og besøke bøndene og fortelle dem at her skal de gjøre noe.

Det har også vært mange forslag på dette området som ikke har blitt fulgt opp. I dag fremmer representanten Gunnar Gundersen et interessant forslag omkring en undersøkelse i regi av Forskningsrådet om den genetiske opprinnelsen av ulvestammen, og vi fremmer et forslag om en stående fellingstillatelse, noe som faktisk kunne bidra til å ta ut den ulven som finnes i beiteområdene. Vil Høyre støtte disse forslagene og dermed bidra til en bedre rovviltpolitikk og gi statsministeren en utstrakt hånd når hun sier at hun skal hjelpe bøndene på Hadeland?

Trond Helleland (H) [11:43:51]: Jeg mener at vi har kommet langt når det gjelder rovviltpolitikken, i denne perioden. Det har vært et utålmodig, bredt flertall i Stortinget som har ønsket å få fart på både det å se på genetisk undersøkelse av ulv og det å felle flere ulv, særlig de som er utenfor sonen – de bør felles så fort som mulig.

Men representanten Gundersen har fremmet et forslag på egen hånd i dag. Alle kjenner representanten Gundersens engasjement når det gjelder ulv. Det er et engasjement jeg deler langt på vei, men jeg synes ikke det er en god idé å gå inn midt i en prosess der departementet nå jobber med anbud, jobber med å hente inn ulike aktører som skal være uavhengige, for å kartlegge den genetiske opprinnelsen til ulv. Så vi kommer ikke til å støtte det forslaget.

Karin Andersen (SV) [11:44:46]: For SV er en viktig sak i politikken å sikre at alle skal kunne ha et trygt hjem, og da er bostøtten viktig, for det er mange som har dårlig råd. Men de siste tre årene er det over 15 000 færre som får bostøtte i Norge. Det skjer samtidig med at befolkningen har økt med flere hundre tusen, boutgiftene har eksplodert og inntekten til dem med lavest inntekt og trygder har stått nærmest stille – for noen har den gått ned. Husbanken sier hvorfor dette har skjedd. Det ene er at man ikke har tatt igjen et gap som ligger der. Det andre er at uføre faller ut på grunn av reguleringer. Nå hørte vi nettopp finansministeren si at dette var en bra endring, som om man hadde rettet opp en urettferdighet. Da må jeg spørre også Helleland: Mener virkelig Høyre og Helleland at det er urettferdig at uføre som ikke har råd til å bo, skal få bostøtte, slik som de fikk før?

Trond Helleland (H) [11:45:50]: Jeg mener at det aller viktigste med bostøtten er at den blir målrettet inn mot dem som trenger den aller mest, og det er det vi har gjort. Det har vært en kraftig forbedring for dem som har de aller største behovene for å få bostøtte. Jeg kan jo legge til at det nettopp nå ble offentliggjort statistikk som viser at antallet bostedsløse i Norge har gått kraftig ned, for første gang på mange år, og det skjedde ingenting under den rød-grønne regjeringen. Så antallet bostedsløse, altså folk som har måttet bo på gata, har gått kraftig ned under denne regjeringen.

Vi tar menneskene på alvor ved å målrette tiltakene mot dem som trenger det mest. Det har vi gjort også når det gjelder bostøtten.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:46:55]: Innledningsvis vil jeg få lov til å takke gode kollegaer for mange debatter i de 20 årene jeg har fått være stortingsrepresentant i dette hus, og jeg skal nå avslutte med mitt siste innlegg i denne sal som stortingsrepresentant.

I den forbindelse vil jeg bare si følgende: For Fremskrittspartiet er trygghet noe av det aller mest fundamentale i et menneskes liv, trygghet for liv og helse, særlig i en verden der vi nå ser en rekke forskjellige usikkerheter knyttet både til terrorisme og ikke minst til at mange opplever store endringer i hverdagen. Derfor har regjeringen hatt stort fokus på å styrke Forsvaret, gjennom langtidsplanen for Forsvaret som Stortinget har vedtatt, vi har valgt å styrke politiet betydelig, og man har iverksatt ulike tiltak, også innenfor domstolsapparatet, nettopp for å møte den framtiden som man ser kommer. I den forbindelse sørget man for at det blir pansrede biler i hvert politidistrikt, og man har startet anskaffelsen av tre nye politihelikoptre. I tillegg har man økt antall politifolk ute i distriktene betydelig i perioden, og man har også sørget for å bevilge 300 mill. kr i øremerkede midler ut til politidistriktene i inneværende års budsjett. I tillegg har man nå faktisk også bevilget 100 mill. kr, øremerket nettopp til politibiler og annet utstyr, i forbindelse med årets reviderte budsjett.

Disse tingene er veldig viktige, for hvis ikke politidistriktene og politiet har de ressursene og det utstyret de skal ha, vil man ikke kunne gi befolkningen den tryggheten som det er helt nødvendig at de skal ha i sin hverdag.

Da blir det jo litt underlig å høre representanten Jonas Gahr Støre her i sted snakke om bredbåndet som framtidens transportløsning. Jeg regner med at det var kommunikasjonsløsning han snakket om, for det er fortsatt svært vanskelig å frakte laks gjennom bredbånd. Vi trenger faktisk infrastruktur på plass for å kunne få varene våre ut i et marked.

Trygghet dreier seg også om liv og helse. Det har vært viktig for Fremskrittspartiet å sørge for at man får hjelp når man har behov for hjelp, enten det gjelder eget behov for hjelp, eller det er ens nærmeste pårørende som har behov for det – det være seg behandling hos lege, psykiater, psykolog, spesialisthelsetjeneste eller innenfor omsorgen i kommunene. Det er derfor regjeringen har brukt de virkelig store midlene, de store pengene, til å redusere helsekøene, som vokste til rekordhøyder i de åtte årene de rød-grønne styrte. Det er derfor vi har prioritert å gi betydelige tilsagn til bygging av heldøgns plasser og rehabilitering innenfor heldøgns plasser når det gjelder omsorgssektoren. Ja, bare nå i revidert gir man tilsagn til 1 300 heldøgns omsorgsplasser, og det er dobbelt så mange plasser som de rød-grønne fikk på plass på sine åtte år. De leverte 567 nye plasser, til tross for at man kom med en lovnad på 12 000. Det kaller jeg dårlig måloppnåelse.

I revidert nasjonalbudsjett gjør man mye, bl.a. 1 300 nye plasser innenfor heldøgns pleie og omsorg, men hvis vi ser perioden under ett, har denne regjeringen levert utrolig mye innenfor helse- og omsorgssektoren. Vi har redusert antallet som står på venteliste, betydelig. Vi har som

sagt sørget for å få innført kvalitetsindikatorer i kommunene. Vi har innført at de som bor på dobbeltrom mot sin vilje, skal få redusert betaling, nettopp for å gi incitament til å sørge for å få flest mulig på enerom. Fra 1. januar 2020 lovfestes det dagtilbud for hjemmeboende personer med demens.

Denne regjeringen prioriterer helse og omsorg, prioriterer trygghet, og det er der de store pengene går.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A) [11:52:11]: Vi er ved veis ende av en fireårsperiode, og det er regnskapets tid. Fremskrittspartiet fikk en ganske brutal opplevelse i 2013, at politikk faktisk er å velge. Man kan ikke love alt til alle og holde alle løfter, mange måtte løpes fra. Man måtte velge mellom skattekutt og penger til eldreomsorg og skole. Man måtte velge om de som har mest, skulle få mer, eller om de som hadde vanlige inntekter, skulle få mer. Man måtte velge mellom å investere i bedrifter, bygge norsk industri og å selge arvesølvet. På område etter område valgte Fremskrittspartiet feil.

Mitt spørsmål er: Når man gir 25 mrd. kr. i skattekutt, hvorav det meste går til dem som har mest, hvor de 50 rikeste menneskene i Norge i løpet av fire år har fått 1 mrd. kr – 20 mill. kr. hver – og funksjonshemmede mister bilstøtte, pensjonister mister øremerkede tilskudd til kulturtilbud, uføre får kutt: Hva er det som ligger bak den type prioritering fra Fremskrittspartiets side?

Harald T. Nesvik (FrP) [11:53:15]: Det er trist å høre at representanten Giske fortsetter på det sporet. Han har åpenbart lært seg en setning som han skal ta i hver enkelt debatt.

Når det gjelder skatten, gjelder det hvorvidt flere personer skal få beholde mer av sin egen inntekt, og det er viktig for å sørge for et incitament til å jobbe, og når det gjelder inntektsskatten til personer, er det der man har brukt den største summen.

I tillegg har denne regjeringen sørget for å redusere helsekøene med 80 000, som sto på liste, mens den foregående regjeringen lot flere og flere komme på denne listen.

Ja, det er riktig, vi har fjernet arveavgiften, eller døds-skatten, fordi vi mener det er viktig. Ja, vi har også gjort noe på en rekke andre områder, både innenfor SkatteFUNN og innenfor annen næringslivsbeskatning, for å skape nye arbeidsplasser, for å skape framtidens arbeidsplasser, for å skape vekst – og det er det viktig at man fortsetter med.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:54:26]: Eg vil nytte anledninga til å få takke representanten Nesvik for godt samarbeid. Det er ein dyktig parlamentarar som tar avskjed som stortingsrepresentant. Og med den kapasiteten han er, kan eg utfordre han på noko eg ikkje heilt har forstått. Framstegspartiets program seier at Framstegspartiets prinsipp er at forureinaren skal betale. Samtidig seier dei ein annan stad i programmet at dei ikkje vil auke skattar, avgifter og utgifter for innbyggjarar og bedrifter. Korleis skal ein greie å la forureinaren betale dersom partiet er imot verkemidla for å hente inn pengane? Eller, eksempelvis, når det gjeld kommunane: Ein seier at ein ønskjer at kommunane skal ha moglegheit til å kontrollere sine

inntekter og utvide dei, mens ein samtidig gir forbod mot nettopp det i andre delar av programmet? Det er mi siste utfordring til Nesvik.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:55:25]: Det kunne være fristende å overlate det til partilederen, som har ansvar for partiorganisasjonen, jeg har hatt ansvaret for stortingsgruppen, og vi har gjennom disse fire årene som vi har bak oss nå, samarbeidet veldig tett med Kristelig Folkeparti. Vi har gjort mye innenfor det som nettopp har med miljø og klima å gjøre, bl.a. gjennom å endre på bilavgiftene, som absolutt er slik at det nå lønner seg å kjøpe biler som forurensar mindre. Man har hatt det innenfor elbilsystemet, bl.a. innenfor området som går på at forurensar bør betale. Ta f.eks. innenfor oppdrettssektoren. Det er bl.a. helt naturlig at man sørger for at ved rømning fra oppdrettsanlegg må man betale for den oppryddingen som må skje i en sånn setting. Så det er mange måter å gjøre det på uten at man bruker skatteseddelen på alle, og det synes jeg også vi har hatt veldig god nytte av når vi har samarbeidet gjennom disse fire årene.

Jeg vil også benytte anledningen til å takke for et godt samarbeid med representanten Hareide.

Marit Arnstad (Sp) [11:56:40]: Jeg vil også benytte anledningen til å takke representanten Nesvik for et godt samarbeid og ønske ham lykke til videre.

Representanten Nesvik var veldig opptatt av spørsmålet om beredskap i sitt innlegg, men det meste som angår endringene i politiet, framstår dessverre som en ren sentralisering, en slags «fjernpolitireform». Det mest iøynefallende i denne perioden har vært veksten i Politidirektoratet, som har fordoblet seg fra 2013 til 2016. Men beredskap er viktig, og det må i større grad handle om innhold og kvalitet enn det det har gjort i denne perioden. 20 pst. av landets befolkning omfattes i dag ikke av politiets krav til responstid ved hasteoppdrag, dvs. oppdrag som angår liv og helse.

Senterpartiet vil senere i dag foreslå å utvide disse kravene, slik at responstida skal gjelde hele befolkningen. Mitt spørsmål er: Vil Fremskrittspartiet støtte det?

Harald T. Nesvik (FrP) [11:57:38]: Fremskrittspartiet har, sammen med resten av regjeringen, lagt fram et veldig godt forslag til budsjett, og de siste årene har vist at vi har prioritert nettopp politiet og beredskapen. Det gjør man gjennom omlegging av hele systemet. Man gjør det bl.a. gjennom at flere har vært med på politiarbeid på stedet, altså opplæring i politiet, så man skal komme nærmere befolkningen – fått tatt tak i dette – og bli mer effektiv. Man har sørget for å tildele midler direkte til politidistriktene. I tillegg har man sørget for å øremerke 100 mill. kr til bl.a. politibiler og annet utstyr, nettopp for å bli mer effektive.

Når nærpolitireformen får begynt å virke – den skal være ferdig utviklet og fullt ut på plass i 2020 – vil det også sørge for at vi får mer politi ute der hvor folk bor, i distriktene, og vi vil ikke få den sulteføringen som politiet opplevde under de rød-grønne.

Snorre Serigstad Valen (SV) [11:58:40]: En egenkap Fremskrittspartiet har, og som de fikk god bruk for da de ble et regjeringsparti, er evnen til å skylde på andre.

Når Fremskrittspartiets representanter blir utfordret på kuttet i barnetillegget for uføre forsørgere, som har rammet mange familier svært hardt, er det vanlige svaret å få at det var en del av uføreforamen. Men det var det ikke. Det var et aktivt politisk valg som Fremskrittspartiet i regjering, sammen med Høyre og samarbeidspartiene, valgte å gjennomføre. Det var ikke noe man måtte gjennomføre, men det var noe man valgte å gjennomføre, og det betyr at for over ett år siden ble 367 familier fratatt i snitt 29 000 kr hver, ifølge regjeringen selv. Det er et brutalt kutt mot noen av de mest sårbare menneskene i samfunnet.

Hvorfor var det så viktig for Fremskrittspartiet å gjennomføre dette kuttet? Og jeg spør hvorfor det var viktig for Fremskrittspartiet – jeg vil ikke høre bortforklaringer om tidligere reformer som handlet om andre ting.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:59:38]: Problemet er at reformer faktisk påvirker den politikken man kommer med, og det er også viktig at det vi gjør, er øremerket. Det sørger for at flest mulig kan leve av sin egen inntekt. Vi må sørge for å ha en politikk for dem som er uføre, og som ikke har egen inntekt, at de har et godt tilbud og muligheter til å klare seg. Og da er det totaliteten, gjennom det som man har lagt opp til her nå, som er avgjørende. Det handler om endringer innenfor minstepensjon, tillegg og utvikling, og der synes jeg regjeringen har levert en politikk som er framtidsrettet.

Så vil det alltid være slik at man må se på ulike tiltak etter hvert som ting slår inn, og det vil man se på også i framtiden, men det er viktig at vi har klare og målrettede tiltak som hjelper flest mulig.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Knut Arild Hareide (KrF) [12:00:44]: Dette er anledningen til å sjå tilbake, og det er viktig å sjå på kva me lovde veljarane i 2013. Da sa Kristeleg Folkeparti at ei stemme på Kristeleg Folkeparti var ei stemme til ein enklare kvardag for familiare og at me set dei mest sårbare barna først. Me sa familie og menneskeverd. Gjennom desse fire åra ser me at det har vore ein raud tråd i prioriteringane våre. Kristeleg Folkeparti har satsa på barn, familie og menneskeverd. Eg har lyst til å peike på noko av det me har oppnådd.

Me har fått ein opptrappingsplan for å beskytte valdsutsette barn. Me veit at i kvart klasserom er det i snitt to–tre barn som har opplevd alvorlege overgrep eller vald. Det einaste håpet desse barna har, er at nokon rundt dei ser dei og kan gjere noko. Me fekk derfor auka løyvingane i budsjettet til over 500 mill. kr til denne opptrappingsplanen.

Me har prioritert tidleg innsats og ei systematisk satsing på fleire lærarar i skulen for å sikre tilpassa opplæring, redusere behovet for spesialundervisning og forhindre fråfall i skulen seinare. 1,3 mrd. kr har gått til å få fleire lærarar i 1., 2., 3. og 4. klasse.

Me har fått ein handlingsplan for barnepsykiatri.

I samarbeidsavtalen fekk me òg gjennomslag for at tidleg ultralyd ikkje skulle bli eit offentleg tilbod til alle gravide. Det var ein viktig siger i kampen mot sorteringssamfunnet.

Me fekk saman, ikkje minst med Venstre, på plass ei eingongsløysing for dei lengeverande asylbarna. Det som

var umogleg å få til under Arbeidarparti-styret, fekk me til i samarbeid med Høgre, Framstegspartiet og Venstre. Asyladvokat Arild Humlen har omtalt endringa som at me no er ute av ei istid når det gjeld omsynet til barns sjølvstendige rettar.

Eg meiner at dei hovudgrepa som Kristeleg Folkeparti og Venstre har vore med på å ta, har vore viktige. I 2014 fekk me eit budsjett som var usosialt. Me gjorde det betydeleg meir sosialt. Budsjetthausten 2015 fekk me stansa regjeringa sitt forsøk på å sende den største rekninga for flyktningkrisa til verdas fattige. Saman greidde dei fire samarbeidspartia i 2016 å gjere budsjettet til tidenes klimabudsjett.

Eit anna eksempel er klimalova, eit forslag Kristeleg Folkeparti kom med i første periode, som me no har fått gjennomslag for. Me er nøydde til å redusere dei globale utsleppa. Viss ikkje står me overfor dramatiske og uoversiktlige konsekvensar. Gjennom klimalova, som blei vedtatt våren 2017, har me no ein viktig reiskap for å redusere utsleppa våre – ei sak Kristeleg Folkeparti altså føreslo i første periode, og som me no har fått vedtatt.

Kristeleg Folkeparti har sikra auka pensjon til einslege minstepensjonistar i 2016-budsjettet med 4 000 kr pluss 4 000 nye kroner, slik at det til saman blir 8 000 kr meir for dei minstepensjonistane som har minst, dei einslege minstepensjonistane. Mange av dei lever under EUs fattigdomsgrense.

Me har sikra at me får K-en tilbake i religionsfaget. Nokon vil seie det er ei symbolsak. Ja – eg vil seie det er ei viktig symbolsak. Det handlar om kva verdiar me ønskjer skal prege samfunnet vårt, og Kristeleg Folkeparti vil sørje for at Arbeidarpartiet og Venstres forslag om å fjerne K-en ikkje blir ein realitet.

Me har sikra reduksjon i formuesskatt på arbeidande kapital – sikra at me ikkje betaler formuesskatt når me er med på å skape arbeidsplassar. Bruker me formuen til luksus, skal det derimot vere formuesskatt.

Kristeleg Folkeparti fekk 6,5 pst. av stemmene i 2013. Me synest me har fått godt betalt gjennom medverknad, og det trur eg har vore bra for Noreg. Men me vil sjølvsgt vidare. Me vil satse på tidleg innsats i skulen, med fleire lærarar. Me vil gjere kvardagen enklare for familien. Me vil ikkje ha eit samfunn der menneske blir valde bort eller sorterte bort. Me ønskjer levande distrikt og aktive bønder over heile landet. Me ønskjer ikkje å gøyme bort dei kristne verdiane som har forma samfunnet vårt. Me ønskjer ein politikk for dei som treng det mest.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hadia Tajik (A) [12:05:59]: Representanten Hareide tok bl.a. opp verdiar, og det er det eg ønskjer å spørja om. Me ser stadig fleire tilfelle av valdeleg ekstremisme, og dei siste åra har Europa vore ramma av fleire terrorangrep, både i København, Stockholm, Paris, London og Brussel, berre for å nemna nokre eksempel. Historia har vist at ekstremisme finst innanfor nær sagt alle religionar og med ulike ideologiske forankringar, både på høgre- og venstresida. Dei siste åra har det vore særleg islamistisk ekstremisme og samtidig ein viss vekst i høgreekstrem vald som har dominert det europeiske trusselbildet. Det er jo noko som kan skapa uro hos folk, og ei oppleving av at me i vår tid står midt i ein verdikamp. Det viktigaste sva-

ret er sjølvsgt sterk beredskap, tilgjengeleg politi og rask reaksjonsevne, men ein viktig del av førebygginga er òg dei samtalene me har om verdiar, og kva me står for i dette landet. Spørsmålet mitt er korleis Kristeleg Folkeparti som eit religiøst bevisst og verdiorientert parti vil bidra inn i desse debattane.

Knut Arild Hareide (KrF) [12:06:58]: Eg vil takke for det gode spørsmålet. Eg trur det er veldig viktig at me er bevisste på at den debatten me har, er med på å prege det samfunnet me har. Representanten Tajik sa at det viktigaste er kva for sikkerheit og beredskap me har, men eg trur kanskje det ho nemnde i neste setning, er enda viktigare: førebygging. Med den siste hendinga me no ser i London, ser me at kjærleiken, men òg vondskapen, er ganske likt fordelt, frå ulike miljø, og eg trur ikkje me skal seie at det er eitt miljø som berre står for det vonde. Derfor treng me nettopp å vere med på å byggje. Eg nemnde òg frå talarstolen noko eg meiner er med på det, når eg seier kva verdiar me har bygd samfunnet vårt på. Dei kristne verdiane har prega landet vårt. Det handlar om nestekjærleik, det handlar om menneskeverd, det handlar om forvaltaransvar. Det meiner eg er gode verdiar me må ta med oss vidare.

Snorre Serigstad Valen (SV) [12:08:12]: Representanten Hareide og hans parti er vanlegvis omtalt som ettertraktet om dagen, men når SV får replikk nr. 2 på Kristelig Folkepartis parlamentariske leder, kan det tyde på at Kristelig Folkeparti er i noe synkende kurs – vi stiller jo langt bak i køen i rekken av replikker. Det henger for øvrig sammen med det jeg har tenkt å spørre om. Jeg har stor forståelse for at Kristelig Folkeparti har behov for å vise fram det de har fått til – i samarbeid med Høyre er nå én ting, men kanskje spesielt med Fremskrittspartiet. Jeg har lyst til å rose Kristelig Folkeparti for å ha dratt i land en del viktige seire i det som sikkert har vært tøffe forhandlinger, spesielt med Fremskrittspartiet. Så jeg vil bare ganske enkelt spørre: Om det blir et nytt flertall ved valget i høst – bank i bordet – vil da Kristelig Folkeparti motsette seg å rette opp de usosiale og urettferdige kuttene i barnetillegget for uføre forsørgere? Og hvis svaret er nei, betyr ikke det at Kristelig Folkeparti har gått på et nederlag i denne saken i perioden?

Knut Arild Hareide (KrF) [12:09:11]: For det første vil eg seie at det er ein heider å få Serigstad Valen som replikk nr. 2 – ein av dei beste replikantane i stortingssalen. Men til spørsmålet hans om barnetillegget: Me var med på å forbetre barnetillegget gjennom budsjettforhandlingane hausten 2014. Me fekk til betydelege betringar, men me kom ikkje heilt i mål.

Samtidig er det òg ei utfordring at ikkje menneske som går på trygd, skal få betre vilkår enn personar som er i full jobb. Men Kristeleg Folkeparti var jo med på eit forslag som SV kom med i denne stortingssalen om at me skulle evaluere nettopp dette. Dessverre blei det forslaget med eit knapt fleirtal ikkje vedtatt. Det meiner eg er veldig synd, for det er noko med å få vite konsekvensane av det forslaget. Men me har gjennom det òg sagt at me er opne for å vere med på endringar som kan gjere det enda betre, og me var òg bekymra for effekten allereie da – i 2014.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [12:10:22]: Jeg merket meg at Serigstad Valen var så bekymret for at ikke Hareide skulle få replikker, så jeg måtte ta litt ansvar. Jeg har flere på lager, og representanten kan velge å svare på hvilke han vil. Da er det replikk nr. 1, som han kan svare på hvis han vil. Kristelig Folkepartis representant Toskedal sa at regionreformen ble en reform ingen egentlig ville ha – vi fikk en løsning ingen partier ville ha. Er Hareide enig i det?

Det kan han velge å svare på, eller han kan svare på spørsmål nr. 2 – dette er jo den siste dagen. I går ble Heimevernets innsatsstyrker i Sjøheimvernet i Hareides hjemdistrikt lagt ned, og man leverte inn våpnene – dette gjelder Innsatsstyrke Salamander – og Kristelig Folkeparti valgte ikke å legge inn mer penger til Sjøheimvernet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett. Synes Hareide det er klokt at den beredskapen i Sjøheimvernet nå blir borte, og at 2 000 soldater skal levere inn sine våpen?

Knut Arild Hareide (KrF) [12:11:16]: Eg synest det var så gode replikkar at eg har lyst til å svare på begge.

Me stemte saman med Senterpartiet mot å leggje ned Sjøheimvernet, og Venstre og Kristeleg Folkeparti sikra òg 15 mill. kr for å fortsetje verksemda til Sjøheimvernet i 2017, slik at det var moglegheit til å gjere ei reell ny vurdering etter valet. Så ser eg òg den utviklinga som har gått føre seg i Sjøheimvernet, som eg synest har vore for dramatisk – ikkje minst når me ser på Heimevernet, der regjeringa har stoppa etter påtrykk. Dei har ikkje gjort det same for Sjøheimvernet. Det synest eg er beklageleg.

Når det gjeld regionreforma, trur eg at ho er eit steg på vegen – kanskje ikkje mot det perfekte, men det er ikkje perfekt slik det er i dag. Eg har tru på større regionar som får betydeleg fleire oppgåver. Men så lenge me ikkje får fleire oppgåver, treng me ikkje større regionar i seg sjølv. Så Kristeleg Folkepartis vurdering er at å lykkast med å få fleire oppgåver til regionane må vere målet.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme

Marit Arnstad (Sp) [12:12:39]: Som mange av talerne har vært inne på, er dette en slags oppsummering av stortingsperioden og dermed en debatt som også handler om langt mer enn bare revideringene i nasjonalbudsjettet.

Det var en representant tidligere, fra Fremskrittspartiet, som sa at det spiller en rolle hvem som styrer landet. På ett område kan jeg være enig: Det er at vi har hatt en regjering som har hatt et helt systematisk program for sentralisering av Norge. Det har vært systematisk på område etter område. Det har vært systematisk når det gjelder budsjett og økonomi, regelverk og ordninger. Vi har sett det i det som vi vanligvis diskuterer: politi, beredskap, kommuner, sykehus. Vi ser det når det gjelder Nav og skattekontor. Men vi ser det også igjen i de budsjettene som denne regjeringen har levert i løpet av de fire siste årene: Alle tiltak som er knyttet til distriktpolitikk eller utjamning mellom regioner, er konsekvent kuttet fra regjeringens side – smått og stort.

Noe av det mest problematiske med det, mener jeg, er at i løpet av denne perioden har vi mistet mange debatter som kunne handlet om kvalitet og innhold. Alle debatter – nesten uten unntak – har handlet om at store enheter er bedre. Bare en får slått ting sammen, blir det bedre. Vi har

mistet en del av de debattene vi kunne hatt om kvalitet og innhold i tjenestetilbudet til folk, om velferden til folk.

Jeg tror regjeringen i starten kanskje trodde at denne sentraliseringsbølgen skulle gå upåaktet hen – men det har den jo ikke gjort. Folk reagerer. De reagerer på en uklok sentralisering, som verken bidrar til bedre innhold eller til bedre velferdstjenester til innbyggerne. Nesten to tredjedeler av de over 200 kommunene som hadde folkeavstemning om kommunesammenslåing, svarte nei i folkeavstemningen, fordi de mente at det ikke var tjenlig for deres kommune – og for velferden i deres kommune. Bare 4 pst. av dem som har uniformen på i politiet, sier i en undersøkelse fra Universitetet i Bergen at de ikke tror at den såkalte nærpolitireformen ikke vil bidra til sentralisering. De har altså ikke troen på reformen, de mener at risikoen for sentralisering er stor. I Heimevernet og i Forsvaret – særlig i Nord-Norge – er det stor frustrasjon over nedleggelse og innsparinger. Når vi i Senterpartiet påpeker nedleggelsen, blir vi kalt gammeldagse – men vi vet jo alle at det i stor grad handler om innsparinger. Det er ikke så rart at folk da kanskje ser at det er alternativer til denne ensidige sentraliseringspolitikken.

Jeg må få ta opp litt av den replikken jeg hadde til representanten Nesvik, for det er et viktig tema – og det kommer opp i Stortinget senere i dag. Det gjelder spørsmålet om hvilken trygghet og beredskap en skal ha overfor innbyggerne, og spørsmålet om å innføre en responstid som ikke bare omfatter 80 pst. av landets befolkning, men som omfatter alle i landet når det gjelder hasteoppdrag som angår liv og helse. De responskravene som en har i dag, er ikke gode nok og omfatter ikke alle. Vi i Senterpartiet foreslår derfor at de skal utvides slik at de omfatter hele befolkningen.

På den annen side har vi hatt en stortingsperiode da byråkratiet har økt – til tross for at en måtte forvente at de blå-blå partiene ville være veldig opptatt av det. Det var over 1 000 flere ansatte i departementer og direktorater i 2016 enn det var i 2013. Det gir en betydelig merkostnad, bl.a., for staten. Det offentlige forbruket som andel av BNP har også økt i løpet av perioden. Representanten Marianne Marthinsen nevnte tidligere i dag at bare jernbanereformen i seg sjøl har ført til en utrolig vekst i konsulentutgiften og i statlig byråkrati.

Så litt om et forslag som Senterpartiet har – og som vi har omdelt her – om ulv. Vi registrerer den rørende omsorgen som mange har for de bøndene som har mistet mange sauer til ulv i løpet av våren og sommeren. Vår oppfatning er at det er et resultat av en manglende vilje i vinter til å ta ut tilstrekkelig med ulv. Vi mener at det er mulig å gjøre noe med det. Vi gir i dag partiene en mulighet til å gjøre noe med det gjennom det forslaget vi har fremmet om å «innføre stående fellingstillatelse på ulv». Det håper vi at flere vil se seg tjent med å være med på – ikke minst de som nå har besøkt bøndene på Hadeland.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Karianne O. Tung (A) [12:17:54]: I Norge har vi tradisjonelt hatt små forskjeller mellom folk, mellom kvinner og menn og mellom by og land. Arbeiderpartiet har jobbet for en verdiskaping over hele landet, slik at vi faktisk har verdier å dele mellom oss. Det er det som kjenne-

tegner Norge, for de viktigste oppgavene blir løst i fellesskapet.

De siste fire årene har mye gått i feil retning. Forskjellene mellom folk øker. Sysselsettingsgraden går ned. Norge skal nå selges og ikke utvikles. Skatteuttene til de rikeste har gått opp, og innsatsen for en bedre skole og helse har gått ned. Hva mener representanten Arnstad blir den viktigste jobben for å snu den negative utviklingen som vi har sett de siste fire årene?

Marit Arnstad (Sp) [12:18:40]: Jeg tror representanten har veldig rett i at vi har noen viktige kvaliteter i det norske samfunnet som vi må ta vare på. De kvalitetene handler om at Norge er et samfunn med høy tillit i befolkningen. Det skal vi ikke ta for gitt. Det kommer nemlig ikke av seg sjøl, og det er ikke gitt at det vil vedvare i årene framover. Jeg tror en viktig betingelse for å ta vare på tilliten i det norske samfunnet er at en har en balanse – en balanse sosialt og geografisk i samfunnet, en balanse der forskjellige økonomisk mellom folk ikke blir for store, og der en også satser på hele landet og ser befolkningen i hele landet, verdsetter det de driver med av næringsvirksomhet, og også de velferdstilbudene de har krav på rundt omkring i hele landet. Jeg mener at det å satse på en politikk som bygger opp under reduserte forskjeller, og hvor en satser på hele landet, er viktig. Jeg har lagt merke til at nå er det veldig populært å snakke om digitalisering. Det synes jeg er bra, utmerket, men infrastrukturen til digitalisering er helt avgjørende. Bredbånd til alle er den grunnleggende betingelsen.

Heidi Nordby Lunde (H) [12:19:53]: Under denne regjeringen har kommunene fått bedre økonomi. Det investeres mer i samferdsel, det flyttes dobbelt så mange statlige arbeidsplasser ut i distriktene, og det legges ned færre gårdsbruk enn da Senterpartiet satt i regjering. Skogbruksnæringen, fiskerinæringen og reiselivet i hele landet har hatt rekordår. Politiet rapporterer nå om at bedre organisering har gitt lokal tilstedeværelse, responstiden går ned, og oppklaringsprosenten går opp – kvalitet framfor desentralisert kvantitet.

Likevel vil Senterpartiet i revidert budsjett gjenåpne lensmannskontor i de 72 kommunene som har klaget på sammenslåinger. Heller ikke med Senterpartiet i regjering i 2013 var disse bemannet til operativt nivå. Kan representanten Arnstad bekrefte at de vil undergrave politireformen ved å gjenåpne alle disse, og kanskje gi et lite estimat på hvor mye det vil koste å bemanne opp samtlige av dem til operativt nivå?

Marit Arnstad (Sp) [12:20:51]: Jeg legger merke til at replikantene fra Høyre og Fremskrittspartiet ikke er så veldig opptatt av den siste fireårsperioden. Derimot er de veldig opptatt av tida før der igjen, gjerne det som skjedde for åtte, ti eller tolv år siden. Men de siste fire årene hører vi ikke så veldig mye om.

Senterpartiet er opptatt av at dersom vi skulle få muligheten til å komme i regjeringskontorene, må det en annen retning til. Det store problemet i dag er at en del av det denne regjeringen foreslår, går i feil retning. Politireformen er et eksempel på det. Det er en ren sentralisering, og en må forandre retning. Nå er det ikke slik at dagåpne kontor er et fenomen som bare eksisterte før Høyre innførte politire-

formen. 50 av de kontorene skal en beholde, og de skal ha en åpningstid mellom kl. 8 og 16 på dagen. Er det dårlige kontor? Er det slik at en har laget seg en ordning med A- og B-politikontor? Det synes jeg Høyre skulle svare på i stedet for å utfordre oss på retningen. Vi har sagt klart fra hele tida om at det trengs en annen retning.

Roy Steffensen (FrP) [12:22:27]: Etter tiår med økende vedlikeholdsetterslep har trenden nå snudd. Alle tall viser at vedlikehold var et tema som forrige regjering ikke brydde seg noe særlig om. Hvorfor skulle ellers Senterpartiet være nødt til å stille et budsjettsspørsmål i år om utviklingen i vedlikeholdsetterslepet i årene før regjeringsskiftet? Hadde Senterpartiet bare vært litt interessert i vedlikehold, hadde de fulgt utviklingen nøye. De hadde visst at forfallet økte. De hadde ikke engang turt å stille spørsmålet, for de hadde skammet seg over svaret.

De fleste bønder har en grei leveregel, og det er at en alltid skal etterlate gården i bedre stand enn da en selv overtok. Dette er ikke en leveregel Senterpartiet lever etter når de er i posisjon. Det så vi i regjering. Vi ser det i Troms, men vi registrerer at Senterpartiet nå legger inn litt mer midler til økt vedlikehold av fylkesveier i revidert. Mener representanten Arnstad at dette er troverdig når hun i sin tid som samferdselsminister tvert imot nedprioriterte kraftig?

Marit Arnstad (Sp) [12:23:01]: Da er vi tilbake igjen: Vi snakker ikke om den siste fireårsperioden. Nei, vi snakker om tida bakover igjen i historien, sjøl om vi i dag egentlig skal oppsummere den siste fireårsperioden. Det er underlig.

Samtidig er det sjølsagt interessante spørsmål representanten stiller. Det var en sterk vekst i hele vei- og jernbanesektoren mens de rød-grønne satt, særlig innen jernbanen. Jeg tror en kommer opp i 200–300-pst.-gangen hvis en tar jernbanesatsingen. Det er veldig bra, synes Senterpartiet, at Nasjonal transportplan som ble vedtatt i 2013, har blitt fulgt opp av denne regjeringa. Vi var litt usikre fordi Fremskrittspartiet var så imot bompenger. Vi tenkte at en kanskje ville ødelegge en del av veiprojektene ved ikke å akseptere bompenger. Men det har Fremskrittspartiet akseptert fullt ut, og det synes vi er bra, for det er nødvendig for å få bygd en del av de veiene og den jernbanen en skal i årene framover.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [12:24:05]: Jeg lyttet med interesse til innlegget til Arnstad, og et av de poengene hun trakk fram, var byråkratisering. Jeg skal ikke snakke om for åtte år siden, men om neste periode, for når en leser Perspektivmeldingen og ser de utsiktene vi har, går vi inn i trangere budsjettider. Jeg vil tro at et av de viktige grepene vi må lykkes med, er fortsatt kutt i byråkrati og mer effektiv bruk av ressursene. Det er et engasjement som Senterpartiet deler. Jeg lyttet til NTP-debatten med stor interesse, der også Senterpartiet trakk fram at det vil være viktig. Så langt jeg husker, var Senterpartiet imot f.eks. Nye Veier, som jeg mener er blitt en veldig stor suksess, så jeg er spent på hva Senterpartiet velger å gjøre med det dersom en skal komme i posisjon. Egentlig er spørsmålet mitt hva representanten Arnstad tenker er de viktigste grepene vi må ta for å utnytte ressursene på en

bedre måte. Hva kan gjøres for at en skal slippe velferdskutt, men som en kan løse på andre måter?

Marit Arnstad (Sp) [12:25:08]: For det første vil jeg gjerne gjøre det klart at Senterpartiet vedtok på sitt landsmøte at Nye Veier bør få gjennomføre sine investeringsprosjekt. Så slipper representanten å være i tvil om det.

Jeg mener det er god grunn til å gå grundig igjennom særlig det statlige byråkratiet. Senterpartiet har pekt på veksten i en del direktorat og departement, som jeg var inne på i mitt innlegg. Vi har også pekt på noe av det som regjeringen har opprettet, som vi har vært kritiske til, f.eks. dette Regelrådet som er blitt oppnevnt i løpet av perioden. Jeg tror en må gå grundig og kritisk igjennom det, for jeg mener at mer av pengene må gå til velferd og velferdstilbud og mindre til byråkrati, særlig på statlig nivå.

Så har jeg også lyst til å nevne at jeg mener at sentralisering i seg sjøl frambringer byråkrati. Istedenfor at en løser oppgavene lokalt med mindre ressurser, blir en nødt til å etablere ressurser sentralt og byråkrati for å løse oppgavene.

Presidenten: Replikorkordskiftet er over.

Trine Skei Grande (V) [12:26:39]: Dette er ikke bare dagen for å diskutere revidert nasjonalbudsjett, men også for å oppsummere litt – og noen for å avslutte, men det har ikke jeg tenkt å gjøre på noe vis. Men jeg har tross alt vært i dette huset i 16 år i dag og sett både flertallsregjeringer og mindretallsregjeringer komme og gå. Jeg har sett hvordan det har satt seg som et slags mantra at man trenger flertallsregjeringer for å ha handlekraft, man trenger flertallsregjeringer for å gjennomføre reformer, og man trenger flertallsregjeringer for å gjøre store endringer i samfunnet. Det må jeg si at vi har motbevist i denne perioden. For vi så knapt en reform i Norge sist vi hadde en flertallsregjering. Nå har vi gjennomført kommunereform, regionreform, politireform, barnehagereform, jernbanereform, veireform, arbeidsmiljøreform og en ganske stor helsereform. Det reformeres og endres på mange områder. Og vi som er glad i den velferdsstaten vi har, vi som er glad for at vi har sterke velferdsordninger, må hele tida være med på å reformere dem, utvikle dem, være med på å finne ut hvordan vi skal takle nye utfordringer og utvikling i samfunnet.

Så ser jeg at det er mange som drømmer seg tilbake og vil stoppe dem, og ønsker at alt skal bli sånn som det var før. Men samfunnet går videre. Alt blir ikke sånn som det var før. Vi står foran nye utfordringer. Samfunnet er hele tida i endring. Og de som er glad i den velferdsstaten vi har klart å bygge opp, må faktisk være villig til å reformere den, utvikle den, passe på at vi når dem som trenger det mest, alltid, men også passe på at vi har drivkraften i en ny økonomi, med ny teknologi og nye muligheter, som gjør at vi er med på å utvikle samfunnet vårt.

Én ting er i hvert fall soleklart – så lenge jeg har sittet her, har Venstre aldri hatt så stor innflytelse som nå. De 5,2 pst. som stemte på Venstre sist, har fått utrolig mye for stemmen sin. Og vi har holdt det vi lovet at vi skulle gjøre da vi gikk inn i dette samarbeidet.

Vi har gått fra et hvileskjær i forskningen til en storsatsing på 3 mrd. kr. Det er en annen tone når man besøker universitets- og høyskolesektoren og forskningsmiljøer nå

enn hvordan det var i forrige periode. Vi har fått til et gründerløft – alle de ordningene som vi terpet på at vi skulle klare å få til for å skape flere arbeidsplasser, for å legge til rette for mer gründerkap. Det er bl.a. så enkelt som at sosiale rettigheter for dem som er med på å skape arbeidsplasser, skal være litt mer like rettighetene til dem som mottar arbeidsplassen fra andre. Det er et viktig skritt vi har gjort, men det er ennå mye som i hvert fall jeg vil kjempe for videre inn i neste periode.

Etter mange år der skolediskusjonen handlet om frukt eller varmmat, der skolediskusjonen handlet om rammen for skolen, har vi faktisk fått til det lærerløftet noen av oss har kjempet for i mange år, med en tredobling i etter- og videreutdanning for lærere. Det kommer til å få følger framover.

Vi har fått til et barnehageløft som har sikret at over 50 000 unger, de som trenger det aller, aller mest, får gratis kjernetid, får billigere barnehage, får den starten i livet som de trenger for å kunne utnytte den sosiale mobiliteten som faktisk fins i det norske samfunnet. Vi fikk til elleve måneders studiestøtte, og vi har bygd mange nye studentboliger. Det er også sosial utjevning. Det er noen som tror at all sosial utjevning går over trygdebudsjettet. Nei, en av de viktigste sosiale utjevningene vi gjør i samfunnet, er å gi alle unger en lik start, så de får utviklet potensialet sitt, så de får bli det de ønsker å bli, og at de får brukt det potensialet som ligger i dem sjøl. Det er en av de viktige oppgavene for oss på Stortinget.

Nå har regjeringa også lagt fram en klimamelding, og den må jeg si hadde blitt veldig annerledes hvis det ikke hadde vært for Venstre. Det kunne blitt en kort Twittermelding. Alle de tiltakene som ligger der, har vi fått til gjennom budsjettforhandlinger – noen ganger med blod, svette og tårer, men noen ganger også gjennom at vi har funnet de gode brytningene mellom oss. Og det er soleklart at hadde det ikke vært for Venstre, hadde Lofoten og Vesterålen vært utbygd nå. Nå har SV stoppet det to ganger, Venstre og Kristelig Folkeparti har stoppet det to ganger, og vi gjør det gjerne igjen.

Vi sa at vi skulle få til mye. Vi har klart å få til mye. Det har av og til vært en litt tøffere kamp enn vi egentlig skulle ønske oss, men vi ønsker oss i hvert fall ikke tilbake.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Lene Vågslid (A) [12:31:52]: Dette er dagen for både å oppsummere og å sjå litt framover. Venstre er det partiet i Stortinget som sorgier for at Høgre og Framstegspartiet får gjennomført sin politikk. Det er litt vanskeleg å få greie på om Venstre-leiaren er fornøgd med budsjettkameratane sine eller ikkje, for på spørsmål frå VG i mars om samarbeid med Høgre og Framstegspartiet sa Venstre-leiaren at ho ville at Venstre skulle tvinge seg inn i regjering – ei blå-grøn regjering utan Framstegspartiet. Denne veka har pipa fått ein litt annan lyd. Me kan lese hos NTB 15. juni at Venstre ynskjer – eller går langt i å antyde, iallfall – å støtte den sitjande regjeringa etter valet. Så spørsmålet mitt er om korleis veljarane skal stille seg når det gjeld budsjettssamarbeid til hausten. Eg trur det har mykje å seie for Venstre-veljarane der ute om ein kjem til å røyste på ei regjering med Framstegspartiet, eller om det er slik at Venstre står fast på at dei ynskjer ei blå-grøn regjering utan Framstegspartiet.

Trine Skei Grande (V) [12:32:53]: Når jeg hører Arbeiderpartiet snakke om samarbeid, skjønner jeg hvorfor de alltid spiser opp dem de sitter i regjering sammen med, for det er liten respekt for forskjellighet. Men det er soleklart: Det fins to regjeringsalternativ på borgerlig side. På rød-grønn side fins det en helt utrolig mengde forskjellige regjeringsalternativ, og det aner ikke velgerne hva er. Jeg tror velgerne kan forholde seg til at det fins to alternativ på borgerlig side, men vi kommer til å samarbeide, vi kommer til å snakke sammen. Jeg tror alle skjønner at Venstre driver en viktig valgkamp for å sikre borgerlig flertall i Stortinget. Da trenger vi et sterkt Venstre, et sterkt Venstre som står på både for miljø, for småbedrifter, for gründerskap og for skole – som kommer til å være vår satsing, sånn som det har vært i denne perioden. Vi er slett ikke i mål verken når det gjelder å skape arbeidsplasser eller å løfte skolen i norsk politikk. Det er vi klare for å gjøre videre.

Hans Andreas Limi (FrP) [12:33:53]: Jeg hadde nær sagt: Vi har jo kampert sammen i fire år nå, og noen ganger får Venstre og Fremskrittspartiet frem det verste i begge partiene, men veldig ofte finner vi gode løsninger. Nasjonal transportplan er et veldig godt eksempel på et felles prosjekt: tydelige prioriteringer, tilstrekkelig finansiering. Bilavgiftene er nevnt tidligere i replikkordskiftet, der har vi fått til mye. Hva er etter Trine Skei Grandes oppfatning det viktigste vi har fått til i disse fire årene – ikke på tross av Fremskrittspartiet, men på grunn av samarbeidet mellom de fire partiene?

Trine Skei Grande (V) [12:34:33]: Jeg syns at NTP er et veldig godt eksempel på den brytninga – vi får faktisk til noe konstruktivt. Vi har fått til en veldig god og bra NTP, som også er ganske stor og ambisiøs. Men vi tuller ikke med penger, som vi ser at mange andre partier gjør i salen når de skal budsjettere her. Vi har den største jernbanesatsingen siden Venstre hadde rent flertall her og satset på Bergensbanen, mens vi ser at noen av de andre partiene som vi skal drive valgkamp mot, forteller om at livet deres sist de satt i regjering, handlet om en evig kamp mot jernbane. Liv Signe Navarsete sier at hele hennes liv som samferdselsminister handlet om å kjempe mot at det skulle komme penger til jernbane. Jeg har opplevd en helt annen tone i Fremskrittspartiet. De har faktisk skjønt at det å bygge god jernbaneinfrastruktur der det trengs, er en viktig nøkkel for å takle samferdselsutfordringa for framtida.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [12:35:40]: Venstre har tatt på seg å være regjeringens støttehjul nr. én og regjeringens fremste støtteparti når alt kommer til alt. Det er hele valgkampstrategien. Venstre og Senterpartiet har hatt ganske ulike syn når det gjelder innvandringspolitikken den siste fireårsperioden. Der Venstre tidvis nesten har blokkert muligheter for å klare å få en ansvarlig politikk, har Senterpartiet vært en aktiv pådriver for det. Mitt spørsmål til Trine Skei Grande er: Når Skei Grande har blitt Fremskrittspartiets fremste støtteparti, vil det med Venstre som støtteparti i neste periode bli en liberalisering av innvandringspolitikken?

Trine Skei Grande (V) [12:36:22]: Det er av og til jeg har vondt av veggen, idet jeg ser at Senterpartiet slår den ene eller den andre veien.

Jeg husker Magnhild Meltveit Kleppa, som virkelig var med og kjempet for en human flyktningspolitikk. Nå konkurrerer Senterpartiet med å ligge bortenfor Fremskrittspartiet i asyl- og flyktningspolitikken. Det vi har kjempet for, er barn. Vi har kjempet for at unger skal bli behandlet skikkelig. Det betyr at de aller fleste lengeværende barna som Arbeiderpartiet skulle kaste ut i forrige periode, har vi sørget for blir. Men vi har også sørget for kloke innstramminger. Men noen av de innstrammingerene når det gjelder barn, der Senterpartiet har kappes med Fremskrittspartiet om å ligge i ytterpunktet, har ikke vi vært enig i. Vi har vært med på mange innstramminger denne perioden som er kloke og fornuftige i forhold til de utfordringene vi står overfor, men Venstre kommer alltid til å kjempe for ungene. Vi kommer til å kjempe for at ungene skal bli behandlet rettferdig. Vi kommer til å kjempe for at unger også skal ha de menneskerettighetene som vi egentlig har blitt enige om. Da er det skammelig å se at Senterpartiet konkurrerer om å ligge på ytterpunktet også i den saken.

Snorre Serigstad Valen (SV) [12:37:31]: Kan virkelig Venstre støtte at Fremskrittspartiet har regjeringsmakt i en hel stortingsperiode til?

Trine Skei Grande (V) [12:37:41]: Min drivkraft i politikken handler om å få gjennomført politikk. Min drivkraft i politikken handler om å få til å løfte Kunnskaps-Norge. Det handler om å bekjempe fattigdom blant unger, sørge for at alle får en like god start. Det handler om at vi skal takle de klimautfordringene vi står overfor. Da kan vi gjerne bruke tid på hvem som skal kjøre de svarte bilene, men jeg er opptatt av hva de som er i de svarte bilene, blir tvunget til å gjøre. Vi kommer til å bruke makta vår for å få gjennomført politikk. Det er politikk som er drivkraft i samarbeid, ikke om man liker trynet på den ene eller andre. Så jeg kommer til å kjempe for de sakene. Det er de sakene jeg kommer til å kjempe for i valgkampen at vi skal få gjennomført. Så får noen holde på med spillet om hvem som skal sitte her og der. Jeg ønsker meg en blå-grønn regjering. Det skal jeg kjempe for i hele valgkampen. Får jeg til det, skal jeg kjempe for de sakene som vi faktisk vil ha gjennomført.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Audun Lysbakken (SV) [12:38:42]: Ulikheten i makt og rikdom øker i Norge. Det vi har til behandling i dag, er enda et forskjellsbudsjett fra den blå regjeringen. Det er enda en misbrukt mulighet til å rette opp i de politiske beslutningene regjeringen har tatt, som vil forsterke forskjellene.

En kunne f.eks. brukt denne muligheten til å ta trygdeoppkjøret til Stortinget og gjøre noe med utviklingen som har gjort at eldre med lave pensjoner taper kjøpekraft samtidig som de på toppen av det norske samfunnet får mer å leve av. I stedet velger regjeringen å gi skatteuttak som ikke går til dem som har minst.

En kunne tenkt seg at dette kunne vært en anledning til å gjennomføre tiltak for barn i fattige familier, som de borgerlige partiene snakker mye om, men også denne gangen

uten å ville gjøre noe for faktisk å gi de fattigste familiene mer å leve av.

En kunne tenkt seg at en ville bruke denne muligheten til å rette opp i noe av urettferdigheten i skattesystemet som har oppstått gjennom disse årene med borgerlig styre. I stedet ser vi at under påskudd av å ville støtte gründere lager man nye skatteuttak som gjør at de som har mest, får enda en mulighet til å betale litt mindre.

Dagens Næringsliv skjønnte det samme som SV og spurte i forbindelse med framleggelsen av dette forslaget næringsministeren om ikke de siste skattelettelsene var «en metode for rikinger å slippe unna skatt til fellesskapet». Da svarte næringsministeren:

«Om det er rike eller fattige som investerer i et selskap, må de likebehandles. Hvis rikfolk vil investere i oppstartsselskaper, heier jeg på det.»

Det som de fattige, de som har minst i det norske samfunnet, har fått, er altså en mulighet til å likebehandles når de investerer i oppstartsselskaper. Jeg tenker det vekker jubel fra landsende til landsende hos uføre, arbeidsløse og sosialklienter. Endelig skal de likebehandles når de kjøper aksjer. Hvor en sitter, avgjør hvor en står – det avgjør hvilke perspektiver en legger vekt på, og hvilke grupper i samfunnet en legger mest vekt på.

Denne regjeringen ser behovene til den økonomiske eliten i landet klart og tydeligst. Det viser også tallene vi har fått ut i forkant av denne debatten, og som viser resultatene av riggingen av skattesystemet denne regjeringen har gjennomført for den økonomiske eliten. Den rikeste promillen i landet har fått 264 500 kr i snitt i skattelette. De femti prosentene med minst har fått 2 000 kr. Regningen for denne skattefesten er bl.a. sendt til uføre, som har opplevd ulike kutt, kutt i bostøtte og kutt til uføre forsørgere. Den er sendt til aleneforsørgere som har fått dårligere støtteordninger, til multihandikappede og kronikere som har fått økte egenandeler, til arbeidsløse som har mistet feriepengene, og til eldre med lave pensjoner som har måttet stramme inn livreimen. Listen er lang.

Hvis forskjellene får øke i dag, får vi et kaldere samfunn i morgen. Ulikhetsutviklingen handler ikke om statistikk. Den handler om familier som ikke vet hvordan neste regning skal betales. Den handler om barn som ikke får være med på det andre barn får oppleve. Den handler om folk med full jobb som allikevel ikke har råd til å kjøpe et sted å bo. Den handler om ungdom som ikke får noe annet enn en midlertidig jobb. Den handler om barn som ikke har med seg mat på skolen, eller som kommer uten å ha fått den hjelpen med leksene som andre barn får. Den handler om folk i kystsamfunnene våre som ser at kvotebaroner og redere får en større andel av ressursene, mens de samfunnene som alltid har levd av fisken, får mindre.

Det har vært snakket mye om ulikhet de siste ukene. Jeg er veldig glad for at de store partiene nå kommer etter oss, og er enig i at kampen mot ulikhet må være en stor sak i denne valgkampen. Men vi vil teste de ulike partiene i dag. Er det retorikk, eller er det politisk handling? SV fremmer 30 forslag som vil virke mot ulikhet, som handler om et skikkelig løft for barnetrygden, om å reversere – ja, det er lov å si det når forslagene er dårlige – kuttene til uføre forsørgere, om å rigge om skattesystemet slik at det bidrar til lavere forskjeller, om å gjøre noe med sosial dumping og midlertidighet i arbeidslivet, om å møte den økende arbeidsløsheten med en ungdomsgaranti som virkelig kan

virke for unge mennesker som står uten jobb, og om investeringer i lokalsamfunnene som trenger det.

Det er tid for forandring. Dette budsjettet gir det ikke, men valget til høsten skal gi det.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Marianne Aasen (A) [12:43:58]: Jeg har hatt gleden av å sitte i komité med representanten Audun Lysbakken, og det har vært en hyggelig opplevelse.

Det jeg lurer på, er om SVs partileder og partiet hans ønsker å sitte i regjering eller foretrekker å sitte i opposisjon. Han har jo erfaring med begge deler.

Audun Lysbakken (SV) [12:44:23]: Jeg vil for det første gjengjelde og si at det har vært et godt samarbeid, som vi også har brukt til å komme med noen klare felles rød-grønne forpliktelser, f.eks. når det gjelder behovet for en tillitsreform i skolen, som ble behandlet nylig, og som viser landets lærere og foreldre at det vil bli en reell positiv forandring for skolen hvis vi får flertall sammen.

SV ønsker makt etter valget. Vi er klare for å gå inn i en regjering. Vi er også klare for å skrive under på en annen form for samarbeidsavtale, hvis vi kommer fram til at det er det beste alternativet. Men uansett er vi klare til et samarbeid med Arbeiderpartiet, med Senterpartiet, med de partiene som ønsker forandring.

Så er vi selvfølgelig opptatt av å sørge for at representanten Aasens parti må samarbeide med SV. Det kan velgerne bidra til gjennom å gjøre SV så sterkt at vi har en god forhandlingsposisjon når vi møtes til høsten.

Heidi Nordby Lunde (H) [12:45:29]: Etter åtte år med SV i regjering gikk norsk økonomi fra full gass til halv fart i løpet av høsten 2013, og arbeidsledigheten var økende. Ifølge SSB gikk hele sysselsettingstilveksten de fire siste årene SV satt i regjering, til utenlandsk arbeidskraft, noe LOs daværende sjeføkonom Stein Reegård mente fortrengete norsk.

Under SVs åtte år i regjering økte antall fattige barn, og sykehuskøene økte, til tross for at SV hadde mer i skatteinntekter gjennom arveavgift, høyere formuesskatt, høyere person- og selskapskatt og flere avgifter. Dersom mer skatt gir mer velferd og flere arbeidsplasser, hvordan forklarer representanten Lysbakken resultatene fra egen regjering: redusert økonomisk vekst, økende arbeidsledighet, økende sykehuskøer og flere fattige barn? Og hvordan mener representanten at økte skatteutgifter vil bidra til å skape arbeidsplasser som finansierer vår viktige velferdsstat i framtiden, slik SV legger opp til i revidert?

Audun Lysbakken (SV) [12:46:27]: Dette synes jeg var kreativ historiefortelling. Det er altså slik at da SV hadde finansministeren, kom vi igjennom den store finanskrisen med Europas laveste arbeidsløshet, takket være en målrettet politikk for å investere i å få hjulene til å gå rundt. Det virket, og det nyttet. Det er slik at under vår tid i regjering ble skattesystemet lagt om på motsatt vis av det det blir under denne regjeringen, slik at det bidro til å motvirke forskjellsutviklingen. Tallene er slående når vi sammenligner det som nå er lagt fram fra denne regjeringen, med det som var resultatet etter de åtte rød-grønne årene.

Så er det jo slik at jeg ville vært forsiktig når det gjelder debatten om den økonomiske utviklingen, hvis jeg var fra et av flertallspartiene, for det vi nå ser nå ser for utviklingen i norsk økonomi, er at investeringene i arbeidsplasser faller, investeringene i boliger har økt, man har laget et skattesystem, man har stått og sett på en utvikling der det blir mer attraktivt for unge forretningsmenn å kjøpe boliger enn å investere i arbeidsplasser, og det er ikke sunt for framtiden.

Kenneth Svendsen (FrP) [12:47:37]: Vi vet at mange i næringslivet etterspør lavere skatt. Der har regjeringen levert: Vi har senket selskapskatten og formuesskatten, innført verdsettingsrabatter for aksjer og driftsmidler, innført en ordning som sørger for at eiere av selskap som sliter økonomisk, kan få utsatt formuesskatten, varslet skattefradrag for investeringer i oppstartsbedrifter og endringer i opsjonsskatten.

SV pleier, som vi også hørte fra talerstolen i stad, å påpeke at det er skattelettelse til de rike. I revidert ber de nå regjeringen fremme forslag om å vri skattesystemet fra å subsidiere investeringer på eiendom til investeringer i maskiner og teknologi og øke produktiviteten og skape flere arbeidsplasser. Det er dette denne regjeringen har gjort i fire år, samtidig som vi har gitt vanlige familier og pensjonister skattelette. Hva slags skattesystem er det SV ser for seg skal sørge for at denne typen investeringer skjer, uten at en skattelegger vanlige folk?

Audun Lysbakken (SV) [12:48:38]: Jeg er glad for at representanten Svendsen sa «påpeke» og ikke «påstå», for de tallene som nå er på bordet, er jo også regjeringspartiene nødt til å innrømme viser veldig tydelig at de på toppen av det norske samfunnet har fått veldig mye penger, mens vanlige arbeidstakere nesten ikke har fått noen ting. Det gir jo ikke minst Fremskrittspartiet et forklaringsproblem, som har drevet valgkamp med det fengende slagordet «for folk flest». Nå må Fremskrittspartiet kanskje legge til «rik» i parentes foran «folk».

Det vi vil, er å legge om skattesystemet slik at det bidrar til bedre fordeling og økt produktivitet. Vi har et skatteforslag som vil gi lavere skatt enn det Fremskrittspartiet har fått til, til alle som tjener under 600 000 kr i Norge. Så er det slik at Fremskrittspartiet har et forklaringsproblem, for det er jo ingenting som tyder på at de store skattekuttene har gitt økt produktivitet. Så en kan ikke fortsette å påstå det, når en ikke har noe bevis for det.

Trine Skei Grande (V) [12:49:50]: Jeg skal være så grei med representanten Lysbakken at jeg skal stille spørsmål om et av yndlingsspørsmålene hans, nemlig de forferdelige velferdsprofitørene. Men når vi diskuterer det, blir det mye annet. Det er noe jeg ikke forstår, og jeg får aldri svar på det spørsmålet fra SV, og nå må jeg få det. Hvorfor er det greit å bruke offentlige penger til mannfolk når de «gründer» ting, at de skal kunne ta ut fortjeneste – når de driver IT-selskap, brøytefirmaer, søppelfirmaer, driver med veibygging, hva som helst, er det greit at mannfolk tjener penger – mens damer som «gründer» innenfor offentlig sektor, ikke får lov til å ta ut fortjeneste på det de gjør? Hvorfor skiller SV mellom kvinnelige og mannlige yrker når de leverer tjenester til det offentlige?

Audun Lysbakken (SV) [12:50:44]: Representanten Skei Grande har helt rett i at det er et av mine favorittspørsmål. Det er fordi vi har så gode svar, og jeg synes Venstre mangler det samme.

For det første er det ikke slik at representanten Skei Grande har greid å godtgjøre at velferdsprofitten i hovedsak går til kvinner. Det finnes ingen tall som viser det – nei, det gjør det ikke. Det vi tvert imot ser, er at i velferdsstaten samles stadig mer av eierskapet i noen store konserner, det gjelder f.eks. utviklingen i barnevernsfeltet. Det burde bekymre Venstre, som jo har vært med på å bygge en velferdsmodell med stort innslag av ikke minst private ideelle aktører, som nå skvises ut.

For det andre mener jeg at det er temmelig åpenbart at omsorg for barn, det å drive gode barnevernstjenester eller asylmottak, er noe annet enn brøyting. Det er noen oppgaver som egner seg for et marked på en mye bedre måte enn andre. Omsorgsoppgaver som er fullt ut offentlig finansiert, gjør ikke det.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Tore Hagebakken (A) [12:52:06]: Først vil jeg si takk til gode komitékolleger. Det har vært hyggelig og effektivt å være medlem av finanskomiteen. Jeg hadde også tenkt å si takk til finansministeren, men hun er ikke her akkurat nå. Det har jo hendt at vi har vært uenige, for å si det mildt, men vi har samarbeidet bra når det har vært hensiktsmessig.

Alt tyder på at vi i årene framover står overfor en mangel på særlig yrkesfaglig kompetanse, både i privat og i offentlig sektor. I enkelte bransjer er behovet for kompetanseheving allerede prekært. I omsorgssektoren er stadig mer avansert velferdsteknologi på vei inn. Byggebransjen har en økende bruk av ufaglært arbeidskraft, og vi har over tid opplevd en særlig svak produktivitetsutvikling.

God kompetanse er avgjørende for å skape flere arbeidsplasser og utnytte framtidens muligheter og behov – ja, for landets konkurransevne. Da er det synd – egentlig merkelig – at regjeringa ikke satser mer på kompetanseheving. De har rett og slett skodd oss dårlig. Nå trengs det et skikkelig kompetanseløft, men Fremskrittsparti–Høyre-regjeringa har dessverre brukt opp mye av handlingsrommet til skatteutt i forkant av en tid med en økt aldrende befolkning.

Arbeiderpartiet har høyere ambisjoner. Veien til mer å rutte med til felles beste går jo via mer kunnskap som grunnlag for økt verdiskaping og ny vekst. Alle skal med, sier vi. Det handler om så mye, ikke minst at flest mulig skal lære det de trenger for å kunne delta i arbeidslivet.

Bare to av tre yrkesfagelever gjennomfører påbegynt utdanning. De neste fem årene er det behov for flere hundre nye yrkesfaglærere, og gode yrkesfaglærere er den viktigste enkeltfaktoren for god læring. Arbeiderpartiet vil ha en grunnutdanningspakke for yrkesfaglærere som jobber i videregående skole, men som ikke oppfyller kravene til fast ansettelse.

Ved utgangen av 2015 sto nesten 9 000 unge uten lærlingkontrakt og uten mulighet til å fullføre sin fagutdanning. Derfor må antallet læreplasser økes. Arbeiderpartiet foreslår å øke lærlingtilskuddet slik at det tilsvarer samme beløp som kostnaden for ett års yrkesfaglig opplæring på skole. Arbeiderpartiet foreslår en bevilgning på

132 mill. kr utover regjeringas forslag på dette området. Samtidig må vi øke antallet bedrifter som tar inn lærlinger. Vi vil sette inn en ekstra innsats overfor de næringene og fylkene som ligger lengst bak, og tilrettelegge for at en benytter seg av mer fleksible ordninger, som lærling-ringer, der flere bedrifter går sammen om å tilby lærlingen en helhetlig opplæring.

Utvikling av fagskolen er viktig for å heve kompetansen i bransjer der en stor andel av de ansatte er ufaglærte, og for å skape flere utviklingsmuligheter og karriereveier for disse yrkesgruppene. Fagskoletilbudet er utarbeidet i tett kontakt med arbeidslivet og opplever økte søkertall. Arbeiderpartiet vil opprette 1 000 nye fagskoleplasser i løpet av en treårsperiode og foreslår i RNB for 2017 en bevilgning som vil kunne gi 300 nye fagskoleplasser.

Samtidig er søkertallene til høyere utdanning på et historisk høyt nivå, og arbeidsledigheten er høy. Flere studie-plasser er en investering i framtidens næringer, teknologitvilling og velferdsstatens profesjoner. I RNB for 2017 foreslår vi å opprette 1 000 nye studie-plasser utover regjeringas forslag.

Ungdom må få en tydeligere prioritering i Nav-systemet. Også her har vi høyere ambisjoner og mer penger enn regjeringa i vårt forslag for å få ungdom ut i arbeid.

Arbeiderpartiet vil også tilrettelegge for at lønnskudd tas i bruk som arbeidsmarkedstiltak i langt større grad enn i dag. Det stilles krav om samarbeid mellom arbeidsgiver, arbeidstaker og myndighetene for relevant språkopplæring, fagopplæring eller annen opplæring.

Det er synd at regjeringspartiene og samarbeidspartiene stemmer ned forslagene som jeg her har nevnt, og flere andre gode forslag som ville økt både kompetansen og verdiskapingen.

Samspillet mellom arbeidslivet og utdanningsinstitusjonene blir stadig viktigere i et arbeids- og samfunnsliv med økt behov for bred kompetanse. Evne til omstilling krever ofte gode basiskunnskaper og livslang læring og er viktig for mulighetene til å bli i arbeidslivet når endringer skjer.

Godt utdannede fast ansatte fagarbeidere og bedrifter som bidrar til opplæring av fagarbeidere, er et viktig grunnlag for vår konkurransekraft. Derfor vil Arbeiderpartiet ha en kompetansereform for arbeidslivet, og derfor går vi langt mer offensivt til verks enn regjeringa med vårt forslag her i revidert nasjonalbudsjett for 2017 – for det haster å komme på offensiven.

Arbeiderpartiet vil være en kraftig motor for kompetanseheving, økt verdiskaping og gode velferdstjenester i hele landet.

Svein Roald Hansen hadde her overtatt president-plassen.

Siri A. Meling (H) [12:57:26]: Ledigheten går ned, veksten går opp, og det skapes flere jobber. Det er bra, og det viser at dagens flertall fører en politikk som svarer på de utfordringene som Norge står overfor, og som mange opplever i sin hverdag. Det viser at Høyre og regjeringens politikk i godt samarbeid med Kristelig Folkeparti og Venstre virker. Jeg synes at innleggene fra disse partiene i dag viser en lang rekke av gode resultater og en samstemt oppfatning av et godt samarbeidsklima mellom disse partiene.

Dette er det åttende budsjettet vi har blitt enige om på borgerlig side, og det viser at flertallet har både evne og vilje til å finne gode løsninger til beste for landet.

I denne stortingsperioden har det vært spesielt to hendelser som har hatt stor innvirkning på norsk økonomi og på våre budsjetter. Den ene er flyktningkrisen og den tilstrømmingen av asylsøkere som kom i kjølvannet av den. Den andre er det alvorlige fallet i oljeprisen. I juni i 2014 – for tre år siden – var oljeprisen på over 115 dollar per fat. I løpet av seks måneder ble denne prisen halvert. Det er klart at det har store og alvorlige konsekvenser for en oljenasjon som Norge. Begge deler har krevd en handlekraftig regjering og løsninger som virker, og begge deler har blitt håndtert på en god måte.

Siden 2013 er antallet direkte sysselsatte i olje- og gassnæringen redusert med over 20 pst., dette tilsvarer nesten 50 000 sysselsatte. For en stor oljeøkonomi som Norge var det viktig å møte den utfordringen med både kortsiktige og langsiktige virkemidler – de kortsiktige for å holde hjulene i gang i en krevende tid, de langsiktige for å sørge for en omstilling for å få flere ben å stå på fremover som kan generere arbeidsplasser, verdiskaping og skatteinntekter for landet vårt.

Det kortsiktige svaret fra Høyre, regjeringen og våre samarbeidspartier har vært store og velfungerende tiltakspakker til områdene i Norge med størst arbeidsledighet, nemlig på Sør- og Vestlandet. Disse har vært viktige for å holde hjulene i gang og sikre arbeid for mange.

Når det gjelder det langsiktige arbeidet, har det i denne stortingsperioden vært en massiv satsing på viktige vekstfaktorer som kunnskap, kompetanse og forskning, og det har vært en storstilt utbygging av infrastruktur for å gi oss større bo- og arbeidsmarkedsregioner og for å sørge for at varer kommer fortere og mer effektivt frem til markedene.

Vi har gitt store skatteletter både til bedrifter og til privatpersoner, bl.a. på formueskatten – som vi kanskje heller skal kalle «den særskatten som er på norsk eierskap til norske arbeidsplasser, og som vi vet at utenlandske eiere slipper». Vi ser ingen grunn til en slik favorisering av utenlandsk eierskap. Heldigvis er vi nå i ferd med å redusere skatten på arbeidende kapital, gjennom en verdsettelsesrabatt på denne delen av formuesskatten. Jeg er glad for at de fire samarbeidspartiene er så tydelige på målet om at formuesskatt på arbeidende kapital skal reduseres ytterligere og fases ut. Høyre vil skape mer, ikke skatte mer.

Både regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett og enigheten med Kristelig Folkeparti og Venstre her i Stortinget, støtter opp om omstilling og vekst i norsk økonomi. De store pengene i budsjettet brukes på å bygge ut mer vei og jernbane, de brukes på å forsterke innsatsen mot ungdomsledighet og langtidsledighet og på å gi gründere bedre rammevilkår.

I revidert nasjonalbudsjett styrker vi innsatsen mot arbeidsledighet ved å øke tilbudet av arbeidsmarkedstiltak med 500 plasser, ved å styrke oppfølgingen av langtidsledige og ved å utvide ungdomsinnsatsen for arbeidssøkere under 30 år.

Flere har nevnt ulikhet i denne debatten. Norge er et homogent samfunn, og vi er blant landene i verden med minst forskjeller. Høyre vil bevare et samfunn med små forskjeller mellom folk. Derfor jobber vi for at barna skal lære mer på skolen og for å gi flere en fot inn i arbeidslivet. I denne diskusjonen er det viktig å konsentrere seg om det

som først og fremst er årsaken til ulikhet i Norge, og det er om en har jobb å gå til, eller om en står utenfor arbeidslivet – der går den største skillelinjen mellom mennesker i dag. Skal vi bekjempe ulikhet, må vi sørge for at flest mulig har en jobb å gå til. Da er det ikke retorikk som betyr noe, det er faktiske resultater.

Regjeringen leverer. Siden 2013 har vi skapt om lag 80 000 jobber i Norge, 60 000 av disse i privat sektor.

Roy Steffensen (FrP) [13:02:41]: Jeg har lyst til å se denne perioden litt i et fireårsperspektiv. Den har inneholdt oljeprisfall, med påfølgende høy arbeidsledighet langs kysten, spesielt fra Kristiansand til Kristiansund. Vi opplevde en migrasjonskrise på slutten av 2015 som vi var nødt til å håndtere, som har resultert i laveste asyltall siden 1997.

Med dette som bakteppe har vi gjennom fire budsjettår og i forbindelse med revidert budsjett praktisert en politikk som stimulerer til økt vekst og velstand. Vår politikk er trygg økonomisk styring, ikke bare i ord, men i realitet. Hovedlinjene som Fremskrittspartiet har jobbet etter, både i dette reviderte budsjettet og i tidligere budsjetter, har vært å stimulere norsk økonomi gjennom skattelette, gjennom gode, målrettede investeringer, gjennom forenkling og gjennom målrettede velferdstiltak.

Vi er opptatt av hvordan vi bruker pengene på vegne av skattebetalerne. Vi har gjennomført viktige reformer fordi vi mener det viktigste er ikke hvor mye penger som brukes, men hvordan de brukes. Det er derfor vi har satt i gang jernbanereformen, som koster litt penger å få i gang, men som kommer til å gi besparelser på sikt. Det ser vi når vi følger hvordan Nye Veier er blitt til. Det kostet det også penger å starte, men allerede nå regner de med at det er besparelser på opp til 30 mrd. kr, og de kan bygge porteføljen sin på 12 år istedenfor på 20 år.

Jeg registrerte at representanten Gahr Støre sa at hvis de klarer å få til kostnadsreduksjoner på opptil 30 pst., kan de sette i gang mange av de prosjektene de har lovet i forbindelse med NTP. Hvorfor stemte de da imot Nye Veier, som har gitt en slik effektiviseringsgevinst?

Så registrerte jeg at representanten Arnstad sa i replikkvekslingen at bompenger skal brukes til å bygge både vei og jernbane i årene som kommer. Mens Fremskrittspartiet jobber for å redusere bompenger, lover altså Senterpartiet tvert imot at bompenger nå også skal brukes til å bygge jernbane. Den avklaringen setter nok velgerne pris på.

Vi stimulerer folk til å jobbe litt mer ved å kreve inn litt mindre fra skattebetalerne. Vi tror private, ideelle og den enkelte familie kan forvalte sine penger bedre enn Jonas Gahr Støre kan på deres vegne. Vi tror hver enkelt av oss tar andre og klokere valg hvis vi får beholde mer av vår egen inntekt og får forvalte den selv. Derfor har vi senket skattenivået slik at en selvstendig næringsdrivende betaler 12 000 kr mindre i skatt i 2017 enn i 2013. En gjennomsnittlig pensjonist betaler om lag 3 000 kr mindre i skatt enn da vi overtok, og en gjennomsnittlig familie betaler nå ca. 8 000 kr mindre i skatt i året.

Vi stimulerer til investeringer i norsk næringsliv ved å gjøre det litt mer lønnsomt å drive fra Norge. Vi investerer i vei, i jernbane, i nytt utstyr, i ny bygningsmasse i helsevesenet og i politiet. Dette er viktige tiltak for å få norsk økonomi til å gå bedre.

Spørsmålet nå er om vi har brukt de siste fire årene godt med hensyn til å ruste norsk økonomi for fremtiden. Vi har styrt i urolig farvann, med fallende oljepris og en migrasjonsbølge som krevde mye, men alle rapporter tyder nå på at ting går bedre. Pilene peker rett vei: Ledigheten går ned, optimismen er tilbake, flere og flere bedriftsledere varsler nå om økt lønnsomhet, bedre omsetning og at de vil ansette flere i året som kommer.

Avslutningsvis vil jeg trekke fram et siste moment som er viktig for oss i Fremskrittspartiet. Det er pensjonistene. Med grepet som gjøres i revidert, har vi gjennom fire år styrket pensjonisters økonomi. Vi har redusert avkortingen i pensjonen til gifte og samboende pensjonister, noe som gjør at de får 8 000 kr mer per år. Dette er et grep som kommer 650 000 pensjonister til gode. Vi har ved to anledninger vedtatt en økning på 4 000 kr for enslige minstepensjonister. En gjennomsnittlig pensjonist betaler i 2017 3 000 kr mindre i skatt enn hva han/hun gjorde i 2013.

Fremskrittspartiet er det eneste partiet som var imot underreguleringen av pensjonen, og vi er det eneste partiet som vil fjerne den urettferdige avkortingen for gifte og samboende pensjonister. Nå nærmer det seg et nytt valg, og for dem som er opptatt av at pensjonistene skal få en litt romsligere hverdag, er valget enkelt: Dess større Fremskrittspartiet blir ved valget, dess større gjennomslag vil vi ha i vår kamp for å styrke pensjonisters økonomi i neste stortingsperiode.

Sigurd Hille (H) [13:07:44]: Saken om RNB i dag markerer avslutningen på fire års behandling av den økonomiske politikken i landet vårt. Inntrykket man sitter igjen med etter disse årene, er at det langt på vei er bred politisk enighet om de økonomiske målene – med enkelte unntak, selvsagt. Det synes som om vi kan se lyst på fremtiden.

Nå er det vel likevel slik at ingen av oss egentlig kjenner fremtiden. Noen av oss er vokst opp i en tid da man ikke hadde hørt om oljen i havet, og vi kunne ikke forestille oss hvilken eventyrlig økonomisk utvikling Norge ville komme til å oppleve. De kjente fakta, som at vi har en godt utdannet befolkning, fortsatt store naturressurser og solide statsfinanser, vil bidra til at vi kan se positivt på fremtiden, men dette betinger bl.a. at vi må skape trygge jobber, og vi må ha et konkurransedyktig næringsliv. Som en som har sin yrkeserfaring fra privat næringsliv, vil jeg understreke nettopp dette. Jobbene, arbeidsplassene, i privat sektor skapes ikke av det offentlige som sådant, men politikken som føres, betyr mye for hva næringslivet får til. Politikken innenfor samferdsel, skatter og avgifter og øvrige næringspolitiske rammebetingelser er sterkt medvirkende til hva privat sektor skaper, og som gir inntekter tilbake til samfunnet.

Her er det grunn til å peke på det gode samarbeidet vi har med partene i arbeidslivet. Måten disse har gjennomført lønnsoppgjørene på, er det all grunn til å rose. Dertil kommer at forholdet mellom partene generelt sett er svært godt. I forlengelsen av dette er det grunn til å presisere at alle vi som kan, må stå lenger i arbeidslivet. Å innføre sekstimersdag, som enkelte har tatt til orde for, er selvsagt ikke veien å gå. Vi må ikke svekke konkurransekraften og dermed grunnlaget for finansiering av velferdstjenestene.

I RNB foreslås det mindre, men viktige endringer, bl.a. en skatteincentivordning for investeringer i oppstartssel-

skaper og muligheten for en forbedret pensjonssparing. Det er relativt bred politisk enighet om disse tiltakene.

I denne fireårsperioden har skattene blitt satt ned med netto om lag 22,3 mrd. kr. Dette er kommet folk flest og ikke minst deler av næringslivet til gode. Skatteforliket innebærer at det langt på vei er enighet i de store skattesakene, men noe uenighet om nivå er det jo.

Det hevdes at de lettelsene som er gitt, ikke har ført til noen vekst i antall jobber, og at det ikke har hatt noen effekt på investeringene. Man kan kanskje snu litt på problemstillingen og spørre hvordan utviklingen her hadde vært om man ikke hadde foretatt de lettelsene.

Jeg blir nok en gang nødt til å komme inn på formuesskatten. Etter hvert har de fleste forstått at dersom man ønsker at vi skal ha et privat norsk eierskap av bedrifter, må det gjøres noe med skatten til norske eiere. Vi kjenner alle momentene, så jeg skal ikke gjenta disse her, men det er interessant å observere i tverrpolitiske forsamlinger at når representanter for disse private eierne konkret forteller om formuesskattens problemer og virkninger for dem personlig, og de konsekvensene dette har for sysselsettingen og jobbskapingen, slår representantene for de rød-grønne blikket ned.

Vi møter sjelden noen av dem det gjelder som synes formuesskatt på arbeidende kapital er et gode, og med utsikter til at skattene skal opp med 15 mrd. kr, inkludert en betydelig økning av dagens formuesskatt, hvis det blir politisk skifte ved valget, kan man tenke seg hvor populært det er.

I forbindelse med høringene i finanskomiteen om perspektivmeldingene og RNB er det fremkommet mange positive uttalelser om regjeringens og stortingsflertallets politikk. Ett av de områdene som er trukket frem av mange, er presiseringene om at man ikke må vente med omstillinger i samfunnet – omstillinger som er nødvendige for at vår velstand skal opprettholdes. Det er tydelig uttalt at de reformene som er vedtatt, ikke må stanses eller, for den saks skyld, reverseres.

Borgerlig politikk har gitt gode resultater, og bør fortsette. Bli det borgerlig flertall ved stortingvalget til høsten, blir det borgerlig politikk også i fortsettelsen. Så enkelt er det.

Irene Johansen (A) [13:12:57]: Etter presidentvalget i USA og forut for valgene i Nederland og Frankrike i vår mente mange at de høyrepopulistiske partiene ville vinne valgene også i Europa. Årsaker som ble framhevet, var økende ulikhet, migrasjon og manglende tillit til at den politiske og økonomiske eliten kan gi dem som er utenfor arbeidsliv og utdanning, mulighet til å delta.

Verken i Nederland eller i Frankrike vant disse høyrekreftene fram. I Frankrike vant Macron med sin bevegelse «En Marche!», et sosialliberalt sentrumparti som skulle gjenopprette tilliten til politikk og demokrati. Men veldig lav valgdeltakelse, spesielt blant unge, er et varsko om det motsatte, at tillit og håp ikke er gjenopprettet. Utfordringene med økonomi og arbeidsliv er for store. Til høsten er det valg i Norge. Det fokuseres ikke like sterkt på høyrepopulisme og tillitskrise her.

I mars ble Norge kåret til verdens lykkeligste land. Forklaringene som brukes, er bl.a. høy grad av tillit mellom folk, omsorg, frihet, samfunnsstøtte m.m. Likevel lyser det varsellamper også i Norge: Inntektsforskjellene har økt fra

1992 til 2005, og andelen med vedvarende lavinntekt har igjen begynt å stige. Forskjellene øker også i Norge. Dette har Arbeiderpartiet påpekt de siste årene, mens regjeringens representanter har bagatellisert det.

Statsministeren, derimot, startet valgkampen for en uke siden med å påstå at Høyre har løsningene i kampen mot ulikhet. Det må bety at statsministeren er urolig for og anerkjenner at ulikhet er et økende problem i Norge. Det kan ikke oppfattes som noe annet enn en dom over egen regjeringens fire år – en erkjennelse av at regjeringens politikk har ført til økende forskjeller.

Den største økonomiske skillelinjen i Norge i dag går mellom dem som er innenfor, og dem som er utenfor arbeidsmarkedet. Det er bekymringsfullt at andelen av befolkningen som er sysselsatt, er den laveste på 20 år. Sysselsettingen blant unge var i 2016 den laveste på over 20 år, og flere unge faller permanent utenfor arbeidslivet. For dem hjelper det lite at Høyre og Fremskrittspartiet her i dag oppsummerer fire år med å fokusere på smått og stort av de sakene som de har prioritert, for retningen på politikken som har vært ført av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, peker tydelig mot et samfunn med større forskjeller og mindre fellesskap. Hvorfor skal de tro på en statsminister fra Høyre som nå, etter fire år, setter ulikhet på dagsordenen?

Arbeiderpartiet mener at arbeid er nøkkelen til et trygt samfunn med muligheter for alle. Arbeid og kompetanse til å mestre et omskiftelig arbeidsliv gir selvstendighet for den enkelte. Det er avgjørende for integrering av innvandrere og likestilling mellom menn og kvinner, og det er avgjørende for å motvirke ulikhet.

Arbeiderpartiet fremmet derfor i sitt alternative statsbudsjett for 2017 en rekke forslag direkte rettet mot å få folk i arbeid, spesielt de unge og uføre. Det skapes knapt nye arbeidsplasser i privat sektor i Norge i dag, og Arbeiderpartiet fremmet derfor i sitt alternative statsbudsjett for 2017 flere forslag for å tilrettelegge for at det skapes nye jobber. At fellesskapet tar et medansvar for å få folk i jobb, underbygger den tilliten vi har i vårt samfunn til at fellesskapet stiller opp.

Varsellampene om økende ulikhet må tas på alvor. Det har Arbeiderpartiet gjort i hele perioden, og det vil vi også gjøre framover. Statsministeren sier hun nå har løsningene i kampen mot ulikhet. Det tror jeg ikke på.

Til slutt: Dette er siste gang jeg står på denne talerstolen, og jeg har derfor lyst til å takke alle for samarbeidet, både finansministeren, finanskomiteen og alle andre som jeg har jobbet sammen med her. Jeg har fått nye vennskap og nye bekjentskaper gjennom disse tolv årene.

Jeg vil også gjerne ønske alle dem som skal fortsette, og alle dem som skal gjøre noe helt annet, lykke til videre.

Statsråd Anniken Hauglie [13:17:14]: «Regjeringens mål er et trygt og fleksibelt arbeidsmarked som sikrer lav arbeidsledighet og høy sysselsetting. Et velfungerende arbeidsmarked er avgjørende for at hver enkelt skal kunne realisere sine drømmer og ambisjoner, og at det skal lønne seg å jobbe.» Dette skriver vi i regjeringens plattformen.

Å sikre folk en jobb er det viktigste vi kan gjøre for å sørge for at folk kan forsørge seg selv, og for å redusere ulikhet. Regjeringen har måttet forholde seg til en vesentlig annen arbeidsmarkedsutvikling enn den vi så for oss da

vi laget samarbeidsavtalen. Oljeprisfallet bidro til å forlenge nedgangen i sysselsettingsraten som startet med finanskrisen i 2008. Regjeringen har ført en ekspansiv og kraftfull politikk for å begrense den negative utviklingen fra oljeprisfallet.

Nyere statistikk og næringslivets egne vurderinger viser nå at det meste av de negative konsekvensene fra olje nedturen ligger bak oss. Optimismen er tilbake. Både den registrerte ledigheten og AKU-ledigheten går ned. Det siste året, fra mai 2016 til mai 2017, har antallet ledige falt i alle landets fylker.

Andelen sysselsatte i befolkningen har gått ned siden 2008. Det er bekymringsfullt for dem som står utenfor arbeidslivet, men også for finansieringen av velferdsstaten. Nå ser vi gode tegn til at konjunktorene har snudd, og da kan vi også forvente at veksten i sysselsettingen vil ta seg opp framover.

Likevel er det ikke alle som kan glede seg over at arbeidsmarkedet er i bedring, og at ledigheten faller. For mange unge er verken i jobb eller i utdanning, og for mange er ledige i lang tid. Regjeringen foreslår derfor i revidert nasjonalbudsjett en ytterligere styrking av arbeidsmarkedspolitikken. Regjeringen øker nivået for arbeidsmarkedstiltakene med 500 plasser i andre halvår 2017. Plassene vil styrke opplæring og utdanning for å kvalifisere ledige og personer med nedsatt arbeidsevne og bidra til at færre havner i risikogruppen for lang ledighet.

Regjeringen styrker ungdomsinnsatsen med 32,5 mill. kr. Ungdomsinnsatsen, som ble innført i år, innebærer at arbeidssøkere under 30 år som etter åtte ukers ledighet ikke er i arbeid, utdanning eller annen aktivitet, skal få tilbud om individuelt tilpasset oppfølging. Midlene skal brukes til oppbygging av Navs kapasitet til å drive en forsterket oppfølging av unge ledige i hele landet.

Regjeringen styrker oppfølgingen av dem som har gått arbeidsledige lenge, med 18,6 mill. kr for å gi dagpenge-mottakere som har kort tid igjen av dagpengeperioden, tettere og bedre oppfølging. Jo lenger ledigheten varer, desto mer øker faren for permanent utenforskap. Derfor er det viktig med en ekstrainsats for å hjelpe denne gruppen.

Arbidsmarkedstiltak vil fortsatt være ett av flere aktuelle virkemidler for å gi overgang til arbeid. Det aller viktigste tiltaket er tidlig innsats, slik at langtidsledighet forhindres.

AKU-ledigheten var 4,6 pst. i april, ifølge nye tall som kom i dag. AKU-ledigheten gikk ned ved årsskiftet, men har gått litt opp igjen nå. Flere melder seg nå på arbeidsmarkedet. Det kan tyde på økt optimisme, selv om det på kort sikt gir noe økt ledighet.

Vi ser også en forsiktig økning i sysselsettingen siden begynnelsen av året. Det er positivt. De nye tallene fra AKU endrer dermed ikke bildet vi har av at ledighetstoppen er bak oss.

I denne regjeringsperioden har vi lagt fram budsjetter som har fremmet arbeid, aktivitet og omstilling, i tråd med målene fra regjeringsplattformen. Utdfordringer som oljeprisfall og fallende sysselsetting er blitt møtt med målrettede og kraftige virkemidler. Bedringen vi ser i arbeidsmarkedet, betyr at regjeringens politikk virker. Noen grupper er fortsatt utsatt, derfor foreslår vi målrettede tiltak mot disse gruppene i vårt reviderte nasjonalbudsjett.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Dag Terje Andersen (A) [13:21:38]: Jeg registrerte i media for en stund siden at statsråden var ute og sa at arbeidsledighetstallene gjorde at Arbeiderpartiet fikk ødelagt sin valgkampsak arbeidsledighet. Det synes jeg er ganske klargjørende for hvordan statsråden ser på den store utfordringen med arbeidsledighet. For vår del har vi vært opptatt av arbeidsledigheten ved hvert budsjett og hvert revidert og en rekke andre saker som har blitt behandlet i denne salen, i hele fireårsperioden. Det er ikke noe vi vurderer som en valgkampsak, slik jeg skjønner at statsråden gjør. Fasit etter fire år med denne regjeringa er at det har stabilisert seg, og som statsråden for så vidt også selv sa, med litt oppgang i dag for arbeidsledighet. Men det aller mest bekymringsfulle er at andelen som er i arbeid, har gått ned. Da blir mitt spørsmål til statsråden: Er ikke statsråden bekymret når vi ser at færre blir sysselsatt, som har vært situasjonen fram til nå, og andelen sysselsatte går ned?

Statsråd Anniken Hauglie [13:22:45]: Som jeg sa i mitt hovedinnlegg, var også nedgang i sysselsettingsandelen en utfordring. Den har gått ned fra 2008 og fram til nå. Den har stabilisert seg den siste tiden. Noe av årsaken til nedgangen er en økt eldre befolkning – 1946-kullet ble jo 70 år i fjor – og økt innvandring, men også at flere unge velger å utdanne seg. Det siste er jo isolert sett positivt – at flere unge velger det – fordi vi ser at mange av dem som har mistet jobben, er unge som ikke har utdanning. Men nå øker også sysselsettingen. AKU-tallene i dag viste at 13 000 flere er sysselsatt i løpet av de siste månedene, og så øker også befolkningen. Med den optimismen vi nå ser i næringslivet, at flere og flere melder om at de har behov for å ansette, er det også grunn til å tro at sysselsettingsandelen kommer til å bedre seg, men den har jo nå også igjen flatet ut de siste månedene.

Dag Terje Andersen (A) [13:23:40]: Denne regjeringa har jo utmerket seg med at da de varslet at ledigheten kom til å gå opp, altså lenge før oljeprisen gikk ned, reduserte de antall arbeidsmarkedstiltak og strammet inn reglene for permittering. Det er første gang i historien vi har hatt en regjering som har gjort noe sånt. Finansministeren inviterte til å gjøre en oppsummering av denne fireårsperioden. Ser statsråden nå selv at en del av de grepene som ble gjort tidlig i perioden, som altså var å stritte imot en aktiv politikk for økt sysselsetting, var feil?

Statsråd Anniken Hauglie [13:24:21]: At landet sto overfor store omstillingsbehov, var det ingen tvil om. Det hadde man visst lenge, og det var noe de nåværende regjeringspartiene også advarte mot i forkant av valgkampen i 2013, men jeg tror nok det var få som kunne forutse de utfordringene vi ble stående overfor da oljeprisen plutselig falt. 50 000 mennesker har mistet jobben i olje- og gasssektoren siden 2014. Regjeringen har økt antall arbeidsmarkedstiltak de siste årene, vi styrker det også i revidert budsjett, med 500 plasser, i tillegg til at vi nå har økt innsats overfor unge, fordi de er særlig utsatt, men også overfor langtidsledige, som også er særlig utsatt.

Så vi tar viktige grep, vi har gjort det i de siste budsjettene med tiltakspakker, offensive budsjetter for å få til omstilling, for å få til rask vekst, og nå ser vi resultatene. Le-

digheten går ned, optimismen går opp i næringslivet, og økonomien begynner også å vokse.

Presidenten: Det er rom for en replikk til, hvis det er det representanten Andersen prøver å be om.

Dag Terje Andersen (A) [13:25:19]: Ja, for da vil jeg gjerne få lov til å spørre om noe statsråden ikke snakket om, men som har vært et sentralt tema i denne perioden, og som er et sentralt tema i det reviderte budsjettet vi har til behandling. Det gjelder tiltak mot sosial dumping. En sak der statsråden har markert seg, gjelder kraftfull motstand mot alle forslag som er lagt fram fra opposisjonen mot sosial dumping. Ett av temaene har vært såkalte faste ansettelser uten lønn mellom oppdrag. Senest forrige fredag stemte regjeringa mot forslag om å gjøre noe med det, til tross for at Stortinget har sagt at det ikke er intensjonen med loven, men på søndag – to dager etter – hadde statsråden funnet ut at nå måtte hun gjøre noe, sikkert fordi det er valgkamp, uten å være klar på hva hun hadde tenkt å foreslå. I dag ligger det et forslag som er tatt opp her, forslag nr. 106, som er et konkret forslag for å bremse muligheten for såkalte faste ansettelser uten lønn mellom oppdrag. I og med at statsråden har sagt at hun vil gjøre noe med det – vil statsråden anbefale sine partikolleger i Stortinget å stemme for, eller vil hun fortsatt være imot reelle tiltak?

Statsråd Anniken Hauglie [13:26:28]: Jeg tror ikke det kan være noen tvil om at denne regjeringen har satt arbeid mot arbeidslivskriminalitet høyt på dagsordenen gjennom to strategier mot arbeidslivskriminalitet. Den siste ble revidert nå i februar og er utarbeidet sammen med partene. Så er det riktig at regjeringspartiene stemte imot flere av de forslagene som ble behandlet her i forrige uke. Noe av hovedårsaken til det var jo at mange av disse forslagene allerede var gjennomført, de var i prosesser, og noen av dem var vi selvfølgelig også imot.

Til spørsmål om innleie: Ja, det har pågått en prosess med partene over tid for å se hvordan vi kan løse det som er et problem, nemlig mye innleie i bygg- og anleggsbransjen, særlig i Oslo og Akershus, uten at vi fortrenger det vi alle ønsker, nemlig ordinær vikarvirksomhet. Prosesser med partene pågår. Mitt mål er å sende ut et forslag på høring nå før sommeren, og jeg tror dette er en sak som også bør høres. Det er såpass komplisert at det vil være nyttig.

Forslaget som ligger i salen, har jeg ikke sett, men jeg kan garantere representanten Andersen at vi har til hensikt å løse det som er en utfordring med innleie, i samarbeid med partene.

Kirsti Bergstø (SV) [13:27:39]: Regjeringen har innført mer konkurranse og anbud i Nav. Nav bruker nå private tjenestetilbydere for å få folk i jobb, også bemanningsbransjen for arbeidsformidling. Blant annet i Rogaland har Din Utvikling AS vunnet anbud. Det har blitt stilt spørsmål ved kvaliteten i brukeroppfølgingen. I tillegg legger forretningsmodellen opp til at veilederne må opprette enkeltmannsforetak og ikke være ansatt i selskapet.

Da er det naturlig å spørre statsråden om hvorfor regjeringen fører en politikk som bidrar til at Nav faktisk undergraver et velorganisert og seriøst arbeidsliv ved å bruke

aktører som Din Utvikling og økt grad av bemanningsbransjen i arbeidsformidlingen.

Statsråd Anniken Hauglie [13:28:41]: Det er riktig at regjeringen har et nytt anbudsregime i Nav for en del tjenester. Det er fordi flere rapporter viste at arbeidet ikke var godt nok tidligere, brukerne fikk ikke det tilbudet de trengte, og det var behov for å gjøre endringer på feltet. Det har vært én rapport nå som viser at anbudsprosessene har vært gjennomført på den måten som var forutsatt, og så kommer det en evaluering av selve det kvalitative til neste år.

Når det gjelder Din Utvikling, er det spørsmål jeg er blitt stilt i denne sal tidligere, både muntlig og skriftlig. På bakgrunn av det vi fikk høre og se fra Din Utvikling, har jeg bedt Nav om å vurdere organisasjonsformen og hvordan dette er, og så må man komme tilbake til det. Det er for tidlig for meg å si noe om den organisasjonsformen nå – om den er i strid med intensjonene eller ikke. Mitt budskap i denne sal i den saken har vært tydelig: Generelt sett mener jeg at faste ansettelser bør være hovedregelen, også i denne bransjen, men det kan være tilfeller hvor det er hensiktsmessig og fornuftig å leie inn spesialkompetanse og annet. Men Din Utvikling er nå til vurdering i etaten, og jeg vil vente med etatens vurdering for dette anbudet.

Kirsti Bergstø (SV) [13:29:50]: Det er jo spesielt å mene at faste ansettelser er ønskelig, og samtidig rigge systemer som legger opp til det motsatte. Jeg synes også det er liten grunn til hvilepuls i denne saken, når det er tvil om hvordan regelverket håndheves, og i tillegg om kvaliteten på tjenesten.

Men det er jo ikke bare konkurransepolitikken mot Nav som er et problem. Også ungdom som ikke får oppfølging på denne regjeringens post, er et stort problem. Stadig vekk kan vi bli kontaktet av, lese om eller se at ungdom på arbeidsavklaringspenger eller i kø for å få arbeid, aktivitet eller utdanning står uten oppfølging fra Nav. Hvorfor er det sånn at til tross for fagre løfter står ungdom uten oppfølging i dag?

Statsråd Anniken Hauglie [13:30:51]: Jeg synes det er ganske spesielt å få denne kritikken fra et parti som innførte tre garantier som er evaluert til ikke å virke. Det er bakgrunnen for at vi sanerte de tre garantiene i Nav, at de ikke virket, og erstattet det med en ungdomsinnsats som forplikter seg til at ungdom som ikke har noe å gå til etter åtte uker, skal få et konkret tilbud om aktivitet. Den forrige garantien var at man skulle få tilbud om en plan, men ingen aktivitet. Så i tillegg til ungdomssatsingen som vi har lagt inn, er det mye annet vi gjør for ungdom, f.eks. toårig opplæringstiltak i Nav, aktivitetsplikt i Nav, et tiltak som SV omtaler som tvangsarbeid. Vi gjør mye på skolesiden ved at vi tetter gapet mellom ungdomsrett og voksenrett for å unngå at ungdom blir gående lenge før de kan realisere ønsket om videregående opplæring. Vi har innført en fraværgrense som gjør at fraværet i skolen stuper. Det er grunn til å tro at det også vil ha god effekt for å inkludere, hjelpe og følge opp utsatt ungdom bedre enn tidligere.

Presidenten: Da er neste og siste replikant representanten Snorre Serigstad Valen. Det er én replikk fra ham til statsråden.

Snorre Serigstad Valen (SV) [13:32:06]: Takk, det er greit, for det er et kort spørsmål. Hvorfor vil ikke regjeringen evaluere effektene, virkningene og konsekvensene av kuttet i barnetillegget for uføre forsørgere?

Statsråd Anniken Hauglie [13:32:18]: Opp gjennom årene har det vært gjort flere ekspertvurderinger av barnetillegget for uføre. Flere av dem ble også gjennomført under den forrige regjeringen. Det man har vært opptatt av, er å se hvordan man kan bidra til at det skal lønne seg å jobbe, mer enn å gå på trygd. Barnetilleggene er blant det som har vært trukket fram som en utfordring når det gjelder at det skal lønne seg å jobbe. Det er også bakgrunnen for at Stortinget vedtok, i 2015, var det vel, at summen av uføretrygd og barnetillegg ikke skulle utgjøre mer enn 95 pst. av tidligere inntekt, og så var det en treårig overgangsordning, som nå har blitt forlenget av Stortinget. Det er prinsippet at man mener at man ikke skal få mer i trygd enn det man ville fått i inntekt, og det er også bakgrunnen for at Stortinget gjorde den endringen man gjorde.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Solveig Sundbø Abrahamsen (H) [13:33:26]: Regjeringa har i denne stortingsperioden ført ein politikk for arbeid, aktivitet og omstilling. I 2014 fekk me det mest alvorlege fallet i olje- og gassprisar på 30 år. Det har medført redusert aktivitet i petroleumsrelatert næring og høgare arbeidsløyse. Det har synleggjort behovet for omstilling og behovet for å skape nye arbeidsplassar. Lågare etterspørsel etter varer og tenester frå oljevirksomma er ei varig strukturell endring. Utfordringane knytte til dette kan ein ikkje møte med kortsiktige tiltak aleine eller med ei storstilt utbygging av offentleg sektor. I åra som kjem, vil norsk økonomi trenge fleire bein å stå på, og vår fremste oppgåve no er å styrkje det private næringslivet og leggje til rette for vekst og sysselsetjing i konkurranseutsett sektor.

Regjeringa har som mål å sikre høg sysselsetjing og låg arbeidsløyse. Då er det viktig at ein held fram med arbeidet med å sikre næringslivet gode rammevilkår, eit vekstfremjande skattesystem, betre infrastruktur og satsing på forskning, kunnskap og kompetanse.

Budsjettet for 2017 inneheld ei sterk satsing på investeringar i infrastruktur, forskning og innovasjon. Det reduserer transportkostnadene for næringslivet, styrkjer nyskapinga og hever kompetansen i befolkninga

I forslaget til revidert budsjett styrkjer ein innsatsen på fleire område. For å bidra til å auke kapasiteten i helse- og omsorgssektoren vil regjeringa ha fleire heildøgns omsorgsplassar. Forslaget i revidert budsjett gjev rom for tilsegn om 1 300 nye plassar i 2017.

Den norske modellen med fellesfinansierte tenester og sjenerøse velferdsordningar er avhengig av høg yrkesdeltaking for å vere berekraftig økonomisk sett. Det er teikn til betring i arbeidsmarknaden, og arbeidsløysa er fallande. Likevel er det nødvendig med ein forsterka innsats for dei som står i fare for å hamne utanfor arbeidslivet. I revidert

budsjett foreslår difor regjeringa ei styrking av innsatsen for ungdom som står utanfor arbeid, utdanning eller annan aktivitet. Ei styrking av oppfølgingsressursar for arbeidsledige under 30 år i andre halvår skal bidra til at fleire unge i heile landet får raskare hjelp til å kome i jobb eller utdanning.

Regjeringa foreslår òg å auke tilbodet av arbeidsmarknadstiltak med 500 plassar i andre halvår 2017. Plussane vil bidra til å styrkje opplæring og utdanning for å kvalifisere arbeidsledige og personar med nedsett funksjonsevne og bidra til at færre hamnar i risikograppa for langtidsløysa.

Det er viktig at me har eit skattesystem og trygdeordningar som er slik innretta at det løner seg å jobbe. Då er den viktigaste oppgåva å leggje til rette for at det blir skapt arbeidsplassar i privat sektor.

Denne regjeringa har i heile stortingsperioden vore oppteken av å føre ein skatte- og avgiftspolitikkk som stimulerer til å skape fleire jobbar. Forslaget frå regjeringa om ei skatteincentivordning for langsiktige investeringar i oppstartsselskap og at ein i statsbudsjettet for 2018 vil foreslå endringar i skattlegginga av opsjonar for små og mellomstore bedrifter, er blitt godt motteke av næringslivet.

Regjeringa er oppteken av å ta vare på norsk privat eigarskap og har redusert formuesskatten på arbeidande kapital for å betre kapitaltilgangen og moglegheitene for å skape nye jobbar òg i eksisterande bedrifter. Denne skatten kunne i staden vore brukt til å investere eller til å tilsetje fleire i bedriftene. Formuesskatten svekkjer vekstevnen til bedriftene og tryggleiken for arbeidsplassane. Det er framleis svært vanskeleg å kunne forsvare at utanlandsk eigarskap blir påskjønt i forhold til norsk eigarskap gjennom denne formuesskatten. Ei bedrift med norske eigarar, ofte familiedrivne bedrifter, blir straffa for å skape jobbar i eit lokalmiljø. Formuesskatt må ein betale uansett om bedrifta går med overskot eller med underskot, og mange norske bedriftseigarar uttalar at dei stiller med eit stort handikap når det gjeld å konkurrere med utanlandske bedrifter. Det er difor viktig at dette arbeidet held fram òg i neste stortingsperiode.

Det er gledeleg å konstatere at det ser ut til at det lysnar i norsk økonomi. Det blir skapt 60 000 jobbar i privat sektor no. Arbeidsløysa er på veg ned og veksten på veg opp.

Denne regjeringa fører ein politikk som løysar utfordringane i dag, og som gjer Noreg meir robust for framtida. Regjeringas politikk verkar!

Truls Wickholm (A) [13:38:10]: «Gi meg de rene og ranke, de faste og sterke menn, de som har tålmod og vilje og aldri i livet går hen», skrev Rudolf Nilsen i diktet Revolusjonens røst. Hadde han skrevet det i dag, er jeg sikker på at han ville funnet en måte å inkludere kvinner på. Uansett: Det krever «tålmod og vilje» å drive med politikk.

Arbeiderpartiet har vært snart fire år i opposisjon til en regjering med et annet syn på hvordan samfunnsutviklingen skal gå – en regjering som tror at samfunnet best skapes ved at det er de på toppen, de med mest kapital, som gjennom sitt ønske om å skape noe selv best er rustet til å se hva samfunnet skal gjøre i fellesskap. Derfor har de helt naturlig også prioritert å bruke mye av det økonomiske handlingsrommet på dem som har absolutt mest av oss, i

håp om at det skulle skapes mer. Vi kan nå slå fast at det ikke har lyktes.

Arbeiderpartiet ser samfunnet på en annen måte. Vi tror at samfunnet skapes nedenfra. Ja, vi vet at samfunnet skapes nedenfra. Derfor har vår politikk også vært å satse på de brede lagene av befolkningen. Vi tror på et samfunn der kunnskap og evner er fordelt likt, og derfor har vi i hele perioden satset på kunnskap og kompetanse, og vi gjør det også i revidert nasjonalbudsjett. Det som best ville ha rustet oss til å komme ut på topp og gitt raskest vekst når tingene snur, hadde vært en enda mer kompetent arbeidsstyrke. Der budsjettforliket smører et lite handlingsrom tynt utover, gjør Arbeiderpartiet kompetanse til en hovedprioritering.

«Gi meg de kolde og kloke, som kjenner min virkelighet. Bedre enn mange som sier de tror, trenger jeg noen som vet.»

Arbeiderpartiet har gjennom hele vår eksistens vist at vi har evnen til å kjenne folks behov, samtidig som vi har hatt evnen til å forstå hvordan vi beveger samfunnet framover uten å sette økonomien over styr.

Rudolf Nilsens dikt viser at også på hans tid var det de som lovet mer enn de kunne holde, som hadde fagre løfter de ikke kunne holde når de snakket om hvordan hverdagen skulle bli bedre.

«Intet er mere som skrift i sand enn løfter om kjærlighet», skriver han.

Vi som har «tålmod» og styrke, utfordres hele tiden til alle tider i alle land av populistiske partier med fagre løfter om å fjerne bompenger, skrote handlingsregelen – motstand mot ordninger som finansierer et fellesskap som inkluderer alle. Dette har også vært Fremskrittspartiets varemerke i perioden før de kom i regjering – forenklede løsninger, få mye og betal lite. I posisjon har vi sett at disse løftene ikke har holdt. De har vært skrift i sand.

«Gi meg de brendende hjerter, som aldri gir tapt for tvil, som aldri kan kues av mismot og trues av sorger til hvil, men møter hver seier, hvert nederlag med det samme usårlige smil.»

Dette har vært fire år hvor vi har sett landet bevege seg i feil retning. Enda fire år med denne regjeringen vil gi ytterligere bevegelse i denne gale retningen. Nå begynner valgkampen. Der møter vi et Arbeiderparti som er tydelig politisk, sulten på seier og klar for å styre Norge i riktig retning, hvor arbeid og velferd, skole og klima igjen skal være det viktigste for regjering og storting.

Ingenting kunne vel vært mer passende enn avslutningen på dette diktet av Rudolf Nilsen:

«Ingen kan vite før seiren er min hvor meget det virkelig gjaldt. Kan hende det gjelder å redde vår jord. De beste blant dere er kalt.»

Lisbeth Berg-Hansen (A) [13:42:44]: Jeg har tidligere sagt at vi har en regjering som ikke forstår Nord-Norge. Det har vi fått demonstrert gjennom fire år. Ekseplene er mange, så tiden tillater ikke at jeg kommer innom alle, men jeg vil komme tilbake til noen som til de grader dokumenterer min påstand.

Før jeg gjør det, vil jeg si til de representantene som sannsynligvis nå kommer til å ta ordet for å si at jeg snakker ned landsdelen, fordi jeg kritiserer regjeringen: Tvert imot, jeg snakker opp Nord-Norge, nettopp fordi jeg kjenner landsdelen godt og vet hvilke muligheter som ligger

der, men også hvilke utfordringer vi har. Derfor er jeg så inderlig stolt av å ha en partileder som også ser det. Og det oppdaget han ikke i går. Nei, som utenriksminister løftet han en hel landsdel og oss som bor der. Og han gjør det fortsatt, noe som ikke minst har kommet til syne både gjennom Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett og i våre forslag til RNB gjennom de siste fire år.

Arbeiderpartiet foreslår et stortiltet verdiskapingsprogram for hav, der forskning, innovasjon og kunnskapsoppbygging er områder som prioriteres høyt. Dette verdiskapingsprogrammet er ikke et rent nordnorsk program. Bare ved å ta en liten titt på globusen ser man fort at vi har mye hav i nord. Allerede i dag gir dette havet oss store verdier – verdier som er evigvarende bare vi forvalter dem på en bærekraftig måte.

Arbeiderpartiets verdiskapingsprogram skal bidra til det, gjennom mer bestandsforskning, kartlegging av mineraler til havs, forskningssentre for havrommet m.m. At noen synes det er artig å harselere med ordet «havrommet», lever vi lett med. Når man ikke finner annet angrepspunkt enn det, viser det bare at innholdet i satsingen er riktig – og den er viktig.

Det vi derimot mangler i nord, er rike onkler med mye kapital. Derfor er det synd å si det, men jeg ble dessverre ikke veldig overrasket over at man ikke greide å matche det nordnorske såkornfondet med privat kapital. Og her kommer jeg til den viktigste saken i RNB som viser at regjeringen fortsatt ikke forstår Nord-Norge. I stedet for å lytte til noen av de investormiljøene vi tross alt har i nord, velger regjeringen å legge midlene inn i Innovasjon Norge. Regjeringen understreker at det skal investeres på prosjektbasis. Og ikke nok med det: Pengene skal forvaltes passivt. Med slike føringer sliter jeg med å skille dette fra Innovasjon Norges ordinære drift. Allikevel skal Innovasjon Norge tilføres 2,5 mill. kr ekstra for jobben med å fordele disse midlene. Det eneste spesielle er at midlene øremerkes bedrifter lokalisert i Nord-Norge. De sier ikke engang at aktiviteten skal være i Nord-Norge.

Arbeiderpartiet fremmer derfor et forslag i dag der vi foreslår at midlene lyses ut av departementet, og at mindre investormiljøer i hele landsdelen kan søke på et beløp tilsvarende det de greier å reise av privat kapital. I tillegg til at midlene da blir forvaltet i Nord-Norge, bidrar dette også til å bygge opp investorkompetanse i landsdelen. Så kjære, gode kollegaer i finanskomiteen: Ta en titt på forslag nr. 109. Det er i hvert fall mange i nord som er spent på avstemningen i saken.

Et annet eksempel på regjeringens manglende forståelse av Nord-Norge er at regjeringen gjennom flere budsjettforslag har kuttet i de regionale utviklingsmidlene, midler som har vært viktige for at fylkeskommunene har kunnet fylle rollen som regional utvikler. Jeg kunne lagt fram en lang liste over prosjekter som har blitt realisert nettopp fordi fylkeskommunene har hatt midler tilgjengelig.

Så til regjeringens viktigste satsing for utvikling av privat næringsliv – kutt i formuesskatten. Jeg har tidligere forsøkt å spørre finansministeren: Hvor stor andel av lettelsene i formuesskatten har havnet i Nord-Norge? Det har jeg ikke fått svar på. Nå har hun en mulighet til å gi svar på det i dag, men viktigere enn det er ikke minst hvor mange arbeidsplasser dette har gitt landsdelen.

Jeg takker for fire år på Stortinget og takker alle for et godt samarbeid.

Presidenten: Representanten Lisbeth berg-Hansen har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Heidi Nordby Lunde (H) [13:48:08]: Da Høyre og Fremskrittspartiet gikk inn i regjering høsten 2013, var arbeidsledigheten økende og veksten i norsk økonomi avtakende. Til tross for at de rød-grønne hadde arveavgift, høyere formuesskatt, høyere person- og selskapskatt, en økonomi i vekst og rekordhøye oljepriser, økte sykehuskøene, og det ble 15 000 flere fattige barn med Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV i regjering. Høyere skatter betyr ikke nødvendigvis mer velferd.

Høyre og Fremskrittspartiet har ikke bare måttet håndtere arven fra de rød-grønne, men også det største oljeprisfallet på 30 år. I motsetning til finanskrisen, som enkelte sammenligner dette med, akselererte dette behovet for en nødvendig omstilling av norsk økonomi.

Nå ser vi optimismen over hele landet. Trenden er at ledigheten går ned, og at veksten går opp, og dette har skjedd raskere enn de fleste økonomer forventet. Regjeringens politikk virker, og vi ser resultatene.

Arbeiderpartiets merknader til revidert nasjonalbudsjett omtaler oljepengebruken som ukontrollert. Jeg antar at den perfekte oljepengebruken er Arbeiderpartiets, som var rundt 4 mrd. kr mindre enn regjeringens i 2016. Forskjellen på ukontrollert og perfekt innrettet oljepengebruk er altså rundt 4 mrd. kr.

Arbeiderpartiet har betalt SSB for å si det innlysende, nemlig at offentlig forbruk er mer effektivt enn skatteutt på kort sikt når det gjelder å skape arbeidsplasser. Ifølge LO ville det blitt skapt 27 600 arbeidsplasser dersom vi hadde brukt 25 mrd. kr på offentlig forbruk i stedet for skattelette. Men dersom det er offentlig forbruk vi skal leve av i fremtiden, må Arbeiderpartiet ikke bare reversere 25 mrd. kr i skattelette, men også øke skatter og avgifter med rundt 85 mrd. kr for å sysselsette de resterende ledige. Simalabim – med skattetryllestaven kan alt løses.

Jeg vil minne om at LOs daværende sjeføkonom Stein Reegård i 2014 gikk ut og sa at all sysselsettingsvekst de siste fire årene Arbeiderpartiet satt i regjering, gikk til arbeidsinnvandrere, noe han mente fortrenget norsk arbeidskraft og førte til nedgang i sysselsettingen i Norge. Simalabim finnes ikke – det er bare et ord.

Det er ikke offentlig forbruk vi skal leve av i fremtiden. Vi må sørge for at flere arbeidsplasser i privat næringsliv bidrar til statsbudsjettet – og ikke lever at det. Det har denne regjeringen gjort. Det har blitt satt ny rekord i antall nyregistrerte selskaper to år på rad under denne regjeringen. Det betyr ikke at alle disse kommer til å bli industrigigant, men vi trenger en kraftig underskog av bedrifter for å få et mangfoldig næringsliv som gjør oss mer robuste for endringer. Det er derfor gledelig at regjeringen innfører en fradragordning for investeringer i nye norske selskaper og samtidig varsler utsatt skatt på opsjoner i tråd med det næringslivet og bransjeorganisasjoner har signalisert at de ønsker.

Jeg pleier å si at politikere sjelden har forutsetninger for å plukke vinnere i et marked, men markedstapere er ofte flinke til å plukke politikere som gir dem penger. Det er ikke noe galt i å støtte industriutvikling med spissede virkemidler. Det har regjeringen gjort bl.a. gjennom gründermeldingen og tiltak og strategier for industri, maritim sektor, havbruk, bioøkonomi og reiseliv, for å nevne noe. Vår

jobb er å legge til rette for industri og næringslivsutvikling på alle nivåer, også for de små og mellomstore bedriftene, som faktisk utgjør halvparten av verdiskapingen og sysselsettingen i Norge – og det gjør vi. I dag ser vi at Norge har klatret fra 16. til 12. plass på EUs innovasjonsranking.

Jeg er ikke synsk, men det var ikke veldig vanskelig å forutse reaksjonene da en tidligere skiløper og nå næringsdrivende problematiserte rundt formuesskatten. Men latterliggjøringen av dem som skaper verdier i familieeide bedrifter, er en hån mot arbeidsplasser over hele landet. For disse bedriftene ligger ikke i Oslo. Her hører vi fint lite om formuesskatt. De ligger «mellom bakkar og berg ut med havet», der virksomme nordmenn har bygget stein på stein og kunnet overlate det de har skapt, til neste generasjon. Det er disse bedriftene som er Norges ryggrad og Norges stolthet, som sier de vil betale sin skatt med glede, men ber om de samme konkurransevilkårene som sine utenlandske konkurrenter, eller rett og slett om å slippe å ta ut utbytte for å betale en skatt som forfaller selv når de går med underskudd.

Arbeidere over hele Norge skal virkelig høre godt etter når Arbeiderpartiet og de rød-grønne snakker om aktiv næringspolitikk og formuesskatt. Med mindre deres arbeidsplass eller bransje er eksplisitt nevnt som satsingsområde, er det antakeligvis deres arbeidsplass som får skatteregningen.

Arbeidsledigheten går ned, veksten går opp, og valget til høsten vil stå mellom en regjering som reverserer og motarbeider nødvendige endringer, og en framtidrettet regjering som tar Norge videre.

Torstein Tvedt Solberg (A) [13:53:11]: Dette har vært en koselig oppsummering av de siste fire årene. Men jeg må si at det skremmer litt hvor fornøyd Høyre og Fremskrittspartiet er med sine resultater, siste taler inkludert.

I dag melder SSB at AKU-ledigheten er på 4,6 pst. – litt opp. 126 000 var uten arbeid i april. Vi ser at de som forsvinner ut av ledighet, ikke går til ny jobb, men havner permanent utenfor arbeid, for det skapes ikke nye arbeidsplasser. Andelen som ikke er i arbeid, var i 2016 den høyeste på over 20 år. Sysselsettingen blant unge var i 2016 den laveste på over 20 år.

Dette er resultater jeg synes det er rimelig spesielt å være fornøyd med. Ja, vi skal juble over økt optimisme blant bedriftseierne på Vestlandet. Men det er ikke hele bildet. Fortsatt er rekordmange i Stavanger, Sandnes, Hugesund og Egersund ledige. Dem vil tydeligvis ikke Høyre og Fremskrittspartiet se.

Dette er på alle måter en regjering som er bakpå. I revidert nasjonalbudsjett for et år siden, i 2016, kom det 1 mrd. kr mer til tiltak mot ledighet. I 2017 kommer det ikke én krone. Ledigheten er fortsatt på et rekordhøyt nivå. Høyre og Fremskrittspartiet viser at de ikke er villige til å ta de nødvendige grepene, sånn at ledigheten også reelt går ned.

Derfor er jeg glad for at Arbeiderpartiet i vårt alternativ har en mer kraftfull og målrettet innsats mot ledigheten – målrettet for å få unge inn i arbeid eller utdanning, målrettet for å få langtidsledige i jobb, målrettet for et enormt kompetanseløft.

Det kanskje største faresignalet er at det ikke skapes nok nye jobber. Høyre og Fremskrittspartiet har brukt mye

tid på å snakke om omstilling. Det har blitt mye prat, men lite resultater å vise til. Jeg synes Bård Bjerkholt i Dagens Næringsliv beskrev de fire siste årene godt. Han skrev:

«Norsk økonomi er i ferd med å omstille seg. Tilbake til olje.»

De nye arbeidsplassene i de nye næringene har uteblitt. Det er bare å konstatere: Når det er snakk om omstilling, har det vært fire tapte år.

Jeg er glad for at Arbeiderpartiet viser at en annen vei er mulig. Vi legger fram konkrete forslag og grep som kan skape nye arbeidsplasser. Vi skal ta i bruk de nødvendige verktøyene og sørge for at næringer der vi er best i Norge, kan bli næringer der vi er best i verden. Vi vil ha en kraftfull industripolitikk, vi vil satse på teknologioverføring, og vi vil hjelpe gründerne til en solid satsing. Politikere kan ikke vedta nye arbeidsplasser, men vi kan tilrettelegge. Privatpersoner og næringsliv har kompetanse og risikovilje til å skape noe nytt, men det er vi, de offentlige myndighetene, som kan gi kompetansen et løft og minimere risikoen. Enkeltpersoner kan ta initiativ – fellesskapet kan få initiativene til å vokse og skape nye verdier og nye arbeidsplasser.

Spesielt spennende synes jeg våre ambisjoner for havet er. Vi legger i dag fram forslag om et verdiskapingsprogram for hav. Her er det et stort potensial for økt verdiskaping og ikke minst nye arbeidsplasser. Men det krever en strategisk satsing, der det samarbeides på tvers av sektorer, som mellom olje og gass, fornybar energi, havbruk og fiskeri, slik at vår verdensledende kompetanse og teknologi kan tas i bruk på nye områder. Vi legger fram flere konkrete forslag her i dag, som dessverre ikke får støtte.

Det som jeg synes er mest betegnende for denne debatten, er at det virker som om piffen har gått helt ut av regjeringspartiene. Høyre og Fremskrittspartiet har lite nytt å komme med i denne debatten. Støttepartiene forholder seg veldig i ro. Regjeringspartiene er ikke villige til å ta de nødvendige grepene. Det ser ut som en regjering som bare venter på å bli byttet ut. Det gleder jeg meg til å kunne bidra til.

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Rasmus Hansson (MDG) [13:57:40]: Teknisk Ukeblad har rapportert om stadig større overskridelser på norsk sokkel. 200 mrd. kr har de summert opp de siste 14 årene, og det er til tross for kostnadskutt på grunn av lavere oljepris de siste årene. Likevel har Goliat, Aasta Hansteen og Martin Linge – bare for å nevne noen – hatt overskridelser på 30 mrd. kr så langt. Aasta Hansteens overskridelser er for tiden på 3 mrd. kr og løpende, det er langt igjen til produksjon, og gassprisen er nå under «break-even», som Statoil må ha for å tjene penger og betale tilbake de statlige skattesubsidiene de har mottatt i oppstarten.

Tidligere har høye oljepriser fanget opp disse overskridelsene, men ettersom oljeprisen faller, blir det stadig mer tvilsomt om disse marginale utbyggingene burde vært vedtatt, og om de kommer til å tjene penger for Norge. Staten, altså folket, tar regningen. Representanten Siri A. Meling fra Høyre uttalte til Teknisk Ukeblad om disse overskridelsene at 80–90 pst. må staten og skattebetalerne betale i form av tapte skatteinntekter.

Norges sjefsoljelobbyist, Schjøtt-Pedersen, gjentar jo uavlatelig at oljepengene finansierer barnehager og sykehus. Det er mildt sagt unøyaktig, men siden jeg aldri har hørt noen fra Høyre, Senterpartiet eller Arbeiderpartiet protestere, bør den samme retorikken gjelde de minst 150 mrd. kr som er statens andel av disse tapene. Altså er dette penger som staten gir bort til oljeselskapene, i stedet for å bruke dem til sykehus og skoler.

Hva er det som skjer? Det som skjer, er at stortingsflertallet nå holder så blindt på drømmen om at oljen skal finansiere vår velferd i lange tider framover, og er så redde for å sette i gang det nye, store grønne endringsprosjektet som Norge allerede er på overtid med å starte, at de ukritisk godtar stadig mer urealistiske oljeprosjekter og prisforutsetninger.

Det som skjer, er at regjeringen i dag tildeler over 90 nye leteblokker i 24. konsesjonsrunde for å holde liv i illusjonen om massevis av oljerigger og oljejobber i Barentshavet, basert på olje-insidere som fortsetter å fable om 60–80 dollar fatet.

Det er stor overkapasitet i olje- og gassmarkedet, og det er mer sannsynlig at overkapasiteten blir større, enn at den blir mindre. Hvis den internasjonale klimapolitikken, som Norge heier på, virker, synker etterspørselen etter olje og gass. Fornybar teknologi reduserer allerede etterspørselen, og ny transportteknologi kan komme til å kutte oljeetterspørselen veldig fort. Det som skjer, er at Stortinget fortsatt nekter å snakke om klimakonsekvensen av 23. og 24. konsesjonsrunde for våre etterkommere. Det vil si at enda mer norsk olje og gass vil ende opp som CO₂ i atmosfæren – og enda mer klimaendring «Made in Norway». Det vil gjøre klimaregningen til våre barn enda mer grusom, men det diskuterer vi altså ikke i Stortinget.

Men uansett hva man mener om klimapolitikk, bør stortingsflertallet være enige om at vi trenger en gjennomgang av prisforutsetningene for oljeprosjekter som Stortinget skal behandle framover – og av den norske oljeskattemodellen, som er forutsetningen for at oljesektoren i det hele tatt satser på nye prosjekter. Stortinget bør ikke fortsette å gi tillatelse til prosjekter som er basert på urealistisk lave kostnader og urealistisk høye forventninger om olje- og gasspriser.

Dessuten er det veldig bekymringsfullt at vi har dødsulykker i forbindelse med bygging av norske plattformer, noe vi også må se nærmere på.

Miljøpartiet De Grønne går til valg på å gjøre videre norsk oljevirksomhet økonomisk realistisk i et klimaperspektiv og i et teknologiperspektiv. Så hvorfor har vi denne situasjonen i 2017? Vel – les f.eks. Statoils 16-siders 2-millioners reklamekampanje i A-magasinet, som handler om framtiden mot 2030, og sjekk Statoils nettkampanje Når gode råd er unge. Disse kampanjene koster visst nok langt over det dobbelte av Miljøpartiet De Grønnes valgkampbudsjett. Statsoljeselskapet vårt driver altså en gigantisk påvirkningskampanje rett inn i stortingsvalget som de finansierer med folkets penger. Det er i seg selv et betydelig demokratisk problem. Kampanjen er dessuten villedende, den framstiller Statoils virksomhet som et grønt prosjekt, mens sannheten er at Statoil i 2030 vil investere 80–90 pst. av pengene sine i olje og gass, og at det grunnleggende formålet med kampanjen selvsagt er å opprettholde godvilje, gunstige støtteordninger og vilje til å dele ut nye leteområder til et selskap som har en kommersiell

holdning til egen bunnlinje – og som skal ha det. Dette er altså falsk reklame, den er på kanten av markedsføringsloven, og et statlig selskap burde ikke drive med sånt.

Ifølge Anne Karin Sæthers utmerkede bok om oljelandet, Norge i klimapolitikken – den heter De beste intensjoner og er anbefalt lesning for alle i sommerferien – bruker Statoil årlig mellom ½ og 1 mrd. kr i året til denne typen påvirkningsarbeid, og det er en påstand som meg bekjent ikke er blitt imøtegått.

Det er udemokratisk at statens eget oljeselskap driver en så massiv påvirkning inn mot sin egen eier, dvs. folket og politikerne, rett inn i stortingsvalget uten at staten som eier løfter en finger. Og gjett om det virker – svaret er 24. konsesjonsrunde.

Det er ukonvensjonelt å fremme forslag knyttet til dette i revidert nasjonalbudsjett, men vi gjør det fordi det er budsjettrelevant at de siste 14 statsbudsjettene viser 200 mrd. kr i overskridelser. Vi gjør det fordi oljeprisutviklingen tilsier at faren for nye overskridelser øker, og vi gjør det fordi statens oljeselskap så aktivt påvirker beslutningstakerne i denne typen saker.

Miljøpartiet De Grønne går til valg på å flytte Stortingets og Norges hovedinnsats over til å bygge det nye bærekraftige Norge – de bærekraftige og trygge jobbene – og vi går til valg på at vi må begynne å høste de gjenværende verdiene i oljenæringen og ta ansvar for en ryddig avvikling av en næring som uansett er under avvikling.

Vi fremmer derfor tre forslag. Vi fremmer et forslag om å be Riksrevisjonen granske overskridelsene, også dødsulykkene knyttet til bygging av norske oljeplattformer. Vi fremmer forslag om å be regjeringen vurdere om Statoils reklamekampanje er villedende markedsføring. Og vi fremmer forslag om at regjeringen sørger for at Statoil ikke påvirker stortingsvalget med massive reklamekampanjer.

Statsråd Monica Mæland [14:05:27]: Regjeringen har styrt Norge gjennom en krevende tid med det verste oljeprisfallet på 30 år. Det har vært – og for mange er det fortsatt – veldig krevende tider.

Den viktigste jobben er å bekjempe ledigheten og sørge for at nye jobber skapes, og det er nå tegn til bedring i norsk økonomi. Den økonomiske veksten er på vei opp, og optimismen er på vei tilbake. Det internasjonale valutafondet, IMF mener det er en spirende oppgang i norsk økonomi. Men det er fortsatt stort behov for omstilling til en grønnere økonomi, som har flere ben å stå på, og som er i stand til å møte enorme teknologiske endringer.

Med revidert budsjett for 2017 forsterker vi innsatsen for å bidra til nødvendig omstilling, nye arbeidsplasser og videre vekst i hele landet. Regjeringen har, sammen med Venstre og Kristelig Folkeparti, økt bevilgningene til næringsrettet forskning og innovasjon med over 3 mrd. kr fra 2013 til saldert budsjett 2017. Historisk mange bedrifter og prosjekter får på den måten nå bidrag til å drive fram nødvendig omstilling og nye innovasjoner. Vi forsterker dette ytterligere gjennom den foreslåtte skatteincentivordningen for langsiktige investeringer i oppstartsselskaper. Personlige skattytere som investerer direkte eller indirekte i bestemte typer selskaper, får rett til fradrag i alminnelig inntekt på opptil 500 000 kr i årlige investeringer. Det vil gi gründere bedre tilgang på kapital og investorer. Regjeringen foreslår også å øke rammen for innovasjonslån med

300 mill. kr, og det gjør at Innovasjon Norge nå kan låne ut hele 1,2 mrd. kr til innovative vekstbedrifter og oppstartsselskaper. Regjeringen vil også gjøre det enklere for bedrifter å få lån i private banker. Derfor foreslår vi å doble Innovasjon Norges ramme for garantier for lån til realinvesteringer i driftskapital fra 40 mill. kr til 80 mill. kr.

Vi må legge til rette for arbeidsplasser i hele landet, og vi foreslår derfor å opprette et statlig koinvesteringsfond for Nord-Norge. Det nye fondet vil gi minst 260 mill. kr til nye prosjekter i regionen. Målet er mer verdiskaping og innovasjon. Fondet vil utløse privat kapital til unge innovative bedrifter i en viktig landsdel. På Sørlandet bevilger vi 30 mill. kr til Mechatronics Innovation Lab i Grimstad. Med det har laboratoriet fått statlige tilskudd på 100 mill. kr i denne perioden. Dette nasjonale senteret skal gi næringslivet mulighet til å teste nye teknologier, produkter og løsninger. Sånn får vi raskere innovasjon, flere teknologiinvesteringer og nye arbeidsplasser.

Den maritime næringen er fortsatt inne i en utfordrende periode, og det har rammet særlig Vestlandet. Regjeringen foreslår derfor ytterligere å styrke tilskuddsordningen for mer enn 400 sjøfolk på skip i Norsk Internasjonalt Skipsregister. Endringen betyr at rederier kan motta full refusjon for sjøfolk om bord på NIS-registrerte olje- og kjemikalietankere, gasstankere og roroskip i deep sea-virksomhet. Dette har vært en svært konkurranseutsatt del av næringen, og styrkingen skal bidra til å sikre internasjonalt konkurransedyktige rammevilkår for norske sjøfolk i utenriksfarten og på den måten bevare norsk maritim kompetanse.

Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett for 2017 lagt til rette for en videre satsing på nye arbeidsplasser i hele landet. Vi vil ha flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Slik kan Norge lede an i en tid preget av omstilling og sørge for at norsk næringsliv er konkurransedyktig både nasjonalt og internasjonalt.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Lisbeth Berg-Hansen (A) [14:09:44]: I saldert budsjett for 2017 ble det bevilget 125 mill. kr i statlig investeringskapital til et landsdekkende såkornfond for IKT-næringer. Allerede nå, i RNB, nuller man hele IKT-fondet, med den begrunnelse at ESA-godkjenningen tar tid. Da må det være lov å spørre: Hvor hardt har regjeringen jobbet for å få på plass ESA-godkjenningen? Har man også denne gangen kastet kortene for tidlig?

Statsråd Monica Mæland [14:10:24]: Jeg kan forsikre representanten om at vi er utålmodige. Det vil man se av både de såkornfond og de presåkornfond som vi har fått ut, rett etter at de har vært vedtatt.

Vi vet ganske mye om hva vi kan notisere, og hvordan vi kan gjøre det. Problemet med dette fondet er at størrelsen og det at det er en IKT-merkelapp på det, gjør at vi vet vi ikke får notisere det. Fondet måtte vært større, eller man måtte tatt bort IKT-merkelappen.

Derfor tar dette tid, og derfor har vi sagt at vi ikke får til en notifisering av dette fondet i inneværende år.

Torstein Tvedt Solberg (A) [14:11:08]: Arbeiderpartiet har lenge vært bekymret over de dårlige arbeidsfor-

holdene for sjøfolk i norske farvann. Det første Mæland gjorde da hun inntok kontorene, var å stoppe det trepartssamarbeidet som da var – utredningen av arbeidsvilkår for sjøfolk. Høyre og Fremskrittspartiet har gjennom hele stortingsperioden vært klare motstandere av denne utredningen.

I dag får statsråden en marsjordre fra Stortinget, der en vedtar at det nå må komme på plass en utredning av norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann. Det er også viktig at dette blir et godt trepartssamarbeid. Kan statsråden her og nå garantere at det blir en rask framdrift og en rask oppfølging av dette forslaget? Kan hun også sikre at alle partene blir tatt med?

Statsråd Monica Mæland [14:12:00]: Det er ikke så veldig ofte jeg lar meg forbause over historiefremstillingen her i salen, men i dag gjør jeg det. Det foregikk ikke noe utredningsarbeid i Nærings- og fiskeridepartementet da vi tiltrådte. Det finnes nok av utredninger som er gjort gjennom årene av disse problemstillingene, men det pågikk ikke noe arbeid. Det ble heller ikke stoppet noe arbeid.

Det som ble gjort da vi tiltrådte, var at man tok trepartssamarbeidet på alvor. Vi satte ned et fartsområdeutvalg, som kom med sin innstilling. Den innstillingen har vi lojalt fulgt opp.

Det spørsmålet som representanten stiller, var en del av utvalgets debatt. Det ble ikke anbefalt. Det representanten anbefaler, er at jeg skal kaste over bord trepartssamarbeidet og på den måten tilfredsstillende representantens forslag.

Det forslaget som i dag er fremmet, har en helt annen form enn det Arbeiderpartiet har holdt på med i sin periode i opposisjon. Det gjelder nemlig en utredning innenfor flaggstatens prinsipper. Det kan vi godt foreta. Vi vet nemlig konklusjonen på en slik utredning.

Torstein Tvedt Solberg (A) [14:13:07]: Jeg tror vi egentlig er ganske enige om den historiefortellingen. Det ble stoppet et viktig arbeid – som vår regjering hadde satt i gang – av denne regjeringa. Det er bare å beklage. Men jeg synes det er positivt at statsråden nå er villig til å sette i gang dette arbeidet. Arbeiderpartiet beklager at dette har tatt så lang tid. At en nå får et samlet storting med seg på dette vedtaket, er bra.

Men siden statsråden brukte nesten all sin tid i svaret på min replikk til å snakke om historien som har vært, skal jeg gi henne litt mer tid – i neste svar – til å si noe om det arbeidet som nå ligger foran oss. Det vi er opptatt av, og som mitt spørsmål handlet om, er hvor raskt vi får i gang dette arbeidet. Dette er noe som vi har presset på for å få til i fire år, og jeg er glad for at et samlet storting nå stiller seg bak dette. Kommer dette arbeidet raskt i gang, eller må vi vente lenge? Og kan en sikre at alle partene blir tatt med?

Statsråd Monica Mæland [14:14:05]: Jeg må bare gjenta – og dette har jeg faktisk undersøkt: Det foregikk ikke noe utredningsarbeid i Nærings- og fiskeridepartementet på dette området da vi tiltrådte – det foregikk ikke. Det ble da heller ikke stoppet opp.

Det vi har gjort i denne perioden – og jeg forstår veldig godt at representanten ikke er opptatt av å snakke om historien, det hadde heller ikke jeg vært – er at vi har utredet hvordan vi kan styrke nettolønnsordningen, hvordan vi

kan styrke tilgangen på norske skip i NIS, hvordan vi kan lovfeste nettolønnsordningen. Vi har gjort mer på fire år enn det de rød-grønne greide på åtte. Så jeg kan love at vi ikke trenger lang tid på disse utredningene.

Det finnes utredning på 1970-tallet, på 1980-tallet, på 1990-tallet og på 2000-tallet. Vi vet svaret på veldig mange av disse spørsmålene, så det skal ikke ta lang tid.

Terje Breivik (V) [14:15:01]: I førre veke behandla Stortinget eit representantforslag frå Venstre om ein enklare kvardag for dei små og mellomstore bedriftene. Eg ser med stor glede at eit av forslaga som då vart nedstemte mot røystene til Venstre, avvikling av kravet til årsberetning for mindre føretak, no vert innført av regjeringa. Det er ein litt tungvint måte å gjera det på, kanskje, men la gå – resultatata er trass i alt viktigare, det er dei som tel.

Eit anna forslag, som heller ikkje fekk fleirtal førre veke, var forslaget om å vidareføra dagens reglar om innrapportering og skattlegging av personalrabattar og naturalytingar knytte til tredjepartsytingar. Forslaget, som Skattedirektoratet har på høyring, medfører at alle arbeidsgjevarar i så fall skal både ha oversikt over og innrapportera alle personalrabattar den enkelte tilsette oppnår knytte til arbeidsforholdet. Det betyr at viss eg t.d. handlar sportsutstyr i ein sportsbutikk i Oslo som Stortingets idrettslag har framforhandla rabatt hos, må Stortinget ha oversikt over det. Spørsmålet er om statsråden meiner at dette er eit fornuftig forslag.

Statsråd Monica Mæland [14:16:07]: Jeg er veldig opptatt av å få til forenklinger, og jeg er veldig glad for at vi i dag kan konstatere at vi et halvt år før vi skulle, er i mål med det vi lovet i 2013, nemlig 15 mrd. kr i innsparing årlig for næringslivet. Så er det riktig, som representanten sier, at det i dag i statsråd ble godkjent en endring i regnskapsloven, som finansministeren er ansvarlig for, som bidrar til at vi når det måltallet. Det spørsmålet representanten stiller, hører også inn under finansministerens område. Jeg har for vane å svare for det jeg har ansvaret for. Generelt er jeg veldig for ytterligere forenklinger for næringslivet.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [14:16:55]: I regjeringserklæringen står det at regjeringen vil «utarbeide krav om at alle nye offentlige kjøretøy, og alle nye drosjer, ferger, rutebåter og dieseltog, benytter lav- eller nullutslippsteknologi når teknologien tilsier dette».

Dette er ikke fulgt opp av regjeringen. Vi fikk flertall på et tidligere tidspunkt i energi- og miljøkomiteen, der vi sa:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved nye anbud og på ruter i egen regi.»

I industrimeldingen er ikke dette fulgt opp. Det står i stedet: «Regjeringen ønsker å legge til rette for», ikke «stille krav til». Heldigvis fikk vi flertall – alle partiene bortsett fra Høyre og Fremskrittspartiet – for å gjennomføre regjeringserklæringen på dette punktet, da vi stilte krav til at alle nye ferjer og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig. Når har statsråden tenkt å sørge for at dette blir en del av forskrift om offentlige anskaffelser?

Statsråd Monica Mæland [14:18:00]: Spørsmålet baserer seg på et fascinerende angrep fra en SV-representant fra Hordaland i dag, som etter åtte år i regjering uten å løfte en finger for å få på plass et nytt regelverk for offentlige innkjøp angriper denne regjeringen – eller meg, rettere sagt – for å sove på dette området.

Det har vi ikke gjort. Vi har fått på plass et nytt regelverk. Vi har fått på plass nye forskrifter. Og de stiller miljøkrav. Men jeg tror nok representanten misforstår hvis han tror at vi skal ha egne forskrifter for alle innkjøp det offentlige gjør, altså egne forskrifter for bygging av skoler, egne forskrifter for kjøp av kaffe og egne forskrifter for anbud på ferjer. Vårt mål er at vi skal legge til rette for lav- og nullutslipp når teknologien tilsier det. Det har stått fast. Det har vi sagt i Maritim strategi. Vi har også en rekke satsinger i Innovasjon Norge, i Enova, i overføringer til fylkeskommunen og i økningen i miljøteknologiordningen. Vi gjør alt vi kan for at fylkeskommunene skal kunne ettersøke den beste teknologien på ferjeandbud.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [14:19:06]: Jeg aksepterer ikke en arroganse fra regjeringen som innebærer at man aktivt lar være å følge opp et stortingsvedtak. Jeg vil gjerne understreke hva Stortinget vedtok sist torsdag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide krav i forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle nye ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig.»

Dette er altså et stortingsvedtak. Statsråden står her og sier at jeg må forstå at hun ikke kan stille krav til alle typer innkjøp i de forskriftene. Selvsagt kan statsråden det. At statsråden ikke vil gjøre det, at statsråden ikke vil følge opp regjeringserklæringen, det får være statsrådets – jeg holdt på å si – problem, men hun kan ikke la være å følge opp et klinkende klart stortingsvedtak selv om hun er ueinig i det.

Presidenten: Uansett ville nok presidenten ha valgt et litt annet ord enn «arroganse».

Statsråd Monica Mæland [14:20:05]: Jeg sa vel tvert imot at regjeringen har tenkt å følge opp våre ambisjoner. Og selvfølgelig følger en regjering opp Stortingets vedtak. Det jeg prøvde å si, er at vi ikke har egne forskrifter for alle innkjøp vi gjør. Jeg tror representanten må tenke igjennom hvordan forskriftsjungelen da ville blitt, og hvordan det ville være å være en offentlig innkjøper. Skal vi ha egne forskrifter for hvert enkelt innkjøp det offentlige gjør? Det vil bli veldig komplisert. Men vi har gjort alt vi kan, og vi kommer til å gjøre det vi kan. Og det var denne regjeringen som stilte miljøkrav til offentlige innkjøp, ikke den rød-grønne, som satt tidligere.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Dag Terje Andersen (A) [14:20:58]: Tidligere i debatten inviterte finansministeren til, noe som er naturlig på slutten av en fireårsperiode, å oppsummere resultatene og se hvordan det har gått. Det er et faktum at regjeringa overtok et land med en av Europas aller laveste arbeidsledigheter, mens vi i dag har en stabilt høy ledighet i Nor-

ge, en liten prosentvis oppgang i dag – jeg skal ikke legge hovedvekten på det.

Mer alvorlig enn det er at det i denne perioden er blitt skapt veldig få arbeidsplasser, særlig i privat sektor. Oljeprisfallet har vært en utfordring, men det har det ved seg at vi har en svak kronekurs, og at vi har et lavt rentenivå, noe som er gunstige rammevilkår for øvrig etablering av næringsliv i Norge – men altså dårlige resultater.

Vi ser at sysselsettingen faktisk har gått ned i lange perioder. Sysselsettingsandelen er lavere enn på mange, mange år – 66,8 pst. er det siste tallet jeg har registrert som vi forholder oss til – mens den går opp i andre land. Vi går nedover på OECDs statistikk for sysselsetting, mens vi i perioden fra 2005 til 2013, som altså bl.a. omfattet en finanskriser som de fleste land i verden fikk store problemer med å håndtere, økte sysselsettingsandelen i Norge. Nå går den altså ned.

Antallet uføre øker. Antallet unge uføre økte fra 10 000 til 14 700 fra 2013 til 2017 – altså en økning på godt over 40 pst. av unge uføre – til tross for at den nåværende statsministerens mantra foran valgkampen sist var å adoptere det stigmatiserende ordet «utenforskap» fra sine svenske partifeller og skulle gjøre det til en hovedsak i denne regjeringensperiode. Det har gått motsatt vei. Andelen fattige øker, og andelen som er avhengig av sosialhjelp, øker. Forskjellene øker, og det blir bekreftet når vi får offisielle svar fra Finansdepartementet, men blir benektet av finansministeren på Stortingets talerstol.

I kampen mot sosial dumping har regjeringa markert seg som en motstander av tiltak mot sosial dumping. Vi har et forslag her i dag som kan løse utfordringene med såkalte faste ansettelser uten lønn mellom oppdrag, men jeg tviler på at vi får støtte til det. Og til slutt: Forslaget om å utrede lønns- og arbeidsvilkår i Nordsjøen blir enstemmig vedtatt, men jeg oppfattet det faktisk sånn på statsrådets svar at oppfølgingen kom til å være – det er vanskelig å si det – på en sånn måte at det ikke-parlamentariske uttrykket som i stad ble brukt, kanskje ville være det riktige beskrivende uttrykket.

Martin Henriksen (A) [14:24:30]: Jeg bruker vanligvis ikke å tiltale presidenten sånn, men siden dette er denne presidentens siste dag, vil jeg gjerne si: Gode, ærede, selveste president!

Det er behov for å satse på fagarbeid i bred forstand, på tiltak i skolen og lærebedrifter, på skikkelige forhold i arbeidslivet, for å sørge for respekt for fagarbeid. Vi må fortelle våre elever at det er spennende, at det gir valgmuligheter, og ikke minst at det er framtidsrettet.

Arbeiderpartiet har kommet med en lang rekke forslag for å løfte yrkesfagene, og det er særlig når budsjettene utformes, man ser hva partiene virkelig prioriterer. I vårt alternative budsjett i høst foreslo vi å bruke 325 mill. kr mer på yrkesfag enn regjeringa, og i revidert fortsetter vi denne satsingen. Satsingen starter med fem- og seksåringene i barneskolen – med flere lærere og større innsats tidlig. Den fortsetter med en mer praktisk skole, og vi vil sørge for et skikkelig løft for yrkesfagene, bl.a. ved at innholdet i utdanningen ligger nært virkeligheten i arbeidslivet, og at elevene får praksis gjennom hele skoleløpet.

Arbeiderpartiet vil gi tilskudd til de bedriftene som tilbyr praksisperioder for elevene. Vi vil sørge for at det opprettes flere læreplasser, for hvert år står mellom 7 000 og

9 000 elever uten læreplass. Det er en uakseptabel situasjon. For å stimulere flere bedrifter til å ta ansvar vil Arbeiderpartiet ha en betydelig økning av lærlingtilskuddet.

Vi kan ikke akseptere at så mange som én av tre yrkesfagelever slutter før de har gjennomført opplæringen. Det er ikke en holdbar situasjon. Vi trenger flere fagarbeidere i alle landsdeler i stort sett alle næringer.

Regjeringa har på sine fire år tatt noen grep, men jobbet tregt og kommet med få nye initiativ. I denne perioden har vi opplevd at regjeringa har stemt ned stort sett alt av forslag og stemt mot våre forslag i budsjettene. Men vi har også sett at de etter å ha stemt dem ned, har kopiert enkelte forslag fra Arbeiderpartiet for så å legge dem fram selv. Det er bedre å satse på originalen enn på kopien.

Arbeiderpartiet har en langt mer offensiv politikk for yrkesfag enn regjeringa. Det vises bl.a. i budsjettene – et løft for yrkesfagene, med bedre utstyr, etter- og videreutdanning for yrkesfaglærere, lærlingtilskudd, rekruttering av lærebedrifter og hospitering for rådgivere i ungdomsskolen m.m. Det trengs et skikkelig løft nå. Vi fortsetter satsingen på yrkesfag i revidert nasjonalbudsjett fordi det haster, og vi har tenkt å løfte yrkesfagene etter valget til høsten.

Gunnar Gundersen (H) [14:27:27]: I mer enn 30 år har jeg og mitt lokalsamfunn levd med ulv. Det er vel knapt noen i huset her som har mer erfaring. Jeg har sett hvordan næringsgrunnlag blir fortrent, livskvalitet og livsutfoldelse sterkt påvirkes, jakt- og utmarksnæringer forringes. Og jeg har sett den avmaktsfølelsen som bygger seg opp når man ikke blir hørt, den totale mistillit som får grobunn, og den distansen til det som omtales som eliten, som skapes. Dette er alvorlig. Det undergraver den sterkeste siden i vårt samfunn: tilliten. Konfliktorientert miljøvern uten troverdighet bryter ned respekt og er ødeleggende på lang sikt.

Jeg vil takke Stortinget for at jeg i løpet av tolv år har gått fra ensomhet til støtte og flertallsvedtak i fjor vår. Dette var et svært fornuftig forlik med gode føringer i merknadene, men dessverre har vi et byråkrati som har tatt på seg hørselvernet. Jeg har mistet tilliten til at dette byråkratiet kan følge opp Stortingets vedtak på en troverdig måte. Flertallet bestilte i fjor vår en ny uavhengig utredning av den genetiske opprinnelsen til ulvestammen i Norge. Jeg vet at et brev som kom i går kveld, ble diskutert litt blant parlamentariske ledere i går. Prosessen er i gang, men det har tatt mer enn ett år. I løpet av vinteren og våren har signalene vært mange om at departementet ignorerer næringskomiteens merknader i innstillingen, og forutsetningen for vedtaket er helt avgjørende. Jeg siterer:

«... at utredningen av den genetiske opprinnelse til ulvestammen i Norge i dag også må ta sikte på en nærmere spesifisering av geografisk opphav. Komiteens flertall forutsetter at undersøkelsen må utføres av uavhengige miljøer og av miljøer som har infrastruktur og kompetanse til å følge populasjonsdannelsen på helhetlig DNA-sekvens (helgenom-nivå) både hva gjelder hanndyr og hunndyr.»

Statsråden er dessverre ikke her. Han var her tidligere i dag, og jeg hadde håpet han kunne kommentere dette. For i etterkant av det brevet som kom i går kveld, har jeg spurt om departementet vil forholde seg til næringskomiteens flertallsmerknad på samme måte som man gjør til energi-

og miljøkomiteens. I utredningen for rovviltnevdene nevnes ikke næringskomiteen, men energi- og miljøkomiteen nevnes mange ganger. Det var nemlig likeverdige føringer i det som kom fra to komiteer, og som dannet flertall på Stortinget. Jeg ser dette som et svært krevende og komplisert forskningsprosjekt, som må ledes av Forskningsrådet for å sikre objektivitet, og de økonomiske rammene må økes.

Jeg tar opp de to forslagene jeg har fremmet, og vil samtidig takke nok en gang for den forståelse og støtte jeg fikk i fjor. Det har vært et privilegium å bruke denne talerstolen til å fremme saker og synspunkter i tolv år, og jeg har verdsatt de debatter og meningsutvekslinger som man har gitt grunnlag for.

Presidenten: Representanten Gunnar Gundersen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Arve Kambe (H) [14:30:51]: I stortingsperioden 2013–2017 har vi hatt den mest offensive og vellykkede maritime politikken på det som den maritime næringen kan huske. Rederiskatten ligger fast, den er nylig notifisert for en ny periode. Vi har lovfestet nettolønnsordningen, vi har hevet taket på ordningen en rekke ganger i løpet av stortingsperioden, også i budsjettet for 2017. Vi har opphevet fartsområdebegrensningene i NIS, som har medført at etter åtte rød-grønne år med utflagging er det nå blitt betydelig hjemflagging av norske skip fra norske rederier.

Østensjø Rederi flagget nylig hjem Edda fjord, tilbake til norsk flagg. Dermed vaier det norske flagget på 22 av 24 av Haugesund-rederiets skip. Solstad Offshore har flagget hjem ni skip fra Isle of Man til NIS, Haugeland-skipet, også i Haugesund, har flagget hjem seks skip, og listen fortsetter og fortsetter.

Vi har fjernet arveavgiften, og vi reduserte formuesskatten for å styrke norsk eierskap, som er svært viktig for den maritime klyngen langs norskekysten. NO_x-fondet er forlenget, og i RNB gjør vi ytterligere to grep for å styrke den maritime satsingen.

Vi innfører nå å utvide den generelle tilskuddsordningen for NIS-skip for de ansatte som jobber i deep sea, altså bøyelastere, olje- og kjemikalietankere, gasstankere og roroskip – i praksis rederier som Teekay og Knutsen i Haugesund. Dette er det største enkeltgrepet, blir det sagt, som er gjort for å sikre arbeidsplasser for norske sjøfolk siden refusjonsordningen ble etablert i 1993. I dag foreslår vi også en utredning som skal klargjøre om – og eventuelt hvordan – det skal stilles krav til norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel, under forutsetning av at flaggstatsprinsippet ikke utfordres. Det er en helt avgjørende forutsetning for at det kan gjennomføres en slik utredning.

Det er altså sånn at på samme dag som Stortinget vedtar RNB, får vi i dag et av verdens største rederier, med en gigantisk fusjon mellom Solstad Offshore, Farstad Shipping og Deep Sea Supply, som nå blir Solstad Farstad. Det vitner om en næring som klarer omstillingen på egen kjøll, med gode bidrag fra myndighetene. Derfor er det viktig at vi har fortsatt borgerlig flertall på Stortinget etter høsten, for å sikre stabile rammebetingelser og fortsatt reduksjon av den særnorske formuesskatten.

Det har vært en stor ære for meg gjennom åtte år å representere Haugesund, Haugesund-regionen, Rogaland og Høyre på Stortinget, innbyggerne som har stemt på meg og partiet mitt. Takk til kollegaer, rådgivere, konsulenter, renholdsbetjentene, vaktene, de som jobber i Stortingsrestauranten, komitésekretærene, presidentskapet, trykkeritjenesten og alle andre som gjør jobben mye enklere!

Som regionsmann på tinget vil jeg avslutte med å si at jeg håper og tror at det blir byggestart på den første tunnelen over Haukeli i løpet av neste stortingsperiode. Tusen takk for meg!

Terje Breivik (V) [14:34:13]: Eit litt meir jordnært innlegg frå mi side – bokstaveleg talt: Eg har tenkt å knyta nokre kommentarar til forslag nr. 111, som lyder som følger:

«Stortinget ber regjeringen utrede et eget tilskudd for å gi grunnlag for drift på de mest tungdrevne arealene i landet. Utredningen bør være ferdig til jordbruksforhandlingene i 2018, slik at partene da kan avklare om de ønsker å innføre tilskuddet fra 2019.»

Det er eit forslag som Venstre i intensjon og innhald er heilt samd i, men som Venstre, i den grad dette forslaget vert fremja i salen i dag – eg har ikkje registrert at det har skjedd enno – ikkje kan stemma for, for då vil det i så fall vera dårlegare enn det som ligg på bordet som utgangspunkt for jordbruksforhandlingane som no vert starta opp igjen. Då ønskjer eg å gjera Stortinget og for så vidt òg forslagsstillarane og ikkje minst Bonde- og småbrukarlaget, som har køyrt ein rimeleg heftig kampanje mot Venstre siste veka, merksame på kva som faktisk ligg på bordet.

Då Venstre fremja forslag til rammer for jordbruksoppgjøret i 2017, la me til grunn jordbruksoppgjørsproposisjonen frå regjeringa. På side 97 står det:

«Som oppfølging av flertallsmerknaden i Stortinget foreslås det at det igangsettes et nytt utredningsarbeid som fanger opp kost nytte-effekter av en ny tilskuddsordning som skal kompensere for særskilte driftsvansker.»

Vidare, på side 98:

«Utredningen gjøres av en partssammensatt arbeidsgruppe med Landbruksdirektoratet som sekretariat. Rapporten ferdigstilles innen 1. mars 2018 slik at det vil være mulig å ta stilling til innføringen av et nytt tilskudd i forbindelse med jordbruksoppgjøret 2018.»

Eg kan ikkje forstå noko anna enn at dette er nøydd til å vera tufta på ei mistyding, og om ho er medveten eller umedveten, får dei som eventuelt er opphavsmenn og -kvinner, sjølve finna ut av.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [14:36:36]: Det kan ikke være tvil om at akkurat nå er president Trump den største trusselen mot vår felles framtid, ikke bare ved at han vender ryggen til verden ved å forkaste klimakonvensjonen og Paris-avtalen, men først og fremst ved den praktiske politikken han fører i landet med verdens nest høyeste utslipp. Den er lett å kritisere også av statsråder i Norge. Selv om ordbruken er en annen, er politikken rystende lik på hjemlige trakter.

Trump opphever Obamas nei til oljeboring i Arktis. I Norge åpner olje- og energiministeren for olje helt opp til Arktis, og miljøministeren forsøker å flytte grensen for oljeaktivitet lenger og lenger nord. Trump vil bremse omleg-

gingen til mer fornybar energi og gi nytt liv til kullnæringen. I Norge har regjeringen kuttet støtten til fornybar energi og tildelt flere områder til oljen enn noensinne. Bare i dag har regjeringen lyst ut 102 av 102 letelisenser etter olje. I 28 av dem anbefaler regjeringens egne fagorganer at det ikke bør letes etter olje av hensyn til miljøet. Det gir regjeringen blaffen i.

Trump har satt klimafornektene inn i sentrale posisjoner. I Norge er halvparten av Fremskrittspartiets statsråder klimafornektene. Trump avblåser de nasjonale klimamålene om å kutte 25 pst. CO₂ innen 2025. I Norge har regjeringen avblåst alle norske klimamål. Regjeringen har ikke noe mål å styre den norske klimapolitikken etter. Selvsagt er det forskjeller, men likheten i politikken som faktisk føres, er en ubehagelig sannhet som flere burde bli oppmerksomme på.

Denne regjeringens mangel på nasjonal klimapolitikk er skadelig for folk og miljø, men det er også en trussel mot norsk arbeidsliv og norske arbeidsplasser. Da klimaministeren la fram klimameldingen sist fredag, kunne han gledesstrålende fortelle at nå har vi fått muligheten til å kjøpe så mange EU-kvoter at vi ikke trengte å gjennomføre mer klimapolitikk i Norge. Sånn snakker Høyre-mannen som vil snike seg unna klimadugnaden. I stedet for å investere i å fortsette å støtte grønn omstilling i norsk næringsliv til å være verdens mest miljøvennlige vil regjeringen kjøpe kvoter i utlandet. Kvoter er å betale for lyntog i Spania i stedet for å bygge lyntog i Norge, å betale for fossilfri industriproduksjon i Frankrike i stedet for å hjelpe Elkem, TiZir og Hydro med å omstille bedriften i Norge og å betale for fornybar energi i Tyskland i stedet for å bygge sol og vind i Norge.

Det samme ser vi i revidert, som vi behandler her i dag. Regjeringen snur ryggen til en rekke tidligere pålegg fra Stortinget. I stedet for å sørge for å gi norsk bryggerinæring en gulrot for å velge fossilfri plast, sier regjeringen nei. I stedet for å si ja til garantier til fornybarinvesteringer i utviklingsland, som Stortinget tidligere har vedtatt, trenes det av regjeringen. I stedet for å følge opp «dieselgate» og øke avgiftene for jukserne i bilbransjen, lar finansministeren jukserne slippe unna nok en gang. Regjeringens klimapolitikk kan oppsummeres med Ym-Stammens ord:

«Vi lover intet, derfor holder vi alt.»

Heldigvis er det snart valg. Det gir håp!

Kristin Vinje (H) [14:39:47]: For åttende gang har regjeringspartiene sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre blitt enige om budsjettet. For åttende gang gjennom de siste fire årene har vi fått et budsjett som bidrar til å skape verdier, som bidrar til en tryggere hverdag, og som bidrar til bedre velferd. For åttende gang vedtar vi et budsjett som styrker og løfter frem kunnskap, forskning og utdanning.

I forrige uke var det en historisk dag for norske studenter. For første gang fikk de utbetalt studielån i juni. Det er fordi vi har prioritert å gi studentene elleve måneders studiestøtte. Vi har også doblet byggingen av studentboliger. I hvert eneste budsjett har vi styrket investeringene i høyere utdanning og forskning, og mellom budsjettene har vi levert en rekke stortingsmeldinger, gjort strukturelle grep og bedret betingelsene for studenter og forskere så det su-

Vi har nådd et historisk mål om at 1 pst. av BNP skal gå til FoU. Det har ingen regjering før klart. Den forrige regjeringen vi hadde, svekket til og med målet om at vi skal investere til sammen 3 pst. av BNP når vi legger sammen både den offentlige og den private innsatsen. Den forrige regjeringen var mest kjent for sitt hvileskjær i forskningspolitikken. Nå opplever vi at forskningsmiljøene ser at forskningspolitikk faktisk er noe regjeringen prioriterer.

Når det gjelder regjeringens FoU-politikk, er det ikke bare vi som skryter av den. I forbindelse med 2017-budsjettet kunne vi i NIFUs statsbudsjettanalyse lese at aldri har FoU-utgiftene utgjort en større andel av statsbudsjettet. Det er rett og slett slutt på «jojo-budsjetter» når det gjelder investeringer i forskning og utdanning. Investeringene har nådd nye høyder.

Forskningsrådet har uttrykt at de aldri har opplevd en slik forutsigbarhet før. De sier at de aldri før har opplevd å ha noe som ligner på flerårige budsjetter for forskning. Det er betegnende. Vi har satset på forskning fra første dag. Allerede i det første budsjettet, budsjettet for 2014, jekket vi opp investeringene med 0,5 mrd. kr i forhold til det budsjettet som ble lagt frem av den rød-grønne regjeringen. Og vi har fulgt opp i hvert budsjett siden. Miljøene ser det, statistikken viser det. Det er en viktig del av det å forberede seg på fremtiden og en forutsetning for evnen til å skape nye jobber og sikre velferden.

I mitt aller siste innlegg vil jeg uttrykke glede over alt vi har fått til innenfor høyere utdanning og forskning i løpet av disse fire årene. Høyre gikk til valg på å styrke høyere utdanning og forskning. Det har vi levert på. Det er ingen som vinner valg på hva de har gjort, men det bygger tillit å vise til hva vi har fått til.

Vi har fortsatt høye ambisjoner på vegne av kunnskapsnasjonen. Det innebærer at vi vil fortsette å ta studentene på alvor, og vi vil fortsette å prioritere høyere utdanning og forskning.

Med disse ordene vil jeg takke for meg.

Karin Andersen (SV) [14:42:55]: I et land der regjeringen skryter av at alt er så bra, skulle man kanskje tro at man hadde hatt evnen til å rekke hånden litt ut til de kanskje aller mest vanskeligstilte menneskene i verden, nemlig de som har vært rammet av krig og er på flukt.

Flyktningkrisen fortsetter å utspille seg på den andre siden av de murene som Europa har bygd rundt seg. Sjøl om flyktningene ikke lenger kommer hit til Norge og Europa, er ikke krisen over, sjøl om regjeringen sier det. De har gått så langt som til å slutte å snakke om flyktninger. Man snakker om innvandring. Når man er flyktning, handler det ikke om at man innvandrer. Det handler om at man har vært utsatt for krig, grov vold, undertrykking, har mistet alt og flykter for livet. Det er ikke migrasjon, det er ikke innvandring, det er flyktninger vi snakker om.

Da Norge i fjor mottok 3 460 asylsøkere, mottok Uganda 532 000 asylsøkere. Jeg skal vedde på at de har litt større problemer med å håndtere det enn Norge har. I Norge fremmer vi til og med forslag i budsjettene – også nå i revidert nasjonalbudsjett – om å kompensere kommunene fordi det ikke kommer nok flyktninger til å fylle plassene som står tomme. I den situasjonen velger regjeringen ikke å øke antallet kvoteflyktninger eller antallet fra den europeiske relokaliseringmekanismen. Det går med sneglefart. Det sitter 60 000 fast i Hellas. De er fra Syria, Afgha-

nistan og Irak. En fjerdedel av dem er barn. Halvparten er kvinner og barn.

Dette er mennesker som har levd i total limbo i over ett år. Norge har tatt imot noen – det er helt riktig – men vi kan ta imot flere. Derfor fremmer SV i dag et forslag – som jeg virkelig håper at Stortinget kan slutte seg til – om å øke antallet kvoteflyktninger, gjennom både FN og den europeiske relokaliseringmekanismen, med 2 000 til sammen. Det er ikke mange, men det hjelper litt, og det gir et signal om at vi i vår velstand er villige til å ta imot noen flere av dem som har mistet alt.

Presidenten: Representanten Karin Andersen har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Bente Thorsen (FrP) [14:46:07]: Igjen skal vi vedta et revidert budsjett som styrker mange viktige områder, og som utdanningspolitiker er jeg stolt av at Fremskrittspartiet og Høyre har gjennomført konkrete kvalitetstiltak i alle ledd i Utdannings-Norge. I dag skal vi vedta flere IKT-studieplasser, vi skal øke lærlingtilskuddet igjen, universitetsmuseer skal rehabiliteres, og Den franske skolen i Oslo skal sikres videre drift, for å nevne noe.

Med dette reviderte budsjettet fortsetter satsingen som regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre har sørget for i hele perioden. Med Lærerløftet skapes en skole hvor elevene lærer mer. I vår regjeringstid har vi tredoblet antallet lærere som tar videreutdanning, i forhold til hvordan det var under Stoltenberg-regjeringen. Jeg registrerer for øvrig at Arbeiderpartiet kutter i den budsjettposten, og tolker det slik at de vil at færre lærere skal få ta videreutdanning.

Det er innført kompetansekrav i grunnskolen for å undervise i norsk, engelsk og matematikk. Det er innført en ny femårig masterutdanning for grunnskolelærere. Gjennom stortingsmeldingen Lærelyst har vi bl.a. vedtatt en forsterket plikt for kommunene til tidlig innsats og en nedre grense for skolekvalitet. Vi har fått vedtatt en omfattende ny mobbelov, med klare regler, sterkere sanksjonsmuligheter og styrking av mobbeofferets rettigheter.

Videre har vi gitt elever i videregående opplæring friere skolevalg, og vi har økt lærlingtilskuddet med hele 21 000 kr.

Fagskolene er styrket, og 33 universiteter og høyskoler er slått sammen til 21. Bevilgningene til forskningsinfrastruktur har økt med 225 mill. kr. Med Fremskrittspartiet i regjering har vi nådd målet om å bevilge 1 pst. av BNP til forskning.

Elleve måneders studiestøtte er innført, og det gis nå årlig tilskudd til over 2 000 studentboliger. Det er dobbelt så mange som da Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti satt i regjering.

Arbeiderpartiet kutter ikke bare i lærernes videreutdanningstilbud. De kutter også i posten Særskilte driftsutgifter, om kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, som er en svært viktig post for å sikre kvalitetsutvikling i skolen. Hva er det Arbeiderpartiet vil kutte i? Er det realfags-satsingen, veilederkorpset, deltagelse i internasjonale undersøkelser som PISA og TIMSS, kompetanseutvikling for yrkesfaglærere, lesestrategien eller midlene til Fylkesmannen for å følge opp ny mobbelov? Det skulle jeg jammen likt å vite.

Med Fremskrittspartiet i regjering også neste periode vil utdanningssektoren fortsatt bli prioritert.

Avslutningsvis: Dette er det siste innlegget jeg holder i denne salen, og jeg vil takke for godt samarbeid med både regjeringskolleger og stortingsrepresentanter. Jeg må si jeg er stolt over å ha fått representere Fremskrittspartiet, og jeg er stolt over alt vi har fått til i regjering.

Snorre Serigstad Valen (SV) [14:49:20]: Det er for så vidt et sunnhetstegn at såpass lite av debatten dreier seg om det faktisk reviderte budsjettet. Det er fordi, som jeg har uttalt tidligere også, det er et ganske kjedelig revidert budsjett, og det mener jeg på best tenkelige måte, og ikke som en fornærmelse. De aller fleste partiene slutter seg til det aller meste av det som foreslås, og det er fordi det er ganske ukontroversielle og upolitiske forslag. Av den grunn hører det også med en stemmeforklaring. Det er også mye i budsjettforliket mellom de borgerlige partiene vi godt kunne støttet og vært med på å stemme for, men SV har ikke tradisjon for å gå inn på andre partiers inndekning etter at vårt budsjett er levert. Så da er det sagt hvordan vår stemmegivning må tolkes i dag.

Når det er sagt, er det ikke sånn at små ting alltid er småting. Det reviderte budsjettet er også en forspilt mulighet. Det var den siste muligheten regjeringen hadde til å gjøre noe som virkelig monner for de uføre forsørgerne som opplever store kutt. Det var den siste sjansen regjeringen hadde til å tenke seg om litt når det gjelder de kuttene som nå mange opplever i bostøtten – en veldig viktig ordning for tusenvis av mennesker som nå opplever at den faller bort. Det var den siste sjansen regjeringen hadde til å vise alvor med klimapolitikken og for en gangs skyld ikke peke på andre, ikke peke på kvotemarkedet, ikke peke på Europa, men peke på oss selv, og si at vi har muligheten til å ta et større ansvar for vår felles framtid, vi skal forplikte oss til å gjennomføre klimatiltak her hjemme. Det hadde det vært fullt mulig å gjøre i et revidert budsjett. Dette var den siste sjansen regjeringen hadde til ikke bare nølende etter hvert å erkjenne i denne salen at voksende ulikhet og fattigdom er et problem, men vise at det fins politisk vilje til å gjøre noe med det.

Det kan godt hende man ikke lykkes med alt. Det er farlig å si at man har som mål å bekjempe onder. Men det er bedre å prøve enn ikke å prøve. Som Vigdis Hjorth en gang sa: De som burde skamme seg, skammer seg ikke. Det er passende ord for denne debatten også, fordi det er en del representanter, og en del statsråder i denne salen, som nok også vet med seg selv at i løpet av disse fire årene de har bak seg, burde de ha prøvd hardere. De kunne fått kjeft for ikke å lykkes. Ja, så urettferdig og så brutal er politikken. Men de burde i det minste ha prøvd. Bedre illustrasjon enn det fins ikke på at vi trenger et nytt flertall, en ny regjering og en ny politikk. Denne valgkampen kommer til å stå i ulikhetens tegn. Jeg gleder meg til vi har et stortingsflertall som er villig til å prøve.

Gunvor Eldegard (A) [14:52:25]: Utdanning er avgjerande for å skapa eit samfunn med moglegheiter for alle, for arbeid til alle og for velferd til alle. Samfunnet vårt stiller høge krav til kompetanse.

Me treng i framtida mange gode fagarbeidarar. Difor vil Arbeidarpartiet styrkja yrkesfaga, og me vil laga eit yrkesfagløft. Då må me satsa på rekruttering, og me må job-

ba mot sosial dumping, sånn at det er eit arbeidsliv som ungdommen har lyst til å gå til. Så må me sørgja for gode utdanningar med godt utstyr i skulen, og elevane må få læreplass når dei er klare for det.

Det er viktig at ein kan endra utdanning undervegs, at ein kan velja frå studiespesialisering til yrkesfag og omvendt, sånn at me gjev elevane våre fleksibilitet og gode moglegheiter. Så er me nøyddde til å tenkja på rekruttering. Det er ingen stader det er så kjønstradisjonelt som i yrkesfaga. Det har endra seg veldig lite dei siste åra. Eg trur det ville vore mykje meir attraktivt dersom det var ein betre kjønnsbalanse i yrkesfaga.

Så har eg lyst til å seia: Av og til må eg tenkja at det er mange her i denne salen i løpet av desse fire åra som har snakka varmt om yrkesfaga, men av og til føler eg at det er berre snakk, at dei eigentleg ikkje bryr seg. Det same gjeld når me snakkar om likestilling. Det er veldig fint når me snakkar om kvinner inn i ASA-styre eller menn i barnehage og sånne ting, men dersom me snakkar om jenter i bil og elektro, vert mange flakkande i blikket, for dei bryr seg ikkje når det handlar om yrkesfag. Eg kjenner på at eg hadde veldig lyst til å seia det i dag, for eg synest at skal me satsa på yrkesfag, må me gjera det heile vegen, og me må verkeleg bry oss, det handlar ikkje om berre å prata i denne salen. Eg er så heldig at eg skal jobba på heiltid med yrkesfag når eg kjem ut av dette huset, så då kan jo eg sørgja for vidare arbeid.

Eg har først lyst til å takka presidenten for godt samarbeid og takka alle medrepresentantar for veldig godt samarbeid i tolv år. Det har vore ei ære.

Så har eg lyst til å takka alle som er tilsette på dette huset, for dei er dei beste, som gjer kvardagen så god for oss som er her.

Då skal eg avslutta her og berre seia at no skal eg ut og jobba, sånn at me får ei ny regjering til hausten.

Kirsti Bergstø (SV) [14:55:15]: Gode president – fantastiske president, kan man legge til i dag!

Jeg har tatt ordet for å minne Stortinget om et vedtak som er gjort. Det handler om fosterforeldre som taper trygdeytelser ved sykdom eller arbeidsløshet. Dette er folk som taper på at man har tatt på seg et viktig samfunnsopdrag, nemlig å åpne døra og hjertet for unger som trenger et nytt hjem. Vedtaket lyder:

«Stortinget ber regjeringa snarast innføre ei overgangsordning for fosterforeldre på trygdeytningar, som sikrar at dei ikkje tapar økonomisk på å vere fosterforeldre. Ordninga skal gjelde fram til eit nytt regelverk for fosterheimar er på plass.»

I behandlingen av saken og i debatten her i Stortinget ble det understreket hvor viktig det er at endringen kommer på plass raskt, at Nav burde få melding med det samme og også oppfordres til smidighet i møte med de familiene som har fått krav om tilbakebetaling fra Nav. Ordet «snarest» ble tydelig framhevet, nettopp fordi vi trenger en ordning fram til et nytt regelverk er på plass, en overgangsordning. Det er det som er vedtaket.

Dette er en sak som ikke gjelder veldig mange, men som er helt avgjørende for dem det gjelder. Derfor ble jeg både skuffet og overrasket over at dette ser ut til å dra ut i tid, og at vedtak om å rette opp i uretten ikke merkes i det virkelige liv. Derfor vil jeg dele et utdrag fra en e-post fra en familie som er rammet:

Da ble det enda en mail fra oss i sakens anledning. Før helga undersøkte vi hva dette vedtaket i Stortinget betyr for fosterforeldre og oss personlig. Vi ble nokså skuffet og fortvilet etter at vi snakket med Arbeids- og sosialdepartementet. Overgangsordningen vil ikke tre i kraft før neste års budsjett er vedtatt, slik vi fikk forklart det. Deretter skal nye retningslinjer skrives og innlemmes i regelverket til Nav. Det vil igjen si at alle fosterforeldre som kommer i vår situasjon dette året, fortsatt får de samme utfordringene eller problemene, og fosterbarna må fortsatt føle seg utrygge. Det er veldig leit. For oss personlig vil det si at med Nav sitt krav mot oss og tapt stønad taper vi ca. 700 000 kr dette året på oppdraget vårt. Det er bare tragisk. Da er det mange fosterbarn som må føle seg utrygge lenge ennå. Det er dem vi kjemper for.

Jeg håper arbeidsministeren kan ta ordet og si at dette er en misforståelse, at vi er i gang, meldingen er sendt ut, overgangsordningen er på plass. Hvis ikke vil jeg oppfordre samtlige til å ta en ny vurdering og stemme for forslag nr. 96 om at det skal komme på plass en overgangsordning umiddelbart. Det fortjener fosterbarna og foreldrene deres.

Presidenten: Før Olemic Thommessen overtar presidentplassen og jeg mister stemmen, vil denne presidenten gjerne takke for seg. Tusen takk for samarbeidet gjennom åtte år i presidentskapet – og faktisk fire år før det, som setepresident. Det har vært veldig moro, og det har vært veldig hyggelig å samarbeide. Nå takker jeg for meg og overlater denne plassen til Olemic Thommessen. Det er siste gang jeg sitter her. (Applaus i salen.)

Olemic Thommessen hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Da gir jeg ordet til neste taler, som er Karianne O. Tung, og takker Marit for hennes innsats gjennom mange, mange år!

Karianne O. Tung (A) [14:59:11]: I Norge lever vi av hverandres arbeid og ikke av andres arbeid. Kvinnenes deltakelse i arbeidslivet er viktigere for oss som nasjon enn det oljeinntektene er. Vi har en lang tradisjon for å løse de store oppgavene sammen, og vår styrke ligger i sterke fellesskap og troen på at arbeid er grunnlaget for alt. Det har faktisk gjort oss til verdens beste land å bo i. Men der Arbeiderpartiet setter arbeid og rettferdig fordeling, hvor alle skal med, først, har vi nå i fire år hatt en regjering hvor skattekutt alltid har vært svaret. Resultatene er tydelige: økte forskjeller og salg av våre felles verdier. Sannheten har altså kommet ut: 20 mrd. kr i skattekutt har endt opp i lommene til fiffen for lenge siden.

De siste fire årene har Norge hatt en regjering som bidrar til å øke forskjellene gjennom å gi skattekutt til dem som har mest fra før, i stedet for å satse på arbeid, utdanning, helse og skole. Den rikeste promillen i Norge har i snitt fått 264 000 kr i skattekutt de siste fire årene. Tallet for resten av befolkningen er visstnok skattesmuler. Det er de harde fakta om regjeringens politikk etter fire år – en politikk som både Høyre og Fremskrittspartiet skal fortsette med hvis de vinner høstens valg.

Arbeiderpartiet vil at det skal skapes verdier over hele landet. Verdier kommer fra hver krik og krok, fra by og land, fra nord til sør og fra helsefagarbeideren og elektro-

ingeniøren. Det er det som har gitt oss arbeidsplasser og det velferdssamfunnet vi kjenner. Det er også derfor Arbeiderpartiet går til valg på at alle skal med, og at alle skal ha like muligheter uansett hvem vi er, og hvor vi bor. Det handler om å tro på fellesskapet, at vi får til mer sammen enn hver for oss. Målet er arbeid til alle og å skape trygge og nye arbeidsplasser framfor skattekutt til dem som har mest fra før. For vi tror at de store oppgavene løser vi best sammen.

Skal vi sikre arbeid, muligheter og trygghet for alle, trenger vi mer fellesskap, ikke mindre. Det er nok nå. Arbeiderpartiet vil ha en ny regjering med en ny politikk.

Arild Grande (A) [15:01:49]: Det er siste møtedag i perioden, og det er tid for å gjøre opp status. Regjeringen vil huskes for skattekutt framfor fellesskap og arbeid. Politikken til flertallet har gitt svake resultater. Det er høy ledighet, de skyver på de store oppgavene, andelen folk i jobb antas å falle videre, vi har et svekket organisert arbeidsliv, vi har en svekket arbeidsmiljølov, vi har svakere produksjonsvekst, og vi ser økte forskjeller.

Arbeiderpartiet ønsker trygge jobber, små forskjeller og sterke fellesskap, derfor trenger vi et nytt flertall.

Et område hvor det er krise, og har vært det lenge, er innen media, der de økonomiske utfordringene truer bærekraften i finansieringen av norsk journalistikk og norsk innhold. Samtidig står norske medier helt i front i verden i digitaliseringen, og norsk journalistikk er preget av høy kvalitet. Man kan nesten se for seg at mediebransjen står på kanten av stupet og skal ta ett steg fram. Det kan gå fryktelig galt, men med riktig utstyr og god oppdrift kan man fly høyt og nå langt.

Mediepolitikken er en slik utstyrs pakke. Derfor har Arbeiderpartiet stått i front i utviklingen av mediepolitikken gjennom hele perioden, bl.a. da et omtrent samlet storting presset regjeringen til å utvide nullmomsen. Endringene hadde imidlertid store svakheter gjennom at dybde- og nisjejournalistikken og enkeltartikler ikke er omfattet av fritaket. Det hemmer innovasjon, og det gir dårlig oppdrift. Derfor fremmer Arbeiderpartiet i dag et forslag om at dette må komme på plass, at dybde- og nisjejournalistikken og enkeltartiklene må omfattes, og vi håper at flere partier vil stemme for det forslaget.

Signalene fra et samlet Medie-Norge er at nå haster det. Det samme sa Mediemangfoldsutvalget. Derfor vil jeg si klart og tydelig at Arbeiderpartiet er klar når som helst dersom kulturministeren ønsker å drøfte oppfølging av Mediemangfoldsutvalgets forslag med oss.

Bransjer i krise trenger en regjering som lytter, som ser, og som tar utfordringene på alvor. Vi ønsker en politikk som sikrer norske arbeidsplasser og norsk innhold, og derfor fremmer vi det forslaget, sammen med en rekke andre forslag, for å styrke norsk mediepolitikk, for å styrke norske medier, og for å styrke norske arbeidsplasser og norsk innhold.

Anne Tingelstad Wøien (Sp) [15:05:05]: Senterpartiet vil at skolen skal gi like muligheter, stimulere og motivere både dem som ønsker en akademisk karriere, og dem som ønsker en yrkesfaglig karriere. Denne regjeringa har dessverre lagt mest vekt på den akademiske vegen.

Senterpartiet har i innlegg etter innlegg advart mot en for smal skole. Til tross for at Stortinget gjorde viktige

vedtak på tampen av forrige periode, har regjeringas mangelfulle oppfølging ført til at skolen er i ferd med å miste grepet om de praktiske og estetiske fagene.

I Senterpartiet er vi utålmodige. Vi vil at flere skal velge yrkesfag, og vi vil at de skal kunne gjennomføre. Derfor vil Senterpartiet at alle ungdomsskoler skal tilby arbeidslivsfag. Derfor vil Senterpartiet at vekslingsmodeller skal være en mulighet for alle. Veksling mellom skole og bedrift, eller mellom teori og praksis, må være en hovedregel dersom vi ønsker mange og gode fagarbeidere i framtida.

Jeg fikk tilsendt en artikkel for ikke lenge siden. Det var om en faglærer i bilskade, lakk og karosseri. Etter et besøk av en Vg1-klasse fra skadelinja, som selv etter et halvt år i skolen ikke hadde tatt av en skjerm eller en dør på en bil, spør faglæreren oppgitt: Hvor vil vi hen med elevene når de ikke kommer i kontakt med produktene?

Jeg vil gi ros til regjeringa for å ha økt lærlingtilskuddet. Det er viktig. I revidert budsjett foreslår Senterpartiet å øke lærlingtilskuddet ytterligere for å gjøre det enklere for bedriftene å si ja til en lærling.

Videre prioriterer Senterpartiet midler slik at yrkesfaglærere får anledning til å hospitere i bedrifter, i tillegg til at vi øker satsene til utstyrsstipend med 18,5 mill. kr. Begge er tiltak for å gjøre opplæringen mer relevant.

Landet er mangfoldig, og mange steder må elever flytte på hybel for å ta videregående opplæring. Disse elevene trenger oppfølging, og de skal ikke ha flere ulemper enn nødvendig sammenlignet med hjemmeboende elever. Derfor foreslår Senterpartiet å oppheve behovsprøving av bostipendet og å øke bostipendene med 1 000 kr.

Til sammen foreslår Senterpartiet tiltak innen yrkesfag for 226 mill. kr i et reelt yrkesfagløft.

I de to periodene jeg har fått lov til å være stortingsrepresentant, har jeg jobbet for at de praktiske fagene må få bedre plass og høyere status i skolen. Det passer meg derfor utmerket å vise til Senterpartiets satsing på nettopp disse fagene i revidert budsjett i mitt siste innlegg i denne salen.

Heidi Nordby Lunde (H) [15:07:50]: Når man hører på debatten, skulle man tro at alt er i ferd med å rakne, men slik er det ikke. Etter fire år med Høyre og Fremskrittspartiet i regjering er Norge fortsatt ett av de landene der forskjellene er små. Norge skårer stadig vekk best på ett av verdens beste land å bo i og er verdens nest beste land å være homofil i. Når vi ser veksten i økonomien og at ledigheten er på vei ned, begynner det å se ut som det går bedre. Det betyr ikke at alt er bra. Mye kan gå bedre. Det er derfor vi skal jobbe for å fortsette i regjering.

Alle har tilgang til skattefinansiert skole og rimelige helsetjenester fordi fordelingspolitikk handler om noe mer enn bare hvor hardt en skatter de rikeste – om hvordan statens inntekter faktisk fordeles. Jeg vil minne om at de 10 pst. rikeste betaler rundt 37,8 pst. av all personskatt. De med de bredeste skuldrene bærer den tyngste børen, og det er vi alle for. Hadde vi fjernet formuesskatten helt, ville de fortsatt betalt 37 pst. av all personskatt. Ja, Høyre og Fremskrittspartiet har holdt valgløftene sine om å redusere skatter og avgifter i Norge.

Skal vi legge til rette for næringsliv og arbeidsplasser, verdiskaping som finansierer de godene venstresiden er så ivrig etter å fordele, kan ikke skattene ligge på et nivå som hindrer økonomisk vekst, omstilling og utvikling. Jeg er

for at skatt skal betales med glede nettopp fordi vi får glede av en god skole, helsetjenester og infrastruktur over hele landet. Dette er de områdene der Høyre og Fremskrittspartiet har investert mest i denne regjeringsperioden, samtidig som vi har sørget for billigere barnehager og gratis kjerne- tid for familier med lave inntekter. Sykehuskøene er redusert, og flere får behandling.

Det er ingen motsetning mellom skattelette og velferd. Regjeringen har løftet de mest sårbare gjennom satsing på bedre rusbehandling og flere psykologer, økt stipendandel for elever fra lavinntektsfamilier og rettighetsfestet brukerstyrt personlig assistent for å hjelpe mennesker med funksjonsnedsettelse i hverdagen – mye til dem som har minst fra før. Samtidig har vi tillatt lakrispiper, segway og proff- boksing.

Høyre er for et sosialt sikkerhetsnett, men ikke for at utbetalinger av sosiale ordninger skal være høyere enn løn- nen da mottakeren var i jobb. Det skal nemlig lønne seg å jobbe. Derfor var endringen i barnetillegget riktig. SV må gjerne gå til valg på at arbeidsledige skal få feriepenger, som normalt sett er noe en tjener opp når en er i arbeid, men målet med arbeidsledighetstrygd er å være midlerti- dig inntektssikret til en får seg ny jobb. Feriepengene ut- betales inntil halvannet år etter at en begynte å opparbeide seg rettighetene, på et tidspunkt de fleste ledige er i ny jobb. Jeg fikk selv utbetalt feriepenger fra Nav etter at jeg begynte å møte på Stortinget og hadde stortingsgodtgjørel- se – en godtgjørelse representanten Serigstad Valen mener er for høy, men feriepenger fra Nav burde jeg fortjene.

Jobben er ikke gjort. Det gjenstår mye. Derfor kommer jeg til å fortsette å arbeide for at vi skal være i regjering. Jeg har lyst til å avslutte med å takke for et godt samarbeid i komiteen og ønske alle en riktig god sommer.

Oskar J. Grimstad (FrP) [15:11:03]: Dagens debatt er den siste i denne perioden, og for meg er det det siste innlegget frå denne talarstolen.

Som mange talarar før meg har gjort, vil eg sjå tilbake på denne perioden, som for partiet mitt, Framstegspartiet, er historisk, som regjeringsspartnar for første gong sidan partiet blei etablert. Og Framstegspartiet har levert.

Som regjeringssparti i ei mindretalsregjering er det gleder å kunne sjå tilbake på rekordlevering innanfor samferdsel – med ein NTP som overgår alt som er levert på mange, mange tiår, i tillegg til at vi klarer å redusere ved- likehaldsetterslepet, som blei rekordstort med raud-grøn regjering.

Vi har levert innanfor bil og bilavgifter med ei omleg- ging som gir gode incentiv til å kjøpe ein lav- eller nullut- sleppsbil, pluss at vi har redusert kostnader for folk flest gjennom redusering eller fjerning av avgifter.

Vi har fått kontroll med ei innvandring som var i ferd med gi oss svenske tilstandar, som ville blitt til skade for dei som kjem framover, og dei som har fått opphald, og for samfunnet generelt. Det er eg svært glad for.

Etter oppmoding frå Stortinget føreslo regjeringa også ei skatteincentivordning for langsiktige investeringar i oppstartsselskap no i revidert budsjett. Det vil vere svært nyttig for gründerar og nyetablerte selskap framover og forhåpentlegvis styrkje nødvendig omlegging og skape mange nye arbeidsplassar.

Vidare har vi redusert næringslivets årlege kostnader, ved å oppfylle lover og reglar, med 15 mrd. kr. Regjerin- gas forenklingsmål for næringslivet er dermed nådd.

Vi har også fått på plass lovfesting av nettoløn til sjø- folka våre pluss auke i refusjonsbeløpet for første gong på lang tid. Alt dette og mykje meir, som eg ikkje har tid til å nemne, er blitt gjennomført samtidig som norsk økonomi har vore utsett for det største tilbakeslaget sidan bankkrisa tidleg på 1990-talet. Ikkje minst er det gjennomført gjen- nom ein forsvarleg økonomisk politikk basert på hand- lingsregelen for bruk av oljeinntekter.

Så kan vi glede oss over rekordstor eksport av laks og kvitfisk i verdi, og optimismen er stor langs den langstrak- te kysten vår innanfor fiskeria.

Siste nytt, som blei annonsert i dag, er auken i kvoteta- ket som vil gi fiskeflåten vår og fiskarane ytterlegare mog- leghet til auka verdiskaping og betre lønsemd, noko er igjen vil føre til kontrahering av nye fiskebåtar frå verfta våre som omstiller seg frå bygging av offshorefartøy.

Så vil eg nytte anledninga til å takke for meg etter åtte år som stortingsrepresentant for Møre og Romsdal og Framstegspartiet. Eg takkar for samarbeidet med kollegaer i energi- og miljøkomiteen og sist, men ikkje minst nær- ringskomiteen, der eg har vore medlem dei to siste åra. Takk også til statsrådar, statssekretærar og rådgivarar og alle dei som på dette huset har bidrege til denne fantastiske reisa gjennom desse åtte åra.

Bård Vegar Solhjell (SV) [15:14:07]: To utfordringar overgår andre i tiåra framover.

Den eine er det vi skal leve av, altså naturen vår. Klima- endringane er ein trussel mot naturen, men dermed òg mot oss sjølve. Dei truar matproduksjonen, driv menneske på flukt og fører til fleire naturkatastrofar.

Like dramatisk: Vi står midt i det forskarane kallar den sjette masseutryddinga av arter. Mangfaldet av arter vert redusert 1 000–10 000 gongar raskare enn normalt. Fortset vi med å kaste plast som no, kan det vere meir plast enn fisk i verdshava i 2050.

Utan klimaet og miljøet i balanse vert sosiale og økono- miske framsteg svært vanskelege, om ikkje umoglege. Vi er avhengige av miljøet og klimaet, men no er miljøet og klimaet òg avhengig av oss. Noreg har alle føresetnader for å gjere meir enn vår jobb heime og for å vere ein verds- leiari. Det har ikkje regjeringa vist tilstrekkeleg vilje og evne til.

Den andre utfordringa er korleis vi skal leve saman og danne gode og fungerande fellesskap på tvers av klasse, kjønn, kultur og religion – globalt, gjennom å bidra til ut- vikling, fred og forsoning, men det møter oss langt ster- kare i vårt eige land enn vi er vande til.

I 1960 var Noreg eit nesten heilt kvitt og kristent land. No er vi sette saman av folk med svært ulike bakgrunnar. Min enkle påstand er: Når det kulturelle og religiøse mangfaldet vert større, må andre fellesskap som bind oss saman, verte sterkare. Det vert endå viktigare at ulikska- pen er liten. Sosiale forskjellar er gift for samhaldet i sam- funnet. Rettferdig fordeling må dominere skattepolitikk, arbeidslivspolitik, bustadpolitikk – ja politikken, ganske enkelt. Det er avgjerande at vi deltek på felles arenaer for å utvikle oss. Det begynner i barndomen, ved at alle kan gå i barnehage og på SFO, at kvaliteten i skulen er topp, at ar- beidet mot vald mot barn, som den aller mest grufulle kri-

minaliteten det er, vert prioritert – rett og slett at barn og unge vert sette først.

Vi må styrkje verdifellesskapet. Vi som er her frå før, må ønskje at innvandrarar skal verte ein del av fellesskapet vårt og delta i det sosiale livet vårt. Dei som kjem hit, må vere villige til å delta i eit nytt samfunn, med dei grunn- leggjande verdiane og normene som eksisterer her. Å ta vare på dei norske verdiane er ikkje å bevare dei, men å flytte dei framover – med same kjerne, kanskje litt ulik innpakning, og heldigvis òg med viktige framsteg som over tid vert ei verdiendring. Men vi må ha sterke felles- verdiar. Utan eit sterkt vi, er ikkje Noreg Noreg.

Eg er overtydd om at det ikkje er Høgre og Framstegs- partiet som kan leie oss på rett veg i møte med dei to store utfordringane. Det er det eit fornøya sentrum–venstre i norsk og internasjonal politikk som kan gjere. Første skritt er ei ny regjering og ein ny politikk til hausten.

Takk for meg. «I'll be back» – kanskje, iallfall.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [15:17:11]: Høsten 2015 kom innvandringen inn til Norge nesten ut av kontroll. En av årsakene til det var situasjonen vi så på Storskog. Det tok tid – måneder – fra vi så en forsiktig til- strømning, til det ble tilnærmet kaotisk. Høyre–Frem- skrittsparti-regjeringen hadde ikke evnet å handle før situ- asjonen nesten ble uholdbar. Det hadde litt å gjøre med samarbeidsavtalen de hadde med Kristelig Folkeparti og Venstre, som gjensidig blokkerte hverandre.

Vi i Senterpartiet utfordret regjeringen i en tidlig fase, i november, på at man måtte endre teksten i reisedokumen- tet til folk som søkte seg til Norge, slik at de kunne nektes adgang. Det skjedde, etter litt om og men, 24. november. Noen få dager etterpå sluttet tilstrømmingen – fram til den- ne uken. Vi har sett at seks personer igjen har gått over grensen på Storskog uten Schengen-visum. Nå er situasjo- nen håndterbar. Det er viktig at regjeringen umiddelbart setter i gang et arbeid, slik at man får oversikt over hva som skjer, og slik at vi ikke igjen kommer i den situasjo- nen vi så høsten 2015. Det er ikke ønskelig for noen.

Så er det viktig: I den runden vi hadde høsten 2015, var det mange møter. Vi hadde møte med tidligere menneske- rettsdommer Hanne Sophie Greve. Hun var overfor oss i Senterpartiet helt tydelig på at Norge har anledning til å avvise folk ved grensen med den begrunnelse at de allere- de kommer fra et trygt land. Vi har alltid hatt et godt sam- arbeid med Russland, vi har hatt en fredelig grense med Russland over tid, og Russland er et trygt land.

For Senterpartiet er det avgjørende at regjeringen opp- trer tydelig og er forutsigbar når vi ser det som nå kan komme til å skje – men jeg tror ikke det kommer til å skje, for vi har lært, vi har fått kunnskap – og at man også, om nødvendig, benytter seg av retten til å stenge grensen ved Storskog. Det som var viktig høsten 2015, var at vi i Stor- tinget klarte å stå sammen da det var vanskelig. Vi fikk kontroll over situasjonen. Når vi ikke får kontroll, skapes det motsetninger, det skapes spenninger – og det skaper grunnlag for uro på sikt. Derfor er det viktig – når vi nå ser at det har vært noen nye hendelser på Storskog – at regje- ringen i en tidlig fase tar tak i det, har den gode dialogen med russiske myndigheter og sørger for at vi ikke får den type usikkerhet og uro som vi hadde høsten 2015.

Truls Wickholm (A) [15:20:15]: Det kan se ut som det har vært et slags mål her for regjeringen og støttepartiene å berolige hverandre med hvor enige og flinke man har vært oppgjennom disse årene. Jeg ser at et talepunkt som åpenbart er sendt ut bredt, er at vi har blitt enige om åtte budsjetter. Strengt tatt ble man enige om en tilleggsinnstilling, tre budsjetter, fire revideringer, hvorav en var revidering av en tilleggsinnstilling.

Det gikk ganske bra helt til finansminister Siv Jensen skulle legge fram sitt helt eget budsjett. Det var da vi på en måte virkelig fikk se de store forskjellene innad i regjeringen og mellom støttepartiene.

Det har vært tøft. Det har vært støttepartier og en regjering som har vist liten eller ingen lojalitet seg imellom. Vi har sett store oppgjør mellom ledende skikkelser i partiene, som nærmest ha skjelt hverandre ut på Dagsnytt atten. Trine Skei Grande har uttalt at Erna og Siv har skuffet henne stort. Man har brutt skriftlige løfter om det grønne skiftet, hvorpå man måtte true med en nær regjeringskrise. Stortinget ble satt i en situasjon man aldri hadde vært i før. Men i dag sies det tydelig: Dette har vi fått til sammen. Dette klarte vi. Dette ville vi ikke klart med noen andre. Samarbeidet har vært utrolig godt.

Det er mulig man har behov for å si det til hverandre i denne salen, men jeg tror nok at velgerne vil spørre både Kristelig Folkeparti og Venstre i valget: Er det virkelig sånn at vi deler syn i klimapolitikken med Fremskrittspartiet? Er det virkelig sånn at vi i Kristelig Folkeparti deler menneskesyn når det gjelder flyktninger og innvandrere, med Fremskrittspartiet? Da tror jeg det kan bli vanskelig å si: Husk på det smertefrie samarbeidet vi har hatt om budsjettene, om den økonomiske politikken, og hvor mange av sakene våre vi har fått igjennom. Jeg tror at det som lever der ute i mediebildet, er noe helt annet. Jeg tror at velgerne ser noen partier som har støttet en regjering de ikke egentlig kunne stå inne for 100 pst., men det skal bli interessant å følge med. Jeg tror at mellompartiene i møte med velgerne vil tape på å eie alle beslutninger denne regjeringen har tatt, fullt og helt.

Kent Gudmundsen (H) [15:23:28]: Når jeg hører på debatten her i dag, er det lett nok en gang å bli påminnet om at årets valg kan bli et veldig viktig tidsskille for den nordnorske landsdelen.

Vi har lagt bak oss drøye tre og et halvt år med ny regjering og ny politikk for Nord-Norge. Det har vært avgjørende for den optimismen vi nå ser i landsdelen. Det handler om å ha en politikk som sier ja til Nord-Norge, en landsdel med mye ressurser og lange avstander. Det krever en politisk kurs man sier ja til å ta disse mulighetene i bruk, og i tillegg er villig til å investere for både å bygge opp under optimismen og å legge til rette for veksten gjennom kritisk behov for satsing på veier og nødvendig hard og myk infrastruktur som alt fra forskning og høyere utdanning til helsetjenester, videreutdanning av lærere, bygging av studentboliger – for å nevne noe. Vi har gjort mye. Det er liten tvil om at vi i så måte har opplevd et tidsskille, for satsingen har vært stor, og veksten har vært tilsvarende stor.

Utfordringen i den nordnorske landsdelen handler mer om å rekruttere arbeidskraft for å møte mulighetene framfor å bekymre seg over den arbeidsledigheten som nærmest er helt fraværende.

Vi trenger altså politikere som er villige til å møte framtiden med teknologioptimisme, og som ønsker vekst som gir gode rammevilkår. Det er nemlig sånn at kun på dette grunnlaget skaper vi muligheter for å bygge videre på velferd og trygge arbeidsplasser. Da er det ganske merkelig å følge f.eks. formuesskattdebatten her i salen, kanskje spesielt de siste dagene. Den framstilles som en viktig forutsetning for sosial utjevning. Men få nevner at de 10 pst. rikeste betaler 37,8 pst. av personbeskatningen med formuesskatt, men 37 pst. uten. Med andre ord: Dette er egentlig en skattedebatt som er fordekt retorikk, for det som ikke kommer fram, er at i min kapitalfattige landsdel tappes vi for 600 mill. kr årlig pga. formuesskatt. Samtidig ser vi at utenlandske eiere som sitter på den andre siden av svenkegrensen eller andre steder i verden, kan levere anbud med noen prosent bedre margin enn hva våre nordnorske bedrifter har muligheten til. Med små marginer kan en lett tape litt penger på enkelte kontrakter, men når en likevel må betale formuesskatten, er det dette som kan velte familiebedrifter, som vi trenger flere av, ikke færre. I så måte burde f.eks. Lisbeth Berg-Hansen, som tok en runde her med behovet for nordnorsk kapital, også ta en runde i sitt eget parti om hvordan skattepolitikken slår ut i vår landsdel.

Helsekøene går ned, det går bedre i skolen, fraværet har stupt, Forsvaret har fått et historisk løft, vi forsker som aldri før, gründerboomen har skapt masse gode arbeidsplasser i nord, vi bygger veier, vi knytter landet sammen, og vi styrker norsk konkurransekraft. Det er derfor ingen tvil om at vi fortsatt trenger Høyre ved roret etter høstens valg.

Marianne Marthinsen (A) [15:26:49]: Det er mange kolleger vi skal si ha det bra til i dag, og denne finanskomiteen er snart historie, tro det eller ei. Jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke. Jeg vil takke kollegene i finanskomiteen, de andre fraksjonslederne og i særdeleshet komitélederen, representanten Hans Olav Syversen.

Jeg har ikke hatt full innsikt i hva som har foregått i alle de borgerlige budsjettforhandlingene. Men jeg har skjønnet at det har vært noe krevende ved et par korsveier, og jeg vil også gi honnør til komitélederen for at han ved de korsveiene har vært opptatt av å sikre opposisjonens rettigheter og vår mulighet til ansvarlig budsjettbehandling. Det synes jeg det er fint å få sagt her for vi går fra hverandre.

Det er ikke bare vemod knyttet til dette. Jeg synes representanten Hille sa det fint i sitt innlegg – borgerlig flertall betyr at det blir ført borgerlig politikk. Når stortingsperioden er over, kommer også muligheten til å få et nytt stortingsflertall og en annen retning. Vi trenger det. For mens verden utenfor oss blir mer og mer opptatt av sammenhengen mellom økt ulikhet og svak vekstkraft i nesten alle vestlige økonomier, har vi i Norge en regjering som lever videre i troen på at omstilling og vekst får vi best til ved å sørge for at de i toppen får enda mer. Det er en gammel dags tankegang, den er utdatert, og oppskriften virker ikke.

Det er ikke bare skattepolitikken som gjør at ulikhetene øker. I går fikk vi en rapport som viser at privatiseringsreformen i sykehusene forsterker forskjellene i Helse-Norge. Men jeg er kanskje aller mest bekymret for det som foregår i arbeidslivet, med fallende organisasjonsgrad. Uten representative parter settes den kollektive lønnsdan-

nelsen under press, og det går ut over konkurransevne og fordeling og fører ikke minst til at flere presses ut.

Det er lite annet som er viktigere. Dette er ikke valgkamptaktikk. Med trangere budsjetter framover må vi bruke pengene riktig. Vi skal bygge omstillingsevnen nedefra, investere i folk og ikke tro på at de i toppen skal løfte oss alene. Derfor går vi til valg på nye, omfattende reformer for vårt arbeidsliv.

Alternativet er mer utstøting og en forskjellsutvikling som forsterkes av en skattepolitikk som øker forskjellene i stedet for å redusere dem. Hvorfor er det så alvorlig? Dette handler selvfølgelig om enkeltmennesker, men også om oss som samfunn og hva slags samfunn vi skal være. Vi har den mest omstillingsdyktige arbeidsstyrken i verden. Norsk fagbevegelse er ikke styrt av maskinknuser eller proteksjonister, slik vi ser i en del andre land. Når vi omfavner det som har gitt oss så store muligheter og så stor velstand, er det fordi vi har en modell som bygger på at vi deler risiko, og at vi deler gevinster. Det er det vi setter på spill ved å la forskjellene fortsette å øke, og det er på mange måter det som er veivalget vi står overfor ved høstens valg.

Trond Giske (A) [15:30:13]: Revidert-debatten før et stortingsvalg bruker som oftest å være et forrykende oppgjør mellom posisjon og opposisjon. Det er vel bare finansministeren og jeg av oss som er i salen nå, som har fem slike debatter bak oss, og hver og en har vært spesiell fordi de har ledet inn mot et stortingsvalg.

Jeg tror aldri jeg har vært på en revidert-debatt der regjeringspartiene har vært så tilbaketente, og der støttepartiene har vært såpass usynlige. Man er blitt utfordret på punkt etter punkt fra opposisjonen – på sysselsettingsutviklingen, på fordelingspolitikken, på distriktspolitikken, på retningen for Norge – fra hvordan vi har gått fra en situasjon med veldig sterk vekst i sysselsettingen i Norge, til en situasjon der det nå er helt flatt, der mange fylker opplever nedgang i sysselsettingen og noen opplever stor arbeidsløshet, der pengene er brukt på de skattekuttene som vi har diskutert mang en gang, og som noen lover skal fortsette, mens andre heller vil bruke pengene på skole og eldreomsorg.

Og for en forskjell fra hvordan stemningen var høsten 2013, da et borgerlig flertall skulle gi borgerlig regjering – de fire skulle samarbeide, og de fire hadde en visjon! Nå er det helt dødt. Det forteller egentlig litt om at entusiasmen rundt den politikken som er ført, er fraværende.

Jeg ser at kommentatorene skriver at det er helt fantastisk at Erna Solberg har klart å styre Norge i fire år. Vel – man har altså hatt det største flertallet bak seg i Stortinget som noen regjering har hatt i nyere tid. Man har hatt 96 stortingsrepresentanter – 95 etter at vi fikk en utmelding i går – som har vært parlamentarisk grunnlag for regjeringen. Likevel har man helt mistet framdriften. Men det er ikke rart, for hver gang Høyre sitter i regjering, er reaksjonen at dette vil vi ikke ha mer av. Det var konsekvensen etter fire år med Bondevik-regjering, det var konsekvensen etter fire år med Willoch-regjering, selv om det tok noen måneder før skiftet kom, og det ser vi på meningsmålingene nå er konsekvensen denne gangen.

Norge trenger en annen kurs. Folket vil ha et annet flertall. Vi i opposisjonen er klare til å overta, og vi skal levere

noen andre resultater. Vi har ikke råd til at sysselsettingsandelen fortsetter å gå ned. Vi har ikke råd til å bruke milliarder på skattecutt som ikke virker, og vi har ikke råd til at forskjellene i Norge øker. Vi har et trangere handlingsrom i årene som kommer. Når finansministerens parti foreslår å bruke dobbelt så mye som handlingsrommet hvert år på skattecutt, går dette ikke i hop – vi må velge en annen kurs for Norge.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [15:33:23]: Siden det er min siste dag her i dag, har jeg behov for å ta opp én ting, og det er at etter valget i 2013 twitret jeg at Fremskrittspartiet var et høyrepopulistisk parti, som Dansk Folkeparti og Sverigedemokraterna. Det fikk Erna Solberg på en svært lite statsministeraktig måte til å si:

«Heikki er en liten friskus, men han passer av og til ikke munnen sin for å si det rett ut. Han burde vite mye bedre enn dette.»

Jeg er både en friskus og mindre enn gjennomsnittlig høy, men vite bedre? Erna Solberg vet at hun har invitert noen av de kjipeste kreftene i norsk politikk i regjering, og det har forandret norsk politikk. Det var Erna Solberg som syntes det var greit å invitere partiet til Per Sandberg inn i regjering, som har forklart TV 2s seere at forskjellige raser, religioner og kulturer ikke må blandes hvis vi skal ha et harmonisk samfunn i Norge, eller stortingsrepresentant Ulf Leirstein, som ga tommel opp på Facebook til at somaliere er et møkkafolk fra et møkkaland, og Sylvi Listhaug, som sa:

«Det er ikke bevist at menneskelige CO₂-utslipp fører til klimaendringer. Det er først og fremst en unnskyldning for å innføre mer skatter og avgifter.»

Det som kjennetegner høyrepopulistiske partier, er at de er innvandringsfiendtlige og klimafornektere. Disse destruktive samfunnssyn har statsminister Solberg for første gang invitert inn i regjering. Med klimafornektere i regjering har klimagassutslippene sluttet å gå nedover og i stedet flatet ut. Med innvandringsfiendtlige folk i regjering henges Norge ut i New York Times som et av landene i verden med strengest returpolitikk – alt mens ansvarlig minister Listhaug applauderer med smilefjes, tommel opp og lik og del hvis du er enig.

Jeg vet hva Erna Solbergs ettermæle bør bli: Hun bør huskes som statsministeren som lot klimafornekterne styre klimapolitikken i en tid da verden styrte mot farlige klimaendringer og mer enn noen gang trengte handling foran ord i klimapolitikken, og statsministeren lot de innvandringsfiendtlige styre flyktningpolitikken i en tid da verden opplevde den største flyktningkatastrofen etter andre verdenskrig og gjorde Norge kaldere – alt mens hun har søkt å latterliggjøre sine kritikere ved å si at de ikke passer munnen sin.

Jeg skal ærlig si at det ikke er alt jeg har sagt om statsministeren, som burde vært sagt, men jeg hadde fått respekt for statsministeren om hun ville være så ærlig å innrømme at jeg hadde rett om Fremskrittspartiet, og at hun tok feil. Jeg håper og tror at historiens dom gir meg rett. Og vi kan alltid velge en annen vei. Jeg håper de neste fire årene igjen tar Norge i en bedre retning, med mer rettferdighet, ikke mest til de rikeste, med klimakutt og med en solidarisk flyktningpolitikk der vi tar vår del av ansvaret for å skape et bedre Norge og en bedre verden. Det vil jeg jobbe for. Takk for meg!

Karin Andersen (SV) [15:36:27]: Budsjettene handler ofte om regnestykker. Jeg har sett litt på noen regnestykker de siste dagene. Jeg har sett på det regnestykket der regjeringen påstår at 264 500 kr til dem som har mest, tydeligvis er en mindre sum enn et par tusenlapper, som de som har lite, har fått. Jeg har regnet og regnet, og jeg klarer ikke å få dette regnestykket til å gå opp riktig. Jeg er ganske sikker på at alle de med små inntekter og som har betalt skatt, mye mer enn de rikeste, gladelig ville ha byttet, slik at de hadde tatt imot 264 500 kr, og så kunne de som har høye inntekter og høye formuer, fått 2 000 kr.

367 barnefamilier har mistet ca. 29 000 kr i året å leve for. De har en forsørger som er ufør, og har så lav inntekt at de kvalifiserte for det behovsprøvde barnetillegget. Dette er altså noen av de fattigste familiene vi har i landet, og som har unger, og som da på et eller annet mirakuløst vis skal få seg jobb og bli mindre uføre av å være fattige. Dette regnestykket går ikke opp for disse familiene, og det er det som er forferdelig.

Nå har vi hørt regjeringen stå her og si at det går så innmari bra i dette landet. Ja, det meste går bra i dette landet, så hvorfor har vi ikke råd til disse familiene? Siden denne regjeringen tok over, er det et sted mellom 15 000 og 20 000 mennesker som har mistet retten til bostøtte. Jeg har gått til Husbanken og spurt: Hvordan har dette kunnet skje? Husbanken sier at det er to ting. Det ene er at regjeringen ikke har løftet nivået fordi boligutgiftene har økt voldsomt i dette landet – og fordi mange uføre nå faller ut av ordningen. Hva er det som er likt hos disse? Jo, det er at de har ekstremt lav inntekt. Samtidig har Norges befolkning økt med flere hundre tusen. Boligprisene har økt, og staten bidrar mindre i dag enn den gjorde i 2009 for å hjelpe dem som ikke har råd til en egen bolig. Det kommer til å koste litt penger. Men dette landet som går så bra, burde vel ha råd til det. Det er virkelig sant at Norge trenger en ny regjering, for vi kan gjøre det langt bedre.

Presidenten: Representanten Trygve Slagsvold Vedum har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [15:39:40]: Fremskrittparti-leder og finansminister Siv Jensen har opplevd å øke avgiftene på drivstoff mer på ett år enn det som skjedde på åtte rød-grønne år, som Erna Solberg sa. Det var det motsatte av det Fremskrittpartiet lovet. Fremskrittparti-leder og finansminister Siv Jensen har opplevd å ansette over 1 000 nye byråkrater i departement og direktorat, ifølge Difi. Det var absolutt det motsatte av det Fremskrittpartiet lovet, de lovet at de skulle gå til krig mot byråkratiet. Men det som folk rundt omkring i Norge har opplevd, er en massiv sentralisering av tjenester. Det siste Fremskrittpartiet prøver å bruke sin makt på i denne perioden, er å presse igjennom kommunesammenslåinger med tvang. Og når en av deres representanter stemmer etter egen overbevisning, prøver man å ekskludere henne fra internasjonale organ. Det som skulle begynne som en lokaldemokratireform, endte som en tvangsreform. Fire år med sentralisering er nok, landet trenger en ny regjering.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 2 og 3.

Sak nr. 4 [15:40:50]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden mv. (Innst. 487 S (2016–2017))

Presidenten: Presidenten vil foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe. Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikkordskifte, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.
– Det anses vedtatt.

Andre visepresident Marit Nybakk [15:41:37]: Jeg har hatt mange innlegg fra denne talerstol. Det har vært om alt fra Sør-Afrika til arbeidsplasser i Oslo. Jeg hadde egentlig ikke tenkt at det siste innlegget mitt skulle være om forretningsordenen, men slik ble det. Regler er også forutsetning for demokrati.

Reglementskomiteen ble oppnevnt av presidentskapet 16. juni 2016, og vi skulle fremme forslag til endringer i Stortingets forretningsorden. Vi fikk også i oppdrag å fremme forslag til endringer i § 9 i reglement om register for stortingsrepresentanters verv og økonomiske interesser i indirekte eierskap samt forslag til endringer i stortingsgodtgjørelsesloven. Det siste, komiteens forslag til endringer i stortingsgodtgjørelsesloven, ble behandlet som egen sak i forrige uke. Komiteen har vært sammensatt av én representant fra hvert parti pluss undertegnede.

Presidentskapet har i all hovedsak fulgt flertallet i reglementskomiteens anbefalinger, men på noen få punkter har også presidentskapet delt seg i et flertall og et mindretall. Presidentskapet har ellers foreslått endringer og justeringer på noen få punkter. Vi legger bl.a. opp til at det foretas en kartlegging av rutinene for avstemming i andre lands parlament, og at det i neste stortingsperiode foreslås alternativer til dagens praksis. På denne bakgrunn er det litt merkelig at SV i dag fremmer helt konkrete forslag til nye voteringstidspunkter, tatt i betraktning at vi nå foreslår at det utredes.

Presidentskapet mener også at reglementskomiteens forslag om endrede frister i budsjettbehandlingen bør utredes nærmere. Så foreslår vi at regelen om at alle partier skal være representert i finanskomiteen, skal formaliseres. Alle partier skal fremdeles ha rett til medlemskap i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Valgkomiteen kan på nærmere bestemte vilkår gjøre unntak fra plikten til å være representert i finanskomiteen eller samtykke i at finanskomiteens medlem også er medlem av en annen fagkomité.

Det foreslås ikke endringer i antallet faste komiteer. Det har virkelig vært drøftet ganske grundig. Men det foreslås en rekke justeringer i saksfordelingen mellom komiteene, og her viser jeg til innstillingen og går ikke nærmere inn på dette.

Et flertall i presidentskapet foreslår at mindretallsrettighetene i kontroll- og konstitusjonskomiteen tydeliggjøres, slik at det presiseres at mindretallets rett til å iverksette undersøkelser også gjelder etter at en sak er åpnet. Her var det enstemmighet i reglementskomiteen, men det er et mindretall som går inn for noe annet i presidentskapet.

Vi mener det skal innføres en frist – 10. april – for når proposisjoner og meldinger samt representantforslag og interpellasjoner må være fremmet for at de skal kunne på-

regnes å bli behandlet før Stortinget går fra hverandre i juni. Jeg understreker at det ikke vil være noe i veien for å fremme saker etter denne fristen, men man kan da ikke påregne at saken blir behandlet av Stortinget før sommeren. Dette er egentlig en formalisering av praksis. Unntak gjøres naturligvis for saker som etter fast praksis legges fram i mai og juni, som f.eks. revidert nasjonalbudsjett.

Taletiden for første innlegg i såkalte frie debatter foreslås redusert til 15 minutter. Dersom det foreligger et debattopplegg, vil det likevel være adgang til å fastsette lengre taletid, så i praksis er ikke dette den helt store forskjellen.

Ellers foreslås nå debatter etter muntlige redegjørelser som føres opp til behandling i et senere møte, omfattet av reglene for alminnelige politiske debatter. Det betyr at de begrensningene som gjelder i taletid på disse debattene, ikke vil gjelde parlamentariske ledere. Det betyr altså at parlamentariske ledere heretter vil få utvidet taletid, altså flere innlegg, i flere debatter enn det som har vært tilfellet i dag.

Det foreslås også at samtlige endringer trer i kraft samtidig med at det nye Stortinget trer sammen i oktober 2017.

La meg ellers avslutningsvis understreke at vi i prosessen har hatt nær kontakt særlig med partigruppene. De enkelte medlemmer har hatt det underveis i tillegg til at selve komitéinnstillingen ble sendt til samtlige partigrupper for behandling. Det er vårt inntrykk at de har vært behandlet på en ganske grundig måte før den etterfølgende saksbehandlingen i presidentskapet.

Fjerde visepresident Ingjerd Schou [15:47:02]: Jeg har lyst til å starte med å takke lederen av reglementskomiteen, Marit Nybakk, for å løse dette arbeidet gjennom i reglementskomiteen. Selv om representanten selv kanskje synes det er noe rart at det er denne saken representanten avslutter sin karriere på Stortinget med etter 31 år, må jeg si, som medlem av reglementskomiteen, at det var svært passende, for i en sak som dette, handler det også om å ha med seg historien – og det har lederen av reglementskomiteen hatt med seg i rikt monn. Så tusen takk for det arbeidet.

Reglementskomiteen har avgitt sin innstilling til presidentskapet, og det er presidentskapet som legger fram saken i dag. Jeg skal starte med å ta opp forslaget som Høyre står bak særskilt i innstillingen.

Vi har i det arbeidet i reglementskomiteen hørt komiteene. Medlemmene av komiteene har hatt anledning til å reflektere i fire år over om det sakskomplekset man har hatt ansvar for i komiteene, har vært tilfredsstillende, eller om man har gjort seg andre erfaringer underveis i det arbeidet. Det er riktig som saksordføreren også har presentert, at partigruppene har vært nøye involvert i dette arbeidet og underveis i arbeidet.

Jeg synes saksordføreren på en glimrende måte har redegjort for de drøftinger og diskusjoner vi har hatt i reglementskomiteen. Det kan være verdt å minne om at valgting er over storting, og at storting skal reflektere det styrkeforholdet som velgere i et valgting har sammensatt Stortinget med. Det er særlig tre områder hvor Stortinget har sitt helt opplagte og selvstendige ansvar. Det er å gi landet et statsbudsjett, derav at det er en plikt å sitte i finanskomiteen. Den andre plikten er selvfølgelig at vi skal lage, endre og justere lover i den grad det er nødvendig. Og det

tredje er å ha kontroll med at forvaltningen faktisk gjennomfører de vedtak som gjøres i Stortinget, og som sånn sett er en overordnet styring av forvaltningen.

Det har, som saksordføreren også påpekte, vært diskusjon om komitéstrukturen, men vi har valgt å holde på den komitéstrukturen som er, med mindre justeringer i ansvarsområdene. Vi har også diskutert det som går på høringer, og anbefaler at som hovedregel bør høringer finne sted på tidspunkt hvor det ikke er møter i plenum. Det er unntak der hvor det er særlige grunner, men hovedregelen er at representanter, om man er i en enmannsgruppe eller i en stor partigruppe, skal ha anledning til å følge forhandlingene i plenum.

Det har både i dette storting og i det foregående storting vært debatter om voringstidspunktene. For Høyres del er vi nå godt tilfreds med at det faktisk blir erfaringsinnhenting fra andre lands parlamenter og en gjennomgang av når voringene bør finne sted. Jeg tør minne om at dagens ordning kan ha både fordeler og ulemper, men det å legge voringene til andre tidspunkter har også noen konsekvenser som kan binde opp representantene i større grad enn dagens organisering. Det vil neste periode, neste presidentskap og neste storting få til framleggelse.

Vi må tilbake til 1889 i teksten hvor man hadde én times maksgrænse for taletid, og at andre innlegg måtte begrenses til 20 minutter. Det er relativt revolusjonerende når vi går fra 30 minutter til 15 minutter, men det er det vi foreslår i denne saken.

Jeg skal ikke komme så veldig mye mer inn på de andre områdene, for det har saksordføreren redegjort godt for. Men jeg tør minne om at særlig det som går på budsjett for Stortinget, er lagt til finanskomiteen, som har de øvrige finansinnstillingene, og at det som går på kongehuset, som har ligget til kontroll- og konstitusjonskomiteen, går til kommunalkomiteen. Det samsvarer godt med det ansvarsområdet som ligger i Kommunaldepartementet.

Ellers er det redegjort godt også for de drøftinger og diskusjoner som vi har hatt i reglementskomiteen, og som jeg regner med at man ved slutten av neste periode også vil ha en fornyet gjennomgang av fordi erfaringer hele tiden høstes underveis.

Presidenten: Fjerde visepresident Ingjerd Schou har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [15:52:12]: Jeg har hatt gleden av å sitte i reglementskomiteen når vi har arbeidet oss gjennom muligheter for forbedringer og justering av Stortingets arbeidsmåter, et interessant og – jeg vil si – nyttig arbeid på tampen av en periode. Arbeidet har vært godt ledet av stortingsrepresentant Marit Nybakk.

La meg konsentrere meg om noen av forslagene.

Det har blitt vurdert om ansvaret for plan- og bygningsloven bør samles i én komite. Jeg tilhører mindretallet som mener at energi- og miljøkomiteen fortsatt bør ha ansvaret for å behandle saker som gjelder regional planlegging. Dette handler svært ofte om viktige miljøpolitiske føringer.

Kristelig Folkepartis stortingsgruppe anbefaler imidlertid at kulturminnefeltet godt kan overføres til familie- og kulturkomiteen. Det vil gi større muligheter til å se kulturminner i sammenheng med kulturfeltet for øvrig.

Det aller viktigste for mitt parti er likevel at vi må ha en fagkomité med et klart barne- og familieperspektiv. Vi ønsker av den grunn sterkt at barnehagesektoren også i framtida forblir i familie- og kulturkomiteen. Barnehage er noe annet en skole. Det er noe annet enn utdanning. Barns lek må fortsatt ha forkjørsrett. Det er synd at det bare er Kristelig Folkeparti og Senterpartiet som ser dette poenget.

Det kan høres tilforlatelig og logisk ut at alt som har med Forsvaret å gjøre, behandles i forsvarskomiteen. Vi mener at Ombudsmannen for Forsvaret, som har en helt annen rolle enn den rent forsvarspolitiske, bør sortere under kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen har en viktig oppgave, men det kan være fristende til tider å hevde at de skal håndtere både det ene og det andre. Kristelig Folkeparti mener at kontrollkomiteens undersøkelser og arbeid bør være begrenset til forhold som kan tenkes å føre til konstitusjonelt eller parlamentarisk ansvar for regjeringas medlemmer.

I et velfungerende folkestyre er flertallets behandling av mindretallet en prøvstein på takhøyde og reelt demokrati. Fra reglementskomiteens side har det vært viktig å presisere dagens regler slik at det tydelig går fram av forretningsordenen for kontrollkomiteen at mindretallet har rett til å beslutte påfølgende undersøkelser etter at en sak er åpnet.

Vi forstår flertallets logikk i ikke å tillate høringer parallelt med møter i plenum. Likevel mener vi at gjeldende regel må videreføres. Dersom det som hovedregel ikke skal være adgang til å gjennomføre høringer samtidig med møter i plenum, vil representantenes tid i så stor grad bli bundet opp i hovedstaden at det blir vanskelig å ivareta kontakten med eget valgdistrikt. Dessuten vil det svekke komiteenes muligheter til å avholde høringer i travle perioder på Stortinget.

Reglementskomiteen har også diskutert om avstemning-er i Stortinget bør avholdes på et bestemt tidspunkt, bl.a. av hensyn til representanter med familie og små barn. Klokket 15 mente vi kunne være hensiktsmessig, og votering dagen etter hvis debatten varer utover kvelden. Vi er likevel enig i presidentskapets innstilling, som vil innhente erfaringer fra andre parlamenter om dette, og følge opp saken i neste stortingsperiode.

Jeg vil til slutt ta opp Kristelig Folkepartis forslag nr. 3, 4 og 5, og så vil jeg benytte anledningen til å takke for meg.

Presidenten: Da har representanten Rigmor Andersen Eide tatt opp de forslagene hun refererte til.

Marit Arnstad (Sp) [15:56:36]: Lederen i reglementskomiteen, representanten Nybakk, ga en veldig god oversikt over de vurderingene og drøftingene som komiteen har hatt. Jeg skal bare konsentrere meg om noen få punkter som jeg synes det er grunn til å nevne spesielt.

Det ene er at Senterpartiet er veldig fornøyd med at en presiserer at alle partier bør være representert i finanskomiteen. Vi mener at det på mange måter er en av de mest grunnleggende komiteene i Stortinget, og at partiene så langt som mulig bør være representert der, og at det må være helt spesielle grunner for at en ikke er representert i den komiteen.

Når det gjelder komiteenes sammensetning for øvrig, er vi med i enkelte flertall og mindretall i reglementskomiteen, og det gjenspeiles også i presidentskapets innstilling. Vi er en del av det flertallet i reglementskomiteen som ønsker å endre ansvaret for regional planlegging, slik at det blir flyttet fra energi- og miljøkomiteen over til kommunalkomiteen.

Vi er derimot en del av mindretallet når det gjelder spørsmålet om kulturminner, som vi mener fortsatt bør ligge i energi- og miljøkomiteen, og som ikke burde ha vært flyttet over til familie- og kulturkomiteen. Så er det slik at vi sammen med Kristelig Folkeparti ønsker at ansvaret for barnehager fortsatt skal ligge i familie- og kulturkomiteen og ikke flyttes over til kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.

I tillegg har Senterpartiet det synet at budsjettet for Stortinget og for kongehuset fortsatt bør ligge i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Vi har rett og slett litt vanskelig for å forstå hvorfor det blir flyttet. Når det gjelder budsjettet for Stortinget, har det helt siden opprettelsen av kontrollkomiteen ligget i den komiteen. Vi mener at det bør ligge der også i fortsettelsen, og vi fremmer derfor forslag om det. Så er vi en del av det flertallet som ønsker å videreføre mindretallsrettighetene i kontrollkomiteen på en slik måte at adgangen til å åpne sak skal omfatte adgangen til å beslutte undersøkelser etter at saken er åpnet.

Jeg har også lyst til å nevne høringer – komitéhøringer samtidig med stortingsmøter eller utenom stortingsmøter. Senterpartiet er en del av det mindretallet som mener at det også må være mulig å ha høringer samtidig med stortingsmøtet. Jeg må si at jeg er sterkt bekymret for en situasjon der alle høringer skal legges utenom stortingsmøtene. Jeg tror det virker begrensende for de representantene som kommer fra fylker som ligger et stykke utenfor og vekk fra Stortinget, og for deres muligheter til å ivareta gjøremål i sine egne valgdistrikt og fylker. Jeg tror også dette kommer til å svekke komiteens muligheter til å gjennomføre høring i travle perioder på Stortinget, og jeg tror også for det tredje at det kommer til å føre til enormt mange søknader om unntak. Derfor skulle Senterpartiet ha ønsket at § 27 tredje ledd hadde blitt videreført på den måten det er i dag, og ikke bli endret på den måten det foreslås.

Så er det et par ting til: Jeg ser også at en kan mene at det å redusere taletiden slik det foreslås, er et ganske stort steg å ta. Men jeg mener at det er fornuftig. Jeg mener at det er mulig og fornuftig at talsmenn får en ramme på 15 minutter til å framføre sine holdninger, uansett hvilken komité de sitter i. Jeg tror også det er fullt mulig for de aller fleste å framføre et godt og helhetlig budskap på den tida. Til dem som måtte være bekymret for at det fører til mindre debatt i Stortinget, må jeg si at jeg vil heller henstille til at flere av komiteene oppmuntres til å ta flere replikkvekslinger. I denne perioden har det vært altfor mange komiteer som har kuttet ut replikkvekslinger i sine debatter, og det mener jeg tar vekk en del av dynamikken i debatten i Stortinget.

Til slutt vil jeg også si at ved gjennomgangen av forretningsordenen har en ikke foreslått noen deling av utenriks- og forsvarskomiteen for å opprette en egen forsvars- og beredskapskomité. Det er et av de spørsmålene Senterpartiet synes er interessant, og som vi håper en vil vurdere i løpet av neste periode. Vi tror at det kunne være fornuftig.

Med det tar jeg opp de forslagene som Senterpartiet har fremmet i saken.

Presidenten: Da har representanten Marit Arnstad tatt opp de forslagene hun refererte til.

Ola Elvestuen (V) [16:01:43]: Venstre støtter innstillingen, bortsett fra når det gjelder noen vesentlige punkter. Jeg skal prøve å dra oss igjennom dem.

Vi gikk inn i denne stortingsperioden med en diskusjon om hvorvidt Klima- og miljødepartementets planavdeling skulle flyttes over til Kommunal- og moderniseringsdepartementet eller ikke, noe som veldig mange var imot, bl.a. Venstre. Jeg mener fortsatt at det var et feilgrep, selv om det er regjeringen som beslutter dette selv. Jeg mente den gangen at det var riktig at Stortinget ikke ble med på å gjøre det samme, og at arealplanlegging fortsatt ble sett på som en sentral del av miljøpolitikken – også for så vidt av kulturminnepolitikken – fra Stortingets side.

Det er ingen tvil om at når det gjelder miljø og nedbygging av naturområder, er plan- og bygningsloven og det som skjer der, helt sentralt for å få en større sammenheng. Det er også viktig når vi skal se på utvikling rundt byområder og det som er sentrale deler av klimapolitikken.

Venstre kommer til å støtte at regional planlegging fortsatt blir liggende i energi- og miljøkomiteen, og at Stortinget ikke deler opp dette politikkområdet. Bare fordi regjeringen gjorde en feil, trenger ikke Stortinget å følge etter og gjøre den samme feilen. Vi bør holde fast på hvordan dette bør være.

Noe av den samme argumentasjonen ligger også i kulturminnepolitikken. Man skal huske på at et av de viktigste klimatiltakene som IPCC peker på, er at man bedre skal ivareta den eksisterende bebyggelsen. Og kulturminnepolitikken handler jo i veldig stor grad om å unngå tap av kulturminner og se plan- og bygningsloven i sammenheng med det som er kulturminnevern. Så vi mener at det også bør være en del av energi- og miljøkomiteens ansvarsområde. Det er der den hører hjemme, sammen med arealplanlegging. Hvis det flyttes over til familie- og kulturkomiteen, tror jeg at det blir fokusert mer på det som er kulturdelen, dvs. ivaretagelse av de historisk viktigste byggene, og ikke på det som er mye av striden: den daglige kampen for å ivareta og unngå tap av kulturminner. Så der vil vi støtte Senterpartiets forslag om at kulturminnevern fortsatt skal ligge i energi- og miljøkomiteen.

Vi har et eget forslag der vi mener at det hadde vært en fordel om innvandringsaker og det som handler om integrering, kan deles opp. Det vil si at integreringsaker bør ligge i kommunal- og forvaltningskomiteen. Integreringspolitikken er en helt sentral del av et kommunalt og regionalt ansvar. Men det som handler om innvandring, hører i mye større grad hjemme i justiskomiteen. Vi har et eget forslag, som er levert inn i dag, om akkurat det. Jeg tror det vil være en fordel, både for å fokusere sterkere på integrering og for å tydeliggjøre den juridiske delen, som er en veldig sterk del av innvandringspolitikken.

Et par saker til: Vi vil støtte SVs forslag om et lobbyregister, selv om det er dilemmaer om hvordan man gjennomfører det. Man finner eksempler på at dette gjøres. Dette handler om å finne grenseganger som aldri kan bli helt perfekt, men som allikevel vil sikre en mye større åpenhet enn det vi har i dag.

Det siste jeg vil ta opp, er Venstres forslag om at også komitémøtene på Stortinget, som er vårt øverste folkevalgte organ, vårt parlament, skal være åpne. Det er en stor endring for alle folkevalgte organer, og det blir alltid stor motstand mot å gjøre den endringen, men jeg vet i hvert fall ikke om noen eksempler på at man har endret tilbake, at man har angret på åpenhetslinjen, eller at man har funnet at arbeidet i parlamentet ble dårligere. Det er mange parlamenter – det vet kanskje presidenten bedre enn meg – som har åpne møter, og vi bør i hvert fall sette i gang forsøk med det med det samme. Det er en kjensgjerning at altfor mange nyheter fra Stortinget handler om lekkasjer. Slik burde det ikke være.

Presidenten: Representanten Ola Elvestuen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [16:06:57]: Eg vil òg vise til leiaren av reglementskomiteen, Marit Nybakk, sin særdeles bra presentasjon. Ho gav ei god oppsummering av kva som har vore arbeidd med, kva for utfordringar vi har sett på. Så eg skal berre leggje til nokre kommentarar.

For det første synest vi i SV at det har vore ein veldig god prosess rundt dette med rapportering av representantars økonomiske interesser, pluss ein god gjennomgang av korleis betaling av lønn skal skje etter avslutta verv – avkorting mot andre inntekter osv. Eg trur vi har fått på plass eit system som er godt. Det kan godt hende at det finst enkelte smutthol nokre stader, men dette er ein god start som vi kan jobbe vidare ut frå. Det vil sørje for ein større legitimitet bak dei vedtaka som Stortinget gjer når vi har ei såpass klar plikt på oss til å rapportere dei økonomiske interessene. Det vil ikkje vera noko tvil rundt visse avgjerder.

Når det gjeld komitéansetting, går vi imot å flytte planlegging til kommunal- og forvaltningskomiteen frå energi- og miljøkomiteen. Vi har mykje av den same grunngevinga som Ola Elvestuen presenterer her. Spesielt etter den store Rio-konferansen på 1990-talet og heile Lokal Agenda 21-prosessen osv. skulle ein integrere miljøaspektet i all planlegging i samfunnet. På mange måtar opplever vi dette steget bort frå energi- og miljøkomiteen og over i kommunal- og forvaltningskomiteen også som eit steg bort frå å tenkje miljø i all planlegging vi gjer.

Vi går også imot – men det er heldigvis eit mindretalsforslag – å flytte innvandringsaker, eller asylsaker, til justiskomiteen. Vi meiner desse tinga bør bli sett i samanheng og bør vere ein del av kommunal- og forvaltningskomiteen.

Så er det jo gledeleg at det ser ut til å vere eit ganske tydeleg fleirtal for at barnehage endeleg skal kome der det høyrer heime, nemleg at ein ser dette i samanheng med utdanning. Barnehagen er ein del av utdanningssystemet vårt. Rett nok lærer ein gjennom dei minste barnas måte å lære på, altså gjennom leik, men dette er for lengst blitt ein del av ansvarsområdet til utdanningsministeren. Det er på tide at også dette blir sett i samanheng med utdanningssystemet elles.

Så vil eg berre knyte nokre kommentarar til dei andre stridsområda, dersom vi kan kalle det det. Det har ikkje vore høg temperatur og strid i komiteen, det har vore eit godt samarbeid der, men det har vore nokre ulike vurderingar. Når det gjeld høyringar f.eks., er det eit ønske om å ta meir av høyringane utafør tida da det er møte i sa-

len. Det betyr at vindauget for å ha høyringar vil bli mykje meir avgrensa. Det betyr at høyringane vil vere på dei dagane og tidspunkta på døgnet der vi vanlegvis gjer andre ting. Det vil nok bety at det, spesielt i hektiske periodar, vil bli gjennomført færre høyringar, altså at komiteane vil avgrense si vurdering av kva tid det er nødvendig med høyringar, fordi tidsrommet rett og slett er avgrensa. Det at det blir færre høyringar, er jo negativt for heile det arbeidet Stortinget skal gjere. Dessutan vil det også gå ut over det som har vore ei veldig positiv utvikling dei seinare åra, nemleg at Stortinget har fått ei arbeidsordning som gjer at det er lettare for stortingsrepresentantane å reise rundt omkring i det landet vi skal representere. Det at ein set strengare reglar rundt høyringar, kva tid dei skal vere, vil også avgrense våre moglegheiter til å kome oss ut i landet. Det ser SV på som veldig uheldig.

Lobbyregister foreslår vi i dag. Det er sjølv sagt lett å problematisere moglege hol som det kan medføre, men ein stad må vi begynne. Og så kan vi sjå korleis dette skal utvikle seg over tid. Eg meiner at det å finne moglege smutthol som eit slikt register kan opne for, ikkje er god nok grunngeving for å gå imot etablering av eit register.

Så har vi eit eige forslag som vi også fremmer i dag, som handlar om voteringa. Vi har vore gjennom fleire netter saman desse vekene som har gått, der folk sit og ventar på voteringa – over halvparten av Stortinget sit og ventar osv. Dersom vi skal gjere dette til ein moderne arbeidsplass, er det på tide å gjere noko med det. Vi går primært for vårt forslag og sekundært for mindretalet si løysing i det spørsmålet.

Så har vi eit eige forslag om spørjetimen, for vi trur at ein må få til ein betre dynamikk i spørjetimen enn det vi har i dag, der det er eit eller anna stakkato. Men spørsmålet om spørjetimen skal vi kome tilbake til etter valet.

Presidenten: Representanten Torgeir Knag Fylkesnes har tatt opp de forslagene han refererte til.

Martin Kolberg (A) [16:12:19]: De erfaringene jeg har nå, gir to refleksjoner: Den ene refleksjonen er det som knytter seg til høringer, som vi i kontroll- og konstitusjonskomiteen har mye erfaring med. Og vi har gjennom perioden måttet be om unntak fra bestemmelsene ved noen anledninger for å greie å gjennomføre programmet. Jeg må allikevel si at som prinsipp støtter jeg det som representanten Nybakk har gitt uttrykk for – som prinsipp – fordi det er ett element som det er viktig å nevne her, nemlig at man må ta hensyn til det vi kaller for de mindre partiene, som ofte sitter i flere komiteer. Det har vi opplevd mange ganger: En bør være i høringen, men en bør også være i salen eller i en annen komité. Den kombinasjonen er veldig krevende for dem som har færre representanter i salen. Og sett fra et demokratisk synspunkt, tror jeg man derfor av den grunn bør beholde det hovedprinsippet.

Det andre som jeg har en refleksjon rundt, er det som naturlig nok blir diskutert, vil jeg si, forholdet mellom kontroll- og konstitusjonskomiteen og de andre komiteene i Stortinget. Jeg er glad for og jeg mener at det er helt prinsipielt riktig det som det formodentlig blir flertall for her litt senere, at kontroll- og konstitusjonskomiteen beholder sin plass slik som den er i dag, prinsipielt sett. Men det er én side ved det som kan løse dette noe bedre. Det er riktig

som det ble sagt fra Kristelig Folkepartis side f.eks., at det er utfordrende for kontroll- og konstitusjonskomiteen å gå fra det ene store feltet til det andre. Det er mange forhold i de sakene som ikke er så spesielle, men så detaljerte at det er veldig vanskelig for en komité som ikke arbeider med et fagområde, å kunne kontrollere godt om det som står, er riktig eller ikke.

Det instituttet jeg mener vi bruker for lite, er konsultasjon med fagkomité. Jeg vil ikke være fremmed for at det kommende presidentskapet, sammen med den kommende kontroll- og konstitusjonskomiteen, er mer aktiv på det området, og på den måten imøtekommer det syn at fagkomiteene får et større inngrep med hva som foregår. Men da knytter det seg én forutsetning til det, og det er også under henvisning til erfaringen fra denne perioden, at når vi sender over til fagkomiteen de sakene som har blitt sendt over, er det lite engasjement i fagkomiteen. Der tar man det kontroll- og konstitusjonskomiteen har sagt og lar det gå videre. Da kommer det ikke noe særlig ut av det, for å si det rett ut. Men hvis vi greier den kombinasjonen med oversendelse og at fagkomiteene har kraft og vilje til å gå inn i det, så greier vi å imøtekomme denne kombinasjonen mellom et kontrollinstitutt som har en samlende kraft og fagkomiteenes autoritet på de forskjellige feltene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4.

Sak nr. 5 [16:15:29]

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Ferhat Güven om å sikre gjennomføring av nærpolitireformen i tråd med Stortingets ambisjoner (Innst. 491 S (2016–2017), jf. Dokument 8:149 S (2016–2017))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det – innenfor den fordelte taletid – blir gitt anledning til inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletiden, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Anders B. Werp (H) [16:16:25] (ordfører for saken): For to år siden vedtok et bredt flertall her i Stortinget nærpolitireformen, en helt nødvendig og viktig reform. Det vi behandler nå, er et representantforslag fra Arbeiderpartiet vedrørende generelle elementer i reformen og informasjon til kommunene. Jeg regner med at de ulike partiene selv fremmer sine mindretallsforslag i saken.

Det er to forslag fra forslagsstillerne. Høyre mener dette er unødvendige forslag. Forslaget om at regjeringen gjennomfører Stortingets intensjoner, er en selvfølge. Det har vår støtte, for Høyre kunne stemt for dette forslaget uansett og uavhengig av flertallskonstellasjoner. For oss er det de konstitusjonelle rammene som er viktig, slik vi skriver i våre merknader. Noen prøver å legge i dette at det er en kritikk av regjeringen. Det er overhodet ingen kritikk.

Det mest oppsiktsvekkende, etter min mening, er at forslagsstillerne inviterer landets nasjonalforsamling til å bruke tid på selvfølgeligheter.

Det andre forslaget er et forsøk på en ny tolkning av et element i forliket om nærpolitireformen. Det knytter seg til lokal prosess. Arbeiderpartiet skaper dermed klarhet om deres egen posisjon i denne viktige reformen. Prosessen for endringer på tjenestestedsnivå er nå gjennomført. På bakgrunn av departementets svarbrev i saken har vi derfor formulert et nytt forslag som er i tråd med departementets gode arbeid med å informere kommunene om innholdet i tjenestene.

For øvrig konstaterer jeg med en viss undring at Arbeiderpartiet i en tidligere sak kritiserte oss for kort behandlingstid i justiskomiteen, samtidig som de samme representanter nå fremmer dette forslaget, som har en enda kortere behandlingstid.

Men la meg avslutte med å takke komitélederen og komiteen for et godt samarbeid gjennom fire år. Vi har behandlet et stort antall saker i justiskomiteen. Vi har vært uenige, men samtidig har vi samarbeidet godt og lagt grunnlaget for å gjøre landet tryggere.

Lene Vågslid (A) [16:19:00]: Det er dessverre inga sjølvfylgje at intensjonane i politireforma og forliket har blitt fylgt opp. Det veit me godt i justiskomiteen, og eg vil seie litt om det. Men eg må òg berre kommentere saksordføraren sin kommentar om at dette forslaget kjem på tampen. Ein kan ikkje samanlikne eit forslag om å heve maksimumsstraffen i Noreg, med eit forslag der me skal gjennomføre eit forlik og ein politireform som ligg i Stortinget.

Ja, det burde ha vore ei sjølvfylgje at dette blei gjennomført. Men så får me tilbakemeldingar: Etter at eg gjen tekne gonger her i Stortinget har stilt spørsmål til justisministeren om han hadde kontroll på det løftet me har gjeve til innbyggjarane gjennom politireforma, fekk eg til svar – to gonger – at det var det full kontroll på. Så ser me i avsløringar i VG, i Politiforum, gjennom tilbakemeldingar frå mange av kommunane i landet, at dei er ikkje informerte om denne delen av forliket. Ja, POD har til og med sagt at det var ikkje meininga at dei skulle få den informasjonen.

Det er me som forlikspartnarar ikkje fornøgde med. Det godtek me ikkje. Det er ikkje kostnadsfritt å inngå eit forlik. Me meinte, alle som står bak forliket, at det var nødvendig med ei politireform. Men for oss var det heilt sentralt at når innbyggjarane fekk eit løfte om at dei skulle få lokal medverknad og eigarskap til sluttresultatet, så blei det gjort.

Det er bakgrunnen for at me ser oss heilt nøydde til å fremje dette forslaget, og eg er glad for – med mindre det har endra seg sidan sist eg las innstillinga – at me får vedteke det. Så kan saksordføraren kalle det «selvfølgeligheter». Eg skulle ønskje han hadde rett, men det stemmer ikkje.

Det er ikkje enkelt å gjennomføre reformer, og det vil alltid vere motstand. Det veit me i Arbeiderpartiet, som står bak veldig mange av dei store reformene opp gjennom historia. Det eg trur, er at dersom ein hadde gjort denne jobben riktig, hadde langt fleire ute i landet og i norske kommunar vore meir positive til reforma. Når kommunen min mista lensmannskontoret sitt og ikkje anar kva dei får

tilbake, korleis skal ein då kunne forvente at dei berre reknar med at sjølv sagt blir det ei betre polititene? Eg «blame»-ar ikkje dei – for å bruke eit godt norsk uttrykk – for at dei ikkje heilt veit korleis denne tenesta no blir. Eg trur at om regjeringa, POD og dei som har ansvaret for å få dette ut i landet, hadde gjort jobben skikkeleg og levert på eit løfte til innbyggjarane, ville mange fleire i norske kommunar både ha meint og sett at reforma var bra – og sjølv sagt sett at heile poenget for oss som står bak forliket, er at tenesta skal bli betre.

Eg tek opp forslaget frå Arbeiderpartiet.

Presidenten: Da har representanten Lene Vågslid tatt opp det forslaget hun refererte til.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [16:22:15]: La meg få takke saksordføreren og komiteen for godt arbeid på kort tid.

Jeg vil dra en litt lengre linje i selve saken, for politireformen er kanskje den viktigste saken vi har jobbet med i komiteen i denne perioden. Den har vært krevende for oss alle, tror jeg. Historien går tilbake til før 22. juli, men etter 22. juli var særlig det som skjedde med både Gjørv-kommisjonen og politianalyse, et grunnlag som ble fulgt opp av regjeringa, men ikke minst også av komiteen og Stortinget i sin tid. Politiet har vært i en krevende situasjon. En hører veldig ofte om alt som går galt, og derfor er det alltid viktig å minne om alle de episodene der det går godt, og der politiet gjør en ekstremt viktig jobb for både å avdekke kriminalitet og – ikke minst – oppklare kriminaliteten og få tatt dem som har gjort noe galt. Det er viktig for å kunne forebygging og ha et trygt samfunn.

Da vi behandlet selve reformen her i Stortinget, var det viktig for Kristelig Folkeparti å sikre at politiet er til stede der folk bor, og at vi kan utruste politiet på en måte som gjør at de kan løse oppgaven best mulig. Da var det viktig for Kristelig Folkeparti å involvere kommunene, for vi tror at politiet, sammen med kommunene, der man får en lokal forankring, vil gjøre en bedre jobb – både når det gjelder forebygging og når det gjelder bekjempelse av kriminalitet.

Nå har vi sett at tjenestestrukturen lokalt er lagt, men den er ikke hogd i stein. Det betyr at det helt sikkert vil komme justeringer i tida framover. Da vi behandlet reformen i Stortinget, lagde vi en oppskrift på hvordan strukturen skulle bli. Den var som sagt viktig for at også kommunene skulle være involvert på en best mulig måte. Men vi sa også noe om at den skulle evalueres. I den sammenheng er det dokumentet som også representantforslaget omhandler, essensielt. Skal en klare å evaluere resultatene på en god måte, må en også vite hva som var formålet, og hva en ønsker å ha som et alternativ til et kontor.

Derfor er jeg også veldig glad for at vi fjerner den tvilen som er skapt, for det er riktig som representanten Vågslid sier: Det er mange som har etterlyst dokumentet. Nå er vi tydelige på at det skal komme. Det vil ifølge justisministeren komme nå i sommer eller før sommeren. Da er vi i hvert fall tydelige på at det dokumentet vil være på plass.

Til slutt: Politireformen er i en veldig kritisk fase. Vi er mange som er utålmodige, og for min egen del er jeg overrasket over at en valgte å legge ned så mange kontor. Men nå har vi gitt den fullmakten. Politireformen er i en kritisk fase, og derfor er det også viktig at politiet får ro til å gjen-

nomføre den. Implementeringen, selve gjennomføringen av reformen, er ekstremt viktig, og skal vi lykkes med de målene og den intensjonen som Stortinget hadde, er det også viktig å slutte opp om det arbeidet som gjøres nå.

Ingjerd Schou hadde her overtatt presidentplassen.

Geir Inge Lien (Sp) [16:25:32]: Dei krava vi har til responstid i dag, går ut på at tida frå politiet får ei melding om eit hasteoppdrag til første patrulje er på staden, skal gjelde i 80 pst. av tilfella. Med dette risikerer vi i praksis at dei sentrale strøka vert prioriterte fordi det er der responstida er kortast. Dette går ut over distrikta, og ein får ikkje gode tal på kor lang tid det tek for politiet å kome fram til hendingar som skjer langt vekk i det enkelte politidistrikt.

Eg synest det er bra at det er innført krav til responstid. Politiet innfrir stort sett dei krava i dag. Då må vi vere endå meir ambisiøse. Krava må gjelde for 100 pst. av tilfella, slik at vi får gode tal på tida det tek før politiet dukkar opp i dei mindre sentrale strøka. Vi må ha meir fokus på kvalitet og på polititjenester nær folk i heile landet. Vi må snarast nå målet om å ha to politifolk per 1 000 innbyggjarar i alle politidistrikt, og målet må vere å nå alle hasteoppdrag i heile Noreg.

Senterpartiet gjer i dag framlegg om at kvart lensmannskontor skal ha stadleg lensmann. Det får vi ikkje i min eigen heimkommune Vestnes, der vi må ha ein felles lensmann med nabokommunen. I Hallingdal kjempa dei lokalt for å behalde lensmannskontora. Dei fekk til slutt behalde tre, men no viser det seg at det berre skal vere ein lensmann i heile Hallingdal. Dei andre lensmannskontora vert berre lensmannskontor i namnet. I praksis vert dei to andre reduserte til politipostar med eit skilt på døra der det står lensmannskontor. Dette visste ikkje dei lokale folkevalde i Hallingdal noko om før no, etter at alle vedtak er fatta.

Senterpartiet meiner at det er heilt grunnleggjande at eit lensmannskontor har eigen lensmann. Det skulle no berre mangle. Å innføre noko anna og framleis kalle det eit lensmannskontor villeier folk, og det villeier lokale folkevalde og ikkje minst Stortinget.

Pass vart ikkje vedteke som ein del av politireforma, men det har vorte ein del av sentraliseringa som skjer i politiet. Passutskrivning er ein viktig del av tenestetilbodet ved lensmannskontora rundt om i landet, og Senterpartiet meiner at sentraliseringa som no skjer, må stoppast. Eg tek med dette opp Senterpartiets framlegg i saka.

Presidenten: Representanten Geir Inge Lien har tatt opp de forslagene han refererte til.

Iselin Nybø (V) [16:28:56]: Politireformen er noe av det viktigste vi har vedtatt i denne stortingsperioden. Et bredt flertall har stilt seg bak reformen. Både Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre har vært med på den. Det har vi vært fordi den er viktig. Etter at vi hadde fått både Gjørnv-kommisjonens rapport og politianalysen, var det helt opplagt at noe måtte gjøres, og det er nettopp derfor et så bredt flertall i Stortinget har tatt ansvar for å få det gjort.

Endringene i norsk politi kommer som følge av ønsker både fra politiet selv og fra politisk hold. Men endringer og

reformer er krevende, og spesielt strukturendringer kan tære på en organisasjon. Prosessen vi nå har vært gjennom, med nye politidistrikter og endring i lensmannskontorstrukturen, har ikke gått smertefritt, og det skal det heller ikke gjøre. Det er viktig at lokalbefolkningen får sagt sitt, og det er viktig at også de kritiske argumentene kommer fram.

Men politireformen handler ikke bare om struktur. Det viktigste med reformen er at det skal jobbes på en ny måte. Vi skal få mer ut av den polititjenesten som finnes, og folk skal oppleve at de har et godt polititilbud som er til stede når det trengs.

En ting er Stortingets oppgave, som er å vedta reformen, en annen ting er regjeringens oppgave, som nemlig er å gjennomføre det Stortinget har vedtatt. Det er heller ingen enkel oppgave, og vi får fra tid til annen tilbakemeldinger fra politiet lokalt om at Stortingets intensjoner ikke alltid når helt ut i politiet. Et eksempel på det er at mange kommuner har fått beskjed om at alt som kan påklages når et lensmannskontor blir lagt ned, er det formelle rundt selve prosessen – selv om det uttrykkelig står i avtalen mellom partiene at også andre forhold som har betydning for helheten i politiets lokale tilgjengelighet, skal kunne vektlegges.

Vi får også tilbakemeldinger om at dialogen med ledelsen i de ulike politidistriktene varierer. Mens noen opplever at politimesteren selv reiser land og strand rundt for å snakke med kommunestyrene, opplever andre folkevalgte at de som har dukket opp fra politiets side, ikke har kunnet svare på spørsmålene og bekymringene deres.

Vi kan alltid bli bedre. Det gjelder i livet generelt, og det gjelder også på dette området. Det er statsrådets oppgave å se til at politiet alltid blir bedre og leverer de polititjenestene vi som borgere kan forvente. Venstre kommer til å stemme for innstillingen i saken. Vi mener det er helt opplagt at regjeringen må sørge for at vedtak som er gjort i Stortinget, følges opp i samsvar med Stortingets intensjon. Vi har ingen problemer med å stille oss bak de vedtakene som ligger i saken.

Jeg vil til slutt takke for samarbeidet. Selv om jeg ikke sitter i komiteen, synes jeg at jeg har et godt samarbeid med alle partiene.

Statsråd Per-Willy Amundsen [16:32:08]: Først en presisering: Det har blitt sendt ut beskrivelse av tjenestetilbudet til alle kommunene i de elleve distriktene der det er gjort endringer. Beskrivelsene har blitt sendt ut på litt ulike tidspunkt og på ulike format.

Endelig beskrivelse av tjenestetilbudet måtte nødvendigvis avvende beslutningen om tjenestetedsstrukturen. Stortinget vedtok en nødvendig, men omfattende og ambisiøs reform 10. juni 2015. Grovt sett kan reformen inndeles i en strukturdel og en kvalitetsdel. Strukturdelen er nå fastsatt, og all endringskapasitet skal nå benyttes til å gjennomføre den kvalitative delen – den viktige delen. Det er den kvalitative delen som påvirker polititjenesten mest, og som har størst betydning for befolkningen.

Politikontaktene kom på plass i forrige uke og vil sammen med videreutviklingen av politirådene bety betydelig styrking av samhandlingen med kommunene og andre lokale aktører. Det er viktig at dokumentet til kommunene, som også er kalt «Et løfte til innbyggerne», er et levende dokument som utvikles og oppdateres etter hvert

som samfunnets og befolkningens behov endres. Politiet må kontinuerlig utvikles for å møte endringene i samfunnet. Nye arbeidsmetoder og verktøy utvikles, ny kunnskap blir tilgjengelig og politiet må lære av feil.

Jeg mener det er viktig at politiet er mest mulig konkret i den skriftlige orienteringen til kommunene. På den andre siden kan ikke politidistriktene vente til alt er endelig avklart. Det fremtidige passtillbudet er et eksempel på en tjeneste som det ikke vil være mulig å redegjøre for før sommerferien. Politiets nasjonale ledergruppe har møte denne uken, og arbeidet med å ferdigstille dokumentene til kommunene er i gang. Endelig beskrivelse av tjenestetilbudet måtte nødvendigvis avvete beslutningen om tjenestestedsstrukturen. Den ble offentliggjort 24. mai 2017, med andre ord for bare fire uker siden. Politidirektoratet har gitt politidistriktene føring om at endelig dokument som beskriver tjenestetilbudet til kommunene, skal ferdigstilles og sendes ut før 1. juli.

Jeg kan forsikre Stortinget om at regjeringen gjør alt for å sikre at nærpolitireformen gjennomføres etter Stortingets intensjoner. Så er det åpenbart – fra mitt ståsted – at det er ikke det saken i dag handler om. Det handler mer om et Arbeiderparti som forsøker å løpe fra sitt medansvar for nærpolitireformen. Jeg skal ikke spekulere på hvorfor, men på bakgrunn av det tvinges altså Stortinget i dag til å fatte et vedtak som inneholder selvfølgeligheter som uansett ville blitt gjennomført.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hadia Tajik (A) [16:35:23]: Senterpartiet har ei rekke forslag i dag. Dei har bl.a. eit viktig forslag om stadleg leiing på lensmannskontora. Eg vil understreka at dette er noko som òg Arbeidarpartiet er opptekte av. Men det er òg forhold omkring dette som me ikkje har klart å verifisera ordentleg på det noverande tidspunktet. Me har foreløpig berre munnlege attgjevingar frå møte i ulike politidistrikt, og me kjenner ikkje alle fakta i denne saka. Men viss det faktisk stemmer at ein har tenkt seg ein struktur med lensmannskontor utan lensmenn til stades, så kan eg berre seia at det er ikkje noko Arbeidarpartiet har sett føre seg. Det er heller ikkje noko som det har vorte gjort greie for i proposisjonen som vart lagd fram for Stortinget. Så eg tenkte berre å gje justisministeren moglegheit til å forsikra oss om at det vert lensmenn på lensmannskontora.

Statsråd Per-Willy Amundsen [16:36:13]: Vi skal selvfølgelig legge til rette for at det skal være politikraft på alle lensmannskontor. Hvilket tidspunkt det skjer på – når det er – må vi komme tilbake til, men vi legger opp til at dette skal ivaretas på en god måte. Så tror jeg ikke man skal henge seg for mye opp i tittel, men være mer opptatt av den politikraften man faktisk har til stede.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [16:36:52]: Representantforslaget viser til dette dokumentet som kommunene skulle få for å se hvilken beredskap som skulle være i området dersom et lensmannskontor forsvant. Så sier statsråden at dette ikke kunne utarbeides før strukturen var på plass. Da har man en tilnærming til saken som sier at først lager vi strukturen, og så ser vi hva vi skal fylle den strukturen med.

Men for Kristelig Folkeparti er det slik, og jeg tror jeg kan snakke for Arbeiderpartiet også, at da vi forhandlet reform, var det viktig at en i samarbeid med kommunene skulle fylle innholdet, og så – når en så hvilken beredskap en trengte, og hva som var styrende – skulle en se på struktur, om den måtte endres for å kunne sikre den beredskapen vi ønsket.

Er statsråden enig i at når en har den tilnærmingen – som i hvert fall jeg oppfattet at han hadde i sitt innlegg – får en en helt annen strukturdebatt enn hvis en i større grad definerer innholdet i dokumentet i samarbeid med kommunene?

Statsråd Per-Willy Amundsen [16:37:54]: Tjenestetilbudet politiet lover i de enkelte kommunene, er viktig. Det vil også endres over tid i den forstand at etter hvert som vi legger på plass – og får til – kvalitative løft for politiet, vil også tjenestene bli bedre. Derfor tror jeg det er ganske vanskelig å legge til grunn en statisk tilnærming til denne problemstillingen. Jeg ville vært enig i den kritikken dersom det hadde vært sånn at man ikke hadde informert i det hele tatt, men man har altså gjennom ulike prosesser informert kommunene om tilbudet man kan forventes å få ved gjennomføringen av reformen. Det endelige brevet – som heller ikke er endelig – skal gå ut innen 1. juli. Etter hvert som vi gjennomfører den kvalitative kraften i nærpolitireformen, vil også tjenestetilbudet øke deretter, og da kan det hende at disse brevene til kommunene blir enda bedre.

Geir Inge Lien (Sp) [16:39:02]: I passdebatten har eg høyrte fleire gongar at dei kontora som framleis skal få lov til å skrive ut pass, er dei kontora som kan skrive ut minst 1 000 pass per år.

Dette er eit krav som er sendt til politidistrikta når dei skal leggje fram framlegg til ny sentraliseringsstruktur innanfor pass. Eg har òg høyrte fleire gongar at dette er for å oppfylle internasjonale krav. Eg har no lese ICAOs internasjonale standard for passutskrivning. Han seier ikkje noko om det. Riksrevisjonens rapport om passutskrivning i Noreg seier heller ikkje noko om det. Kan statsråden fortelje meg kven som har definert talet 1 000 for passutskrivning som eit minimumskrav? Kva er bakgrunnen for dette, og kvifor har akkurat dette talet vorte sett?

Statsråd Per-Willy Amundsen [16:39:58]: Det er relativt uinteressant å redegjøre for det, for det er uansett en politisk avgjørelse hvordan strukturen for passutstedelse i fremtiden skal se ut. Det er ikke noe Politidirektoratet kommer til å avgjøre. Det er noe som politisk ledelse i departementet i utgangspunktet hadde lagt opp til å avgjøre, men som på grunn av Stortingets vedtak må gå innom Stortinget.

I oppfølgingen av Stortingets vedtak tidligere i år legges det til grunn at Stortinget skal involveres i behandlingen av denne strukturen. Det vil selvfølgelig bli fulgt opp, for jeg følger opp Stortingets vedtak. Men det er ikke sånn at det er Politidirektoratet som avgjør dette.

Jeg tror også man, i den avveiningen av hvor man skal utstede pass, må ta inn over seg at det er en grunn til at vi endrer utstedning av pass. Det handler om at sikkerheten på norske pass ikke har holdt et kvalitativt høyt nok nivå. Vi må finne den gode balansen mellom god distriktspolitikk

på den ene siden og god sikkerhet for det viktige dokumentet det norske passet faktisk er, på den andre siden.

Presidenten: Da er replikkordskiftet over.

Lise Christoffersen (A) [16:41:30]: Mangler i sentral beredskap bekymrer, men lokal hverdagsberedskap ser ennå ut til å ligge litt i blindsonen. Gjørnv-kommisjonen sa det i klartekst:

«Enhver (...) hendelse finner sted i én eller flere kommuner. Kommunen har ansvar for viktige lokale beredskapsressurser, og har et grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet.»

Dette skjer i kommunens beredskapsråd, der alle instanser, etater og frivillige – også politiet – skal møtes jevnlig. Stortinget vedtok en politireform med lokal forankring, bl.a. med et dokument til alle kommunestyre. Men nå ser altså Høyre og Fremskrittspartiet seg nødt til å gjenta vedtaket. Statsråden sier nå at dokumentet kommer – lovlig seint – men er det da feil det som står i saken, at POD gjennom Politiforum i mai 2017 sa at de aldri hadde tenkt å lage et slikt dokument? Det hadde vært greit om statsråden hadde svart på det.

Det som er synd, er at det brer seg en uro rundt måten politireformen gjennomføres på. Videoen om og med fotfolket i Sør-Øst politidistrikt er glitrende humor med en stor dose alvor. Buskerud-folk er gode i «Svelvik-engelsk», så vi kjenner oss igjen i ordspillet i tittelen «Close Police Reform», for det kan bety «nær», men det kan også bety «avslutt».

I videoens «Hell's Kitchen» putrer ei gryte ingen helt vet hva inneholder. Noen av ingrediensene kan vi i Buskerud godt klare oss uten. VG har avslørt at Stortingets føring om å la den samlokaliserte nødmeldesentralen i Drammen være modell for resten av landet, er gitt liten vekt, så den nedlegges. Jeg spør justisministeren: Hva slags ressursbruk er det? Hva slags lokal beredskap er det? Åtte ordførere – hvorav seks er fra Høyre – advarer mot svekket samfunnsikkerhet og beredskap.

I morgen er det møte på Hønefoss. Arresten kan bli nedlagt og beredskapen svekket om arrestantene skal kjøres til Drammen. Det er mye god vilje i politiet på Hønefoss til å lykkes med politireformen, men tillitsvalgte sier at prosessene mangler forankring. Det går for fort. Konsekvensene synes først når ting er gjort.

Ringerike er ikke den eneste. Ordførere i vår del av Sør-Øst politidistrikt var nylig samlet i Kongsberg. Der fikk de vite at lensmannskontorene i Lier, Nedre Eiker, Øvre Eiker, Kongsberg, Nore og Uvdal mister lensmannen og skal styres fra Drammen. I Modum savner de passfunksjonen, men beholder lensmannskontoret, som slås sammen med Sigdal og Krødsherad, men det skal ikke være lensmann der. De skal styres fra Hønefoss. I Hallingdal skal én polititaktikk dekke seks beredskapsråd. Ordførerne i Nes og Flå protesterer og sier: Vi holder oss til lensmannen.

Så det er nok på høy tid å få den lokale forankringen på plass.

Hadia Tajik (A) [16:44:39] (leiar i komiteen): Representanten Werp og statsråden sjølv seier at det er sjølvsgatt at ein gjennomfører det som er vedteke. Eg er for så vidt einig i at det burde vore sjølvsgatt, men det er dessverre dokumentert at så ikkje har vore tilfellet.

Eg vil seia at det er sterkt beklageleg at politireforma ikkje vart gjennomført i tråd med det som er uttalt i forliket om politireform, slik som det òg vart dokumentert frå Arbeidarpartiet si side, både i representantforslaget og i innstillinga i denne saka. Det som likevel er positivt, er at Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti i innstillinga stiller seg bak forslaget til vedtak frå Arbeidarpartiet om at gjennomføringa må vera i tråd med Stortingets intensjonar.

Det er fleire sider ved gjennomføringa som det er all grunn til å vera kritisk til. Høgre og Framstegspartiet har brukt svært kort tid på gjennomføringa, med manglande forankring som mogleg konsekvens. Dei har henta ut effektiviseringsgevinstar og sagt nei til forslaga om meir pengar i Arbeidarpartiet sitt alternative budsjett, og dei har sett struktur høgare enn innhald og kvalitet.

Det forslaget me behandlar i dag, handlar spesielt om eitt forhold, nemleg dokumentet «Et løfte til innbyggerne», som fleirtalet kravde i samband med forliket. Det er sterkt beklageleg at det ikkje er lagt fram for kommunestyra, slik som det òg har vorte dokumentert, bl.a. av Etne kommune. Korrespondansen er vedlagd innstillinga.

Forklaringa frå Høgre og Framstegspartiet spriker, frå at det ikkje var meininga at dei skulle få dette på førehand, til at informasjonen eigentleg er gjort tilgjengeleg, berre ikkje i form av eit endeleg dokument som kan etterprøvast, til at dette dokumentet eigentleg kjem seinare.

Det dette viser, er at for Høgre og Framstegspartiet var strukturvedtaka viktigare enn innhaldet, og framdrift var viktigare enn kvalitet. På mange måtar er denne saka eit symptom på eit problem som har gjenteke seg under denne regjeringa: Det som kan ha vore gode intensjonar for politi og beredskap, har vore hemma av manglande evne til å gjennomføra – saman med ei rekkje andre store satsingar som fortsatt står att, som pengar til bygging av eit beredskapssenter, pengar til kjøp av politihelikopter, båtkapasiteten til beredskapstroppen, for ikkje å gløyma sikkerheits- og beredskapselementet på Statsministerens kontor, som viste seg å vera ein like elendig idé i praksis som kritikarane hadde åtvara mot, og som ikkje har vorte gjennomført – denne gangen vil eg seia «heldigvis» – og ein enda i staden opp med eit litt større sekretariat for RSU, Regjeringas sikkerheitsutval.

Eg er bekymra for om Høgre og Framstegspartiet fortsett i same leia som dei har starta når det gjeld politireform, altså at det som kan og bør vera ei stor og viktig reform, som Arbeidarpartiet ønskjer, og har vore med på å driva fram, endar opp med å verta svak og dårleg gjennomført fordi det nødvendige trykket bak manglar.

Til slutt: Eg har registrert dei mange forslaga frå Senterpartiet. Mange av dei er gode, men dei er for detaljerte til at Arbeidarpartiet på det noverande tidspunktet kan stemma for dei. Eg er likevel sikker på at me klarar å samarbeida godt med Senterpartiet om dette på eit seinare tidspunkt.

Marit Arnstad (Sp) [16:47:51]: Statsråden sukket tungt da jeg gikk forbi, men han må nok finne seg i å høre på litt til før vi avslutter stortingsperioden.

At Arbeiderpartiet har sett det påkrevd å fremme et slikt forslag, sier noe om hvordan Høyre og Fremskrittspartiet behandler de partiene de inngår et forlik med, og det sier

også noe om hvordan regjeringen velger å følge opp denne reformen.

Det er noe veldig symbolsk, egentlig, over at vi avslutter denne stortingsperioden med en debatt og en avstemning om politireform, der en stadfester den sentraliseringen som denne reformen innebærer. For sentraliseringen som denne reformen innebærer. For sentralisering i det vide og det brede har jo vært regjeringens prosjekt i samfulle fire år. Det startet med kommunene, og i dag skal vi altså avslutte det med å konfirmere den politisentraliseringen som disse regjeringspartiene har stått for.

Jeg ser også i innstillingen at flertallet stadig vekker kaller det en nærpolitireform, til tross for at politifolk sjøl fnyser av betegnelsen, og til tross for at lederen av Difi har anbefalt at en burde slutte å bruke det begrepet fordi ingen likevel lar seg lure av det begrepet.

Senterpartiet har fremmet noen forslag i sakens anledning. Vi får ikke flertall for dem. Vi hadde i og for seg ikke forventet det, heller – ikke med den sentraliserende holdningen disse partiene har hatt til politiet og politiets utvikling. Men vi mener alvorlig at hvis en setter et mål om og et krav til responstid, bør det omfatte hele befolkningen i Norge, ikke deler av befolkningen. Vi mener også at statsråden i dag bekrefter at han ikke kan love stedlig ledelse på de lensmannskontorene som er igjen. Her har han lagt ned over 120 lensmannskontor, og så kan han ikke love stedlig ledelse på dem som er igjen.

Vi mener alvorlig at det målet, som også regjeringen sier de står bak, nemlig to politifolk per tusen innbyggere, bør gjelde alle politidistriktene. Vi mener det er det nødvendige dersom en skal gå videre med det. I dag er det bare Oslo og Finnmark som oppfyller dette.

Jeg vil også nevne at VG på en fortjenstfull måte har fått fram den sendrektigheten og motvilligheten som råder i Politidirektoratet bl.a. når det gjelder nødsentralene. Senterpartiet er av den oppfatning at Politidirektoratet bør slankes, og vi mener også at de sju – sju! – døgnbemannede sentralene som i dag finnes i Oslo, bør samlokaliseres og effektiviseres. Der kan det kanskje være litt penger å spare for regjeringen. Men ikke engang det vil de være med på å vurdere i dag.

Nå er vi ferdig med stortingsperioden. Om tre måneder er det valg. Da kan velgerne få si sitt også om sentraliseringen som denne reformen innebærer – denne fjernpolitireformen.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [16:50:58]: En god ting kan ikke sies for ofte. Den debatten vi har nå, er en debatt som også har gått tidligere, og jeg forholder meg til at statsråden har vært tydelig på at hans jobb er å gjennomføre det Stortinget har sagt.

Debatten er gjenkjennelig også i et annet perspektiv. Jeg kom inn på Stortinget i 2001 da forrige politireform skulle gjennomføres og iverksettes. La meg si det sånn: Daværende justisminister Odd Einar Dørum hadde minst et like stort trykk imot seg da man gikk ned fra 54 til 27 politidistrikt som det man opplever i dag. Så at dette er en ny situasjon, er med respekt å melde direkte feil. Norsk politi er ikke statisk. Det norske samfunnet er ikke statisk. Det er stadige endringer, og hvis ikke vi er villig til å gjøre de grepene som må gjøres for å optimalisere det vi ønsker å oppnå, da svikter Stortinget sin funksjon, og det ville ha vært direkte leit og dumt.

Vi diskuterer nå om dette er selvfølgeheter eller ikke. Jeg mener fortsatt at en god ting kan sies mer enn én gang. I tillegg er det slik at vi kan diskutere funksjonalitet og lensmenn. Jeg tror ikke at publikum – skattebetalerne – er opptatt av hvem som kommer når de trenger hjelp, men at de faktisk får den hjelpen de ønsker seg. Det er det aller viktigste. Og når man nå setter krav til responstid og svar på telefonen, gjør man noe med norsk politi som norsk politi har vært fritatt for fram til reformen ble vedtatt, i motsetning til andre blålysetater.

Vi kan selvfølgelig gå rundt denne siste dagen og være misfornøyd med hverandre. Eller vi kan si at nei, vi har en ambisjon om å gjøre norsk politi bedre i stand til å serve publikum – skattebetalerne. Det oppfatter jeg er ambisjonen til flertallet i justiskomiteen, som inngikk et forlik om reformen. Jeg opplever også at Venstre tenker i samme leia, ikke minst fordi de har vært med og tatt ansvar for de budsjettene som man har lagt til grunn for å gjennomføre dette.

Men det er også et faktum at ingen reform er enkel å rulle ut. Man kan ikke forvente at publikum skal stå ute og juble over det som skjer. For man har lært seg til at når samfunnet er satt sammen på en måte, så er det enklest å forholde seg til det. Enhver endring gjør noe med oss. Å være endringsvillig kan være krevende, men også nødvendig. Jeg oppfatter igjen i dag at det man gjør nå, er å gi en klar beskjed til statsråden. Statsråden har vært veldig tydelig på hva regjeringen skal gjøre, og det er etter mitt skjønn en selvfølge.

La meg helt til slutt – siden dette er mitt siste innlegg fra denne talerstolen – få lov til å takke Stortinget for 16 fantastiske år og samtidig gi uttrykk for en stor glede over den innsatsen alle de ansatte på Stortinget gjør hver eneste dag.

Anders B. Werp (H) [16:53:59]: Et viktig grunnlag for politireformen var at vi skulle gå fra en situasjon hvor vi hadde ulike polititjenester ulike steder i landet – hvor det var forskjeller mellom politidistriktene, og hvor særorganene og de store politidistriktene fikk mer ressurser i form av penger og stillinger, enn de mindre, altså en situasjon med forskjellspoliti – til å ha ett politi i hele landet. Det er det dokumentet som på mange måter ligger som kjernen i saken, dreier seg om. Justisministeren har skrevet til Stortinget at det brevet kommer, og bakgrunnen er nettopp at skulle et lokalt tjenestested ønske mer polititjenester, så går det på bekostning av noen andres tilgang til polititjenester et annet sted. Kjernen i politireformen er jo at man skal vite hvilke tjenester man får, og ikke ha den tilstanden som var mens bl.a. Senterpartiet satt i regjering, hvor polititjenestene var ulike. Det var en sentralisering. Den var nok utilsiktet, men det var definitivt en sentralisering av polititjenestene, som vi vil bort fra, og flytte dem nærmere innbyggerne.

Representanten Christoffersen kommer med det jeg vil kalle en kjærlighetserklæring til kommunal beredskap. Vi har vært ordførere, begge to – Christoffersen og jeg – og jeg slutter meg til den kjærlighetserklæringen. Som sagt: Kjernen i denne reformen er å styrke samarbeidet mellom politi og kommune for dermed å få mer trygghet i alle kommuner – ikke bare i noen få.

Så til pass, som også var fremme, fra Senterpartiet: Det er ikke en del av nærpolitireformen. Jeg skjønner ikke, ut fra

de innlegg som har vært fra Senterpartiet om passutstedelse, hvorfor Senterpartiet ikke stemte for det forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre som ble vedtatt, som sier at dette er en sak som skal behandles og besluttes i denne sal. I stedet stemte Senterpartiet – så vidt jeg husker – på det jeg vil si er et dårlig forslag, hvor passutstedelse skal bestemmes av stoppeklokken, 45 minutter. Det gir tilfeldigheter og uforutsigbarhet på dette viktige feltet.

Jeg er veldig glad for at Stortinget avslutter denne perioden med en debatt om nærpolitireformen. Det er passende. Beredskapstemaet var viktig ved avslutningen av den forrige perioden. Nå tar vi det opp. Vi har gått mange skritt framover, ikke minst takket være denne reformen.

Hadia Tajik (A) [16:57:12]: Når eg tek ordet no, er det mest av seremonielle grunnar. Dette er den siste debatten i fireårsperioden, og eg vil gjerne takka justiskomiteen for eit godt samarbeid dei siste fire åra, og ikkje minst òg statsråden gjennom det siste året. Alle representantane, med ulike partitilhøyrslar, har gått inn i desse debattane og behandla sakene med dei beste intensjonane for landet og med vekt på folk si rettssikkerheit og på tryggleik og beredskap.

Me har ikkje vore einige i absolutt alle saker, men saman har me klart å få vedteke viktige endringar som har betydning for folk. Blant anna har denne komiteen vore med på å avvike juryordninga, vedteke at blasfemiparagrafen skal opphevast, og fjerna foreldingsfristen for mordbrann, for å nemna noko.

Særleg vil eg òg gjerne takka han som no har hatt sin siste debatt her i stortingssalen – fordi han ikkje tar attval – og det er representanten Jan Arild Ellingsen. Han er òg representanten med høgast ansiennitet og mest erfaring frå beredskapsfeltet i dette rommet, med tre periodar i justiskomiteen og òg ein periode i utanriks- og forsvarskomiteen. Det er ei erfaring som òg vert spegla av i kvaliteten på dei spørsmåla han stiller, dei innlegga han held, og den måten han representerer dette feltet på.

Det kan hende at me møter representanten Ellingsen i andre samanhengar på seinare tidspunkt. Iallfall er eg heilt trygg på at eg snakkar på vegner av heile justiskomiteen når eg takkar han for sin innsats i demokratiet si teneste gjennom 16 år.

Statsråd Per-Willy Amundsen [16:58:59]: Nå skal jeg gjøre noe veldig uvanlig, og det er å slå fast at jeg slutter meg hundre prosent til representanten Tajiks innlegg. Jeg takker også for samarbeidet med komiteen og ikke minst for at selv om det er politiske dragkamper, er det alltid en god tone og med et glimt i øyet.

Så kan jeg ikke unngå å snakke om politikk, for det synes jeg det er ganske naturlig at jeg gjør, særlig når Senterpartiet kommer med noen påstander som fremstår som relativt urimelige. Det er altså ikke sånn som representanten Lien forsøker å fremstille det, at ikke responstiden er god nok. Vi har en situasjon hvor de målinger som foretas, viser at politiet leverer på responstiden, ja faktisk litt over det som var forventningen. Dette er noe som stadig vil strammes til, vi vil forvente bedre resultater etter hvert som kvalitetsreformen, som politireformen er, blir synlig gjennom resultater. Men det er veldig interessant at Senterpartiet, av alle, skal etterlyse dette, for det var først under denne regjeringen at man i det hele tatt fant det inter-

essant å måle politiets responstid. Det er selvfølgelig bra at Senterpartiet er opptatt av det, men det var de ikke i det hele tatt i de åtte årene de satt i regjering.

Så er det også riktig at vi styrer mot to politifolk per tusen innbyggere, det er en uttalt målsetting for denne regjeringen, og det ser ut til at vi kommer til å nå den målsettingen tidligere enn vi trodde – i 2019 istedenfor 2020. Det viser vi jo gjennom den målrettede økningen i antallet årsverk i politiet, som hittil ligger på nærmere 1 800 nye årsverk i politi- og lensmannsetaten. Så her er vi absolutt i rute, og det leveres.

Så er det noe jeg synes er litt underlig – det gjelder for øvrig også Senterpartiet, og Arbeiderpartiet og representanten Christoffersen, som viser til det VG såkalt har avslørt. Det er altså sånn at alle de samlokaliserte sentralene som bygges ut, gjør det i henhold til vedtatt statsbudsjett, i henhold til de føringer som har vært formidlet til Stortinget, og ytterligere planlegging er på gang, så det kan heller ikke komme som noen som helst slags overraskelse.

Så er det underlig at man forsøker å dra frem beredskapskortet også i denne debatten. Er det en regjering som har levert på beredskap, så er det nettopp denne regjeringen, som har stilt landet i en posisjon hvor vi har en beredskap som er bedre enn noen gang.

Marit Arnstad (Sp) [17:02:20]: Det må litt politikk til før vi er ferdige. Jeg må si jeg ble litt overrasket over den siste uttalelsen fra statsråden om at denne regjeringen leverer mer på beredskap enn noen andre. Det er vel ikke mer enn én dag siden statsråden nærmest la seg helt langflat i Stortinget på grunn av måten politiet har håndtert objektsikring på i Norge de siste årene.

Det er riktig som representanten Ellingsen var inne på. Det er vel sendt ut noen ordet er fritt-innlegg fra Høyre – jeg tror de har gått fra alle representantene rundt omkring. De pleier å åpne med at politiet ikke er blitt endret på 50 år. I realiteten har politiet vært gjennom tre reformer på 20 år. Det er riktig som representanten Ellingsen sier, at det var en reform under den forrige borgerlige regjeringen i 2001–2005, som også innebar en sterk sentralisering av politiet. Det som er synd med reformene, og det advarte Senterpartiet også mot den gangen, er at hver av reformene kun har endt i ny sentralisering, men ikke nødvendigvis et mer operativt politi. Det er synd at vi bestandig ender opp med å diskutere struktur i stedet for å diskutere innhold og kvalitet, og det har også skjedd i denne saken.

Det er noe belærende over det å si at vi alle må lære oss å leve med reformene. Nei, vi må ikke det. Langt flere av oss burde satt spørsmålsteget ved reformene. Representanten Werp bekrefter at en eventuelt må ta fra de små distriktene og gi til de store. Men det som er så merkelig, er at Høyre og Fremskrittspartiet ikke er villige til å se på Politidirektoratet. Det er jo ikke lenge siden Fremskrittspartiet ville legge ned Politidirektoratet. Nå skal de ikke se på det – det har vokst, og driftsutgiftene er doblet de siste fire årene – og heller ikke på operasjonssentralene i Oslo.

Jeg tror at politiet gjør så godt de kan når det gjelder responskravet, men Senterpartiet mener at responskravet bør omfatte hele den norske befolkningen.

Så vil jeg gjerne si god sommer til alle sammen. Vi vil alle trenge å samle krefter til en interessant valgkamp.

Lise Christoffersen (A) [17:04:42]: Jeg skal være veldig kort. Jeg har med meg et brev, det brevet jeg nevnte i mitt første innlegg, fra åtte ordførere i nedre del av Buskerud. Det ble sendt til justisministeren 1. juni 2017. Jeg vet ikke om justisministeren har svart på det ennå, men under henvisning til mitt innlegg sa justisministeren at det var feil å si at VG hadde avslørt det, og at det ikke burde komme som noen stor overraskelse. Det var ikke det at samlokaliseringen i Drammen ble nedlagt, som var den store overraskelsen – det var måten det skjedde på.

Jeg tillater meg å referere til noen linjer innledningsvis i brevet som de åtte ordførerne har sendt, og der er overskriften:

«Et alvorlig tilbakeslag for samfunnsikkerhet og trygghet generelt og i politidistriktet spesielt».

Videre står det:

«Den felles nødsentralen i Drammensregionen, SAMLOK, er bestemt nedlagt første halvår i 2018. Alternativet som Politidirektoratet vil ha gjennomført, innebærer et alvorlig tilbakeslag for beredskap og samfunnsikkerhet. Dette skjer til tross for at terrorfaren generelt er økende og til tross for regjeringens og Stortingets forsikringer om å bedre tryggheten for nasjonens innbyggere. Dette kan vi som ordførere i en befolkningstung region vanskelig akseptere og passivt registrere.»

Så beredskap hører absolutt hjemme i den saken. Som sagt: Jeg kjenner ikke til om statsråden har svart på brevet ennå, men jeg kan hilse hjem til ordføreren i Drammen og basert på justisministerens innlegg i dag si at dette ikke burde kommet som noen overraskelse.

Statsråd Per-Willy Amundsen [17:06:27]: Når det gjelder hovedsete for og valg av sentralene til politiet, ble det gjort i desember 2015. Jeg forstår at det kan være opportunt å forsøke å gjøre et poeng av det for å hilse hjem fra denne stortingssalen, men det ble gjort ved delegering til Politidirektoratet, vedtatt av dette Stortinget. Det er en oppfølging av et stortingsvedtak, og det er ingenting som har fremkommet når man har ettergått det vedtaket, som tilsier noe som helst annet enn at det har vært en skikkelig prosess.

Det å prøve å få denne saken opp nå, oppfatter jeg et forsøk på omkamp. Det kan selvfølgelig være interessant å gjøre det når man selv kommer fra en berørt valgkrets, men særlig konstruktivt er det ikke. Man har heller ikke grunnlaget. Det å basere det på en slags artikkelserie fra den største papiravisen i dette landet, må man gjerne gjøre, men man har intet grunnlag for det. Her har man fullstendig, i likhet med alle de andre forholdene som vi har diskutert i dag, ivaretatt Stortingets vilje, ivaretatt Stortingets intensjon. Og når man delegerer den slags avgjørelser, må man også akseptere de avgjørelsene som fattes dersom det er gjort på en skikkelig og ordentlig måte. Det har vært gjort i dette tilfellet. Det kan godt hende det er opportunt å ta opp, og det kan godt hende at man ser muligheter for å kapre noen ekstra velgere ved å opptre på denne måten, men jeg forventer faktisk at Arbeiderpartiet, med sin historie, er i stand til å ivareta sin rolle ved å opptre seriøst og forholde seg til Stortingets egne vedtak og ikke forsøke å dra i gang populistiske diskusjoner rundt avgjørelser som ble fattet for ett og et halvt år siden.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5.

Votering

Olemic Thommessen hadde her overtatt presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering. Men før vi kommer så langt, vil statsråd Per-Willy Amundsen overbringe fem kgl. proposisjoner.

Statsråd Per-Willy Amundsen overbrakte fem kgl. proposisjoner (se under Referat).

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt:

Som medlemmer og varamedlemmer til forberedende fullmaktskomité velges:

Medlemmer:

Svein Roald Hansen, nestleder
Kari Henriksen
Sverre Myrli
Ingvild Kjerkol
Jette F. Christensen
Olemic Thommessen, leder
Ingjerd Schou
Michael Tetzschner
Kristin Ørmen Johnsen
Ulf Leirstein

Personlige varamedlemmer:

Åsmund Aukrust
Lise Christoffersen
Kjell-Idar Juvik
Stine Renate Håheim
Ruth Grung
Margunn Ebbesen
Tone Wilhelmsen Trøen
Kent Gudmundsen
Helge Orten
Christian Tybring-Gjedde

Medlemmer:

Bente Thorsen
Line Henriette Hjemdal
Anne Tingelstad Wøien
Sveinung Rotevatn
Heikki Eidsvoll Holmås
Rasmus Hansson

Personlige varamedlemmer:

Helge Thorheim
Kjell Ingolf Ropstad
Heidi Greni
Iselin Nybø
Karin Andersen

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 115 forslag. Det er:

- forslagene nr. 1–10, fra Marianne Marthinsen på vegne av Arbeiderpartiet og Senterpartiet
- forslagene nr. 11–15, fra Marianne Marthinsen på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 16–36, fra Trygve Slagsvold Vedum på vegne av Senterpartiet
- forslagene nr. 37–101, fra Snorre Serigstad Valen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 102, fra Marianne Marthinsen på vegne av Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 103, fra Trygve Slagsvold Vedum på vegne av Senterpartiet
- forslag nr. 104, fra Hans Olav Syversen på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 105, fra Snorre Serigstad Valen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 106, fra Jonas Gahr Støre på vegne av Arbeiderpartiet
- forslag nr. 107, fra Snorre Serigstad Valen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 108, fra Karin Andersen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 109, fra Lisbeth Berg-Hansen på vegne av Arbeiderpartiet
- forslag nr. 110, fra Snorre Serigstad Valen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 112–114, fra Rasmus Hansson på vegne av Miljøpartiet De Grønne
- forslagene nr. 115–116, fra Gunnar Gundersen
- Det voteres over forslag nr. 116, fra Gunnar Gundersen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen omdisponere midler avsatt til ulvetiltak på kap. 1420 i RNB slik at det totalt blir avsatt 10 mill. kroner til prosjektet.»
Senterpartiet har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Gunnar Gundersen ble med ble med 89 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.21.39)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 115, fra Gunnar Gundersen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen følge opp romertallsvedtak VI om en uavhengig utredning av den genetiske opprinnelsen til ulvestammen i Norge i Innst. 330 S (2015-2016) ved å initiere et forskningsprosjekt der ansvaret for gjennomføring tildeles Forskningsrådet.»
Senterpartiet har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Gunnar Gundersen ble med 91 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.21.56)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 112–114, fra Miljøpartiet De Grønne.

Forslag nr. 112 lyder:

«Stortinget ber Riksrevisjonen granske norske myndigheters kontroll med overskridelsene på norsk sokkel de siste 14 årene som beløper seg til 200 milliarder kroner. Statens direkte delaktighet i overskridelsene gjennom Statoil og Petoro skal også granskes. Spesielt skal de aktuelle oljeutbyggingene Aasta Hansteen, Goliat, Yme og Martin Linge, hvor det så langt er mer enn 30 milliarder kroner i overskridelser totalt, granskes. De 6 dødsfallene og 22 skadde under byggingen av oljeplattformen Martin Linge i Sør-Korea skal også granskes med hensyn på norske myndigheters krav og tilsyn for å unngå slike tragiske hendelser.»

Forslag nr. 113 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om Statoils pågående reklamekampanjer (som <http://nårgoderader-unge.no/> og 'Hvordan ser framtiden ut') er villedende siden den ikke opplyser hvor mye Statoil planlegger å investere i økt fossilproduksjon og hvor mye klimagassutslipp Statoils produkter forårsaker, og om dette rammes av markedsføringsloven som en villedende utelatelse hvor den næringsdrivendes markedsføring utelater eller skjuler vesentlige opplysninger.»

Forslag nr. 114 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Statoil ikke påvirker det norske stortingsvalget med reklamekampanjer og påvirkningsarbeid.»
Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Miljøpartiet De Grønne ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.22.17)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 37, 38, 46, 49–51, 54, 67, 69, 70, 73, 80, 81, 92, 100 og 101, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 37 lyder:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 169 500 000 til kr 177 200 000	7 700 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	75 000
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 446 000 000 til kr 549 000 000	103 000 000
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 408 000 000 til kr 761 000 000	353 000 000
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 185 000 000 til kr 264 000 000	79 000 000
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 185 000 000 til kr 238 000 000	53 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med fra kr 307 641 000 til kr 312 641 000	5 000 000
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	10 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	273 847 000
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 298 300 000 til kr 308 300 000	10 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	12 000 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 2 949 375 000 til kr 2 691 925 000	257 450 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	10 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	22 000 000
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	5 000 000
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	41 000 000
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 347 426 000 til kr 348 026 000	600 000
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 301 405 000 til kr 301 055 000	350 000
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	6 500 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	300 000
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	350 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	132 119 000
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	2 200 000
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	3 600 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 935 787 000 til kr 922 927 000	12 860 000
	70	Tilskudd til NAROM, økes med fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	6 621 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, økes med fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000	5 000 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	9 000 000
	83	(NY) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	5 000 000
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , reduseres med fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	10 000 000
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	5 000 000
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med fra kr 172 200 000 til kr 0	172 200 000
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	5 000 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	1 000 000
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	300 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 162 237 000 til kr 179 237 000	17 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 005 083 000	67 622 000
	70	Private høyskoler, økes med fra kr 1 357 637 000 til kr 1 363 605 000	5 968 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	6 000 000
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 558 000 til kr 130 308 000	750 000
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	10 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	62 670 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	2 000 000
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	36 400 000
	70	Andre overføringer, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	2 000 000
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	11 040 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	340 000
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	321 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	338 313 000
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	1 300 000
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med fra kr 175 920 000 til kr 185 920 000	10 000 000
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	7 500 000
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, økes med fra kr 893 956 000 til kr 897 956 000	4 000 000
321		Kunstnerøkonomi	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Vederlagsordninger, reduseres med fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	4 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	50 000 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	3 192 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	2 700 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	2 492 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	4 000 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	2 000 000
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 476 690 000 til kr 1 478 690 000	2 000 000
	78	Ymse faste tiltak, økes med fra kr 79 120 000 til kr 82 120 000	3 000 000
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	3 000 000
340		Den norske kirke	
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	21 750 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 494 247 000 til kr 494 374 000	127 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	131 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 334 225 000 til kr 2 357 278 000	23 053 000
411		Domstoladministrasjonen	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i> , reduseres med fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	219 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 601 471 000 til kr 4 598 758 000	2 713 000
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	19 600 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 17 066 088 000	355 584 000
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	39 800 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 890 524 000 til kr 911 524 000	21 000 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	265 000
448		Grensekommisæreren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	300 000
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 746 332 000 til kr 750 532 000	4 200 000
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	950 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	301 851 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	1 000 000
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 248 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	10 029 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	159 737 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	507 000
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	17 732 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	123 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	52 000 000
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	509 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 187 762 000 til kr 1 201 212 000	13 450 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med fra kr 2 200 405 000 til kr 1 865 020 000	335 385 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med fra kr 62 006 000 til kr 23 806 000	38 200 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med fra kr 230 469 000 til kr 232 247 000	1 778 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med fra kr 308 350 000 til kr 325 560 000	17 210 000
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med fra kr 31 046 000 til kr 33 046 000	2 000 000
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 101 117 000 til kr 111 117 000	10 000 000
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 496 post 60</i> , økes med	9 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 20 997 000 til kr 30 897 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , økes med	2 591 000
		fra kr 15 623 000 til kr 18 214 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 900 000
		fra kr 262 727 000 til kr 276 627 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med	112 618 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 247 189 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandreriltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	10 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 5 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	77 770 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 225 233 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(NY) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 080 000
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 819 989 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	300 000 000
		fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	4 000 000
		fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 700 000
		fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541 post 22</i> , økes med	180 000
		fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	140 000
		fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(NY) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
553		Omstillingsdyktige regioner	
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, <i>kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 130 000 000 til kr 145 000 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(NY) Tiltak for romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(NY) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	549 864 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 122 094 176 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , økes med	50 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 656 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	55 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 205 448 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	119 625 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 938 700 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	210 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 30 000 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	20 800 000
		fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	230 000
		fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med	220 000
		fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med	3 500 000
		fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	6 000 000
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 595 post 1 og 45</i> , økes med fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	55 263 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	370 000
	70	Tilskudd, økes med fra kr 36 120 000 til kr 36 490 000	370 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 553 667 000	117 700 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	2 000 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	2 200 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 418 168 000 til kr 5 534 000 000	115 832 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	33 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	2 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	268 200 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	4 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	1 100 000 000
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	11 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	2 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 7 720 609 000 til kr 7 579 585 000	141 024 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	3 000 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 260 369 000 til kr 261 269 000	900 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(NY) Oppreisning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	900 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	2 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	5 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	28 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	20 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 325 000 000 til kr 331 800 000	6 800 000
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	17 000 000
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	30 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	10 000 000
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , reduseres med fra kr 151 003 000 til kr 148 923 000	2 080 000
	60	Kommunale tiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	1 500 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 66 449 000 til kr 60 089 000	6 360 000
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 262 841 000 til kr 1 164 713 000	98 128 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	15 842 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 4 211 000 til kr 0	4 211 000
	60	(NY) Gjesteinnbyggeroppjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	7 200 000
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	3 800 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	3 800 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , økes med fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	57 300 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	269 100 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	95 000 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	71 700 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	64 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	128 000 000
	82	Investeringslån, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	70 000 000
747		Statens strålevern	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	17 342 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	18 290 000
761		Omsorgstjeneste	
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	25 000 000
	63	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	107 600 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	5 664 000
	67	Utviklingstiltak, økes med fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	17 000 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	100 000
	73	Seksuell helse, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	2 100 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	380 000
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	9 500 000
	75	Vold og traumatisk stress, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	6 180 000
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	7 000 000
770		Tannhelsetjenester	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	1 300 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	16 000 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 152 080 000 til kr 152 880 000	800 000
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	400 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	100 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	50 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50 og post 71</i> , økes med fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	325 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	400 000
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	1 245 000
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	5 700 000
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	3 700 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	1 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	50 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	1 700 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 843 825 000 til kr 497 125 000	346 700 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	325 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , reduseres med fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	1 000 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	1 000 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	5 310 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 430 248 000 til kr 431 548 000	1 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	1 440 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	5 800 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	1 000 000
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	2 000 000
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	30 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	1 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 171 253 000 til kr 179 253 000	8 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	4 500 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	27 000 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 8 569 000 til kr 9 629 000	1 060 000
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	5 200 000
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	1 700 000
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	43 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	20 300 000
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	15 250 000
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	15 250 000
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	6 900 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	(NY) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med fra kr 35 000 000 til kr 0	35 000 000
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	
	96	Aksjer, reduseres med	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , økes med	637 000
		fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	320 000
		fra kr 187 379 000 til kr 187 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med	2 200 000
		fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 11 477 894 000 til kr 11 467 894 000	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 336 800 000	
1321		Nye Veier AS	
	71	(NY) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med	10 700 000
		fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	17 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 425 800 000	
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med	1 500 000
		fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	76 500 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	475 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 49 246 000 til kr 60 876 000	11 630 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	18 000 000
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 667 766 000 til kr 669 980 000	2 214 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 225 072 000 til kr 275 972 000	50 900 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med fra kr 297 552 000 til kr 287 552 000	10 000 000
	35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 442 112 000 til kr 632 112 000	190 000 000
	37	Skogplanting, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 14 375 000 til kr 0	14 375 000
	38	Restaurering av myr, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	9 500 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	155 820 000
	63	(NY) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	65	(NY) Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 39 og 79</i> , reduseres med fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	62 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 54 755 000 til kr 64 755 000	10 000 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	5 000 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 70 051 000 til kr 60 051 000	10 000 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 731 760 000 til kr 711 760 000	20 000 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	15 637 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med	1 000 000
		fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 48 261 000 til kr 53 261 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	28 600 000
		fra kr 74 989 000 til kr 46 389 000	
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> , økes med	1 600 000
		fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	4 935 000
		fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	
	22	Bevaringsoppgaver, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	4 500 000
		fra kr 4 116 000 til kr 8 616 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredede og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , økes med	21 000 000
		fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	
1471		Norsk Polarinstitut	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 681 000
		fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	187 000
		fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	12 000 000
		fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , økes med	6 380 000
		fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	52 000
		fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	11 500 000
		fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	72 659 000
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	2 000 000
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	9 500 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 662 708 000 til kr 5 665 608 000	2 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 190 300 000 til kr 165 300 000	25 000 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 358 700 000 til kr 243 500 000	115 200 000
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	3 300 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	16 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	36 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	20 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	1 000 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	90 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	400 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	12 248 000 000
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	5 170 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 772 976 000 til kr 789 583 000	16 607 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	3 100 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	2 941 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 3 641 748 000 til kr 3 636 624 000	5 124 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , økes med fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	13 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 5 306 251 000 til kr 5 292 690 000	13 561 000
	70	Renter låneordning, reduseres med fra kr 4 517 000 til kr 0	4 517 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	1 458 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 825 403 000 til kr 716 765 000	108 638 000
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 460 228 000 til kr 5 519 074 000	58 846 000
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 236 223 000 til kr 4 236 788 000	565 000
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 774 506 000 til kr 4 808 540 000	34 034 000
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	22 170 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 378 353 000 til kr 1 400 523 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	101 652 000
		fra kr 1 797 022 000 til kr 1 898 674 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , økes med	193 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 695 465 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 45</i> , økes med	265 009 000
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1761 post 45</i> , reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 428 000 til kr 975 527 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmenntilgittige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 602 000 til kr 257 222 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	8 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i> , økes med	20 000 000
		fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet, økes med	15 000 000
		fra kr 2 586 000 000 til kr 2 601 000 000	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med	15 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 0	
	96	Aksjer, reduseres med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1840		CO ₂ -håndtering	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	240 000 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 941 873 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med	6 410 000
		fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med	5 600 000
		fra kr 5 600 000 til kr 0	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	8 671 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 574 422 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	23 031 000
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 748 325 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	55 194 000
		fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	45 240 000
		fra kr 906 162 000 til kr 951 402 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	24 506 000
		fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	
	74	Tap på utlån, økes med	12 450 000
		fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	251 359 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 821 091 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	51	Såkorfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med fra kr 37 200 000 til kr 83 600 000	46 400 000
	70	Basiskostnader, økes med fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	2 500 000
	95	Såkorfond IKT-næringer, egenkapital, økes med fra kr 106 300 000 til kr 238 600 000	132 300 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	2 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	1 500 000 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 726 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 063 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-135 700 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	68 000 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	10 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 256 254 000 til kr 1 706 254 000	550 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	100 000 000
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -180 000 000	
		2 Driftsutgifter 180 000 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -649 569 000, <i>overslagsbevilgning</i>	

Kap.	Post	Formål	Kroner
		2 Driftsutgifter 461 105 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	160 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	18 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	10 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	1 850 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	160 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	400 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	60 000 000
	73	Utdanningsstønad, reduseres med fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	17 000 000
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000
	76	Bidragforskudd, økes med fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	35 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	660 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 400 000 000 til kr 1 390 000 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	30 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	30 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 34 510 000 000 til kr 34 290 000 000	220 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	72	Legeerklæringer, reduseres med fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	15 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 83 812 000 000 til kr 82 652 500 000	1 159 500 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	25 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	2 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	3 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	2 000 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	1 000 000
	74	Tilskudd til biler, økes med fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	55 500 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	91 300 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	16 200 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	105 000 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	55 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	890 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 71 690 000 000 til kr 70 800 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 790 000 000
		fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	21 000 000
		fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	100 000 000
		fra kr 5 940 000 000 til kr 5 840 000 000	
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	2 050 000
		fra kr 1 140 000 000 til kr 1 137 950 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	4 000 000
		fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	
	74	Utdanningsstønad, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	830 000
		fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	9 600 000
		fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med	5 000 000
		fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	
	71	Psykologhjelp, økes med	6 000 000
		fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med	80 500 000
		fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitut, økes med	38 800 000
		fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med	370 100 000
		fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med	63 500 000
		fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med	40 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	62 600 000
		fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , reduseres med	2 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	40 000 000
		fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , økes med	30 000 000
		fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	1 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	15 000 000
		fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	5 848 000
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	761 000
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	9 926 000
	4	Refusjoner større utstysanskaffelser og vedlikehold, økes med fra kr 445 000 til kr 83 182 000	82 737 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 17 562 000 til kr 20 164 000	2 602 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 1 374 310 000 til kr 1 222 049 000	152 261 000
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 20 997 000 til kr 30 897 000	9 900 000
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 251 326 000 til kr 311 725 000	60 399 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	415 479 000
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 85 198 000 til kr 61 849 000	23 349 000
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	273 000
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med fra kr 40 000 til kr 0	40 000
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	6 000 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	3 300 000 000
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	14 000 000
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	19 241 000
	4	Gebyrinntekter, reduseres med fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	9 467 000
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	195 000
	6	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	800 000 000
3747		Statens strålevern	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(NY) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	9 520 000
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	1 245 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	504 800 000
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(NY) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling-garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(NY) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med	23 400 000
		fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med	10 000 000
		fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med	52 000 000
		fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med	3 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med	360 600 000
		fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med	13 382 000
		fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	6 605 000
		fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med	30 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med	57 593 000
		fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med	69 083 000
		fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med	2 350 000
		fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	
	29	Termingebyr, reduseres med	5 572 000
		fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med	2 292 000
		fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med	395 291 000
		fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med	90 880 000
		fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med	26 200 000
		fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	
	51	(NY) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med	148 900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med	26 000 000
		fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter 139 800 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
		2 Driftsutgifter -26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter -1 500 000 000	
		4 Avskrivninger -23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital -3 700 000 000	
		Sum	84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	1 900 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	100 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	83 480 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	21 000 000
	72	Fellesskatt, økes med fra kr 184 027 000 000 til kr 184 165 000 000	138 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 6 984 000 000 til kr 7 274 000 000	290 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	14 000 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	6 100 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	33 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 055 000	33 992 000
5618		Aksjer i Posten Norge AS	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 120 000 000 til kr 0	120 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	50 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	4 400 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	52 600 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med fra kr 500 000 til kr 0	500 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	42 800 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	740 000
	85	Utbytte, økes med fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	37 400 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	2 288 800 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	16 000 000
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	83 800 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	25 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	2 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	40 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000»	3 000 000

»
Forslag nr. 38 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, i statsbudsjettet for 2018, legge frem en plan for å trappe opp barnetrygden slik at den når tilbake til nivået fra 1996, og i tillegg sikre ekstra barnetrygd til familier med en enslig forsørger eller der det er mange barn.»

Forslag nr. 46 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en sterkt omfordelende arveavgift, med høyt bunnfradrag, for å sikre at de aller rikeste også må betale en rettferdig skatt.»

Forslag nr. 49 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en nasjonal boligplan, som kan sikre helhetlig planlegging av den boligbyggingen vi trenger.»

Forslag nr. 50 lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette et offentlig utbyggingsselskap, samt legge frem forslag som kan stimulere kommunene til å opprette kommunale utbyggingsselskap.»

Forslag nr. 51 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å åpne for delt eierskap, slik at flere får eie.»

Forslag nr. 54 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste retten til hel stilling gjennom å slå fast i loven at hel stilling skal være hovedregelen.»

Forslag nr. 67 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å styrke kvinnebevegelsen slik at flere kan jobbe for økonomisk frihet og likestilling for minoritetskvinner.»

Forslag nr. 69 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at grunnbeløpet i folketrygden minst reguleres i takt med prisveksten.»

Forslag nr. 70 lyder:

«Stortinget ber regjeringen starte arbeidet med å innføre forhandlingsrett ved trygdeoppgjørene.»

Forslag nr. 73 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 gjeninnføre feriepenger for arbeidsløse.»

Forslag nr. 80 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt avfall som eksporteres, skal være sortert.»

Forslag nr. 81 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt klovakkslam skal behandles fortrinnsvis gjennom produksjon av biogass og biogjødsel eller kompost. For større anlegg skal hovedregelen være at biogassen oppgraderes til biometan og selges som drivstoff. Et slikt krav skal fremmes innen utgangen av 2018.»

Forslag nr. 92 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om at Grenland fritheater gis støtte over statsbudsjettet også i 2018.»

Forslag nr. 100 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav i alle nye planer for utbygging og drift om at standardkontraktene som er fremforhandlet av leverandørindustrien og Norsk olje og gass, skal benyttes.»

Forslag nr. 101 lyder:

«Stortinget ber regjeringen bruke statens eierskap i Statoil til å sikre at standardkontraktene som er fremforhandlet med leverandørindustrien, benyttes.»

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 97 mot 3 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.22.45)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 85–87, 89, 91, 93–95, 97 og 99, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 85 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav til bedrifter om et minimumsinnslag av resirkulerte råvarer i produksjon ved offentlige innkjøp.»

Forslag nr. 86 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det stilles like krav til private og offentlig avfallsaktører om dokumentasjon på miljømessig optimal sluttbehandling av innsamlet avfall.»

Forslag nr. 87 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til en nasjonal plan for avfallsbehandling og -anlegg.»

Forslag nr. 89 lyder:

«Stortinget ber regjeringen inngå avtale med Oslo og Akershus om minst 50 pst. statlig medfinansiering av kostnadene ved oppgradering av signalanlegget for T-banen i Oslo.»

Forslag nr. 91 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjeldende for salg fra 1. juli 2017 ta i bruk ny syklus (WLTP) ved fastsettelse av engangsavgiften, og gi et påslag på 40 pst. på CO₂- og NO_x-komponentene i engangsavgiften for de biler som benytter gammel syklus.»

Forslag nr. 93 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag som sikrer at kommunene ikke kan avkorte sosialstønad for tilsvarende sum familiene får i barnetrygd.»

Forslag nr. 94 lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppjustere bostøtten slik at underreguleringen tas igjen.»

Forslag nr. 95 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket i bostøtten slik at uføretrygdede får bostøtte på linje med det de ville fått før omleggingen etter uførereformen.»

Forslag nr. 97 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget til ny ordning i GIEK som dekker både politisk

og kommersiell risiko knyttet til fornybarinvesteringer i utviklingsland, slik at det kan behandles i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.»

Forslag nr. 99 lyder:

«Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2017 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,32 per liter.
Mineralolje
- til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,21 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,21 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelinindustrien: kr 0,35 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,32 per liter,
 - som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,32 per liter,
- b) bensin: kr 1,14 per liter,
c) naturgass: kr 0,99 per Sm³
d) LPG: kr 1,49 per kg.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.23.11)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 71, 75, 76, 78, 79 og 82–84, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 71 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre diagnoselisten som sikrer fritak for betaling av fysioterapi for mange med alvorlige sykdommer og tilstander.»

Forslag nr. 75 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre etablering av et CO₂-fond for næringslivet etter modell av organiseringen og finansieringen av NO_x-fondet med etablering av fondet senest 1. januar 2019.»

Forslag nr. 76 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett 2018 uformet grunnavgiften på emballasje som en avgift basert på fossilt innhold og ikke skattlegge for resirkulert og biologisk innhold.»

Forslag nr. 78 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at den nasjonalt bindende regelen om at nullutslippsbiler aldri skal betale mer enn 50 pst. av full takst for parkering, bompenger- og fergetakster, innføres umiddelbart og senest fra 1. juli 2017.»

Forslag nr. 79 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille krav til kommuner og næringsaktører om å sortere ut matavfall og plast og sikre at dette går til biogass eller gjødsel og materialgjenvinning i tråd med forslaget fra Miljødirektoratet. Dette skal gjelde private husholdninger og næringer som genererer husholdningslignende avfall.»

Forslag nr. 82 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en produktansvarsordning for innsamling av spraybokser som spesi-

alavfall, slik at alle utsalgssteder må legge til rette for å ta imot retur av spraybokser.»

Forslag nr. 83 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om hvordan avfallsinfrastruktur kan reguleres i plan- og bygningsloven, slik at krav til infrastruktur for avfall sidestilles med krav til infrastruktur for veg, vann og kloakk før byggestart.»

Forslag nr. 84 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i forurensingsloven for å sikre at kommuner kan pålegge næringsaktører å tilknytte seg og benytte avfallssug på lik linje med fjernvarme.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.23.34)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 41, 45, 47, 60 og 62 fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 41 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest innføre en ekte ungdomsgaranti som sikrer utdanning, aktiviteter eller tiltak som hjelper unge under 25 år i arbeid, innen 90 dager.»

Forslag nr. 45 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til et skattesystem som sikrer klare skattelettelser til dem som har minst, samtidig som de som har mest, må betale vesentlig mer.»

Forslag nr. 47 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å vri skattesystemet fra å subsidiere investering i eiendom til å investere i maskiner og teknologi som øker produktiviteten og skaper flere arbeidsplasser.»

Forslag nr. 60 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et investeringsprogram for klimatilpasning i kommunene.»

Forslag nr. 62 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke integreringstilskuddet for å sørge for at de som skal bli i landet, raske får tilhørighet, tilgang til arbeid og muligheter til å lykkes i Norge.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.24.00)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 58, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen innlede arbeidet med å erstatte EØS-avtalen med en normal handelsavtale.»

Senterpartiet har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 91 mot 9 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.24.18)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 61, 63–65, 72, 74, 77, 90 og 98, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 61 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre bedre og mer omfattende norskopplæring i asylmottak for å sikre bedre og raskere integrering i samfunnet og arbeidslivet for dem som skal bli i Norge.»

Forslag nr. 63 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreslår å øke satsingen i Groruddalen og andre viktige områder som trenger gode områdeprogrammer.»

Forslag nr. 64 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en helhetlig plan for hvilke områder som trenger programmer som ligner på Groruddalssatsingen.»

Forslag nr. 65 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i dialog med Oslo kommune videreføre og forsterke områdesatsingen i Søndre Nordstrand bydel fra 2018.»

Forslag nr. 72 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å fjerne skatt på sluttvederlag for eldre arbeidstakere som mister jobben.»

Forslag nr. 74 lyder:

«Stortinget ber regjeringen iverksette en undersøkelse om funksjonshemmedes levekår, inntektsutvikling og utgiftsnivå de siste årene.»

Forslag nr. 77 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en langsiktig løsning for å ta vare på Hardanger-laksens genmateriale.»

Forslag nr. 90 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre differensiert avgiftsfordel for ladbare hybrider, slik at det gis større fordel til ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde enn med kort elektrisk rekkevidde.»

Forslag nr. 98 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en tidsplan for statlig medvirkning til bredbåndsdekning i de delene av landet hvor markedet ikke vil sikre dekning.»

Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 64 mot 35 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.24.43)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 66, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sørger for at utdanning fra utlandet kan godkjennes raskere, slik at flere som innvandrer, får bedre muligheter i arbeidslivet.»

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.25.26)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 68, 88 og 96, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 68 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for å fjerne kontantstøtten og erstatte den med en ventestøtte for foreldre som venter på barnehageplass.»

Forslag nr. 88 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at bevilgningene fra Norges klima- og skogsatsing er i tråd med målsetningene om å bidra til å redusere klimagassutslippene og å bevare naturskogens evne til å binde karbon. Det skal ikke brukes midler til å finansiere tiltak som vil øke klimagassutslippene og forringe naturskog, herunder tilrettelegge for og støtte industriell tømmerhogst i regnskog.»

Forslag nr. 96 lyder:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart gjennomføre vedtak 656 (2016–2017) om å innføre en overgangsordning for fosterforeldre på trygdeytelser, slik at de familiene dette gjelder ikke blir skadelidende enda lenger.»

Arbeiderpartiet har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 64 mot 36 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.25.47)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 40, 42–44, 48, 52, 55–57 og 59 fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 40 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å videreføre skjermingsordningen for uføre med stor gjeld.»

Forslag nr. 42 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om et skikkelig gjeldsregister i offentlig regi, om å innføre rentetak og om sterkere tiltak mot aggressiv gjeldsmarkedsføring.»

Forslag nr. 43 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke bostøtten sånn at uføre og andre som urettmessig har mistet den, igjen får hjelp.»

Forslag nr. 44 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en levekårskartlegging for å skaffe en oversikt over livssituasjonen til de tusenvis av mennesker som de siste årene har mistet bostøtten.»

Forslag nr. 48 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, legge frem en kraftig tiltakspakke for bekjempelse av skattekriminalitet.»

Forslag nr. 52 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for å gi Husbanken styrke til å finansiere byggingen av flere utleieboliger.»

Forslag nr. 55 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om strengere straffer for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven.»

Forslag nr. 56 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag for å sikre at bedrifter som begår alvorlige lovbrudd, kan tvangsoppløses.»

Forslag nr. 57 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede sterkere muligheter for næringsforbud for aktører som gjentatte ganger alvorlig bryter allmenngjøringsloven.»

Forslag nr. 59 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om hvordan staten kan bidra til teknologioverføringsprogrammer, slik at vi passer på å få brukt kompetansen fossilindustrien har bygget, også i fremtiden.»

Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 63 mot 37 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.28.57)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 53, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre sterkere rett til fast jobb gjennom å reversere svekkelsene av arbeidsmiljøloven som øker muligheten for midlertidige ansettelser.»

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.29.25)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 39, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne kuttene i barnetillegget for uføre.»

Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 89 mot 11 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.29.49)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 13, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene etablerer spesialteam som kan hjelpe skolene i å gi elevene en god lese-, skrive- og regneopplæring så tidlig som mulig.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 66 mot 34 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.30.08)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 16, 21, 25 og 35, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 16 lyder:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 169 500 000 til kr 172 200 000	2 700 000
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 924 500 000 til kr 919 500 000	5 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000	5 000 000
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 468 200 000 til kr 464 200 000	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	75 000
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 2 244 698 000 til kr 2 230 698 000	14 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000	2 500 000
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000	7 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000	8 500 000
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	10 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	273 847 000
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000	14 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	12 000 000
167		Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 2 949 375 000 til kr 2 599 575 000	349 800 000
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	10 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	22 000 000
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	41 000 000
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 347 426 000 til kr 346 026 000	1 400 000
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 301 405 000 til kr 287 055 000	14 350 000
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	6 500 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	300 000
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	350 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, økes med fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000	600 000
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	132 119 000
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	2 200 000
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov, økes med fra kr 59 490 000 til kr 67 490 000	8 000 000
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	3 600 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 935 787 000 til kr 933 727 000	2 060 000
	61	(NY) Særskilte tiltak yrkesfag, bevilges med	60 000 000
	70	Tilskudd til NAROM, økes med fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	6 621 000
	73	(NY) Tilskudd til produksjonsskoler, bevilges med	20 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	9 000 000
	83	(NY) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	5 000 000
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , reduseres med fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	10 000 000
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	5 000 000
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med fra kr 172 200 000 til kr 0	172 200 000
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	5 000 000
253		Folkehøyskoler	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, økes med fra kr 823 259 000 til kr 826 259 000	3 000 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	1 000 000
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	300 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 162 237 000 til kr 179 237 000	17 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 041 233 000	31 472 000
	70	Private høyskoler, økes med fra kr 1 357 637 000 til kr 1 363 605 000	5 968 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	6 000 000
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 558 000 til kr 130 308 000	750 000
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	10 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	62 670 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	2 000 000
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	36 400 000
	70	Andre overføringer, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	2 000 000
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	11 040 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning, økes med fra kr 215 264 000 til kr 220 264 000	5 000 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	340 000
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	321 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	338 313 000
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	1 300 000
315		Frivillighetsformål	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, økes med fra kr 1 319 900 000 til kr 1 394 900 000	75 000 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med fra kr 175 920 000 til kr 199 020 000	23 100 000
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, reduseres med fra kr 893 956 000 til kr 882 956 000	11 000 000
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	4 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med fra kr 25 000 000 til kr 19 000 000	6 000 000
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	50 000 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	3 192 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	2 700 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000	1 300 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	2 492 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	4 000 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	2 000 000
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 476 690 000 til kr 1 479 690 000	3 000 000
	78	Ymse faste tiltak, økes med fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000	5 300 000
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	3 000 000
	73	Regional filmsatsing, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000	1 000 000
340		Den norske kirke	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000	4 800 000
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	21 750 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 494 247 000 til kr 492 374 000	1 873 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	131 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 334 225 000 til kr 2 388 278 000	54 053 000
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i> , reduseres med fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	219 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 601 471 000 til kr 4 694 758 000	93 287 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	19 600 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 17 089 038 000	378 534 000
	70	Tilskudd, økes med fra kr 82 080 000 til kr 83 180 000	1 100 000
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	39 800 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 890 524 000 til kr 897 424 000	6 900 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	265 000
448		Grensekommisæreren	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med	14 200 000
		fra kr 746 332 000 til kr 760 532 000	
	70	Overføringer til private, økes med	2 000 000
		fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000	
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	950 000
		fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	301 851 000
		fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 248 000
		fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	10 029 000
		fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	159 737 000
		fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med	507 000
		fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	17 732 000
		fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	123 000
		fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	52 000 000
		fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med	509 000
		fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	
490		Utlendingsdirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 187 762 000 til kr 1 182 262 000	5 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med fra kr 2 200 405 000 til kr 1 818 820 000	381 585 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med fra kr 62 006 000 til kr 20 306 000	41 700 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med fra kr 230 469 000 til kr 227 347 000	3 122 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med fra kr 308 350 000 til kr 313 410 000	5 060 000
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000	1 500 000
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 101 117 000 til kr 151 117 000	50 000 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 15 623 000 til kr 15 514 000	109 000
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	352 000
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 262 727 000 til kr 262 527 000	200 000
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	750 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 12 134 571 000 til kr 12 190 889 000	56 318 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	390 099 000
	62	Kommunale innvandreriltak, økes med fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	10 000 000
	73	Tilskudd, reduseres med fra kr 15 035 000 til kr 5 035 000	10 000 000
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	83 770 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 219 233 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(NY) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	59 080 000
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 778 989 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	300 000 000
		fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 700 000
		fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541, post 22</i> , økes med	180 000
		fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	140 000
		fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(NY) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(NY) Tiltak for romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(NY) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	309 864 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 121 854 176 000	
	65	Regionsentertilskudd, reduseres med	100 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 0	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	590 500 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 740 948 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	244 275 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 1 302 600 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	75 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 165 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	20 800 000
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	230 000
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	220 000
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	3 500 000
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	6 000 000
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 595 post 1 og 45</i> , økes med fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	55 263 000
600		Arbeids- og sosialdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 226 863 000 til kr 224 863 000	2 000 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	370 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000	4 630 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 573 667 000	137 700 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	2 000 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	2 200 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 418 168 000 til kr 5 539 000 000	120 832 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	33 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	268 200 000
		fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 100 000 000
		fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	11 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	2 000 000
		fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , reduseres med	68 024 000
		fra kr 7 720 609 000 til kr 7 652 585 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 000 000
		fra kr 615 260 000 til kr 625 260 000	
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med	2 900 000
		fra kr 260 369 000 til kr 263 269 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(NY) Oppreisning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med	900 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	2 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	5 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	28 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	20 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 325 000 000 til kr 330 000 000	5 000 000
701		Direktoratet for e-helse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 209 213 000 til kr 205 213 000	4 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	17 000 000
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000	5 000 000
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	30 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	10 000 000
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , økes med fra kr 151 003 000 til kr 158 923 000	7 920 000
	60	Kommunale tiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	1 500 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000	2 860 000
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 262 841 000 til kr 1 134 713 000	128 128 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	15 842 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 4 211 000 til kr 0	4 211 000
	60	(NY) Gjesteinnbyggeroppjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	7 200 000
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	3 800 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	3 800 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , økes med fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	57 300 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	269 100 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	95 000 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	71 700 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	64 200 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	128 000 000
	82	Investeringslån, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	70 000 000
747		Statens strålevern	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	17 342 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	18 290 000
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 129 289 000 til kr 139 289 000	
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	25 000 000
	63	Investeringsstøtte, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	107 600 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	5 664 000
	67	Utviklingstiltak, økes med fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	17 000 000
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000	2 000 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	100 000
	63	Allmennlegetjenester, økes med fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000	5 000 000
	73	Seksuell helse, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	2 100 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	380 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000	4 000 000
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	9 500 000
	75	Vold og traumatisk stress, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	6 180 000
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	7 000 000
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	1 300 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	16 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 152 080 000 til kr 149 880 000	2 200 000
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	400 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1</i> , økes med fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000	1 000 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	100 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	50 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50 og post 71</i> , økes med fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	325 000
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000	2 000 000
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000	26 000 000
	62	Utvikling i kommunene, økes med fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000	3 000 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	400 000
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	1 245 000
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	5 700 000
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	3 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	1 300 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindre-årige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	50 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	1 700 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000	359 200 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	325 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , reduseres med fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	1 000 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	1 000 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	5 310 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 430 248 000 til kr 429 548 000	700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	1 440 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	5 800 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	1 000 000
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	2 000 000
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	30 000 000
902		Justervesenet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	1 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 171 253 000 til kr 184 253 000	13 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	4 500 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	27 000 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 8 569 000 til kr 8 629 000	60 000
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	5 200 000
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	1 700 000
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	43 000 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 40 300 000 til kr 50 300 000	10 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	20 300 000
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	15 250 000
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	15 250 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000	55 000 000
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med	6 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	(NY) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med fra kr 35 000 000 til kr 0	35 000 000
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	15 000 000
	96	Aksjer, reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	90 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , økes med fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	637 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet, økes med fra kr 95 661 000 til kr 105 661 000	10 000 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	1 000 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, økes med fra kr 227 979 000 til kr 256 179 000	28 200 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	72	(NY) Trebasert innovasjonsprogram, bevilges med	25 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond, økes med fra kr 1 148 053 000 til kr 1 163 053 000	15 000 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 187 379 000 til kr 185 699 000	1 680 000
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	2 200 000
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv., økes med fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000	1 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	10 000 000
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , økes med fra kr 14 321 800 000 til kr 14 414 400 000	92 600 000
	31	Skredsikring riksveger, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , økes med fra kr 609 000 000 til kr 659 000 000	50 000 000
	62	Skredsikring fylkesveger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 743 800 000 til kr 843 800 000	100 000 000
1321		Nye Veier AS	
	71	(NY) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtenester – investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74</i> , økes med fra kr 2 467 300 000 til kr 2 507 300 000	40 000 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	10 700 000
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000	18 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	1 500 000
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	76 500 000
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 138 700 000 til kr 238 700 000	100 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	475 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000	12 130 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	18 000 000
1420		Miljødirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 667 766 000 til kr 668 580 000	814 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 225 072 000 til kr 242 772 000	17 700 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med fra kr 297 552 000 til kr 292 152 000	5 400 000
	37	Skogplanting, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 14 375 000 til kr 0	14 375 000
	38	Restaurering av myr, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	9 500 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	155 820 000
	63	(NY) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i> , reduseres med fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	62 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 54 755 000 til kr 73 755 000	19 000 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000	25 000 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 70 051 000 til kr 80 051 000	10 000 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000	50 000 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	15 637 000
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	1 000 000
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 181 821 000 til kr 186 821 000	5 000 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i> , økes med fra kr 450 000 til kr 950 000	500 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000	7 000 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 74 989 000 til kr 23 789 000	51 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	1 600 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	4 935 000
	22	Bevaringsoppgaver, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	10 000 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000	5 000 000
	70	Tilskudd til automatisk fredede og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	21 000 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 45 952 000 til kr 47 952 000	2 000 000
1471		Norsk Polarinstitut	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	7 681 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	187 000
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	12 000 000
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 50</i> , økes med fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	6 380 000
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000	20 000 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	52 000
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 367 203 000 til kr 364 203 000	3 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	11 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	72 659 000
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	2 000 000
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	9 500 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 662 708 000 til kr 5 674 608 000	11 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 190 300 000 til kr 175 300 000	15 000 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 358 700 000 til kr 243 500 000	115 200 000
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	3 300 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	16 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	36 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	20 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	1 000 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	90 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	400 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	12 248 000 000
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	5 170 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 772 976 000 til kr 787 583 000	14 607 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	3 100 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	2 941 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 3 641 748 000 til kr 3 631 624 000	10 124 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , økes med fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	13 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 5 306 251 000 til kr 5 292 690 000	13 561 000
	70	Renter låneordning, reduseres med fra kr 4 517 000 til kr 0	4 517 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	1 458 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 825 403 000 til kr 710 765 000	114 638 000
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 460 228 000 til kr 5 539 074 000	78 846 000
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 236 223 000 til kr 4 251 788 000	15 565 000
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 774 506 000 til kr 4 808 540 000	34 034 000
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	163 170 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 378 353 000 til kr 1 541 523 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	97 652 000
		fra kr 1 797 022 000 til kr 1 894 674 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , økes med	188 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 690 465 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 45</i> , økes med	265 009 000
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1761 post 45</i> , reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 428 000 til kr 975 527 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmenntnyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 602 000 til kr 257 222 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 187 754 000 til kr 186 754 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	8 000 000
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, reduseres med fra kr 342 685 000 til kr 337 685 000	5 000 000
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med fra kr 1 500 000 til kr 1 000 000	500 000
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 7 100 000 til kr 6 600 000	500 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i> , økes med fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	20 000 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i> , økes med fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	5 000 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 0	15 000 000
	96	Aksjer, reduseres med fra kr 10 000 000 til kr 0	10 000 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000	14 000 000
1840		CO ₂ -håndtering	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 181 873 000 til kr 3 743 781 000	438 092 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	6 410 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduse- res med fra kr 5 600 000 til kr 0	5 600 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	893 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 582 200 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 725 294 000 til kr 2 818 025 000	92 731 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	55 194 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 906 162 000 til kr 951 538 000	45 376 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	24 506 000
	74	Tap på utlån, økes med fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	12 450 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 26 072 450 000 til kr 25 844 991 000	227 459 000
2421		Innovasjon Norge	
	51	Så Kornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000	9 200 000
	53	Så Kornfond IKT-næringer, risikoavlasting, reduseres med fra kr 18 800 000 til kr 0	18 800 000
	70	Basiskostnader, økes med fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	2 500 000
	95	Så Kornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000	26 000 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	2 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	1 500 000 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 726 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 058 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-140 700 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med	68 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	10 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000	580 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	100 000 000
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -180 000 000	
		2 Driftsutgifter 180 000 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -649 569 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter 461 105 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	160 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	18 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	10 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	1 850 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	160 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	400 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	60 000 000
	73	Utdanningsstønad, reduseres med fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	17 000 000
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000
	76	Bidragforskudd, økes med fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	35 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	660 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 400 000 000 til kr 1 406 000 000	6 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	30 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	30 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 34 510 000 000 til kr 34 290 000 000	220 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	72	Legeerklæringer, reduseres med fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	15 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 83 812 000 000 til kr 82 600 000 000	1 212 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	25 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	2 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	3 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	1 000 000
	74	Tilskudd til biler, økes med fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	55 500 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	91 300 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	16 200 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	105 000 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	55 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 71 690 000 000 til kr 70 680 000 000	1 010 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	1 790 000 000
	72	Inntekts pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	21 000 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 5 940 000 000 til kr 5 865 000 000	75 000 000
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 140 000 000 til kr 1 130 000 000	10 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	10 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	4 000 000
	74	Utdanningsstønad, reduseres med fra kr 400 000 til kr 300 000	100 000
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	830 000
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	9 600 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Spesialisthjelp, økes med fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	5 000 000
	71	Psykologhjelp, økes med fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	6 000 000
	72	Tannbehandling, reduseres med fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	80 500 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	38 800 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	370 100 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	63 500 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	40 000 000
	71	Egenandelstak 2, reduseres med fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	62 600 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , reduseres med fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	2 000 000
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	40 000 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , økes med fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	30 000 000
	72	Jordmorhjelp, reduseres med fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	1 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	1 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	15 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	5 848 000
		fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med	761 000
		fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	9 926 000
		fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med	82 737 000
		fra kr 445 000 til kr 83 182 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	248 000
		fra kr 17 562 000 til kr 17 314 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	183 661 000
		fra kr 1 374 310 000 til kr 1 190 649 000	
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	18 399 000
		fra kr 251 326 000 til kr 269 725 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	415 479 000
		fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	29 549 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 85 198 000 til kr 55 649 000	
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med	273 000
		fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med	40 000
		fra kr 40 000 til kr 0	
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med	6 000 000
		fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med	4 000 000
		fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	3 300 000 000
		fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med	14 000 000
		fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med	19 241 000
		fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	9 467 000
		fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	195 000
		fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	
	6	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med	800 000 000
		fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	
3747		Statens strålevern	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(NY) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 245 000
		fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	504 800 000
		fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(NY) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling-garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(NY) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med	23 400 000
		fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med	10 000 000
		fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med	52 000 000
		fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	3 000 000
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	360 600 000
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	13 382 000
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	6 605 000
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	30 000 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	57 593 000
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	69 083 000
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	8 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	2 350 000
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	5 572 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	2 292 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	395 291 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med	90 880 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	26 200 000
	51	(NY) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, -bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	148 900 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	26 000 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter 139 800 000 000	
		2 Driftsutgifter -26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter -1 500 000 000	
		4 Avskrivninger -23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital -3 700 000 000	
		Sum	84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	1 900 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	100 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	83 480 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	21 000 000
	72	Fellesskatt, reduseres med fra kr 184 027 000 000 til kr 183 915 000 000	112 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med fra kr 270 300 000 000 til kr 271 072 000 000	772 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	14 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	6 100 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	33 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 191 000	33 856 000
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 120 000 000 til kr 0	120 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	50 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	4 400 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	52 600 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med fra kr 500 000 til kr 0	500 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	42 800 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	740 000
	85	Utbytte, økes med fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	37 400 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	2 288 800 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	16 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, reduseres med	13 000 000
		fra kr 139 524 000 000 til kr 139 511 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med	83 800 000
		fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med	25 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med	2 000 000
		fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med	40 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000	

»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudprosesser.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber regjeringen seinest med virkning fra 2018 sette kapitaliseringsrenten til tre prosent inntil et nytt system for beregning av kapitaliseringsrenten er på plass.»

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om gjennom forskrift å endre tollforskriften § 5-9-1 slik at tollfritaket for varer med verdi under 350 kroner avvikles fullstendig med virkning fra 1. august 2017. Stortinget ber også regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 7-2 og oppheving av tolloven § 5-9 for å gjenspeile denne endringen.»

Votering:

Forslagene fra Senterpartiet ble med 93 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.30.30)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 18, 22, 24, 30, 31, 34 og 36, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre kabotasjeregulverket slik at en transportør bare kan utføre opp til 2 kabotasjeturer mot 3 i dag.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i de videre forhandlingene med næringsorganisasjonene om CO₂-fond vurdere om fondet kan være et privat fond etter mønster av NO_x-fondet. Forhandlingsutgangspunktet bør være at fondet tilføres midler gjennom avgiftsfritak og korresponderende medlemsavgift. Det skal videre være et mål for forhandlingene at CO₂-fondet skal favne størst mulig andel av næringslivets transportert på land, sjø og i luft.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget seinest i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med en ny modell for beregning av kapitaliseringsrenten for vannkraftverk.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at ingen studieplasser i lærerutdanningene står tomme ved studiestart på grunn av endrede karakterkrav for opptak.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å fremlegge sak for Stortinget om å fremme en avtakerordning for rentekompensasjonsordningen for rehabilitering og investering i skoler og svømmeanlegg.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket for ferjeavløsningsmidler slik at disse også kan benyttes til å dekke kapitalkostnader.»

Forslag nr. 36 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme en egen sak ved starten av stortingsessjonen 2017–2018 der det gis en full gjennomgang av pågående prosesser og regelverks-

utvikling under EUs energiunion, og med forslag til løsninger som sikrer at norske energiinteresser og hensynet til norsk suverenitet over nasjonal energipolitikk blir ivaretatt. Stortinget realitetsbehandler ikke omtalen av prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2017.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene nr. 18, 24, 30, 31, 34 og 36. Til forslag nr. 22 har de varslet subsidiær støtte.

Votering:

Forslagene fra Senterpartiet ble med 90 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.30.57)

Presidenten: Det voteses over forslagene nr. 17, 19, 27 og 28, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og sette i kraft en forskriftsendring om at arbeidsmiljøloven fullt ut skal gjelde for petroleumsrelaterte aktiviteter (herunder blant annet konstruksjon, rørlegging, vedlikehold og fjerning) som skjer fra fartøyer på norsk sokkel.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at obligatoriske autotopassbrikker på motorvogner over 7 500 kg knyttes til bankkonto/bankgaranti slik at norske bompengeselskaper sikres betaling for alle slike bompengepasseringer i Norge.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle elever på yrkesfaglige utdanningsprogram får tilbud om fleksible opplæringsløp med vekslning mellom opplæring i bedrift og skole gjennom hele opplæringsløpet fram til fagbrev.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag til modeller for hvordan skoler med yrkesfaglige utdanningsprogram får et tydeligere og mer direkte ansvar for oppfølging av lærlinger fram til avlagt fagbrev.»

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Senterpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.31.20)

Presidenten: Det voteses over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet med tidlig innsats i skolen og sørge for at alle skoler gir støtte- og intensivundervisning for elever som ikke har god nok faglig utvikling.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ble med 60 mot 40 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.31.43)

Presidenten: Det voteses over forslagene nr. 20, 23, 26, 32 og 33, fra Senterpartiet

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at når politiet utskriver bøter og forelegg til vogntog, skal dette innkrevnes på stedet slik Vegvesenet gjør når de utsteder gebyr for overlast mv.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 foreslå avgiftsendringer som kan bidra til å gjøre biogass mer konkurransedyktig. I den forbindelse ber Stortinget regjeringen om en tiltakspakke som forsterker virkemidlene som bidrar til at biogassproduksjonen og -omsetningen øker betydelig.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme en konkret modell for materialavgift eller et annet virkemiddel som vil bidra til å redusere andelen fossilt råstoff i drikkevareemballasje. Innretningen på avgiften skal i første rekke stimulere til bruk av resirkulert råstoff, men fornybart råstoff inkluderes når EUs plaststrategi er ferdigstilt. Avgiften skal innrettes slik at de drikkevarer som i dag er unntatt fra grunnavgift, oppnår en minst like god relativ konkurransesituasjon som i dag.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over Kulturdepartementets budsjett. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at bevilgninger som følge av kommunereformen fortsatt skal bevilges over egen post, og at ordningene som videreføres, er engangsstøtte, reformstøtte og innledningstilskudd når sammenslått kommune etableres.»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Sosialistisk Venstreparti har varslet subsidiær støtte til forslag nr. 26.

Votering:

Forslagene fra Senterpartiet ble med 90 mot 10 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.32.13)

Presidenten: Det voteses over forslag nr. 29, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle skoler med ungdomstrinn tilbyr arbeidslivsfag som et alternativ til 2. fremmedspråk og fordypning i engelsk, norsk, tegnspråk eller samisk.»

Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 58 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.32.33)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 104, fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget samtykker i at det fra 1. august 2017 blir gitt fritak i foreldrebetalingen i barnehage for 20 timer per uke til alle tre-, fire- og femåringer i husholdninger med skattepliktig kapital- og personinntekt på under 450 000 kroner per år, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 3.»

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

vedtak:

A.

Forslag til bevilgningsvedtak

I

I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 169 500 000 til kr 177 200 000	7 700 000
41		Stortinget	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000	5 000 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	75 000
100		Utenriksdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000	2 500 000
	71	Diverse tilskudd, økes med fra kr 26 755 000 til kr 29 255 000	2 500 000
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000	7 000 000
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 446 000 000 til kr 549 000 000	103 000 000
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 408 000 000 til kr 761 000 000	353 000 000
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , økes med	79 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 185 000 000 til kr 264 000 000	
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres, økes med</i>	53 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 238 000 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1, reduseres med</i>	8 500 000
		fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres, økes med</i>	273 847 000
		fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres, økes med</i>	14 000 000
		fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, <i>kan overføres, økes med</i>	12 000 000
		fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	349 800 000
		fra kr 2 949 375 000 til kr 2 599 575 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), <i>økes med</i>	22 000 000
		fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres, økes med</i>	5 000 000
		fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres, økes med</i>	41 000 000
		fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	600 000
		fra kr 347 426 000 til kr 348 026 000	
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	350 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 301 405 000 til kr 301 055 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med</i>	6 500 000
		fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	300 000
		fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	350 000
		fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, <i>økes med</i>	600 000
		fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, <i>reduseres med</i>	132 119 000
		fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, <i>økes med</i>	2 200 000
		fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, <i>reduseres med</i>	3 600 000
		fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	2 060 000
		fra kr 935 787 000 til kr 933 727 000	
	70	Tilskudd til NAROM, <i>økes med</i>	6 621 000
		fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, <i>økes med</i>	5 000 000
		fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	9 000 000
		fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	
	83	(Ny) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, <i>bevilges med</i>	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	5 000 000
		fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	5 000 000
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med fra kr 172 200 000 til kr 0	172 200 000
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	5 000 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	1 000 000
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	300 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, kan overføres, økes med fra kr 162 237 000 til kr 179 237 000	17 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 042 403 000	30 302 000
	70	Private høyskoler, økes med fra kr 1 357 637 000 til kr 1 363 605 000	5 968 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	6 000 000
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 558 000 til kr 140 308 000	10 750 000
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	10 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70, økes med fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	62 670 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	2 000 000
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med	36 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	
	70	Andre overføringer, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med	11 040 000
		fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	340 000
		fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	321 000
		fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	338 313 000
		fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med	1 300 000
		fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	
315		Frivillighetsformål	
	79	Til disposisjon, økes med	2 000 000
		fra kr 26 860 000 til kr 28 860 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, reduseres med	5 000 000
		fra kr 175 920 000 til kr 170 920 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
	87	Tilskudd til X Games, økes med	18 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, økes med	4 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 897 956 000	
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med	4 000 000
		fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , økes med	50 000 000
		fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 192 000
		fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med	1 300 000
		fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 492 000
		fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	4 000 000
		fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med	2 000 000
		fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med	5 000 000
		fra kr 1 476 690 000 til kr 1 481 690 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	5 300 000
		fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000	
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	
	73	Regional filmsatsing, <i>kan overføres</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000	
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med	4 800 000
		fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000	
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med	21 750 000
		fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	127 000
		fra kr 494 247 000 til kr 494 374 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med	131 000
		fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	28 053 000
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 362 278 000	
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i> , reduseres med	219 000
		fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 601 471 000 til kr 4 598 758 000	2 713 000
	70	Tilskudd, økes med fra kr 22 701 000 til kr 23 201 000	500 000
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	19 600 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 16 984 038 000	273 534 000
	70	Tilskudd, økes med fra kr 82 080 000 til kr 85 180 000	3 100 000
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	39 800 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 890 524 000 til kr 897 424 000	6 900 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	265 000
448		Grensekommisæreren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	300 000
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 746 332 000 til kr 755 532 000	9 200 000
	70	Overføringer til private, økes med fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000	2 000 000
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	950 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	301 851 000
455		Redningstjenesten	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	1 000 000
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	7 248 000
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	10 029 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	159 737 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	507 000
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	17 732 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	123 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	52 000 000
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	509 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 187 762 000 til kr 1 172 262 000	15 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med fra kr 2 200 405 000 til kr 1 818 820 000	381 585 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med fra kr 62 006 000 til kr 20 306 000	41 700 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med fra kr 230 469 000 til kr 227 347 000	3 122 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med fra kr 308 350 000 til kr 313 410 000	5 060 000
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000	1 500 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	109 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 15 623 000 til kr 15 514 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 262 727 000 til kr 262 527 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med	56 318 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 190 889 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandreriltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	6 000 000
		fra kr 85 460 000 til kr 91 460 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 8 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	89 570 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 213 433 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(Ny) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	500 000
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 838 069 000 til kr 1 819 989 000	18 080 000
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	300 000 000
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	10 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000	4 000 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	1 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	1 000 000
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541, post 22</i> , økes med fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	180 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000	2 000 000
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	140 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(Ny) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, <i>bevilges</i> med	4 500 000
553		Omstillingsdyktige regioner	
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, <i>kan nyttes under kap. 553, post 60 og 63</i> , økes med fra kr 130 000 000 til kr 160 000 000	30 000 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(Ny) Tiltak for romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(Ny) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	316 264 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 121 860 576 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i> , økes med	20 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 626 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	40 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 190 448 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	244 275 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 1 302 600 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	75 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 165 000 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	20 800 000
		fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	230 000
		fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	220 000
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	3 500 000
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	6 000 000
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 595, post 1 og 45</i> , økes med fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	55 263 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	370 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000	4 630 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 543 667 000	107 700 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	2 000 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	2 200 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 418 168 000 til kr 5 539 000 000	120 832 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	33 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	2 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	268 200 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	4 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 100 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	11 000 000
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	2 000 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000	5 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 7 720 609 000 til kr 7 579 585 000	141 024 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	3 000 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 260 369 000 til kr 261 269 000	900 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(Ny) Oppreisning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	900 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	2 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	5 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	28 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	20 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 325 000 000 til kr 330 000 000	
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	17 000 000
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000	5 000 000
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	30 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	10 000 000
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , reduseres med fra kr 151 003 000 til kr 148 923 000	2 080 000
	60	Kommunale tiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	1 500 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000	2 860 000
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 262 841 000 til kr 1 164 713 000	98 128 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	15 842 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 4 211 000 til kr 0	4 211 000
	60	(Ny) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	7 200 000
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	3 800 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	3 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75, økes med</i> fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	57 300 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	269 100 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	95 000 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	71 700 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	64 200 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	128 000 000
	82	Investeringslån, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	70 000 000
747		Statens strålevern	
	1	(Ny) Driftsutgifter, <i>bevilges med</i>	92 128 000
	21	(Ny) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, bevilges med</i>	17 342 000
	45	(Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, bevilges med</i>	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	18 290 000
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 129 289 000 til kr 144 289 000	15 000 000
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	25 000 000
	63	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	107 600 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	5 664 000
	67	Utviklingstiltak, <i>økes med</i> fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	17 000 000
	68	Kompetanse og innovasjon, <i>økes med</i> fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000	2 000 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, reduseres med</i>	100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	
	63	Allmennlegetjenester, økes med fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000	5 000 000
	73	Seksuell helse, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	2 100 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	380 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000	4 000 000
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	9 500 000
	75	Vold og traumatisk stress, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	6 180 000
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	7 000 000
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	1 300 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	16 000 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 152 080 000 til kr 152 880 000	800 000
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	400 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1</i> , økes med fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000	1 000 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	100 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	
846		Familie- og oppveksttiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50 og post 71, økes med</i> fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	325 000
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000	2 000 000
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, <i>kan nyttes under post 71, økes med</i> fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000	26 000 000
	62	Utvikling i kommunene, <i>økes med</i> fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000	3 000 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	400 000
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	1 245 000
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	5 700 000
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	3 700 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71, økes med</i> fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	1 300 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	50 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21, reduseres med</i> fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	1 700 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000	359 200 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	325 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , reduseres med fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	1 000 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	1 000 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	5 310 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 430 248 000 til kr 431 548 000	1 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	1 440 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	5 800 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	1 000 000
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	2 000 000
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	30 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	1 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 171 253 000 til kr 179 253 000	8 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	4 500 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	27 000 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 8 569 000 til kr 9 629 000	1 060 000
917		Fiskeridirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	5 200 000
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	1 700 000
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	43 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	20 300 000
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	15 250 000
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	15 250 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000	55 000 000
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	6 900 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	(Ny) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med fra kr 35 000 000 til kr 0	35 000 000
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	15 000 000
	96	Aksjer, reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	90 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 50</i> , økes med fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	637 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	1 000 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 187 379 000 til kr 187 699 000	320 000
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	2 200 000
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv., økes med fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000	1 500 000
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	10 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , reduseres med fra kr 11 477 894 000 til kr 11 467 894 000	10 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , reduseres med fra kr 14 321 800 000 til kr 14 314 400 000	7 400 000
	36	E16 over Filefjell, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 478 100 000 til kr 428 100 000	50 000 000
1321		Nye Veier AS	
	71	(Ny) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, <i>bevilges med</i>	6 632 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtenester – investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74</i> , økes med fra kr 2 467 300 000 til kr 2 477 300 000	10 000 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	10 700 000
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000	18 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	1 500 000
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	76 500 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	475 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000	12 130 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	18 000 000
1410		Miljøforskning og miljøovervåking	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, <i>økes med</i> fra kr 48 141 000 til kr 49 141 000	1 000 000
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 667 766 000 til kr 669 980 000	2 214 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 225 072 000 til kr 275 972 000	50 900 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, <i>reduseres med</i> fra kr 297 552 000 til kr 291 552 000	6 000 000
	37	Skogplanting, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 14 375 000 til kr 0	14 375 000
	38	Restaurering av myr, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	9 500 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	155 820 000
	63	(Ny) Returordning for kasserte fritidsbåter, <i>bevilges med</i>	20 000 000
	65	(Ny) Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold, <i>bevilges med</i>	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79, reduseres med</i> fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	62 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 54 755 000 til kr 73 755 000	19 000 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000	25 000 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 70 051 000 til kr 60 051 000	10 000 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	15 637 000
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	1 000 000
	78	Friluftsførmål, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 181 821 000 til kr 186 821 000	5 000 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i> , økes med fra kr 450 000 til kr 950 000	500 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000	7 000 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 74 989 000 til kr 23 789 000	51 200 000
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	1 600 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	4 935 000
	22	Bevaringsoppgaver, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	10 000 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000	5 000 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	21 000 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 45 952 000 til kr 47 952 000	2 000 000
1471		Norsk Polarinstitut	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	7 681 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	187 000
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	12 000 000
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med</i> fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	6 380 000
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000	20 000 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	52 000
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	11 500 000
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	72 659 000
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	2 000 000
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	9 500 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 5 662 708 000 til kr 5 665 608 000	2 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 190 300 000 til kr 165 300 000	25 000 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 358 700 000 til kr 243 500 000	115 200 000
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, <i>økes med</i> fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	3 300 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	16 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	36 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	20 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	1 000 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	90 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	400 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	12 248 000 000
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	
	90	Innbetalt grunnkapital, <i>reduseres med</i> fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	5 170 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 772 986 000 til kr 789 593 000	16 607 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	3 100 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	2 941 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 3 641 748 000 til kr 3 636 624 000	5 124 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 45, økes med</i> fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	13 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 5 306 746 000 til kr 5 293 185 000	13 561 000
	70	Renter låneordning, <i>reduseres med</i> fra kr 4 517 000 til kr 0	4 517 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	1 458 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 825 675 000 til kr 717 037 000	108 638 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 464 204 000 til kr 5 523 050 000	58 846 000
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 237 525 000 til kr 4 238 090 000	565 000
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 775 459 000 til kr 4 809 493 000	34 034 000
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 379 052 000 til kr 1 401 222 000	22 170 000
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	20 100 000
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 797 061 000 til kr 1 898 713 000	101 652 000
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , økes med fra kr 1 502 393 000 til kr 1 695 466 000	193 073 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45</i> , økes med fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	265 009 000
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	10 136 000
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1761, post 45</i> , reduseres med fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	8 151 000
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 094 686 000 til kr 975 785 000	118 901 000
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	68 734 000
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmenntilgittige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 606 000 til kr 257 226 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	8 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1815		Petoro AS	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	500 000
		fra kr 1 500 000 til kr 1 000 000	
	73	Statlig deltagelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	500 000
		fra kr 7 100 000 til kr 6 600 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i> , økes med	20 000 000
		fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med	15 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 0	
	96	Aksjer, reduseres med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med	14 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000	
1840		CO ₂ -håndtering	
	96	(Ny) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	240 000 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 941 873 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45, økes med</i> fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	6 410 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1, reduseres med</i> fra kr 5 600 000 til kr 0	5 600 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 6 583 093 000 til kr 6 578 778 000	4 315 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 2 725 294 000 til kr 2 748 325 000	23 031 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	55 194 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 906 162 000 til kr 951 478 000	45 316 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	24 506 000
	74	Tap på utlån, <i>økes med</i> fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	12 450 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 26 072 450 000 til kr 25 834 447 000	238 003 000
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, <i>reduseres med</i> fra kr 593 500 000 til kr 573 500 000	20 000 000
	51	Såkorfond IKT-næringer, tapsavsetning, <i>økes med</i> fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000	9 200 000
	53	Såkorfond IKT-næringer, risikoavlasting, <i>reduseres med</i> fra kr 18 800 000 til kr 0	18 800 000
	70	Basiskostnader, <i>økes med</i> fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	2 500 000
	95	Såkorfond IKT-næringer, egenkapital, <i>økes med</i> fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000	26 000 000
2429		Eksporkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, <i>økes med</i> fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	2 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, <i>økes med</i> fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	1 500 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 726 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 058 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-140 700 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	68 000 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	10 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000	580 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	100 000 000
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -180 000 000	
		2 Driftsutgifter 180 000 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -649 569 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter 461 105 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	160 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	18 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	1 850 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	160 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	400 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	60 000 000
	73	Utdanningsstønad, reduseres med fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	17 000 000
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000
	76	Bidragforskott, økes med fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	35 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	660 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 400 000 000 til kr 1 406 000 000	6 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	30 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	30 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 34 510 000 000 til kr 34 290 000 000	220 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	72	Legeerklæringer, reduseres med fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	15 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 212 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 83 812 000 000 til kr 82 600 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	25 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	2 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	3 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	2 000 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	1 000 000
	74	Tilskudd til biler, økes med fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	55 500 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	91 300 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	16 200 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	105 000 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	55 000 000
2670		Alderdøm	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 71 690 000 000 til kr 70 680 000 000	1 010 000 000
	71	Tilleggpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	1 790 000 000
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	21 000 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 5 940 000 000 til kr 5 865 000 000	75 000 000
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 140 000 000 til kr 1 130 000 000	10 000 000
	71	Tilleggpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	10 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	
	74	Utdanningsstønad, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	830 000
		fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	9 600 000
		fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med	5 000 000
		fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	
	71	Psykologhjelp, økes med	6 000 000
		fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med	80 500 000
		fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med	38 800 000
		fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med	370 100 000
		fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmaterieil, reduseres med	63 500 000
		fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med	40 000 000
		fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	62 600 000
		fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , reduseres med	2 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	40 000 000
		fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , økes med	30 000 000
		fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	1 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	15 000 000
		fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	5 848 000
		fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med	761 000
		fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	9 926 000
		fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med	82 737 000
		fra kr 445 000 til kr 83 182 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	248 000
		fra kr 17 562 000 til kr 17 314 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter reduseres med fra kr 1 374 310 000 til kr 1 190 649 000	183 661 000
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 251 326 000 til kr 269 725 000	18 399 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	415 479 000
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 85 198 000 til kr 55 649 000	29 549 000
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	273 000
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med fra kr 40 000 til kr 0	40 000
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	6 000 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	4 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	3 300 000 000
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	14 000 000
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	19 241 000
	4	Gebyrinntekter, reduseres med fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	9 467 000
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	195 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	
	6	(Ny) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med	800 000 000
		fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	
3747		Statens strålevern	
	2	(Ny) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(Ny) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 245 000
		fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	504 800 000
		fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(Ny) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(Ny) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(Ny) Innbetaling - garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(Ny) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(Ny) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Økonomitjenester, økes med fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	23 400 000
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	10 000 000
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	5 000 000
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	52 000 000
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	3 000 000
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	360 600 000
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	13 382 000
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	6 605 000
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	30 000 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	57 593 000
	45	(Ny) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	69 083 000
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	8 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	2 350 000
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	5 572 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	2 292 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	395 291 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	90 880 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	26 200 000
	51	(Ny) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	148 900 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	26 000 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat: 1 Driftsinntekter 139 800 000 000 2 Driftsutgifter -26 800 000 000 3 Lete- og feltutviklingsutgifter -1 500 000 000 4 Avskrivninger -23 500 000 000 5 Renter av statens kapital -3 700 000 000 Sum	84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	1 900 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	100 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	83 480 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	21 000 000
	72	Fellesskatt, reduseres med fra kr 184 027 000 000 til kr 183 915 000 000	112 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	14 000 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	6 100 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	33 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 131 000	33 916 000
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 120 000 000 til kr 0	120 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	50 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	4 400 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	52 600 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med fra kr 500 000 til kr 0	500 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	42 800 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med	740 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	
	85	Utbytte, økes med	37 400 000
		fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	2 288 800 000
		fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	16 000 000
		fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, reduseres med	13 000 000
		fra kr 139 524 000 000 til kr 139 511 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med	83 800 000
		fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med	25 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med	2 000 000
		fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med	40 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000	

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 56 mot 44 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 17.33.42)

Videre var innstilt:

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 27 Opplæringskontoret OK stat mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540 post 2.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 kan:

 overskride bevilgningen under

 mot tilsvarende merinntekter under

 kap. 720 post 60
 kap. 747 postene 1 og 21

 kap. 3720 post 6
 kap. 3747 postene 2 og 4

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 130 mill. kroner.

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 21 Spes-ielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3904 Brønnøysundregistrene, post 2 Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter.

VI

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 70 Gassnova SF med inntil 35 mill. kroner dersom det oppstår uventede kostnader forbundet med overgangen til en eventuell forprosjektfase.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om:

1. tilskudd ut over gitt bevilgning til FNs miljøprogram med 90 mill. kroner i 2017 som del av treårig avtale for perioden 2016–2018 på totalt 270 mill. kroner under kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi, post 72 Klima og miljø.
2. støtte ut over gitt bevilgning under kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi, post 74 Fornybar energi, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overskrider 100 mill. kroner.

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 322 Bygg og offentlige rom, post 70 Nasjonale kulturbygg, til dekning av inntil en tredjedel av kostnadene for nytt scenekunsthuss i Sentralbadet i Bergen, men slik at samlet ramme for statlig tilskudd til prosjektet ikke overstiger 230 mill. kroner.

IX

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 322 Bygg og offentlige rom, post 70 Nasjonale kulturbygg, til prosjektet om rehabilitering av tak og fasader ved Den Nationale Scene, innenfor en samlet ramme for statlig tilskudd til prosjektet på 101 mill. kroner.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2017 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til nytt fengsel i Agder, innenfor en kostnadsramme på 125 mill. kroner for avdelingen i Froland og 75 mill. kroner for avdelingen i Mandal.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for anskaffelse og drift av politihelikoptre

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2017 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret på kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 1 Driftsutgifter for anskaffelse og drift av tre nye politihelikoptre, slik at samlet ramme for forpliktelsene i hele avtaleperioden i kontrakten ikke overstiger 450 mill. kroner.

XII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter	95,5 mill. kroner
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling	11,9 mill. kroner

XIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å:

- gjennomføre sikringstiltak i regjeringsbygg 6. Kostnadsrammen settes til 472 mill. kroner i prisnivå per februar 2017.
- etablere Norsk helsearkiv på Tynset. Kostnadsrammen settes til 205,7 mill. kroner i prisnivå per februar 2017. Kostnadsrammen er inklusiv tomt og kunstnerisk utsmykking.

- etablere nytt fengsel i Agder med avdelinger i Froland og Mandal. Kostnadsrammene for prosjektene settes til 1 260 mill. kroner for avdelingen i Froland og 800 mill. kroner for avdelingen i Mandal. Kostnadsrammene er inklusiv tomt og kunstnerisk utsmykking i prisnivå per juli 2017.

XIV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	2 927,8 mill. kroner

XV

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 kan foreta bestillinger ut over gitte -bevilg-

ninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Folkehelseinstituttet	
	21	Spesielle driftsutgifter	260 mill. kroner

XVI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte be-

vilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
761		Omsorgstjeneste	
	63	Investeringstilskudd	10 784,5 mill. kroner

XVII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte be-

vilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	550 mill. kroner

XVIII

Fullmakt til å pådra forpliktelser ut over gitte bevilgninger for drifts- og vedlikeholdsarbeider

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2017 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår ut over gitt bevilgning på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn og post 34 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, slik at samlet ramme for gamle og nye forpliktelser ikke overstiger 7 000 mill. kroner, og slik at forpliktelsene som forfaller hvert år, ikke overstiger 2 700 mill. kroner.

XIX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ved utmelding fra Statens pensjonskasse for NSB AS og Mantena AS

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2017 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår ut over gitt bevilgning på:

1. kap. 1353 NSB AS (ny), post 70 Tilskudd til pensjonsforpliktelser (ny) til å gi:
 - a. støtte til å innfri reguleringsforpliktelser i NSB AS ved utmelding fra Statens pensjonskasse, avgrenset til det som ikke blir dekket av avsetnin-

- ger i selskapets regnskap til pensjon og innenfor en ramme på 464 mill. kroner (prisnivå 2017).
- b. støtte til overgangsordning for eldre arbeidstakere ved utmelding av NSB AS fra Statens pensjonskasse, innenfor en ramme på 950 mill. kroner (prisnivå 2017).
2. kap. 1357 Togvedlikehold AS (ny), post 70 Tilskudd til pensjonsforpliktelser (ny) til å gi:
 - a. støtte til å innfri reguleringsforpliktelser i Mantena AS ved utmelding fra Statens pensjonskasse, avgrenset til det som ikke blir dekket av avsetninger i selskapets regnskap til pensjon og innenfor en ramme på 202 mill. kroner (prisnivå 2017).
 - b. støtte til overgangsordning for eldre arbeidstakere ved utmelding av Mantena AS fra Statens pensjonskasse, innenfor en ramme på 320 mill. kroner (prisnivå 2017).

XX

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan foreta bestillinger av materiell o.l. ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	37	Skogplanting	13,0 mill. kroner
	38	Restaurering av myr	9,5 mill. kroner

XXI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte -bevilgning-

ger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing	155,8 mill. kroner
	73	Tilskudd til rovvilttiltak	20,0 mill. kroner

XXII

Fullmakt til å inngå forpliktelser i forbindelse med oppryddingstiltak

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe

inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 59 mill. kroner.

XXIII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2017 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik

at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter	170 mill. kroner
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter	1 160 mill. kroner
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	22 000 mill. kroner

XXIV

Fullmakt til å inngå forpliktelse i forbindelse med TCM

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2017 kan inngå forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 71 Tilskudd til teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad, som påløper som følge av riving av anleggene ved TCM når dette eventuelt iverksettes.

Andre fullmakter

XXV

Deltakelse i kapitaløkninger og økning i garantirammer i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar i den 14. kapitalpåfyllingen i Det afrikanske utviklingsfondet (AfDF-14) med et bidrag på til sammen 1 767 mill. kroner for per-ioden 2017–2019, innbetalt i tre årlige bidrag. Beløpet innbetales med 539 mill. kroner i 2017, 614 mill. kroner i 2018 og 614 mill. kroner i 2019. Innbetalingene belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond.
2. Norge deltar i forbindelse med den 18. kapitalpåfyllingen av Det internasjonale utviklingsfondet (IDA-18) for årene 2017–2019 i Det internasjonale gjeldsletteinitiativet for de fattigste landene (Heavily Indebted Poor Countries initiative, HIPC) med et bidrag på 313,6 mill. kroner innbetalt i tre like årlige bidrag. Innbetalingene belastes kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak, post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging.
3. Norges andel i den sjettede kapitalpåfyllingen i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) økes med motverdien i norske kroner av UA 30 000 per år i 2017 og 2018 som følge av reallokering av aksjer. Innbetalingen belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond. Den norske garantirammen i AfDB økes med UA 1 000 000.

XXVI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser til fremtidig ettergivelse av lån

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om å ettergi inntil 20 000 kroner årlig frem til 2022 av utdanningslån i Statens lånekasse for utdanning. Dette gjelder personer som oppfyller kompetansekravene for tilsetning av undervisningspersonell i grunnskolen etter opplæringslova § 10-1 og tilhørende forskrift, og som etter 31. juli 2017 er tilsatt i tiltakssonen i ett år, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 73 Avskrivninger.

XXVII

Fullmakt til kapitalinvesteringer

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet kan:

1. gi Universitetet i Bergen fullmakt til å bruke inntil 20 mill. kroner og Universitetet i Agder inntil 10 mill. kroner av bevilgningen under kap. 260 Universiteter og høyskoler, post 50 Statlige universiteter og høyskoler, ved en konsolidering som omfatter hhv. selskapene Uni Research AS og Christian Michelsen Research AS og Agderforskning AS og Teknova AS.
2. gi Universitetet i Agder, Universitetet i Bergen og Universitetet i Stavanger fullmakt til å bruke aksjer de eier i Uni Research AS, Christian Michelsen Research AS, International Research Institute of Stavanger AS, Agderforskning AS og Teknova AS som tingsinnskudd med formål om å fusjonere disse selskapene.

XXVIII

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet «*kan overføres*» tilføyes kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, post 34 Etterbruk og salg av statens eiendom på Adamstuen.

XXIX

Flytting av overført ubrukt bevilgning

Stortinget samtykker i at overført ubrukt bevilgning fra 2016 til 2017 på kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 71

Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, på 10,5 mill. kroner flyttes til kap. 567, ny post 75 Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne. Overført beløp kan benyttes i to år ut over 2017.

XXX

Pensjoner fra statskassen

Arbeids- og sosialdepartementet får fullmakt til å regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister.

XXXI

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

XXXII

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 1 200 mill. kroner.

XXXIII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 80 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 205 mill. kroner.

XXXIV

Opprettelse av holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å:

1. etablere et holdingselskap for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningsaker under GIEKs Alminnelig garantiordning. Selskapet oppkaptaliseres med midler fra Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkaptalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.
3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.

4. overføre inntekter fra salg av aksjer i holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet, samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

XXXV

Aktivering og nedskrivning i kapitalregnskapet

Stortinget samtykker i at kapitaltilførsel på 8 mill. kroner på kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer til Staur Gård AS i 2017 aktiveres og nedskrives i statens kapitalregnskap.

XXXVI

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet «*kan overføres*» tilføyes kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 75 Tilskudd til klimarådgivning på gårder.

XXXVII

Fullmakt til å aktivere tilskudd til egenkapital

Stortinget samtykker i at tilskudd til egenkapital til Nye Veier AS aktiveres i statens kapitalregnskap.

XXXVIII

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet «*kan nyttes under post 64*» tilføyes kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 61 Belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene.

XXXIX

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas en gang i året for FNs klima- og skogprogram, Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, Bio-Carbon Fund plus, Central African Forest Initiative (CAFI) og Inter-American Development Bank (IDB).
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.

XXXX

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan trekke salgsomkostninger ved avhendingen av Lance fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.

XXXXI

Fullmakt til å delta i eierselskap mv.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet kan delta gjennom et eierselskap eid av Gassnova SF og et driftsselskap med delt ansvar (DA) og dekke 100 prosent av eierselskapets og inntil 80 prosent av driftsselskapets årlige utgifter ved Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM) i perioden 2017 til 2020. Staten, eller den staten utpeker, kan invitere andre selskaper som medeiere i driftsselskapet, noe som vil redusere statens andel i selskapet.

XXXXII

Fullmakt til å godkjenne nødvendige transaksjoner for restrukturering av statens eierskap i Gassled

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2017 kan godkjenne at statens deltakerandeler i Gassled, Zeepipe terminal JV og Dunkerque DA, holdt gjennom statens eierskap i Norseas Gas AS, overføres til staten (SDØE) etterfulgt av en avvikling av Norseas Gas AS.

XXXXIII

Meld. St. 2 (2016–2017) – Nasjonalbudsjettet 2017 – vedlegges protokollen.

B.**Forslag til stortingsvedtak****a.****Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 (Stortingets skattevedtak)****I**

I Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1666 om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 gjer ein følgjande endring:

§ 6-1 annet ledd skal lyde:

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 81 200 kroner.

II

Endringa tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

b.**Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017****I**

I Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1670 om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017 gjer ein følgjande endring:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Arbeidsgivere med finansielle aktiviteter hvor andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjør mer enn 70 pst. av arbeidsgiverens samlede lønn mv. knyttet til finansielle aktiviteter, er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2a. Annet ledd gjelder tilsvarende for beregningen av andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

c.**Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2017****I**

Frå 1. juli 2017 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1672 om produktavgift til folketrygda for fiskeri-, kval- og selfangstnæringa for budsjetterterminen 2017:

II skal lyde:

Produktavgiften skal være 2,2 pst. fra og med 1. juli 2017.

II

Endringa under I tek til å gjelde frå og med 1. juli 2017.

d.**Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017 om avgift på motorvogner mv. A. Engangsavgift for budsjetterterminen 2017**

Frå 1. juli 2017 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1673 om avgift på motorvogner mv. A Engangsavgift for budsjetterterminen 2017:

§ 2 første ledd avgiftsgruppe F skal lyde:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant avgift (kr)
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler					0–125	0	
					126–900	33,60	
					over 900	73,68	
Motorsykel med plikt til å -dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med				0–75		0	
				76–140		630	
				over 140		800	
Motorsykel uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp						8 254	
		0–11				0	
		over 11				261,38	

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

C.

Anmodningsvedtak

I

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. Utredningen skal blant annet klargjøre kyststatens handlingsrom i norske farvann og på norsk sokkel uten å komme i konflikt med flaggstatsprinsippet.

II

Stortinget ber regjeringen vurdere å legge til rette for forsøksordninger med nye tiltak for å følge opp ungdom som er utenfor opplæring og arbeid, f.eks. etter modell av danske produksjonsskoler.

III

Stortinget ber regjeringen redegjøre for konsekvensene av endringene i kompensasjonsordningen etter bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift for næringslivet i distrikterne.

IV

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for differensiert avgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet med sikte på å fremme bærekraftig bio-drivstoff. EØS-rettslige konsekvenser må vurderes nærmere.

V

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan fossilfrie anleggsprosjekter eventuelt kan gjennomføres og hva konsekvensen av dette vil være.

VI

Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide den statlige, nasjonale TT-ordningen som skal dekke hele landet på sikt.

VII

Stortinget ber regjeringen gjennomgå forståelsen og praktiseringen av merverdiavgiftskompensasjonsregelverket for rus- og psykiatriboliger for å vurdere om det er grunnlag for å fastsette nye retningslinjer for når slike boliger kan defineres som boliger «med helse- og sosiale formål».

VIII

Stortinget ber regjeringen raskt vurdere overføring av eiendommen som i dag er i bruk av Stiftelsen Nidaros Pilegrimsgård fra Statsbygg til andre aktører.

IX

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan inngå forpliktelser for inntil 55 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 926 Forskningsfartøy, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

X

Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO₂-fond for næringstransport, med sikte på oppstart i løpet av 2019. Forhandlingene skal ta utgangspunkt både i de argumenter og løsninger som fremføres i RNB og de forslag næringslivet har spilt inn om en modell basert på NO_x-fondet. Et privat fond skal vurderes, samtidig som det må foretas en grensedragnings mellom et CO₂-fond og eksisterende virkemidler, herunder Enova. De administrative kostnadene for næringsvirksomheter, næringsorganisasjoner og myndigheter skal begrenses. Størrelsen på overføringene til fondet skal sees i sammenheng med den andelen av merprovenyet fra eventuelle fremtidige økninger i CO₂-avgiften som kan knyttes til virksomheter som omfattes av CO₂-fondet, enten som en direkte bevilgning over statsbudsjettets utgiftsside eller som en avgiftslettelse for de aktuelle virksomhetene. Næringsaktørene forplikter seg til utslippsreduksjoner ut over det som følger av eksisterende virkemidler i en miljøavtale med staten. Arbeid med utredning og innhenting av felles data og analysegrunnlag starter umiddelbart, og Stortinget ber om en rapportering av dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

XI

Stortinget ber regjeringen gjennomgå og gå i dialog med Oslo kommune om Oslo Sør-midlene, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med et forslag til en eventuell videreføring eller alternativ innretning av ordningen.

XII

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 beskrive og foreslå hvordan en ordning med videreutdanning for lærere kan utvides til reelt å gjelde i flere fag og særskilt i samfunnsfag.

XIII

Stortinget ber regjeringen vurdere å endre tilskuddsordningen for flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker fra å ha en varighet på inntil fem år til å bli en ikke tidsbestemt ordning.

XIV

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av om grunnlaget for internasjonale skoler i friskoleloven bør utvides.

XV

Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over tippemidlene. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også

museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.

XVI

Stortinget ber regjeringen gjennomgå ordningen med skattefradrag for vitenskapelig forskning og komme tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle endringer. Evalueringen skal vurdere en endring av dagens praktisering av regelverket, en fjerning av kravet til statlig styrerepresentant, en ny ordning tilpasset EØS-regelverk eller om kravet til statlig styrerepresentant kan oppfylles enklere.

XVII

Stortinget ber regjeringen i arbeidet med en ordning for kompensasjon av ideelle organisasjoners pensjonsforpliktelser vurdere nærmere målgruppe og virkeperiode.

XVIII

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 utrede en materialavgift til erstatning for grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall, gradert etter grad av fossilt innhold.

Presidenten: Det votes over komiteens innstilling til C, I–IX og XII.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over komiteens innstilling til C, X. Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 93 mot 4 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 17.34.32)

Presidenten: Det votes over C, XI. Sosialistisk Venstreparti har varslet subsidiær støtte til XI.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over komiteens innstilling til C, XIV og XVI.

Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 88 mot 9 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 17.35.07)

Presidenten: Det votes over komiteens innstilling til C, XIII, XVII og XVIII.

Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 90 mot 6 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 17.35.29)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 12, 14 og 15, fra Arbeiderpartiet.

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om en styrking av skolefritidsordningen. Saken bør inneholde forslag til en nasjonal standard for skolefritidsordningstilbudet, med fokus på læring gjennom lek, kreativitet og fysisk aktivitet.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, vurdere om ordningen med opsjoner for ansatte i oppstartsbedrifter i større grad bør harmonisere med lignende ordninger i våre naboland Sverige og Storbritannia.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Andøy kommune og Nordland fylkeskommune med sikte på å fullfinansiere omstillingsarbeidet.»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Arbeiderpartiet ble med 63 mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.36.09)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 11, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 169 500 000 til kr 177 200 000	7 700 000
41		Stortinget	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000	5 000 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	75 000
100		Utenriksdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000	2 500 000
	71	Diverse tilskudd, økes med fra kr 26 755 000 til kr 29 255 000	2 500 000
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000	7 000 000
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 446 000 000 til kr 549 000 000	103 000 000
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 408 000 000 til kr 761 000 000	353 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 185 000 000 til kr 264 000 000	79 000 000
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 185 000 000 til kr 238 000 000	53 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000	8 500 000
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	10 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	273 847 000
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000	14 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	12 000 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 2 949 375 000 til kr 2 599 575 000	349 800 000
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	10 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	22 000 000
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	5 000 000
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	41 000 000
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 347 426 000 til kr 348 026 000	600 000
220		Utdanningsdirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 301 405 000 til kr 293 505 000	7 900 000
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	6 500 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	300 000
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	350 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, økes med fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000	600 000
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	132 119 000
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	2 200 000
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	3 600 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 935 787 000 til kr 910 627 000	25 160 000
	23	(NY) Kompetansereform, bevilges med	50 000 000
	70	Tilskudd til NAROM, økes med fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	6 621 000
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, økes med fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000	5 000 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	9 000 000
	83	(NY) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	5 000 000
231		Barnehager	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , reduseres med fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	10 000 000
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	5 000 000
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med fra kr 172 200 000 til kr 0	172 200 000
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	5 000 000
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, økes med fra kr 208 374 000 til kr 209 374 000	1 000 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	1 000 000
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	300 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 162 237 000 til kr 184 237 000	22 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 081 583 000	8 878 000
	70	Private høyskoler, økes med fra kr 1 357 637 000 til kr 1 368 405 000	10 768 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	6 000 000
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 558 000 til kr 140 308 000	10 750 000
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	10 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med	62 670 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 000 000
		fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med	36 400 000
		fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	
	70	Andre overføringer, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med	11 040 000
		fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, reduseres med	35 000 000
		fra kr 1 427 655 000 til kr 1 392 655 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	340 000
		fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	321 000
		fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	338 313 000
		fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med	1 300 000
		fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	10 000 000
		fra kr 175 920 000 til kr 185 920 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
	87	Tilskudd til X Games, økes med	18 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, økes med	4 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 897 956 000	
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med	4 000 000
		fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , økes med	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	3 192 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	2 700 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000	1 300 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	2 492 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	4 000 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	2 000 000
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 476 690 000 til kr 1 481 690 000	5 000 000
	78	Ymse faste tiltak, økes med fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000	5 300 000
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	3 000 000
	73	Regional filmsatsing, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000	1 000 000
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, <i>kan nyttes under post 1</i> , økes med fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000	4 800 000
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	21 750 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 494 247 000 til kr 494 374 000	127 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	131 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 553 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 373 778 000	
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i> , reduseres med	219 000
		fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 713 000
		fra kr 4 601 471 000 til kr 4 598 758 000	
	70	Tilskudd, økes med	500 000
		fra kr 22 701 000 til kr 23 201 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med	19 600 000
		fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	295 534 000
		fra kr 16 710 504 000 til kr 17 006 038 000	
	70	Tilskudd, økes med	3 100 000
		fra kr 82 080 000 til kr 85 180 000	
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 800 000
		fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 900 000
		fra kr 890 524 000 til kr 897 424 000	
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	265 000
		fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	
448		Grensekommisæreren	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 200 000
		fra kr 746 332 000 til kr 755 532 000	
	70	Overføringer til private, økes med	2 000 000
		fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000	
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	950 000
		fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	301 851 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	1 000 000
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	7 248 000
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	10 029 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	159 737 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	507 000
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	17 732 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	123 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	52 000 000
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	509 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 187 762 000 til kr 1 172 262 000	15 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med fra kr 2 200 405 000 til kr 1 818 820 000	381 585 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med fra kr 62 006 000 til kr 20 306 000	41 700 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med fra kr 230 469 000 til kr 227 347 000	3 122 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med	5 060 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 308 350 000 til kr 313 410 000	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	1 500 000
		fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	109 000
		fra kr 15 623 000 til kr 15 514 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 262 727 000 til kr 262 527 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med	56 318 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 190 889 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandreriltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	6 000 000
		fra kr 85 460 000 til kr 91 460 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 8 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	89 570 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 213 433 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(NY) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	39 820 000
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	10 449 000
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	500 000
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 838 069 000 til kr 1 819 989 000	18 080 000
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	300 000 000
	36	Kunstnerisk utsmykning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	10 000 000
	45	Større utstyrskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000	4 000 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	1 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	1 000 000
	26	(NY) Risikoavlastningsordning for offentlige innkjøp, bevilges med	10 000 000
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541 post 22</i> , økes med fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	180 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000	2 000 000
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	140 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(NY) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
553		Omstillingsdyktige regioner	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, <i>kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63</i> , økes med fra kr 130 000 000 til kr 160 000 000	30 000 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	2 550 000
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	380 000
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(NY) Tiltak for romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	2 250 000
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med fra kr 5 374 000 til kr 0	5 374 000
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom, reduseres med fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	10 500 000
	75	(NY) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	6 000 000
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 121 544 312 000 til kr 121 860 576 000	316 264 000
	64	Skjønntilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i> , økes med fra kr 1 606 000 000 til kr 1 626 000 000	20 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 32 150 448 000 til kr 32 334 448 000	184 000 000
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 058 325 000 til kr 1 025 900 000	32 425 000
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 240 000 000 til kr 30 000 000	210 000 000
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	20 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	230 000
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	220 000
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	3 500 000
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	6 000 000
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 595, post 1 og 45</i> , økes med fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	55 263 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	370 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000	4 630 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 578 667 000	142 700 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	2 000 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	2 200 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 418 168 000 til kr 5 540 000 000	121 832 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	33 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	2 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	268 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	4 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	1 100 000 000
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	11 000 000
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	2 000 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000	5 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 720 609 000 til kr 7 722 835 000	2 226 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 326 990 000 til kr 1 347 990 000	21 000 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	3 000 000
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 615 260 000 til kr 640 260 000	25 000 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 260 369 000 til kr 261 269 000	900 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(NY) Oppreisning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	900 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	2 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	28 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	20 000 000
		fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 325 000 000 til kr 330 000 000	
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	17 000 000
		fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000	
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	30 400 000
		fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , reduseres med	2 080 000
		fra kr 151 003 000 til kr 148 923 000	
	60	Kommunale tiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	1 500 000
		fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	2 860 000
		fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000	
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	98 128 000
		fra kr 1 262 841 000 til kr 1 164 713 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	15 842 000
		fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	4 211 000
		fra kr 4 211 000 til kr 0	
	60	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	7 200 000
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	3 800 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	3 800 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , økes med fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	57 300 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	269 100 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	95 000 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	71 700 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	64 200 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	128 000 000
	82	Investeringslån, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	70 000 000
747		Statens strålevern	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	17 342 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	18 290 000
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 129 289 000 til kr 144 289 000	15 000 000
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	25 000 000
	63	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	107 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	5 664 000
	67	Utviklingstiltak, økes med fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	17 000 000
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000	2 000 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	100 000
	63	Allmennlegetjenester, økes med fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000	5 000 000
	73	Seksuell helse, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	2 100 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	380 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000	4 000 000
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	9 500 000
	75	Vold og traumatisk stress, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	6 180 000
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	7 000 000
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	1 300 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	16 000 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 152 080 000 til kr 152 880 000	800 000
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med	400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	100 000 000
		fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	50 000 000
		fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	
846		Familie- og oppveksttiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50 og post 71</i> , økes med	325 000
		fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med	26 000 000
		fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000	
	62	Utvikling i kommunene, økes med	3 000 000
		fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med	400 000
		fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	1 245 000
		fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 700 000
		fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	3 700 000
		fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med	1 300 000
		fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindre-årige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	1 700 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000	359 200 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	325 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , reduseres med fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	1 000 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	1 000 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	5 310 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 430 248 000 til kr 431 548 000	1 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	1 440 000
	22	(NY) Andøya space centre – investeringer på Ny-Ålesund, bevilges med	30 000 000
	31	(NY) Toppindusrisenter, bevilges med	5 000 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	5 800 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	1 000 000
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	2 000 000
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	30 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	1 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 171 253 000 til kr 179 253 000	8 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	4 500 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	27 000 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 8 569 000 til kr 9 629 000	1 060 000
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	5 200 000
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	1 700 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, reduseres med fra kr 2 311 806 000 til kr 2 301 806 000	10 000 000
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	43 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	20 300 000
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	15 250 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 139 200 000 til kr 144 200 000	5 000 000
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	15 250 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000	55 000 000
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med	6 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	
940		Internasjonaliseringstiltak	
	22	(NY) Norwegian ocean partners, bevilges med	5 000 000
	73	(NY) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med fra kr 35 000 000 til kr 0	35 000 000
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	15 000 000
	96	Aksjer, reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	90 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , økes med fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	637 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	1 000 000
1137		Forskning og innovasjon	
	52	(NY) Forskning og innovasjon skog/jord, bevilges med	5 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 1 541 954 000 til kr 1 534 454 000	7 500 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 187 379 000 til kr 187 699 000	320 000
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	2 200 000
	71	Tilskudd til trafiksikkerhetsformål mv., økes med fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000	1 500 000
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	10 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , reduseres med	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 11 477 894 000 til kr 11 467 894 000	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , reduseres med	7 400 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 314 400 000	
1321		Nye Veier AS	
	71	(NY) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtenester – investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 2 467 300 000 til kr 2 477 300 000	
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med	10 700 000
		fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	18 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000	
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med	1 500 000
		fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i> , økes med	76 500 000
		fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	475 000
		fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	12 130 000
		fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med	18 000 000
		fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	
1410		Miljøforskning og miljøovervåking	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, økes med	1 000 000
		fra kr 48 141 000 til kr 49 141 000	
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 814 000
		fra kr 667 766 000 til kr 671 580 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	50 900 000
		fra kr 225 072 000 til kr 275 972 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	6 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 297 552 000 til kr 291 552 000	
	37	Skogplanting, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 14 375 000 til kr 0	14 375 000
	38	Restaurering av myr, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	9 500 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	155 820 000
	63	(NY) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	65	(NY) Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 39 og 79</i> , reduseres med fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	62 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 54 755 000 til kr 72 755 000	18 000 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000	25 000 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 70 051 000 til kr 60 051 000	10 000 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000	50 000 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	15 637 000
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	1 000 000
	78	Friluftformål, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 181 821 000 til kr 187 821 000	6 000 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 39 og 69</i> , økes med fra kr 450 000 til kr 950 000	500 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000	7 000 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 74 989 000 til kr 23 789 000	51 200 000
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	1 600 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	4 935 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	
	22	Bevaringsoppgaver, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	5 000 000
		fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , økes med	21 000 000
		fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 147 015 000 til kr 149 015 000	
1471		Norsk Polarinstitut	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 681 000
		fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	187 000
		fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	12 000 000
		fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 50</i> , økes med	6 380 000
		fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	20 000 000
		fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	52 000
		fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	11 500 000
		fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	72 659 000
		fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	9 500 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 662 708 000 til kr 5 665 608 000	2 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 190 300 000 til kr 165 300 000	25 000 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 358 700 000 til kr 253 500 000	105 200 000
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	3 300 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	16 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	36 900 000
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	20 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	1 000 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	90 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	400 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	12 248 000 000
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	5 170 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 772 976 000 til kr 789 583 000	16 607 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	3 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 941 000
		fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	5 124 000
		fra kr 3 641 748 000 til kr 3 636 624 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , økes med	13 000 000
		fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	13 561 000
		fra kr 5 306 251 000 til kr 5 292 690 000	
	70	Renter låneordning, reduseres med	4 517 000
		fra kr 4 517 000 til kr 0	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 458 000
		fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	108 638 000
		fra kr 825 403 000 til kr 716 765 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	58 846 000
		fra kr 5 460 228 000 til kr 5 519 074 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	565 000
		fra kr 4 236 223 000 til kr 4 236 788 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	34 034 000
		fra kr 4 774 506 000 til kr 4 808 540 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	22 170 000
		fra kr 1 378 353 000 til kr 1 400 523 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	101 652 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 797 022 000 til kr 1 898 674 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , økes med	193 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 695 465 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45</i> , økes med	265 009 000
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1761, post 45</i> , reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 428 000 til kr 975 527 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 602 000 til kr 257 222 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	8 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1815		Petoro AS	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	1 000 000
		fra kr 1 500 000 til kr 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i> , økes med fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	20 000 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i> , økes med fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	5 000 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 0	15 000 000
	96	Aksjer, reduseres med fra kr 10 000 000 til kr 0	10 000 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000	14 000 000
1840		CO ₂ -håndtering	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 181 873 000 til kr 3 791 873 000	390 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	6 410 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 5 600 000 til kr 0	5 600 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 6 583 093 000 til kr 6 587 422 000	4 329 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 725 294 000 til kr 2 755 825 000	30 531 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	55 194 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 906 162 000 til kr 951 402 000	45 240 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	24 506 000
	74	Tap på utlån, økes med fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	12 450 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	251 359 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 821 091 000	
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, reduseres med fra kr 593 500 000 til kr 573 500 000	20 000 000
	51	Så Kornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000	9 200 000
	53	Så Kornfond IKT-næringer, risikoavlasting, reduseres med fra kr 18 800 000 til kr 0	18 800 000
	70	Basiskostnader, økes med fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	2 500 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 534 500 000 til kr 549 500 000	15 000 000
	95	Så Kornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000	26 000 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	2 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	1 500 000 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 731 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 063 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-140 700 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	68 000 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	10 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000	580 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	100 000 000
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -180 000 000	
		2 Driftsutgifter 180 000 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -649 569 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter 461 105 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	160 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	18 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	10 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	1 850 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	160 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	400 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	60 000 000
	73	Utdanningsstønad, reduseres med fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	17 000 000
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	Bidragforskudd, økes med fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	35 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	660 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 400 000 000 til kr 1 419 000 000	19 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	30 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	30 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 34 510 000 000 til kr 34 230 000 000	280 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	72	Legeerklæringer, reduseres med fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	15 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 83 812 000 000 til kr 82 600 000 000	1 212 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	25 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	2 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	3 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	2 000 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	1 000 000
	74	Tilskudd til biler, økes med fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	55 500 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	91 300 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	16 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	105 000 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	55 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 71 690 000 000 til kr 70 704 000 000	986 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	1 790 000 000
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	21 000 000
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 5 940 000 000 til kr 5 840 000 000	100 000 000
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 140 000 000 til kr 1 130 000 000	10 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	10 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	4 000 000
	74	Utdanningsstønad, reduseres med fra kr 400 000 til kr 300 000	100 000
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	830 000
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	9 600 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	5 000 000
	71	Psykologhjelp, økes med fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	6 000 000
	72	Tannbehandling, reduseres med fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	80 500 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	38 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	370 100 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	63 500 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	40 000 000
	71	Egenandelstak 2, reduseres med fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	62 600 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , reduseres med fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	2 000 000
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	40 000 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , økes med fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	30 000 000
	72	Jordmorhjelp, reduseres med fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	1 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	1 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	15 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	17 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	5 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	65 399 000
3334		Film- og medieformål	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	3 000 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	40 000 000
	5	Personalbarnehage, reduseres med fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	3 147 000
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	5 848 000
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	761 000
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	9 926 000
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med fra kr 445 000 til kr 83 182 000	82 737 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 17 562 000 til kr 17 314 000	248 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 1 374 310 000 til kr 1 190 649 000	183 661 000
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 251 326 000 til kr 269 725 000	18 399 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	415 479 000
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 85 198 000 til kr 55 649 000	29 549 000
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	273 000
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med fra kr 40 000 til kr 0	40 000
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	3	Samfinansiering, reduseres med fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	6 000 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	4 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	3 300 000 000
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med fra kr 200 000 til kr 400 000	200 000
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	14 000 000
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	19 241 000
	4	Gebyrinntekter, reduseres med fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	9 467 000
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	195 000
	6	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	800 000 000
3747		Statens strålevern	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(NY) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	9 520 000
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	1 245 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	504 800 000
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(NY) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	26 500 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling-garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(NY) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	3 220 000
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	500 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	23 400 000
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	10 000 000
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	5 000 000
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	52 000 000
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	3 000 000
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	360 600 000
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	13 382 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	6 605 000
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	30 000 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	57 593 000
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	69 083 000
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	8 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	2 350 000
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	5 572 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	2 292 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	395 291 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	90 880 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	26 200 000
	51	(NY) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	148 900 000
5351		Overføring fra Norges Bank	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	85	Overføring, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	26 000 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter 139 800 000 000	
		2 Driftsutgifter -26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter -1 500 000 000	
		4 Avskrivninger -23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital -3 700 000 000	
		Sum	84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	1 900 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	100 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	83 480 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	21 000 000
	72	Fellesskatt, reduseres med fra kr 184 027 000 000 til kr 183 891 000 000	136 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	14 000 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	6 100 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	33 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	33 992 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 055 000	
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 120 000 000 til kr 0	120 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	50 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	4 400 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	52 600 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med fra kr 500 000 til kr 0	500 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	42 800 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	740 000
	85	Utbytte, økes med fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	37 400 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	2 288 800 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	16 000 000
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	83 800 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	25 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	2 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	40 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000	3 000 000

»

V o t e r i n g :

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 66 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.36.30)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–10, fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke andelen pedagogikk og praksis i de nye masterutdanningene for lærere.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere hospiteringsordninger for lærere og skoleledere, slik at de får bedre muligheter til å få oppdatert og relevant erfaring fra andre deler av utdanningsystemet og arbeidslivet.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjøre koding/programmering til en del av innholdet i skolen, og sørge for at alle elever får erfaringer med dette i løpet av grunnskolen.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av fylkenes reelle utgifter for å avholde privatisteksamen, og ut fra dette vurdere nivået på dagens avgift med utgangspunkt i at avgiften kun skal gå til dette formålet.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om sammenhengen mellom yrkesopplæring og arbeidsliv.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lage intensjonsavtaler for flere læreplaner mellom fylkeskommune og regionalt arbeidsliv.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å endre eksisterende merverdiavgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester (merverdiavgiftsloven § 6-2) i statsbudsjettet for 2018, som vil gjøre at også dybde/nisje-journalistikk og salg av enkeltartikler blir omfattet av fritaket.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag for å styrke vekstbedrifters tilgang på venturekapital.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en langsiktig, helhetlig plan senest i statsbudsjettet for 2018, for å videreføre arbeidet med opprettelse av en genbank som sikrer en permanent genbank for laksefiskene i dette området.»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Forslagene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.37.12)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 102, fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen bevare aktivitets- og redegjøringsplikten, samt styrke den ved å følge opp Skjeie-utvalgets anbefalinger til endringer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en sak om dette.»

Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget. Høyre og Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti ble bifalt med 55 mot 45 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.37.39)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 103, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart innføre stående fellingstillatelse på ulv i alle beiteprioriterte områder.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 93 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.37.59)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 105, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en differensiert landingsavgift av hensyn til kortbanenettet, med sikte på innføring i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.»

Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 88 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.38.21)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 107 og 108, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 107 lyder:

«Stortinget ber regjeringen videreføre rentekompensasjonsordningen for skolebygg og svømmeanlegg, samt sikre at retningslinjene for å søke om tippemidler

gir kommunene tilstrekkelig økonomisk handlingsrom for å bygge og vedlikeholde svømmeanlegg, slik at alle elever når ferdighetsmålene som er satt for svømme- og livredningsopplæring i grunnskolen.»

Forslag nr. 108 lyder:

«Stortinget ber regjeringen for året 2017 øke antallet kvoteflyktninger gjennom FNs kvotemekanisme med 1 500 og øke antallet gjennom den europeiske relokaliseringmekanismen med 500.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.39.08)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 106, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om styrking av arbeidsmiljøloven basert på følgende punkter:

- Definisjonen av fast ansettelse må sikre arbeidstaker en reell forutsigbarhet for arbeid, inntekt og arbeidstid og utvetydig fastslå at det er arbeidsgiver som bærer risikoen ved manglende oppdrag.
- Den kontraktsfestede arbeidstiden skal være i samsvar med arbeidsgivers forventede behov for arbeidskraft. Ingen adgang til å inngå fast arbeidsavtale med lavere stillingsbrøk enn det, kombinert med tilkallingsavtale.
- Ingen utvidelse av bemanningsbransjens adgang til å ansette midlertidig.»

Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.39.32)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 109, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Kap. 2421,

Post 70 og post 95 foreslås sammenslått til totalt kroner 134 800 000, og endres til at Staten lyser ut disse midlene til mindre såkornfond, slik at lokale/regionale investeringsfond kan søke en sum tilsvarende det de kan reise av privat kapital. Disse lokale/regionale investeringsfondene skal forvaltes aktivt og med et ansvarlig styre. Det skal være symmetri i tap og avkastning mellom staten og de private investorene.

post 51 Tapsavsetning såkornfond 46 400»

Senterpartiet har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 61 mot 39 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.39.55)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 110, fra Sosialistisk Venstreparti.

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre partiloven slik at plikten til, og tidsfristene for, å innberette bidrag over 10 000 kroner etter lovens § 18, fjerde ledd, også gjelder i ikke-valgår.»

Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 63 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.40.18)

Presidenten: Det votes over komiteens innstilling til C, XV.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 57 mot 42 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.40.44)

V o t e r i n g i s a k n r. 3

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt åtte forslag. Det er

- forslagene nr. 1–3, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre
- forslag nr. 4, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Senterpartiet
- forslag nr. 5, fra Trygve Slagsvold Vedum på vegne av Senterpartiet og Venstre
- forslagene nr. 6–8, fra Trygve Slagsvold Vedum på vegne av Senterpartiet

Det votes først over forslagene nr. 6–8, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen påse at alle forbrukere skal kunne foreta oppgjør med kontanter hos alle offentlige virksomheter i Norge.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen påse at alle forbrukere skal kunne foreta oppgjør med kontanter ved ethvert oppgjør for tjenester som ytes av offentlige virksomheter i Norge.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverk slik at man skal slippe å betale gebyr for innskudd og uttak av kontanter i og til bank der man selv er kunde.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Senterpartiet ble med 94 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.41.33)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 5, fra Senterpartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre retten til å betale med kontanter.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet og Venstre ble med 88 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.41.53)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 4, fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innskjerpe bankenes plikt til å motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet ble med 88 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.42.12)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–3, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at forbrukernes rett til å foreta oppgjør med kontanter i medhold av finansavtaleloven § 38 blir ivaretatt.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til innskjerping og presisering av finansavtaleloven § 38, slik at forbrukerens rett til å foreta oppgjør med kontanter styrkes.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en sak for Stortinget om kontanter som betalingsmiddel i Norge, herunder utvikling i tilgjengelighet for forbrukerne og bankenes gebyrpraksis, samt hvilke konsekvenser det vil kunne ha for personvern og samfunnsberedskapen dersom kontanter fjernes som tvungent betalingsmiddel i Norge.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre ble med 82 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.42.56)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:88 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum og Geir Pollestad om kontanter som betalingsmiddel i Norge – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

V o t e r i n g i s a k n r. 4

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 13 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra presidentskapets medlemmer Olemic Thommessen og Ingjerd Schou
- forslagene nr. 3–5, fra Rigmor Andersen Eide på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 6–9, fra Marit Arnstad på vegne av Senterpartiet
- forslagene nr. 10 og 11, fra Torgeir Knag Fylkesnes på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 12–14, fra Ola Elvestuen på vegne av Venstre

For å redusere antallet voteringer vil presidenten etter å ha konferert med forslagsstillerne foreslå en omforent voteringsorden over innstillingens tilråding. I dette tilfellet vil det bety at alle partiene støtter innstillingens tilråding når mindretallsforslagene eventuelt har falt.

Presidenten vil understreke den selvfølgelige forutsetning at når partiene aksepterer en slik voteringspraksis, skal dette ikke bli brukt mot et parti ved en senere anledning. – Ingen innvendinger er kommet mot dette, og vi går da frem slik.

Det votes over forslag nr. 11, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber presidentskapet fremme forslag om å endre forretningsordenen slik at det settes opp et fast tidspunkt for voteringer, eksempelvis kl. 15.00 på dager med møte eller ved at voteringer normalt gjennomføres ved møtestart påfølgende møtedag etter at en sak er debattert i Stortinget.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 97 mot 3 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.44.44)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 10, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber presidentskapet utrede et lobbyregister med tanke på snarlig innføring.»

Venstre og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 91 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.45.06)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 12 og 13, fra Venstre.

Forslag nr. 12 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 6 skal lyde:

Justiskomiteen: Saker om rettsvesen, kriminalomsorg, politiet, andre justisformål, innvandring, sivil beredskap, rettferdsvederlag, alminnelig forvaltningslovgivning, straffelovgivning, prosesslov-

givning, alminnelig sivillovgivning og meldinger fra Nasjonal institusjon for menneskerettigheter og andre saker som gjelder institusjonens virksomhet.»

Forslag nr. 13 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 8 skal lyde:

Kommunal- og forvaltningskomiteen: Saker om kommunal forvaltning, regional- og distriktspolitikk, rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner, integreringspolitikk, boligforhold, bygningssaker, nasjonale minoriteter, samiske spørsmål unntatt reglene om valg til Sametinget, saker om organisering og virkeområde for statlig forvaltning, statens fellesadministrasjon, statlig personalpolitikk, herunder lønnsforhold, bevilgninger til Det kongelige hus og partistøtte.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Venstre ble med 95 mot 5 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.45.26)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 14, fra Venstre. Forslaget lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 25 Komitémøter andre ledd skal lyde:

Komiteens møter foregår for åpne dører. Komiteen kan allikevel med vanlig flertall beslutte at møtet helt eller delvis skal foregå for lukkede dører. Et medlem av komiteen kan kreve at et åpent møte avbrytes for at komiteen skal behandle spørsmålet om møtet skal foregå for lukkede dører. Komiteen kan bare behandle taushetsbelagt informasjon for lukkede dører. Det er ikke adgang til å gjengi uttalelser som er gitt av andre komitémedlemmer i et lukket møte.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 92 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.45.45)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 6–8, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 6 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 4 skal lyde:

Finanskomiteen: Saker om økonomisk politikk, formues- og gjeldsforvaltning, finansadministrasjon, finansmarked, regnskap og revisjon, folketrygdens inntekter, skatter, avgifter og toll. Om behandlingen av statsbudsjettet og nasjonalbudsjettet vises til § 43.»

Forslag nr. 7 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 8 skal lyde:

Kommunal- og forvaltningskomiteen: Saker om kommunal forvaltning, regional- og distriktspolitikk,

rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner, innvandringspolitikk, boligforhold, bygningssaker, regional planlegging, nasjonale minoriteter, samiske spørsmål unntatt reglene om valg til Sametinget, saker om organisering og virkeområde for statlig forvaltning, statens fellesadministrasjon, statlig personalpolitikk, herunder lønnsforhold og partistøtte.»

Forslag nr. 8 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 9 første ledd første punktum skal lyde:

Kontroll- og konstitusjonskomiteen: Grunnlovssaker, valglovgivning og bevilgninger til Stortinget og Det kongelige hus.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Senterpartiet ble med 94 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.46.05)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 9, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 3 skal lyde:

Familie- og kulturkomiteen: Saker om familie, barn og ungdom, likestilling mellom kvinner og menn, forbrukersaker, herunder saker om gjeldsordning, kirke, tros- og livssynssamfunn, og saker om kultur.»

Venstre og Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 86 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.46.24)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 4 og 5, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 4 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 9 bokstav e skal lyde:

e) meldinger fra Ombudsmannsnemnda for Forsvaret og andre saker om nemndas virksomhet, Tilrådingens bokstav e) og f) blir f) og g)»

Forslag nr. 5 lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 12 skal lyde:

Utenriks- og forsvarskomiteen: Saker om utenrikspolitiske forhold, militært forsvar, utviklingshjelp, saker som angår norske interesser på Svalbard eller i andre polarområder, og – i alminnelighet – saker som gjelder avtaler mellom den norske stat og andre stater eller internasjonale organisasjoner.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 91 mot 9 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.46.44)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 3, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 7 skal lyde:

Utdannings- og forskningskomiteen: Saker om utdanning og forskning, herunder koordinering av forskningspolitikken og forskning for landbruk, fiskeri og næringsliv.»

Senterpartiet har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 89 mot 11 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.47.06)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra presidentskapets medlemmer Olemic Thommessen og Ingjerd Schou. Forslaget lyder:

«Stortingets forretningsorden § 15 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

En tredjedel av komiteens medlemmer kan deretter beslutte at komiteen skal ta en sak om slik kontroll opp til behandling. *Komiteen kan foreta ytterligere undersøkelser i forvaltningen som anses nødvendig for dette.»*

Votering:

Forslaget fra presidentskapets medlemmer Olemic Thommessen og Ingjerd Schou ble med 65 mot 34 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.47.25)

Presidentskapet hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

vedtak:

A.

I

I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 5 annet punktum oppheves. Nåværende tredje punktum blir annet punktum.

§ 13 annet ledd skal lyde:

Alle partigrupper skal ha medlem i *finanskomiteen* og har rett til å ha medlem i *kontroll- og konstitusjonskomiteen*. Når det gjelder partigrupper som ikke er representert i alle komiteer, kan valgkomiteen etter anmodning fra vedkommende partigruppe i særlige tilfeller:

- a) gjøre unntak fra plikten til å være representert i finanskomiteen, eller
- b) samtykke i at finanskomiteens medlem også er medlem av en annen fagkomité.
Valgkomiteen gir Stortinget trykt melding om oppnevningene.

§ 14 nr. 2 skal lyde:

Energi- og miljøkomiteen: Saker om olje, energi, vassdrag og miljøvern.

§ 14 nr. 3 skal lyde:

Familie- og kulturkomiteen: Saker om familie, barn og ungdom, likestilling mellom kvinner og menn, forbrukersaker, herunder saker om gjeldsordning, *kirke, tros- og livssynssamfunn*, kultur og *kulturminner*.

§ 14 nr. 4 skal lyde:

Finanskomiteen: Saker om økonomisk politikk, *formues- og gjeldsforvaltning*, finansadministrasjon, finansmarked, regnskap og revisjon, folketrygdens inntekter, skatter, avgifter, toll og *bevilgninger til Stortinget*. Om behandlingen av statsbudsjettet og nasjonalbudsjettet vises til § 43.

§ 14 nr. 6 skal lyde:

Justiskomiteen: Saker om rettsvesen, kriminalomsorg, politiet, andre justisformål, sivil beredskap, rettsferdsvederlag, alminnelig forvaltningslovgivning, straffelovgivning, prosesslovgivning, alminnelig sivillovgivning og *meldinger fra Nasjonal institusjon for menneskerettigheter og andre saker som gjelder institusjonens virksomhet*.

§ 14 nr. 7 skal lyde:

Utdannings- og forskningskomiteen: Saker om utdanning, *barnehager* og forskning, herunder *koordinering av forskningspolitikken* og forskning for landbruk, fiskeri og næringsliv.

§ 14 nr. 8 skal lyde:

Kommunal- og forvaltningskomiteen: Saker om kommunal forvaltning, regional- og distriktpolitikk, rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner, innvandringspolitikk, boligforhold, bygningssaker, *regional planlegging*, nasjonale minoriteter, samiske spørsmål unntatt reglene om valg til Sametinget, saker om organisering og virkeområde for statlig forvaltning, statens fellesadministrasjon, statlig personalpolitikk, herunder lønnsforhold, *bevilgninger til Det kongelige hus* og partistøtte.

§ 14 nr. 9 skal lyde:

Kontroll- og konstitusjonskomiteen: Grunnlovssaker og valglovgivning. Saker om Stortingets kontroll med forvaltningen, jf. § 15 første ledd. Saker der Stortinget skal ta stilling til hvorvidt konstitusjonelt ansvar skal gjøres gjeldende, herunder om Stortingets ansvarskommisjon skal anmodes om å foreta nødvendige undersøkelser for å klarlegge grunnlaget for slikt ansvar, jf. § 15 annet og tredje ledd og § 44. Komiteen skal også gjennomgå og gi innstilling til Stortinget om:

- a) statsrådets protokoller mv., jf. Grunnloven § 75 bokstav f,
- b) regjeringens årlige melding om oppfølgingen av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til regjerin-

gen, og om behandlingen av representantforslag som er vedtatt oversendt regjeringen til utredning og uttalelse,

- c) dokumenter fra Riksrevisjonen, og andre saker om Riksrevisjonens virksomhet,
- d) meldinger fra Stortingets ombudsmann for forvaltningen, og andre saker om ombudsmannens virksomhet,
- e) meldinger fra Stortingets kontrollutvalg for etterrettings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste, og andre saker om utvalgets virksomhet,
- f) rapporter fra Stortingets ansvarskommisjon og stortingsoppnevnte granskingskommisjoner.

§ 14 nr. 11 skal lyde:

Transport- og kommunikasjonskomiteen: Saker om innenlands transport, post, generelle saker om telekommunikasjon og elektronisk kommunikasjon, *fritidsbåter* og oppgaver under Kystverket.

§ 14 nr. 12 skal lyde:

Utenriks- og forsvarskomiteen: Saker om *utenrikspolitiske* forhold, militært forsvar, *meldinger fra Ombudsmannsnemnda for Forsvaret og andre saker om nemndas virksomhet*, utviklingshjelp, saker som angår norske interesser på Svalbard eller i andre polarområder, og – i allminnelighet – saker som gjelder avtaler mellom den norske stat og andre stater eller internasjonale organisasjoner.

§ 15 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

En tredjedel av komiteens medlemmer kan deretter beslutte at komiteen skal ta en sak om slik kontroll opp til slik behandling. *En tredjedel kan videre foreta ytterligere undersøkelser i forvaltningen som anses nødvendig for dette.*

§ 15 femte ledd nytt siste punktum skal lyde:

Ved behandlingen av saker etter § 14 nr. 9 bokstav b) kan komiteen velge å innhente uttalelse fra vedkommende fagkomité som grunnlag for utarbeidelse av sin innstilling.

§ 16 første ledd oppheves.

§ 16 tredje ledd blir første ledd.

§ 16 fjerde, femte, sjette, syvende og åttende ledd blir henholdsvis tredje, fjerde, femte, sjette og syvende ledd.

§ 16 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dersom lederen for partigruppen allerede er medlem av komiteen, kan partiet i tillegg til nestleder utpeke ytterligere ett varamedlem.

§ 17 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Europautvalget kan også benyttes til konsultasjon med Stortinget om andre handelspolitiske saker og forhandlinger. I slike tilfeller skal også næringskomiteen innkalles.

§ 18 skal lyde:

Finner Stortinget det nødvendig, kan det unntaksvis nedsette særskilte komiteer til å behandle en enkelt sak eller saker av et bestemt slag. *Innstilling om å nedsette en særskilt komité fremmes av Stortingets presidentskap. Innstillingen skal også inneholde forslag til vedtak om sammensetning av den særskilte komité, og så vidt mulig bør*

det unngås at oppnevningen fører til vanskeligheter for det ordinære komitéarbeidet.

§ 20 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde og femte ledd blir henholdsvis tredje og fjerde ledd.

§ 21 annet ledd første punktum skal lyde:

Har et komitémedlem forfall til en komitésamling når Stortinget ikke er *samlet*, og komitélederen finner å kunne godta forfallet, kan lederen innkalle vedkommende medlems vararepresentant.

§ 21 annet ledd tredje punktum skal lyde:

§ 5 *annet* punktum gjelder tilsvarende.

§ 22 femte ledd skal lyde:

Når andre komiteer enn utenriks- og forsvarskomiteen behandler saker som berører norske *utenrikspolitiske* interesser eller norske interesser på Svalbard eller i andre polarområder, skal utkast til innstilling forelegges utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.

§ 26 første ledd skal lyde:

Et komitévedtak er gyldig når minst tre femtedeler av medlemmene, *avrundet opp til nærmeste hele tall*, har vært til stede og avgitt stemme.

§ 26 annet ledd annet punktum skal lyde:

Bortsett fra ved valg, *herunder valg av saksordfører*, er komitélederens stemme utslagsgivende dersom en avstemning viser like mange stemmer for og imot.

§ 27 tredje ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

For øvrig bør høringer fortrinnsvis holdes på tidspunkter som ikke sammenfaller med møter i Stortinget. Høringer samtidig med møter i Stortinget forutsetter samtykke fra Stortingets presidentskap.

§ 30 første ledd første punktum skal lyde:

Hvis komiteen finner at et representantforslag helt eller delvis bør imøtekommes og at saken egner seg for avgjørelse i Stortinget uten nærmere utredning, *skal* statsråden gis anledning til å uttale seg om forslaget før realitetsinnstilling avgis.

§ 30 annet ledd skal lyde:

Hvis komiteen mener at Stortinget av formelle grunner ikke bør ta forslaget til realitetsbehandling, gis innstilling om at forslaget avvises. Er det behov for ytterligere utredning før det tas realitetsstandpunkt, kan komiteen gi innstilling om at forslaget oversendes regjeringen til utredning og uttalelse. *I andre tilfeller gis det innstilling om at representantforslaget helt eller delvis vedtas ved at dette gjengis i tilrådningsen, eller om at forslaget ikke vedtas. Dersom det ikke er flertall for et vedtak etter første til tredje punktum, skal det gis innstilling om at forslaget vedlegges protokollen.*

§ 35 første ledd annet punktum skal lyde:

Programmet skal opplyse om hvilke dager det skal holdes møter og om når møtene skal begynne.

§ 47 nytt tredje ledd skal lyde:

For at kongelige proposisjoner og meldinger skal kunne påregnes å bli behandlet av Stortinget før Stortinget avbryter sine forhandlinger i juni, må de fremlegges senest 10. april. Fristen gjelder ikke for proposisjoner om endringer statsbudsjettet og melding om revidert nasjonalbudsjett, proposisjoner om inntektsoppgjørene, takstforhandlingene, jordbruksforhandlingene eller den årlige kommuneproposisjonen. For at representantforslag og interpellasjoner skal kunne påregnes å bli behandlet av Stortinget før Stortinget avbryter sine forhandlinger i juni, må de fremsettes innen samme frist. Stortinget kan etter søknad gjøre unntak fra fristen. Slik søknad fremsettes for Stortingets presidentskap, som fremmer innstilling til Stortinget.

§ 51 første ledd annet punktum skal lyde:

Et slikt vedtak medfører at den enkelte taler kan gis kortere eller lengre taletid enn det som er fastsatt i § 52.

§ 51 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a) I alminnelige politiske debatter, herunder finansdebatt og redegjørelser etter § 45 første ledd bokstav b, gjelder begrensningen ikke for statsministeren og lederne i partigruppene.

§ 52 første ledd første punktum skal lyde:

Taletiden må ikke overskride 15 minutter i første innlegg, ti minutter i annet innlegg og tre minutter i eventuelle følgende innlegg.

§ 73 fjerde ledd fjerde punktum ledd skal lyde:

Ved innledningen av spørretimen kan presidenten bestemme at spørteren og statsråden kan få ordet bare én gang hver etter at statsråden har svart, dersom presidenten finner dette nødvendig for at sakene på dagsordenen kan bli behandlet i løpet av møtet.

II.

Endringene trer i kraft 1. oktober 2017.

B.

I reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser gjøres følgende endringer:

I

§ 9 skal lyde:

Selskapsinteresser (aksjer, andeler m.m.) som vedkommende selv eier enten direkte eller indirekte gjennom et annet selskap, eller som vedkommende forvalter. Selskaps navn og ansvarsform oppgis, samt eierandelen. Utbytte av selskapsinteressene oppgis ikke.

Endringer i selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap, skal meldes inn to ganger i året, henholdsvis innen én måned etter at Stortinget har trådt sammen i høstsesjonen, og senest innen 1. april i vårsesjonen.

Selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap er ikke omfattet av registreringsplikten dersom

vedkommende, sammen med nærstående (jf. aksjeloven § 1-5 (1)), eier mindre enn 10 pst. av selskapet, og heller ikke deltar i investeringsbeslutninger. Dette unntaket gjelder ikke for selskap som er organisert som ansvarlig selskap (ANS eller DA) eller kommandittselskap (KS).

Eierandeler i aksjefond eller annet verdipapirfond oppgis ikke.

Uavhengig av tredje og fjerde ledd skal økonomiske interesser som eies indirekte gjennom et annet selskap eller andeler i aksjefond eller annet verdipapirfond meldes inn dersom det foreligger særlige personlige eller økonomiske interesser som kan gi grunnlag for mulige interessekonflikter.

II

Endringene trer i kraft 1. oktober 2017.

Presidenten: Det votes over presidentskapets innstilling til A, I § 14 nr. 2 og § 14 nr. 8 om plassering av saksområdet regional planlegging.

Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble bifalt med 52 mot 48 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.48.43)

Presidenten: Det votes over presidentskapets innstilling til A, I § 27 tredje ledd nytt tredje og fjerde punktum.

Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble bifalt med 51 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.49.34)

Presidenten: Det votes over presidentskapets innstilling til A, I § 52 første ledd første punktum.

Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble bifalt med 95 mot 4 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.50.09)

Presidenten: Det votes over resten av presidentskapets innstilling til A, I samt II.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over presidentskapets innstilling til B.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt seks forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Lene Vågslid på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 2–6, fra Geir Inge Lien på vegne av Senterpartiet
- Det votes over forslagene nr. 2, 3 og 6, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringa sørgje for at krava til responstid – frå politiet mottok melding om eit hasteoppdrag til tida første patrulje er på staden – skal gjelde 100 prosent av tilfella.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringa sikre at auken til to politifolk per tusen innbyggjarar blir gjennomført i alle politidistrikt og leggje fram ein plan for korleis dette skal skje.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringa gjennomføre ei vurdering av om politiet sine sentrale operasjonssentralar i Oslo kan samordnast.»

Votering:

Forslagene fra Senterpartiet ble med 94 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.51.16)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 4 og 5, fra Senterpartiet.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringa sørgje for at kvart lensmannskontor skal ha ein stadleg lensmann og tilstrekkeleg bemanning til å løyse oppgåvene sine.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringa stoppe sentraliseringa av passutskrivning og sikre høg nok kapasitet for god utvikling.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Senterpartiet ble med 91 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.51.35)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet.

«Stortinget ber regjeringa sørge for at politiet snart utarbeider og legger frem et dokument for samtlige kommunestyre, slik Stortinget har bedt om i Innst. 306 S (2014–2015) punkt 11.2.4 under «Et løfte til innbyggerne». Gjennom dokumentet skal innbyggerne få vite hva de får og hva et «nærpoliti» vil bety i praksis for de-

res lokalsamfunn. Dersom en kommune aktivt uttrykker at de ikke ønsker et slikt dokument, trenger likevel ikke politiet legge det frem for kommunen.»»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Senterpartiet har varslet subsidiær støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.52.13)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt:

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringa sikre at det utarbeides et dokument slik det er beskrevet i Innst. 306 S (2014–2015), som et grunnlag for videre evaluering av sluttresultatet.

Presidenten: Bak innstillingen står Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til innstillingen.

Arbeiderpartiet og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 61 mot 39 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.52.46)

Videre var innstilt:

II

Stortinget ber regjeringa sørge for at nærpolitireformen gjennomføres etter Stortingets intensjoner, jf. Innst. 306 S (2014–2015).

Presidenten: Bak innstillingen står Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til innstillingen.

Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 92 mot 6 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.53.14)

Videre var innstilt:

III

Dokument 8:149 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Ferhat Güven om å sikre gjennomføring av nærpolitireformen i tråd med Stortingets ambisjoner – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 6 [17:43:50]

Referat

1. (414) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eie-
domsskatt til kommunane (eigedomsskattelova)
(Lovvedtak 136 (2016–2017))
 2. lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om
folketrygd (folketrygdloven) (Lovvedtak 137
(2016–2017))
 3. lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om
skatt av formue og inntekt (skatteloven) (Lovved-
tak 138 (2016–2017))
 4. lov om endring i lov 24. november 2000 nr. 81 om
innskuddspensjon i arbeidsforhold (inn-
skuddspensjonsloven) (Lovvedtak 139 (2016–
2017))
 5. lov om endringer i lov 12. desember 2003 nr. 108
om kompensasjon av merverdiavgift for kommu-
ner, fylkeskommuner mv. (merverdiavgiftskom-
pensasjonsloven) (Lovvedtak 140 (2016–2017))
 6. lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om
betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav
(skattebetalingsloven) (Lovvedtak 141 (2016–
2017))
 7. lov om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119
om toll og vareførsel (tolloven) (Lovvedtak 142
(2016–2017))
 8. lov om endring i lov 27. juni 2008 nr. 62 om indi-
viduell pensjonsordning (Lovvedtak 143 (2016–
2017))
 9. lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om
merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) (Lovved-
tak 144 (2016–2017))
 10. lov om endring i lov 18. desember 2015 nr. 110
om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eie-
domsskatt til kommunane (Lovvedtak 145 (2016–
2017))
 11. lov om endringer i lov 27. mai 2016 nr. 14 om
skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) (Lov-
vedtak 146 (2016–2017))
 12. lov om endringer i stortingsgodtgjørelsesloven
(avkortning for kapitalinntekter) (Lovvedtak 123
(2016–2017))
 13. lov om informasjon om bestemt angitte områder,
skjermingsverdige objekter og bunnforhold (Lov-
vedtak 129 (2016–2017))
 14. lov om endringer i tobakksskadeloven, strålevern-
loven og helseberedskapsloven (registrerings- og
tilsynsordning for salg av tobakksvarer mv.)
(Lovvedtak 127 (2016–2017))
 15. lov om endringer i straffeloven mv. (smitteoverfø-
ring og allmennfarlig smittespredning) (Lovved-
tak 134 (2016–2017))
 16. lov om endringer i straffeloven m.m. (skjerpet
straff ved flere grove integritetskrenkelser og
styrket oppreisningsvern ved krenkelser begått av
flere i fellesskap) (Lovvedtak 133 (2016–2017))
 17. lov om endringer i straffeprosessloven (bio-
metrisk autentisering) (Lovvedtak 135 (2016–
2017))
 18. lov om endringer i passloven og ID-kortloven (til-
pasning til nye systemer) (Lovvedtak 132 (2016–
2017))
 19. lov om endringer i politiregisterloven mv. (gjen-
nomføring av direktiv (EU) 2016/680 mv.) (Lov-
vedtak 131 (2016–2017))
 20. lov om endringer i lov 3. februar 1995 nr. 7 om
kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sik-
kerhetstjeneste (EOS-kontrolloven) (Lovvedtak
130 (2016–2017))
 21. lov om endringer i husbankloven (handsaming av
personopplysninger) (Lovvedtak 116 (2016–
2017))
 22. lov om endringer i plan- og bygningsloven og
matrikkellova (mer effektive planprosesser,
enkler saksbehandling og konsekvensutrednin-
ger) (Lovvedtak 126 (2016–2017))
 23. lov om endringer i barnehageloven (rett til barne-
hageplass for barn født i november m.m.) (Lov-
vedtak 119 (2016–2017))
 24. lov om endringer i konsesjonsloven, jordloven og
odelsloven mv. (konsesjonsplikt, odlingsjord,
priskontroll, deling og driveplikt mv.) (Lovvedtak
128 (2016–2017))
 25. lov om endringer i lov om elsertifikater (andre
kontrollstasjon) (Lovvedtak 124 (2016–2017))
 26. lov om endringer i konsesjonslovgivningen for
vannkraft (lovrevisjon) (Lovvedtak 125 (2016–
2017))
 27. lov om endringer i vegtrafikkloven (Lovvedtak
122 (2016–2017))
 28. lov om endringer i luftfartslova (restriksjonsom-
råde) (Lovvedtak 121 (2016–2017))
– er sanksjonert under 21. juni 2017
Enst.: Vedlegges protokollen.
 2. (415) Avfall som ressurs - avfallspolitikk og sirkulær
økonomi (Meld. St. 45 (2016–2017))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
 3. (416) Endringer i eiendomsreguleringloven (forenklin-
ger) (Prop. 158 L (2016–2017))
 4. (417) Lov om Bankenes sikringsfond og lov om
endringer i finansforetaksloven mv. (innskuddsgaranti
og krisehåndtering av banker) (Prop. 159 L (2016–
2017))
 5. (418) Endringer i regnskapsloven mv. (forenklinger)
(Prop. 160 L (2016–2017))
Enst.: Nr. 416–418 sendes finanskomiteen.
 6. (419) Sametingets virksomhet 2016 (Meld. St. 42
(2016–2017))
 7. (420) Årsmeldingane til Datatilsynet og Personvern-
nemnda for 2016 (Meld. St. 43 (2016–2017))
 8. (421) Endringer i utlendingsloven (politiets tilgang til
opplysninger om beboere i asylmottak mv.) (Prop. 156
L (2016–2017))
 9. (422) Endringer i kommuneloven og lov om flagging
på kommunale bygninger (forenkling av regelverket
for kommunevåpen og kommuneflagg) (Prop. 157 L
(2016–2017))
Enst.: Nr. 419–422 sendes kommunal- og forvalt-
ningskomiteen.

10. (423) Noregs deltaking i den 71. ordinære generalforsamlinga i Dei sameinte nasjonane (FN) (Meld. St. 44 (2016–2017))
Enst.: Sendes utenriks- og forsvarskomiteen.
11. (424) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad, Olaug V. Bollestad, Geir Sigbjørn Toskedal og Anders Tyvand om tryggere og sikrere veitrafikk ved bruk av alkohol (Dokument 8:151 S (2016–2017))
12. (425) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Pål Farstad og Iselin Nybø om å heve status for håndverksarbeid innen maling og muring (Dokument 8:152 S (2016–2017))
13. (426) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hadia Tajik, Kari Henriksen, Lene Vågslid og Jorodd Asphjell om å styrke vanlige folks rettssikkerhet og motvirke økte forskjeller (Dokument 8:153 S (2016–2017))
14. (427) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om å begrense profitt ved drift av asylmottak (Dokument 8:154 S (2016–2017))
15. (428) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Snorre Serigstad Valen og Audun Lysbakken om en helhetlig boligpolitikk (Dokument 8:155 S (2016–2017))
Enst.: Nr. 424–428 tas ikke under behandling, jf. forretningsordenen § 39 annet ledd bokstav e.

Presidenten: Vi er da kommet frem til avslutningen av det 161. storting, det fjerde og siste i denne valgperioden. Det har vært fire arbeidsomme år. Det har i perioden vært holdt til sammen 382 møter i Stortinget. Regjeringen har fremmet 785 saker for Stortinget og holdt 40 redegjørelser.

Representantene har på sin side fremmet 535 representantforslag, regjeringen har besvart 240 interpellasjoner og komiteene har avgitt 1 621 innstillinger. Representantene har til nå stilt over 5 700 skriftlige spørsmål, 1 093 spørsmål har blitt stilt i den ordinære spørretimen, og det har vært 566 hovedspørsmål i den muntlige spørretimen.

Et særtrekk i denne valgperioden har vært en kraftig økning i antall anmodningsvedtak, i hovedsak som en følge av at vi har en mindretallsregjering. Stortinget har i løpet av de siste fire årene fattet 1 056 anmodningsvedtak.

Da det er det siste ordinære stortingsmøtet i denne sesjonen og denne valgperioden, vil presidenten benytte anledningen til å takke representantene, regjeringen, ansatte på Stortinget, presselosjen og alle andre som har sitt daglige virke knyttet til Stortinget, for et godt samarbeid, og samtidig ønske alle en riktig god sommer.

Presidenten vil be representantene om å undertegne den fremlagte protokollen.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet, og jeg erklærer med dette det 161. storting for avsluttet.

Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 17.57.

Stortingets forhandlingsprotokoll ble deretter underskrevet av de tilstedeværende representanter: Olemic Thommessen, Kenneth Svendsen, Svein Roald Hansen, Marit Nybakk, Line Henriette Hjemdal, Ingjerd Schou, Gunvor Eldegard, Oskar J. Grimstad, Bente Stein Mathisen, Torhild Aarbergsbotten, Arve Kambe, Elisabeth Røbekk Nørve, Nils Aage Jegstad, Anders B. Werp, Marianne Marthinsen, Anne Tingelstad Wøien, Truls Wickholm, Freddy de Ruitter, Ingunn Foss, Sylvi Graham, Ingebjørg Amanda Godskesen, Kjell Ingolf Ropstad, Kari Henriksen, Hadia Tajik, Svein Harberg, Helge Thorheim, Norunn Tveiten Benestad, Tor André Johnsen, Peter Christian Frølich, Knut Arild Hareide, Ove Trellevik, Øyvind Halleraker, Kårstein Eidem Løvaas, Kåre Simensen, Mazyar Keshvari, Stein Erik Lauvås, Jan Böhler, Dag Terje Andersen, Jan Arild Ellingsen, Anders Anundsen, Ib Thomsen, Geir Inge Lien, Tone-Helen Toften, Janne Sjelmo Nordås, Hans Andreas Limi, Irene Johansen, Eirik Milde, Margunn Ebbesen, Lisbeth Berg-Hansen, Sonja Mandt, Thore Vestby, Gunnar Bakke, Laila Davidsen, Bente Thorsen, Jan-Henrik Fredriksen, Ruth Grung, Heidi Nordby Lunde, Siri A. Meling, Sivert Bjørnstad, Karin Andersen, Morten Stordalen, Per Olaf Lundteigen, Rasmus Hansson, Anders Tyvand, Helga Pedersen, Torill Eidsheim, Tone Merete Sønsterud, Elin Rodum Agdestein, Stine Renate Håheim, Solveig Sundbø Abrahamsen, Torgeir Micaelsen, Marianne Aasen, Elisabeth Vik Aspaker, Michael Tetzschner, Snorre Serigstad Valen, Tone Damsleth, Lill Harriet Sandaune, Ulf Leirstein, Erlend Wiborg, André N. Skjelstad, Pål Farstad, Ketil Kjenseth, Arild Grande, Tone Wilhelmsen Trøen, Kristin Ørmen Johnsen, Eirin Sund, Lene Vågslid, Hans Olav Syversen, Audun Otterstad, Kent Gudmundsen, Iselin Nybø, Kristin Vinje, Ingvild Kjerkol, Torstein Tvedt Solberg, Tore Hagebakken, Martin Kolberg, Sigurd Hille, Marit Arnstad, Trygve Slagsvold Vedum, Bård Hoksrud, Jorodd Asphjell, Christian Tynning Bjørnø, Øyvind Korsberg, Gunnar Gundersen, Helge Orten, Heikki Eidsvoll Holmås, Martin Henriksen, Lise Christoffersen, Svein Flåtten, Geir Jørgen Bekkevold, Henrik Asheim og Ola Elvestuen.